



وزارت تحصیلات عالی
معینیت علمی
ریاست انکشاف برنامه های علمی

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب تحصیلی پوهنتون های کشور

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

نصاب تحصیلی رشته حقوق

تابستان 1398 هـ-ش، کابل

پیام مقام وزارت تحصیلات عالی

نیروی بشری آموزش دیده و متخصص یکی از عناصر اصلی توسعه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها شمرده میشود. بدون تردید انکشاف همه جانبه افغانستان عزیز بدون حضور منابع بشری متخصص و متعهد امکان پذیر نخواهد بود. وزارت تحصیلات عالی افغانستان و نهاد های تابع آن مسئولیت آموزش و تربیه متخصصین را در رشته ها و عرصه های مختلف عهده دار می باشند. وزارت تحصیلات عالی به منظور تحقق این امر مهم با وجود چالش های فراوان متأثر از جنگ و بحران ها گام های مؤثر و مفیدی را در جهت دسترسی همه افغانهای واجد شرایط به تحصیلات عالی، برداشته است. طوریکه امروز اغلب کارشناسان متصدیان ادارات دولتی و دست اندرکاران سکتور خصوصی و تحصیل یافتگان از نهاد های تحصیلی افغانستان می باشند. رهبری، منسوبان و اعضای کادر علمی تحصیلات عالی افغانستان با درک مسئولیت و رسالت عظیم خویش باور دارند که اقدامات خوب صورت گرفته، ولی تا هنوز کافی نبوده، نیازهای سکتور های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و دولت داری را به وجه احسن مرفوع نساخته است. با درک این واقعیت ما باورمند هستیم که به منظور تکمیل آرزوها و خواسته های مردم عزیز افغانستان، لازم است که تلاش های بیشتری در زمینه صورت گیرد. مردم افغانستان شایسته تحصیلات عالی با کیفیت میباشد که از اعتبار جهانی برخوردار بوده پاسخگوی نیاز های اساسی بازار کار افغانستان از حیث تربیه نیروی انسانی باشد. در زمینه رسیدن به معیارهای لازم در حوزه ارائه خدمات علمی با کیفیت؛ داشتن نصاب درسی هماهنگ با معیارهای جهانی، افغانستان شمول و کاربردی امر حتمی و الزامی است.

در پلان استراتژیک ملی وزارت تحصیلات عالی، تدوین نصاب تحصیلی معیاری به عنوان یکی از اهداف اصلی مطمح نظر قرار گرفت و به کمیسیون ملی نصاب وظیفه سپرده شد تا رهنمود انکشاف و بازنگری نصاب تحصیلی را ترتیب نموده، به منظور آغاز روند بازنگری اساسی و توحید نصاب ملی در اختیار تمامی پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی قرار دهد. پروسه بازنگری نصاب از یک سال قبل در تمام رشته ها از مرحله نیاز سنجی از سطح دیپارتمنت ها، پوهنخی ها و پوهنتون ها، مستفیدان از نهاد های دولتی و خصوصی آغاز و همچنان مدل های متعددی سایر کشورها نیز مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت.

مسرت داریم که پروسه بازنگری نصاب های درسی در رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی؛ مبتنی بر رهنمود بازنگری نصاب، همت و همکاری همه جانبه ریاست انکشاف برنامه های علمی، کمیسیون ملی نصاب تحصیلی و اعضای کادر علمی پوهنخی های حقوق و علوم سیاسی و شرعیات و علوم اسلامی پوهنتون های دولتی و خصوصی کشور و به همکاری مالی و تخنکی بنیاد محترم آسیا (The Asia Foundation) و اداره بین المللی مبارزه علیه مواد مخدر و تنفیذ قانون (INL) اینک به ثمر نشست. ما شاهد تلاش های مستمر، صادقانه و تخصصی همکاران خویش در نهادهای فوق الذکر در تمامی مراحل از جمله مرحله نیاز سنجی، بررسی های مسلکی کمیته های تخصصی و برگزاری سه کلستر ملی (سه مرحله تدوین جدول نصاب و مفردات، مرحله تدقیق و مرحله نهایی سازی در هر یک از رشته های فوق الذکر) بودیم و اقدامات صورت گرفته را که با کیفیت و معیارهای عالی به انجام رسیده است، تحسن و تقدیر می کنیم.

اکنون با افتخار نصاب های بازنگری شده ی رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی را منحیث اولین نصاب های نهایی شده در وزارت تحصیلات عالی افغانستان، جهت تطبیق در تمام پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی تقدیم جامعه علمی خویش می نماییم. امید داریم با تطبیق نصاب های جدید بسا از خلاها و کاستی های قبلی رفع گردیده، ارائه خدمات تحصیلات با کیفیت بهتر و بازدهی مؤثر تر صورت گیرد.

در پایان از تمام تهیه کنندگان نصاب های تحصیلی تمامی رشته ها به خصوص رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و دیپارتمنت ثقافت اسلامی به ویژه از همکاران گرامی در وزارت تحصیلات عالی، بنیاد محترم آسیا (The Asia Foundation-Afghanistan)، استادان پر تلاش شامل در این پروسه، رؤسای پوهنخی ها و آمرین دیپارتمنت های مربوطه، کمال قدردانی و سپاس گزاری می نمایم.

پوهنمل عبدالنواب بالاکرزی

معین علمی و سرپرست وزارت تحصیلات عالی

برنامه ملی بازننگری و انکشاف نصاب های تحصیلی

نصاب تحصیلی از عناصر مهم و کلیدی برنامه های علمی در وزارت تحصیلات عالی است. تطبیق نصاب تحصیلی معیاری من حیث نقشه راه برای محصلان و تربیه نیروی بشری کشور، از یک سو باعث بهبود کیفیت تدریس و آموزش در نهاد های تحصیلی گردیده و از سوی دیگر فارغان با دانش و شایسته طبق نیاز بازار کار را به جامعه تقدیم میکند. از همین رو، وزارت تحصیلات عالی به عنوان اساسی ترین نهاد تنظیم کننده امور تحصیلات عالی در کشور، روند بازننگری و انکشاف نصاب های تحصیلی پوهنتون های کشور با اهداف تنظیم آن مطابق به نیاز بازار کار، ضرورت استخدام کنندگان با رعایت معیار های پذیرفته شده جهانی در هر رشته تحصیلی را با شعار "ملت واحد- نصاب تحصیلی واحد" در تمامی پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی از سطح دیپارتمنت، پوهنخ، پوهنتون تا وزارت تحصیلات عالی، آغاز نموده و قرار است یکصد و شصت و پنج رشته مختلف فارغ ده دوره لیسانس موجود در کشور تحت پوشش این برنامه قرار گیرند.

روند انکشاف نصاب با مرحله نیاز سنجی آغاز گردید که در آن به منظور تشخیص نیاز بازار کار، اعضای کادر علمی موسسات تحصیلات عالی اعم از دولتی و خصوصی با ادارات ذیدخل، نخبه ها و مراجع استخدام کننده نشست های مشورتی را دایر نموده و بعد از جمع آوری نظریات آنها، آنها را به عنوان مواد کار در کلسترهای تخصصی رشته توسط متخصصین نصاب سازماندهی و تحلیل و تجزیه قرار داده و در تنظیم نصاب های تحصیلی جدید از آن استفاده صورت گرفته است.

کلستر بازننگری نصاب های تحصیلی عبارت از گروهی از افراد متخصص، مجرب و ذیدخل در رشته مربوطه اعم از استادان صاحب نظر پوهنتونهای دولتی و خصوصی، نمایندگان استخدام کنندگان (دولتی و خصوصی)، متخصصین ورزیده از پوهنتونهای خارجی، نماینده فارغ التحصیلان سالهای اخیر و نماینده کمیسیون ملی نصاب وزارت تحصیلات عالی اند که بعد از مرور سایر نصاب های موجود و رفرنس های بین المللی نیازسنجی ها را کارشناسی نموده و در چندین مرحله نصاب ها را انکشاف میدهند.

در بازننگری نصاب های تحصیلی که براساس اهداف آموزشی هر رشته نصاب ترتیب شده و برای هر مضمون و درس اهداف آموزشی تعریف شده که با اهداف آموزشی رشته مطابقت دارد، بر علاوه سایر نصاب های رایج در کشور، رفرنس های معتبر رشته های مشابه در دیگر کشور ها نیز مورد مطالعه قرار گرفته و از آن ها استفاده شده است. توجه به مهارت ها و توانایی های محصلان مانند، مهارت استفاده از تکنالوژی معلوماتی، طرز تفکر انتقادی یا (Critical thinking)، توجه به کار عملی (Internship)، مهارت محاوره و ارتباطات، بلدیت با کار گروهی و روحیه همکاری، تقویه خلاقیت و نوآوری، مهارت های حل مشکل، مهارت های آموزش مادام العمر (Life Time Learner)، آگاهی از کلتور های متفاوت جهانی، تقویه حس وطن دوستی و روحیه اسلامی و علاوه بر آن به معیارهای که توسط سازمان یونسکو به عنوان مهارت های قرن بیست و یکم تعریف گردیده نیز پرداخته شده و رعایت گردیده است.

برنامه ملی بازننگری و انکشاف نصاب تحصیلی به همکاری کمیسیون ملی نصاب تحصیلی توسط ریاست انکشاف برنامه های علمی وزارت تحصیلات عالی تطبیق میگردد. جا دارد که از همکاری اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب و سایر اعضای ذیدخل برنامه که با زحمات خستگی نا پذیر خویش در اکمال این برنامه ملی سهم داشته اند، اظهار سپاس و قدر دانی نماییم.

پوهنمل خواجه زبیر صدیقی
رئیس انکشاف برنامه های علمی

پیشگفتار

ارائه آموزش های معیاری در حوزه حقوق و "علوم سیاسی و روابط بین الملل" و تربیه نیروهای متخصص در بخش های مختلف حقوقی رسالت مهمی است که پوهنخکی های حقوق و علوم سیاسی به عنوان نهاد های تحصیلات عالی عهده دار هستند. باورمند هستیم زمانی نهادهای علمی میتوانند در اجرای رسالت خویش موفق باشند که علاوه بر ارائه آموزش های نظری به ارتقای مهارت های عملی محصلان و اصلاح نصاب درسی به منظور فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان بیش از پیش عطف توجه نمایند. نصاب تحصیلی (Curriculum) یک رکن اساسی در تحصیلات عالی هر کشور است. زیرا نصاب تحصیلی در واقع بیوگرافی (شناسنامه) مشخصات و خصوصیات هر مضمون (کورس) بوده که به منزله رهنمود فشرده و جامع برای موضوعاتی که قرار است تغییر در فهم، سلوک و مهارت مسلکی محصلان و دانشجویان به شکل مطلوب مطابق به اهداف مطروحه فراهم سازد می باشد.

در سطح هر یک از پوهنتون ها، پوهنخکی ها و دبیرتمنت ها، کمیته های نصاب تحصیلی وظیفه دارند تا نصاب تحصیلی را که در سال های گذشته تدریس می گردید مورد ارزیابی، بازنگری و انکشاف قرار داده، مطابق نیاز جامعه، بازار کار، پیشرفت تکنالوجی، آخرین دستاوردهای علمی و بالاخره مطابق به استندرد ها و معیار های محلی، ملی و جهانی عیار سازند. تاکید اجماع ملی که در ماه حوت سال ۱۳۹۶ در کابل در خصوص معیاری سازی نصاب های تحصیلی افغانستان برگزار گردیده بود؛ نیز بر همین موارد بود.

کمیته های بازنگری نصاب در سطح پوهنخکی ها و پوهنتون ها با تدوین و توزیع پرسشنامه از اعضای کادر علمی، فارغ التحصیلان، محصلین بر حال و استخدام کننده های دولتی و خصوصی در زمینه نقاط ضعف، قوت، فرصت ها و چالش های موجود در نصاب های درسی رشته های مختلف خواهان معلومات گردیدند. نتیجه تجزیه و تحلیل این پرسشنامه ها و مصاحبه ها در هر رشته نقاط ضعف و قوت را مشخص و فرصت ها و چالش های موجود را انعکاس داد. بر همین مبنی برای اصلاح و بازنگری نصاب تحصیلی پلان های عملیاتی طرح و اولویت ها مشخص گردید.

در فاکولته های حقوق و علوم سیاسی کار بازنگری، توحید و معیاری سازی نصاب درسی بالای رشته های حقوق و "علوم سیاسی و روابط بین الملل" آغاز گردید. در این روند نصاب های تحصیلی حدود شصت فاکولته حقوق و علوم سیاسی دولتی و خصوصی در سطح وزارت تحصیلات عالی مورد بازنگری و انکشاف قرار گرفت. بعد از بیش از یک سال کار تخصصی و تدویر چندین مرحله کلستر در سطح ملی، مطالعه نیاز های بازار کار و بررسی الگوهای مختلف از سایر کشور ها؛ تدوین نصاب واحد معیاری در سطح ملی به انجام رسید.

انتظار می رود با تطبیق نصاب های جدید، دانش آموخته های رشته های مورد نظر با دانش عمیق تر، مهارت های بیشتر، نگرش مسئولیت پذیری و تعهد مسلط شوند، طوریکه بتوانند با سهولت های بهتری وارد عرصه کار گردیده، خدمات با کیفیت و تخصصی را به جامعه انجام دهند. یقین داریم این دانش آموخته ها دارای مهارت مسلکی بالا، آشنا با کامپیوتر و انترنت، مسلط به زبان های بین المللی، اعتماد به نفس، صداقت، توانمند به انجام تحلیل و تجزیه علمی مسایل اجتماعی می باشند.

فهرست

صفحه	عنوان
1	مقدمه
4	دیدگاه
4	رسالت
4	ارزش ها
5	اهداف آموزشی
5	نتایج متوقعه
5	معرفی مختصر پوهنخی حقوق و علوم سیاسی
6	نیاز سنجی
8	معرفی محتوی
11	اشتراک کنندگان کلسترها:
11	جدول سمسروار مضامین
21	لیست مضامین اساسی رشته حقوق
21	لیست مضامین تخصصی رشته حقوق
23	لیست مضامین پوهنتون شمول و اختیاری رشته حقوق
24	لیست مضامین کار عملی و منوگراف رشته حقوق
25	صنف اول - سمستر اول
26	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی حقوق (1)
34	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اساسات حقوق اسلام
39	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بشر
45	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبانی علم سیاست
50	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی فقه
55	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی اقتصاد عامه
63	صنف اول - سمستر دوم
64	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی حقوق (2)
70	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق محیط زیست
76	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق سازمانهای بین المللی
82	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون متون فقهی-حقوقی
87	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون سیستم های حقوقی معاصر

93	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حمايت از حقوق مصرف کننده
99	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اخلاق و سلوک مسلکی
105	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق رسانه ها
111	صنف دوم - سمستر سوم
112	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی (1)
118	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و جايب (1)
124	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالی (1)
129	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی (1)
135	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمنالوژی
141	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالکیت های معنوی
147	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق کار
152	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اسلام
157	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جزا شناسی
163	صنف دوم - سمستر چهارم
164	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی (2)
169	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و جايب (2)
175	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالی (2)
180	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی (2)
186	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (1)
192	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق معادن
197	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمنالستیک
205	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه
211	صنف سوم - سمستر پنجم
212	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (2)
218	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (1)
223	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق عینی (1)
228	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق فامیل (1)
234	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی (1)
240	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش تحقیق
245	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقود معین
250	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد فقهی (مدنی)

255	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت
261	صنف سوم - سمستر ششم
262	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (2)
267	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق عینی (2)
272	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق فامیل (2)
277	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی (2)
282	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول و مبانی مدیریت
288	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق شرکت های تجارتي
293	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای بین الملل
299	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد فقهی جزایی
305	صنف چهارم - سمستر هفتم
306	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (3)
312	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری (1)
318	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی (1)
323	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی (1)
329	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول اجراءات جزایی (1)
335	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق میراث
341	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش های حل منازعات تجارتي
347	برنامه درسی مضمون کلینیک حقوقی (حقوق فامیلی)
355	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق اطفال)
361	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (جزایی)
367	صنف چهارم - سمستر هشتم
368	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری 2
373	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی (2)
378	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی (2)
384	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول اجراءات جزایی (2)
390	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت بین الملل
396	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون طب عدلی
402	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق دیپلماتیک و قنسولی
409	مضامین اختیاری
410	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اساسات احصائیه

- 415 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون آیات الاحکام
- 420 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ حقوق جزا
- 425 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون صلح و حل منازعه
- 430 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روانشناسی جنایی
- 436 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبارزه با فساد اداری
- 442 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و توسعه
- 447 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون سیاست جنایی
- 453 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول و فنون تقنین
- 458 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اشخاص و محجورین
- 463 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق افلاس و ورشکستگی
- 468 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بیمه
- 473 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تجارت الکترونیکی
- 478 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون وکالت دفاع
- 484 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فلسفه حقوق
- 489 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بانکداری
- 494 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون بانکداری اسلامی
- 499 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق هوایی
- 504 مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اجرای احکام

مقدمه

ساختار، محتوا و بازدهی نصاب درسی در نظام تحصیلات عالی یک کشور اگر بر اساس معیارهای علمی و بین المللی باشد؛ عامل توسعه همه جانبه جامعه و پدید آورنده افق های روشن برای نسل های بعدی است. برای رسیدن به این اهداف، بازنگری و تجدید نظر به صورت مستمر در نصاب های درسی به عنوان یک عنصری تاثیر گذار و سودمند، پذیرفته شده است. چنانچه بازنگری نصاب درسی در پوهنتون ها و نهاد های تحصیلات عالی در سطح جهان امر مهم و مداوم شمرده می شود. پرداختن به مشکلات جامعه و ارائه راهکار های عملی برای رفع آن ها بدون داشتن نصاب تحصیلی به روز شده و معیاری امکان پذیر نمی باشد. تلاش های دوامدار مسئولین محترم نظام تحصیلات عالی افغانستان، از سطح دیپارتمنت ها تا مقام وزارت تحصیلات عالی نیز بر این مهم استوار است که نقشه راه تحصیلات عالی؛ داشتن کریکولوم معیاری در تمامی رشته ها است.

تیم های تخصصی تدوین، تدقیق و نهایی سازی نصاب رشته های حقوق و "علوم سیاسی و روابط بین الملل" پوهنتون های دولتی و خصوصی کشور افتخار دارند که در پرتو قوانین و پالیسی های وزارت محترم تحصیلات عالی، تحت نظر ریاست محترم انکشاف برنامه های علمی، مبتنی بر استراتژی پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی مربوطه خویش و به حمایت مالی و تخنیکی مؤسسه محترم بنیاد آسیا؛ **برنامه بازنگری و انکشاف نصاب تحصیلی رشته های حقوق و "علوم سیاسی و روابط بین الملل"** را از زمستان 1396 در سطح دیپارتمنت ها و فاکولته ها آغاز نمایند. این تلاش ها الی بهار 1398 هـ.ش. ادامه یافت. استادان پوهنتون های دولتی و خصوصی مرکز و ولایات در قالب کمیته های تخصصی بازنگری نصاب تحصیلی رشته های حقوق و علوم سیاسی و روابط بین الملل و کلسترهای سه گانه؛ نصاب تحصیلی رشته های حقوق و علوم سیاسی و روابط بین الملل را بازنگری کامل نماید. نسخه جدید آن ها را مشتمل بر نصاب تحصیلی جداگانه برای هر رشته به شمول مفردات و پالیسی کورس های درسی برای هر مضمون، نهایی ساخته و به مقام وزارت تحصیلات عالی و مجموعه اکادمیک حقوق و علوم سیاسی افغانستان تقدیم می نمایند.

به منظور توحید و بازنگری نصاب تحصیلی رشته حقوق و رشته علوم سیاسی و روابط بین الملل اقدامات اولیه بنا بر نیاز جامعه، هدایت مقامات ذیصلاح و همکاری تخنیکی دفتر مؤسسه بنیاد آسیا از زمستان سال 1396 و بهار 1397 در سطح دیپارتمنت های پوهنتون ها مختلف به خصوص پوهنتون کابل و پوهنتون های زون ها آغاز گردید. در این مرحله نیاز

سنجی از محصلین، اعضای کادر علمی، ذینفع های محلی، ملی و بین المللی از طریق توزیع پرسشنامه ها، انجام مصاحبه ها و تدویر ورکشاپ ها انجام یافت. همچنان به هدف بهره گیری از تجربیات سایر کشورها؛ مطالعه نصاب های تحصیلی برخی پوهنتون های معتبر کشورهای منطقه و جهان (شامل پوهنتون های از کشورهای؛ مصر، ایران، پاکستان، مالیزیا، اندونیزیا، ایالات متحده، عربستان سعودی، ترکیه، عراق و هندوستان) نیز صورت گرفت. همچنان از تجربیات برخی از متخصصین اصلاح نصاب تحصیلی خارجی و داخلی که در زمینه انکشاف تحصیلات عالی افغانستان به خصوص رشته های مورد نظر، دارای تجربه و تخصص بودند، استفاده بهینه صورت گرفت.

در قدم بعدی، کمیته های تخصصی بازنگری نصاب تحصیلی رشته حقوق و رشته علوم سیاسی و روابط بین الملل با اشتراک برخی اعضای مجرب کادر علمی پوهنتون های خصوصی و دولتی، نمایندگان کمیته ملی بازنگری نصاب و تعدادی از نمایندگان ذینفع ها و مؤسسات همکار در سطح وزارت تحصیلات عالی تدویر یافت. این کمیته گزارش های اولیه واصله و کریکولوم های تحصیلی از پوهنتون های مختلف (حدود سی گزارش ارزیابی مقدماتی و سی نصاب تحصیلی از پوهنتون های دولتی و خصوصی) را مورد بررسی قرارداد. گزارشات واصله از مؤسسات ملی و بین المللی، نهاد های عدلی و قضایی، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان و سایر پیشنهادات واصله را نیز مطالعه و بررسی نمود. همچنان اعضای کمیته های مذکور نصاب های تحصیلی رشته های مورد نظر را در برخی پوهنتون های کشورهای را که قبلاً نام برده شد، نیز از نظر گذراندند. در اخیر کمیته های مذکور مسوده توحید شده و معیاری نصاب تحصیلی رشته حقوق و رشته علوم سیاسی و روابط بین الملل را تدوین و جهت بررسی به کلسترهای رشته های متذکره ارائه نمودند.

مسوده نصاب تحصیلی رشته های علوم سیاسی و روابط بین الملل و حقوق در سه کلستر جداگانه و در فاصله زمانی بیشتر از شش ماه، بررسی گردید. در هریک از کلسترها با در نظر داشت نیاز و مبرمیت موضوع بین 48 الی 120 تن از اعضای کادر علمی پوهنتون های مختلف دولتی و خصوصی از سطح مرکز و ولایات در سالون تجمعات وزارت تحصیلات عالی اشتراک نمودند. همچنان در این کلسترها نمایندگان با صلاحیت نهاد های چون ستره محکمه، لوی خازنوالی، وزارت خانه های عدلیه، حج، ارشاد و اوقاف، کار و امور اجتماعی، اطلاعات و فرهنگ، معارف، داخله؛ کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی افغانستان، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، شورای علمای افغانستان، اداره MEC، مؤسسات بین المللی مانند GIZ، UNDP، LESPA، فارغ تحصیلان پوهنخی حقوق و علوم سیاسی، اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب تحصیلی وزارت تحصیلات عالی و سایر مؤسسات و نهاد های همکار فعالانه اشتراک نمودند. در پایان و بعد از چندین نوبت بازنگری و اصلاح مجدد؛ نصاب تحصیلی رشته های حقوق و علوم سیاسی و روابط بین الملل مشتمل بر مضامین، کریدیت ها، مفردات و پالیسی کورس های جداگانه برای هر مضمون توحید و نهایی گردید.

کاستی ها و تناقضاتی همچون؛ موجودیت نصاب های متعدد در سطح پوهنتون های مختلف، تداخل بین رشته ها، تداخل بین محتوای مضامین، عدم موجودیت کد نمبر واحد و ملی، عدم توجه به مهارت های عملی و کاربردی دانش آموختگان، عدم تعریف درست از مواد لایحه سیستم کریدیت تحصیلات عالی، عدم موجودیت منابع همسان و معیاری در سطح ملی، عدم موجودیت تناسب بین تعداد کریدیت ها، عدم تعریف دقیق از نوع مضمون، تفاوت فاحش در رویکرد تطبیق لایحه کریدیت به ارتباط نصاب تحصیلی و غیره مواد؛ در نصاب های تحصیلی قبلی رشته های مورد نظر به استناد

اسناد و شواهد گردآوری شده وجود داشت که کوشش گردید در نصاب جدید رفع گردد. تفکیک کامل رشته های حقوق و علوم سیاسی یکی دیگر از دستاوردهای مهمی بود که برای اولین بار در نصاب تحصیلی سراسری کشور انجام شد. در نتیجه تغییر اساسی ۶۰ فیصد در مضامین و مفردات رشته "علوم سیاسی و روابط بین الملل" و تغییر و اصلاح اساسی بیشتر از ۴۰ فیصد مضامین و مفردات رشته حقوق صورت گرفت. با توجه به اقدامات صورت گرفته و نیاز به افزایش حس تعهد به ارزش های اسلامی و ملی؛ نصاب تحصیلی رشته های مورد نظر با داشتن شاخصه های ذیل نهایی گردید:

"نصاب واحد معیاری ملی که در سطح تمام پوهنتون های دولتی و خصوصی کشور قابل تطبیق باشد، با تعریف کامل از هر مضمون که شامل عنوان، نوع، تعداد کردیت، صنف و سمنستری که تدریس می شود، با معرفی منابع اصلی و منابع ممد درسی برای هر مضمون، با تعریف کامل اهداف رشتوی و مطابقت آن با اهداف اختصاصی هر مضمون، با تدوین پالیسی کورس های درسی مشخص و قابل اجرا، با معرفی روش های تدریس مطابق ایجابات هر مضمون، با تعریف مسئولیت های اکادمیک و اخلاقی استاد و محصل و با رویکرد افزایش ظرفیت های مسلکی، تحقیقاتی و عملی محصلین در حوزه تفکر انتقادی، نگارش حقوقی، بررسی و تشخیص قضایا، مرور قوانین و متون فقهی، ارتقاء روحیه کار جمعی، تقویت اعتماد به نفس و همدیگر پذیری".

شایان تذکر است که دیپارتمنت های رشته حقوق و رشته علوم سیاسی و روابط بین الملل در مقطع لیسانس در تمام پوهنتون های افغانستان اعم از دولتی و خصوصی غیر فارغ ده می باشند. به منظور هر چه تخصصی تر شدن خدمات تحصیلی؛ نیاز است تمام پوهنخی های حقوق و علوم سیاسی، موجودیت دیپارتمنت های چهارگانه؛ حقوق عمومی، حقوق جزا و علوم جنایی، حقوق خصوصی و روابط بین الملل را در قدم اول تکمیل نمایند. ایجاد دیپارتمنت های حاکمیت قانون و حقوق بشر، علوم سیاسی و توسعه سیاسی نیز برای پوهنتون های که شرایط لازم را تکمیل می نمایند، توصیه می گردد.

نام رشته های فارغ ده پوهنخی های حقوق و علوم سیاسی			شماره
English	پشتو	دري	
Law	حقوق	حقوق	1
Political Science and International Relations	سیاسی علوم او نړیوال اړیکه	علوم سیاسی و روابط بین الملل	2

امید است تلاش های صورت گرفته بخشی بزرگی از چالش ها و مشکلاتی موجود در این زمینه را پایان داده و زمینه تحصیل بهتر را برای فرزندان این مرزوبوم در رشته های نامبرده شده فراهم سازد.

در اخیر از مسئولین محترم وزارت تحصیلات عالی، کارکنان دفتر محترم بنیاد آسیا، اعضای کمیته های تخصصی باز نگری نصاب و اشتراک کنندگان کلستر های سه گانه که با سعه صدر و پشت کار موجب موفقیت این پروسه گردیدند، اظهار سپاس و امتنان می نمایم.

دیدگاه

با تطبیق نصاب تحصیلی هذا و استفاده از روش های مختلف تدریس و آموزش؛ طرح و اجرای تحقیقاتی علمی در حوزه های مختلف حقوق نهادینه خواهد شد، استادان و محصلان این رشته با مطالعه موضوعات زمانه ما مانند حاکمیت قانون، فساد اداری، دموکراسی، شهرنشینی، ایجابات حقوقی تحولات تکنولوژیکی، بسترهای حقوقی توانمندسازی اقتصادی-تجارتی، محیط زیست و پایداری، عوامل اجتماعی جرایم، مهاجرت و سایر هنجارها و ناهنجاری های اقتصادی؛ قادر خواهند بود در تکامل اجتماعی سهم بارز ایفا نمایند.

دیدگاه ما با در نظرداشتن موارد ذیل با تغییرات احتمالی در ساختار حقوقی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه هماهنگ خواهد بود:

- خلاقیت، نوآوری، استفاده از روشهای مختلف تدریس و نهادینه کردن فرهنگ تحقیق و تألیف این رشته را همراهی جامعه در مسیر رفاه و آسایش در جایگاه بهتری قرار می دهد.
- تمایل به ترویج رویکرد تفکر انتقادی و تعامل سازنده اجتماعی با کسب تجربیات اکادمیک محصلین را شهروندان مسئول، منتقد و همکار به حل مشکلات و کمک به منافع عمومی ببار خواهد آورد.
- مسئولین آموزش رشته حقوق متعهد به نوآوری مستمر و استقبال از خلاقیت های در راستای تدریس بهتر این رشته بود، تلاش می نمایند مسیرهای شغلی و منعطف تر حرفه ای را برای کاهش نرخ بیکاری فارغان حقوق شناسایی و یا ایجاد نمایند.

رسالت

آموزش رشته حقوق بر بنیاد نصاب تحصیلی معیاری و واحد؛ محصلین را برای شناخت، درک، مشارکت و موفقیت در جامعه ای که به سرعت در حال تغییر است؛ آماده می کند تا افغانستان و جهان به مکانی بهتر برای تطبیق قانون و تأمین عدالت تبدیل شود. مسئولین و اعضای کادر علمی رشته حقوق اطمینان دارند که محصلین مهارت هایی را که لازم آموزش کامل و صحیح این رشته است به شمول کسب ظرفیت های لازم برای موفقیت و خدمت در سکتور عدلی و قضایی، حکومت داری و حاکمیت قانون، بازار و اقتصاد را کسب و توسعه می دهند. نهادهای آموزش حقوقی همچنان منجر به تولید دانش عملی و نظری خواهند شد که به مردم امکان می دهد تا نظام حقوقی را بهتر بشناسند و عدالت را بیشتر تجربه نمایند.

ارزش ها

با توجه به اصول حاکم بر جامعه افغانستان، حفظ منافع علیای کشور، تحکیم وحدت ملی، تعهد به ارتقای کمی و کیفی آموزش علمی و کاربردی دانش حقوق، به کارگیری استندردهای پذیرفته شده بین المللی در محیط اکادمیک و تعمیم مسئولیت پذیری، ارزش های اساسی ذیل مطمح نظر قرار گرفته است:

- باور و احترام به ارزش های اسلامی و ملی؛
- تقویت روحیه وحدت ملی، همگرایی و تحکیم ثبات سیاسی؛
- احترام به کرامت انسانی، تعمیم عدالت، برابری و قانونیت؛
- تحصیلات عالی حقوقی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه و بازار کار؛

- مسئولیت پذیری و قانونگرایی؛
- اداره سالم، مؤثر و کارآمد؛

اهداف آموزشی

هدف رشته تحصیلی حقوق در دوره لیسانس آموزش، عرضه دانش حقوقی و مهارت های مسلکی با استفاده از میراث غنی نظام حقوقی اسلام، حقوق و آداب نیک مردم افغانستان، دانش معیاری جهانی؛ جهت تربیه نیروی متخصص و متعهد برای رفع نیازها در کتگوری های ذیل در سطح ملی و بین المللی می باشد:

- قوه قضائیه، اداره خرنوالی، وکالت دفاع، ادارات خدمات ملکی، دستگاه سیاست خارجی،
- مشاورت حقوقی نهادهای دولتی، شرکت ها و سکتور خصوصی؛
- ادارات ثبت اسناد و وثایق؛
- کارشناسان و مشاوران امور بانکی، بیمه، تجارت و غیره

نتایج متوقعه

- شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی
- کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛
- شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و المللی؛
- شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موئیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛
- کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛
- انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.

معرفی مختصر پوهنخی حقوق و علوم سیاسی

پوهنخی حقوق و علوم سیاسی در سال 1317 ه ش بر اساس فرمان شاهی بنام اکادمی حقوق و علوم سیاسی در کابل تاسیس گردیده است. به تاریخ 7 ثور همان سال با پذیریش (25) محصل با وسایل ابتدائی و تعداد پنج نفر استاد در عمارت لیسه حبیبیه واقع پل باغ عمومی به فعالیت آغاز و در سال 1320 در اثر پیشنهاد ریاست اکادمی و منظوری مقام صدارت، این اکادمی به فاکولته حقوق و علوم سیاسی ارتقا یافت. در ضمن، مدت تحصیل نیز از سه سال به چهار سال بالابرده شد. برای تنظیم امور اداری و

تدریسی پوهنځی در سال 1317 تعلیمات نامه ئی توسط مجلس استادان تصویب و به منصفه اجرا گذاشته شد. این تعلیمات نامه در 1323 تعدیل گردید که در آن مدت تحصیل سه سال عمومی و یک سال اختصاصی پذیرفته شد. در آن زمان این پوهنځی دارای کادر دایمی نبوده و دروس توسط استادانی افتخاری پیش برده می شد که وظیفه اصلی شان خارج از پوهنځی بود. بنا بر این، در سال 1324 برای بار اول سیستم استخدام اسیستانت های بوجود آمد. بلاخره در سال 1336 براساس پیشنهاد ریاست پوهنځی و منظوری مقامات ذیصلاح مقرر پذیرش کادر علمی ترتیب و تهیه گردید.

در آغاز تحصیل محصلان این پوهنځی را افرادی تشکیل میداد که توسط ادارات دولتی معرفی میگردید. اما در سال 1320 برای اولین بار یک تعداد از فارغان صنوف دوازدهم لیسه های مرکزی به این پوهنځی جذب گردیدند. در سال 1323 بر اساس تعدیل تعلیمات نامه تدریسی پوهنځی، رشته های اختصاصی ذیل ایجاد گردید:

1. رشته اداری و حقوق
2. رشته اقتصاد و مالی
3. رشته سیاسی

سپس در سال 1336 برای تصمیم مقامات ذیصلاح، سه رشته مذکور به دو رشته ذیل تبدیل گردید:

1. رشته اداری (خدمات عامه)
2. رشته دیپلوماسی

بعداً در سال 1344 رشته دیپلوماسی به رشته قضائی و خرنوالی مبدل گردید که تاکنون نیز داری همین دو رشته می باشد.

در ابتدا این پوهنځی توسط استادان ترکی که در وزارت خارجه بحیث مشاورین ایفای وظیفه می نمودند همکاری علمی میگردید. سپس در سال 1339 میان این پوهنځی و پوهنتون سربن فرانسه پروتوکول همکاری عقد گردید که تا سال 1357 ادامه یافت.

نیازسنجی

هیئت رهبری و کمیته کاری نصاب پوهنځی های حقوق و علوم سیاسی پوهنتون های دولتی به همکاری مؤسسه محترم بنیاد آسیا برنامه بازنگری و انکشاف کریکولم پوهنځی حقوق و علوم سیاسی را در مدت یک سال گذشته تدوین و اجرا نمود ه است. برنامه بازنگری و انکشاف کریکولم پوهنځی های حقوق و علوم سیاسی طی دو فعالیت عمده و اساسی انجام داده شد: 1- راه اندازی برنامه نیازسنجی با تدوین و توزیع پرسشنامه ها و تجزیه و تحلیل داده ها 2- و برگزاری فعالیت های گروهی در قالب ورکشاپ ها و تجزیه و تحلیل داده ها .

برنامه نیازسنجی به هدف بررسی میزان مطابقت کریکولم موجود پوهنځی های حقوق و علوم سیاسی با انتظارات و نیازمندی های ذینفعان اعم از مفید بودن و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی بودن و معیاری بودن منابع تحصیلی، شناسایی نکات ضعف و قوت کریکولم تحصیلی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی و همخوانی نصاب ها با معیار های بین المللی، راه اندازی گردیده بود. فعالیت های گروهی و تجزیه و تحلیل داده های آن به هدف سنجش نیاز های اساسی بازار کار و فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان هر دو رشته پوهنځی حقوق و علوم سیاسی با توجه به اشباع شدن بازار کار تدویر گردید. در بخش نخست داده های حاصل از پرسشنامه ها و در بخش دوم داده های حاصل از فعالیت های گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

اجراآت زیر به منظور تجزیه و تحلیل پرسشنامه ها صورت گرفته است:

1- ترتیب تیم کاری در قالب کمیته نصاب هر پوهنځی: به اساس جلسه کمیته نصاب پوهنځی های حقوق و علوم سیاسی این تیم کاری با معرفی یک نماینده از سوی دیپارتمنت های چهارگانه و آمریت کمیته نصاب پوهنځی حقوق و علوم سیاسی تشکیل گردید.

2- شناسایی ذینفعان: پوهنځی حقوق و علوم سیاسی با ذینفعان متعددی چه در داخل و چه در خارج در تعامل میباشد که هر یک میتوانند بر پوهنځی اثر گذاشته و یا از پوهنځی اثر پذیر باشند. هر یک از ذینفعان نیازها و انتظاراتی قابل توجهی دارند که پوهنځی حقوق و علوم سیاسی در راستای بازنگری کریکولم آن ها را میبایست در نظر گیرد. ذینفعان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی قرار ذیل اند:

- دیپارتمنت ها: دیپارتمنت های مختلف پوهنتون های دولتی و خصوصی از ذینفعان اثر گذار اند. پیشنهاد بازنگری کریکولم، تنظیم مفردات و تعیین روش تدریس از صلاحیت های دیپارتمنت ها است که در چگونگی ارائه خدمات آموزشی بسیار تاثیر دارد.

- ارگان های عدلی و قضایی: از آنجا که یکی از رسالت های پوهنځی حقوق و علوم سیاسی تربیه کادر های تخصصی در عرصه های مختلف عدلی و قضایی اعم از قضاء، خارنوالی و کالت دفاع است این گروه بازار کار مستقیم برای محصلان رشته قضایی- خارنوالی را تشکیل میدهد، پوهنځی حقوق و علوم سیاسی در راستای تدوین کریکولم پیشنهادات این نهاد ها که شامل ستره محکمه، لوی سارنوالی و وزارت عدلیه و نیز انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان را در نظر گرفته تا محصلان علاوه بر فراگیری آموزش های اساسی حقوق، آموزش های کاربردی و مهارت های عملی مورد نیاز را فرا گیرند.

- ریاست ارتباط خارجه و ادارت دولتی غیر قضایی: از ذینفعان اثر پذیر در زمینه جذب فارغان پوهنځی حقوق به خصوص رشته اداری - دیپلوماسی میباشد مانند وزارت خارجه و نهاد های بین المللی.

- سکتور خصوصی اعم از تجار، سرمایه گذاران، بانک های خصوصی، اتحادیه ها و اصناف: این گروه حوزه کاری مساعد و نسبتاً بکر برای فارغان رشته قضایی - خارنوالی به حساب می آید. با توجه به تعداد زیاد فارغ التحصیلان حقوق و علوم سیاسی و اشباع شدن بازار کار، نیاز های این سکتور شناسائی و در کریکولم تعداد از مضامین بر اساس آن درج گردید تا زمینه فراهم ساختن کارآموزی و فرصت های شغلی در آینده برای فارغ التحصیلان بیشتر میسر گردد.

- سیستم عدالت غیر رسمی: نظام حقوقی افغانستان تکثر گرا است، علاوه بر وجود سیستم عدالت رسمی، ساز و کار های سیستم عدالت غیر رسمی نیز در این نظام پیش بینی شده است. تعداد زیادی از مردم برای حل و فصل منازعات خویش از روش های غیر رسمی در قالب جرگه ها و شورا ها استفاده مینمایند. بدون شک ارائه مشوره حقوقی میتواند در تامین عدالت و آشتی دادن عدالت رسمی با غیر رسمی موثر باشد. بر همین منظور نیاز های سیستم عدالت غیر رسمی نیز در بازنگری کریکولم مد نظر قرار گرفت.

- محصلان: این گروه از ذینفعان اثر پذیر اند و به صورت مستقیم خدمات آموزشی به آنها ارائه میشود.

- فارغ التحصیلان: این گروه نیز از ذینفعان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی اند، که در راستای تدوین کریکولم نیاز های ایشان در زمینه فراهم آوری فرصت های شغلی مساعد در نظر گرفته شد.

- 3- تدوین و توزیع پرسشنامه ها، برگزاری کارهای گروهی در قالب ورکشاپ ها با اشتراک ذینفع های دولتی، خصوصی و موسسات همکار در سطح ولایات و مرکز و تجزیه و تحلیل داده های واسله. هدف از تدوین و توزیع پرسشنامه ها بررسی میزان مطابقت کریکولم فعلی پوهنخی حقوق و علوم سیاسی با انتظارات و نیازمندی های بازار کار و ذینفعان بوده است. مباحثی همچون مفید و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی و اکادمیک بودن منابع درسی و شناسایی نکات ضعف و قوت نصاب تحصیلی پوهنخی های حقوق و علوم سیاسی تمرکز بیشتر گردیده است.
- 4- تدوین ورکشاپ ها به اشتراک ذینفع ها و نهاد های همکار در سطح مرکز و زون ها که هدف از برگزاری فعالیت های گروهی و تجزیه و تحلیل داده های آن سنجش نیاز های اساسی بازار کار در رشته حقوق و علوم سیاسی و فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان هر دو رشته پوهنخی حقوق و علوم سیاسی و با توجه به اشباع شدن بازار کار فعلی بوده است. اشتراک کنندگان درین ورکشاپ ها خلا های موجود در نصاب تحصیلی بخصوص در حوزه عملی را انعکاس داده، پیشنهادات خویش را ارائه نمودند. این پیشنهادات توحید در پروسه بازنگری نصاب به آنها ترتیب اثر داده شد.
- 5- بررسی و توحید پیشنهادات واسله از نهاد های عدلی و قضایی، موسسات و انجوهای حقوقی و سایر نهاد های ذی علاقه در سطح ولایات مختلف. این پیشنهادات به طور کلی بخشی از رهنمود اصلاح کریکلم تحصیلی در مراحل بعدی گردید.
- 6- تحلیل پرسشنامه ها: بعد از جمع آوری پرسشنامه ها تیم کاری هر هفت نوع پرسشنامه را با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل و داده های حاصل از این پرسشنامه ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

معرفی محتوی

- أ. مدت دوره تحصیل: دوره لیسانس رشته حقوق اولین مرحله تحصیلی حقوق در نظام تحصیلات عالی افغانستان می باشد که به طور عادی چهار سال تحصیلی را در بر می گیرد.
- ب. کربدیت ها و کود نمبر مضامین: در این کریکلم مجموع تعداد کربدیت ها در کتگوری های چهار گانه فوق 158 کربدیت تثبیت گردید. تمامی پوهنخی های حقوق پوهنتون های دولتی و خصوصی و دیپارتمنت های مربوطه آن ها مکلف به اجرای این نصاب تحصیلی می باشند.
- ج. مضامین درسی و کتگوری ها: ماده ی دوم لایحه ی سیستم کربدیت مؤسسات تحصیلات عالی: حد اقل کربدیت ها در دوره ی لیسانس ۱۳۶ کربدیت و حد اکثر آن مربوط به طول دوره تحصیلی رشته مربوطه بوده و از ۲۱ کربدیت در یک سمستر تجاوز نمی نماید.»
- ماده سوم لایحه مذکور: مضامین دوره لیسانس به مضامین اساسی، مضامین تخصصی، مضامین اختیاری و مضامین پوهنتون شمول تقسیم می شوند. مضامین اساسی باید حداکثر ۳۰ فیصد، مضامین تخصصی حد اقل ۵۰ فیصد و مضامین اختیاری به شمول مضامین پوهنتون شمول ۱۲ فیصد، مونوگراف، سیمینار، ستاژ، امتحان دولتی و تکمیل پروژه ی دیپلوم ۸ فیصد مضامین دوره لیسانس را احتوا می نمایند و نمرات آن از ۱۰۰ نمره محاسبه می شود. فیصدی مضامین مذکور در پلان تعلیمی (ضمیمه ی شماره ۱۰) گنجانیده شده است.»
- به اساس مواد فوق و مبتنی بر توافق های به عمل آمده در کلسترهای سه گانه رشته حقوق مضامین شامل در نصاب تحصیلی به اساس ایجابات تخصصی رشته و الزامات سیستم کربدیت قرار ذیل تقسیم گردید:
- مضامین اساسی: 44 کربدیت که 28 فیصد مجموع کربدیت های رشته را تشکیل میدهد؛

- مضامین تخصصی: 83 کردیت که 52 فیصد مجموع کردیت های رشته را تشکیل میدهد؛
- مضامین اختیاری و پوهنتون شمول: 20 کردیت که 13 فیصد مجموع کردیت های رشته را تشکیل میدهد؛
- مضامین کار عملی و منوگراف؛ 11 کردیت که 7 فیصد مجموع کردیت های این رشته را تشکیل میدهد.

مجموع		مضامین کار عملی و منوگراف			مضامین اختیاری و پوهنتون شمول			مضامین تخصصی			مضامین اساسی			
تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	تعداد مضامین	تعداد کردیت	
158	100%	95	7%	5	11	13	20	31	52%	39	83	28%	44	20

نوٹ: شایان تذکر است که از جمع (16) مضامین اختیاری رشته حقوق؛ محصل مکلف است به تعداد (8) کردیت را در جریان تحصیل تکمیل نماید.

د. موجودیت انترنشیپ، ستاژ و سیر علمی: مجموعاً در این نصاب هفت فیصد مجموع کردیت ها به کار های عملی که شامل فعالیت های مختلف منجمله، انترنشیپ، ستاژ و سیر عملی میباشد، اختصاص داده شده.

ه. تناسب کار عملی و نظری: در پروسه بازنگری نصاب تحصیلی افزایش قابل توجه در فعالیت های عملی محصلین بمیان آمد از جمله در تعداد زیاد از مضامین اساسی و تخصصی برنامه درسی به نحوه ترتیب گردیده است که شامل هر دو بخش عملی و نظری باشد. همچنان مضامین مستقل در جهت افزایش مهارت های عملی محصلین شامل نصاب گردید از جمله نگارش حقوقی، اخلاق حقوقی در عمل، روش تحقیق و کلینیک حقوقی که مجموعاً بالغ بر هفت فیصد مجموع کردیت های رشته حقوق را احتوا میکند.

و. روش های آموزش و تدریس: تدریس به روش های متفاوت ذیل پیش بینی شده است:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- تدریس متقابل و تدریس توسط خود محصل؛
- محاکم تمثیلی و ارایه خدمات حقوقی تحت نظر اساتید و وکلای مدافع؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- تحقیقات حقوقی گروهی؛
- ارائه سمینار توسط محصلین در بعضی از ساعات درسی
- ایفای نقش (رول پلی)
- استفاده از مهارت های کلینیکی حقوقی

ز. نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی محصلان:

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

٪ 100

مجموع

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورده آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می دهد.
- اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

اشتراک کنندگان کلسترها:

الف: اعضای کلسترهای فرعی رشته های حقوق و "علوم سیاسی و روابط بین الملل": 48 تن استادان و متخصصین که شامل اند بر رؤسا و آمرین دیپارتمنت های پوهنخی های حقوق و علوم سیاسی، نمایندگان ستره محکمه، لوی خارنوالی، وزارت عدلیه، نمایندگان احزاب و جامعه مدنی، کمیسیون مستقل نظارت بر قانون اساسی، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان و زارت محترم داخله جمهوری اسلامی افغانستان.

ب: ستره محکمه، لوی خارنوالی، وزارت خانه های عدلیه، حج، ارشاد و اوقاف، کار و امور اجتماعی، اطلاعات و فرهنگ، معارف، داخله؛ کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی افغانستان، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، شورای علمای افغانستان، اداره MEC، موسسات بین المللی مانند USIP، GIZ، UNDP، LESPA، فارغ تحصیلان پوهنخی حقوق و علوم سیاسی، اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب تحصیلی وزارت تحصیلات عالی و سایر موسسات و نهاد های همکار فعالانه اشتراک نمودند

جدول سمستروار مضامین

دوره لیسانس رشته حقوق در زیر مجموعه پوهنخی حقوق و علوم سیاسی در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته ای درسی ارائه میگردد. در این رشته مجموعا ۹۵ مضمون که شامل ۲۰ مضمون اساسی، ۳۹ مضمون تخصصی، ۳۱ مضمون اختیاری و پوهنتون شمول و ۵ مضمون کار عملی میباشد، طی ۱۵۸ کریدیت تدریس میگردد.

صنف اول - سمستر اول - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پيشنيازها
						نظري	عملي	مجموع		
1	مبادی حقوق (1)	LP-LA 0106	اساسی	3	حقوق خصوصی	3		3	48	ندارد
2	اساسات حقوق اسلام	LP-LA 0107	اساسی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
3	حقوق بشر	LP-LA 0108	اساسی	2	حقوق عمومی	2		2	32	ندارد
4	مبانی علم سیاست	LP-LA 0109	اساسی	2	روابط بین الملل	2		2	32	ندارد
5	مبادی فقه	LP-LA 0110	اساسی	2	حقوق خصوصی / شرعیات	2		2	32	ندارد
6	مبادی اقتصاد عامه	LP-LA 0111	اساسی	2	اقتصاد	2		2	32	ندارد
7	ثقافت اسلامی (1)	SL-IC 0101	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	ندارد
8	زبان خارجی	Li-En 0102	پوهنتون شمول	2	ادبیات	2		2	32	ندارد
9	تاریخ معاصر افغانستان	Ss-Hi 0105	پوهنتون شمول	2	روابط بین الملل	2		2	32	ندارد
10	مضمون اختیاری	---	اختیاری	1	ديپارتمنت ها	1		1	16	ندارد
--	مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر			19				---	304	--

لیست مضامين اختیاری سمستر اول رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظري	عملي	مجموع	
1	اساسات احصایه	LP-LA0112	1	اقتصاد	1			16
2	آیات الاحکام	LP-LA0113	1	/شرعیات	1			16
3	تاریخ حقوق جزا	LP-LA0114	1	حقوق جزا و علوم جنایی	1			16
4	صلح و حل منازعه	LP-LA0115	1	حقوق عمومی		2		32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	13	8.2%
2	تخصصی	0	0%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	6	3.77%
4	کار عملی و متوگراف	0	0%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. ديپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامين اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف اول - سمستر دوم - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پيشنهادها
						نظري	عملي	مجموع		
1	مبادی حقوق (2)	LP-LA 0206	اساسی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0106
2	حقوق محیط زیست	LP-LA 0216	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	ندارد
3	حقوق سازمانهای بین المللی	LP-LA 0217	اساسی	2	حقوق عمومی	2		2	32	ندارد
4	متون فقهی - حقوقی	LP-LA 0218	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
5	سیستم های حقوقی معاصر	LP-LA 0219	اساسی	3	حقوق عمومی	2		2	48	ندارد
6	حقوق حمایت از مصرف کننده	LP-LA 0220	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	ندارد
7	اخلاق و سلوک مسلکی	LP-LA 0221	اساسی	2	حقوق جزا و علوم جنائی	1	2	3	48	LP-LA 0106 0107
8	حقوق رسانه ها	LP-LA 0222	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	ندارد
9	ثقافت اسلامی (2)	SL-IC 0201	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	ندارد
10	لسان خارجی	Li-En 0202	پوهنتون شمول	2	ادبیات	2		2	32	ندارد
مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر				20	---			336	--	

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظري	عملي	مجموع	

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	9	5.7%
2	تخصصی	8	5%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	3	1.9%
4	کار عملی و منوگراف	0	0%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. دیپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف دوم - سمستر سوم - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			تعداد ساعات درسی در سمستر	پيشنهادها
						نظری	عملي	مجموع		
1	حقوق جزای عمومی (1)	LP-LA 0323	اساسی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	ندارد
2	حقوق وجایب (1)	LP-LA 0324	اساسی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
3	حقوق مالی (1)	LP-LA 0325	اساسی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0111
4	حقوق اساسی (1)	LP-LA 0326	اساسی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0106
5	کریمنالوژی	LP-LA 0327	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	1	2	3	48	ندارد
6	حقوق مالکیت های معنوی	LP-LA 0328	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
7	حقوق کار	LP-LA 0329	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0325
8	حقوق جزای اسلام	LP-LA 0330	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	ندارد
9	جزا شناسی	LP-LA 0331	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	1	2	3	48	LP-LA 0324
10	ثقافت اسلامی (3)	SL-IC 0301	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	ندارد
مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر				19	---			336	--	

لیست مضامين اختیاری سمستر سوم رشته حقوق							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملي	مجموع

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	8	5%
2	تخصصی	10	6.3%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	1	0.6%
4	کار عملي و منوگراف	0	0%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. ديپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامين اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف دوم - سمستر چهارم - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			تعداد ساعات درسی در سمستر	پيشنيازها
						مجموع	عملي	نظري		
1	حقوق جزای عمومی (2)	LP-LA 0423	اساسی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	
2	حقوق وجایب (2)	LP-LA 0424	اساسی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	
3	حقوق مالی (2)	LP-LA 0425	اساسی	2	حقوق عمومی	2		2	32	
4	حقوق اساسی (2)	LP-LA 0426	اساسی	2	حقوق عمومی	2		2	32	
5	نگارش حقوقی (1)	LP-LA 0432	کار عملی و مونوگراف	2	حقوق خصوصی	1	2	3	32	ندارد
6	حقوق معادن	LP-LA 0433	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	ندارد
7	کریمنالستیک	LP-LA 0434	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	1	2	3	48	LP-LA 0327
8	اصول فقه	LP-LA 0435	تخصصی	3	حقوق خصوصی - شرعیات	3		3	48	LP-LA 0110 0107
9	ثقافت اسلامی (4)	SL-IC 0401	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	ندارد
10	کمپیوتر	Cs-Is 0403	پوهنتون شمول	1	گمپیوتر ساینس			2	32	ندارد
11	مضمون اختیاری	---	اختیاری	2	ديپارتمنت ها	2		2	32	ندارد
مجموعه کريدیت ها و ساعات درسی دریک سمستر				21	---			368	--	

لیست مضامین اختیاری سمستر چهارم رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					مجموع	عملي	نظري	
1	روانشناسی جنایی	LP-LA0537	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32
2	مبارزه با فساد اداری	LP-LA0538	2	حقوق عمومی	2		2	32
3	حقوق و توسعه	LP-LA0539	2	حقوق عمومی	2		2	32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	8	5%
2	تخصصی	7	4.4%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	3	1.9%
4	کار عملی و مونوگراف	2	1.3%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. دیپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف سوم - سمستر پنجم - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع		
1	نگارش حقوقی (2)	LP-LA 0532	کار عملی و منوگراف	1	ديپارتمنت ها		2	2	32	LP-LA 0432
2	حقوق جزای اختصاصی (1)	LP-LA 0540	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	ندارد
3	حقوق عینی (1)	LP-LA 0541	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
4	حقوق فامیل (1)	LP-LA 0542	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
5	حقوق بین الملل عمومی (1)	LP-LA 0543	اساسی	3	حقوق عمومی	3		3	48	LP-LA 0106 0206
6	روش تحقیق	LP-LA 0544	کار عملی و منوگراف	2	حقوق عمومی	1	2	3	32	LP-LA 0432
7	عقود معین	LP-LA 0545	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
8	قواعد فقهی (مدنی)	LP-LA 0546	تخصصی	2	حقوق شرعیات - خصوصی	2		2	16	ندارد
9	حقوق تجارت	LP-LA 0547	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	48	ندارد
10	ثقافت اسلامی (5)	SL-IC 0501	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	32	LP-LA 0401
	مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر			19				---	320	--

لیست مضامين اختیاری سمستر پنجم رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظری	عملی	مجموع	

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	3	1.9%
2	تخصصی	12	7.6%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	1	0.6%
4	کار عملی و منوگراف	3	1.9%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. ديپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامين اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف سوم - سمستر ششم - رشته حقوق											
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پيشنهادها	
						نظري	عملي	مجموع			
1	حقوق جزای اختصاصی (2)	LP-LA 0640	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	LP-LA 0540	
2	حقوق عینی (2)	LP-LA 0641	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0541	
3	حقوق فامیل (2)	LP-LA 0642	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0542	
4	حقوق بین الملل عمومی (2) (معاهدات بین المللی)	LP-LA 0643	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0543	
5	اصول و مبانی مدیریت	LP-LA 0648	اساسی	3	حقوق عمومی	3		3	48	LP-LA 0106	
6	حقوق شرکتهای تجاری	LP-LA 0649	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0547	
7	حقوق جزای بین الملل	LP-LA 0650	تخصصی	3	حقوق جزا و علوم جنایی	3		3	48	LP-LA 0540 0543	
8	قواعد فقهی (جزایی)	LP-LA 0651	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	LP-LA 0110 0435 0323	
9	ثقافت اسلامی (6)	SL-IC 0601	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	ندارد	
10	مضمون اختیاری	---	اختیاری	2	ديپارتمنت ها	2		2	32	ندارد	
مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر						21	---			336	--

لیست مضامین اختیاری سمستر ششم رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظري	عملي	مجموع	
1	سیاست جنایی	LP-LA0652	2	حقوق جزا و علوم جنایی	1			32
2	اصول و فنون تقنین	LP-LA0653	1	حقوق عمومی	1			16
3	اشخاص و مجرورین	LP-LA0654	1	حقوق خصوصی	1			16
4	حقوق افلاس و ورشکستگی	LP-LA0655	1	حقوق خصوصی		2		32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	3	1.9%
2	تخصصی	17	10.7%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	1	0.6%
4	کار عملی و منوگراف	0	0%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. دیپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامین اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف چهارم - سمستر هفتم - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	دییارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	تستیایها
						نظری	عملی	مجموع		
1	حقوق جزای اختصاصی (3)	LP-LA 0740	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	LP-LA 0540 0338
2	حقوق اداری (1)	LP-LA 0756	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0648
3	حقوق بین الملل خصوصی (1)	LP-LA 0757	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
4	اصول محاکمات مدنی (1)	LP-LA 0758	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	ندارد
5	اصول اجرائت جزایی (1)	LP-LA 0759	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	LP-LA 0540 0323
6	حقوق میراث	LP-LA 0760	تخصصی	3	حقوق خصوصی	3		3	48	ندارد
7	روش های حل منازعات تجارتي	LP-LA 0761	تخصصی	2	حقوق خصوصی	1	2	1	48	ندارد
8	کلینیک حقوقی	LP-LA 0762	کار عملی و منوگراف	2	دییارتمنت ها		4	4	64	ندارد
9	ثقافت اسلامی (7)	SL-IC 0701	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	LP-LA 0601
10	مضمون اختیاری	----	اختیاری	2	دییارتمنت ها	2		2	32	ندارد
--	مجموعه کردیت ها وساعات درسی دریک سمستر				20	---			384	--

لیست مضامين اختیاری سمستر هفتم رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کردیت	دییارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	حقوق بیمه	LP-LA0763	1	حقوق خصوصی	1			16
2	تجارت الکترونیک	LP-LA0764	1	حقوق خصوصی	1			16
3	وکالت دفاع	LP-LA0765	2	حقوق جزا و علوم جنایی	1	2		48
4	فلسفه حقوق	LP-LA0766	2	حقوق خصوصی	2			32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	فیصدي بر اساس کردیت
1	اساسی	0	0%
2	تخصصی	15	9.5%
3	پوهنتو شمول و اختیاری	3	1.9%
4	کار عملی و منوگراف	2	1.3%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. دییارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامين اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

صنف چهارم - سمستر هشتم - رشته حقوق										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی در سمستر	پيشنهادها
						نظري	عملي	مجموع		
1	حقوق اداری (2)	LP-LA 0856	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0756
2	حقوق بین الملل خصوصی (2)	LP-LA 0857	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0757
3	اصول محاکمات مدنی (2)	LP-LA 0858	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0758
4	اصول اجراءات جزایی (2)	LP-LA 0859	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی	2		2	32	LP-LA 0759
5	حقوق تجارت بین الملل	LP-LA 0867	تخصصی	2	حقوق خصوصی	2		2	32	LP-LA 0547
6	طب عدلی	LP-LA 0868	تخصصی	2	حقوق جزا علوم جنایی / طب	1	2	3	48	ندارد
7	منوگراف	LP-LA 0869	کار عملی و منوگراف	4	ديپارتمنت ها		8	8	128	ندارد
8	حقوق ديپلماتیک و قنسولی	LP-LA 0870	تخصصی	2	حقوق عمومی	2		2	32	LP-LA 0543 0643
9	ثقافت اسلامی (8)	SL-IC 0801	پوهنتون شمول	1	شرعیات	1		1	16	ندارد
10	مضمون اختیاری	---	اختیاری	1	ديپارتمنت ها	1		1	16	ندارد
مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر				20	---			384	--	

لیست مضامين اختیاری سمستر هشتم رشته حقوق								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظري	عملي	مجموع	
1	حقوق بانکداری	LP-LA0871	1	حقوق جزا و علوم جنایی	1			16
2	بانکداری اسلامی	LP-LA0872	1	حقوق خصوصی	1			16
3	حقوق هوایی	LP-LA0873	1	حقوق عمومی	1			16
4	اجرای احکام	LP-LA0874	1	حقوق خصوصی		2		32

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	0	0%
2	تخصصی	14	8.8%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	2	1.2%
4	کار عملی و منوگراف	4	2.6%

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته حقوق مورد تأیید قرار گرفت. ديپارتمنت ها می توانند مضمون اختیاری مورد نظر را از میان مضامين اختیاری که در جدول فوق ذکر گردیده، برای محصلین ارائه نمایند.

لیست مضامین اساسی رشته حقوق

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کرایدیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	مبادی حقوق (1)	LP-LA0106	اساسی	3	حقوق خصوصی
۲	اساسات حقوق اسلام	LP-LA0107	اساسی	2	حقوق خصوصی
۳	حقوق بشر	LP-LA0108	اساسی	2	حقوق عمومی
۴	مبانی علم سیاست	LP-LA0109	اساسی	2	روابط بین الملل
۵	مبادی فقه	LP-LA0110	اساسی	2	حقوق خصوصی/شرعیات
۶	مبادی اقتصاد عامه	LP-LA0111	اساسی	2	اقتصاد
۷	مبادی حقوق (2)	LP-LA0206	اساسی	2	حقوق خصوصی
۸	حقوق سازمانهای بین المللی	LP-LA0217	اساسی	2	حقوق عمومی
۹	سیستم های حقوقی معاصر	LP-LA0219	اساسی	3	حقوق عمومی
۱۰	اخلاق و سلوک مسلکی	LP-LA0221	اساسی	2	دیپارتمنت ها
۱۱	حقوق جزای عمومی (2)	LP-LA0423	اساسی	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۱۲	حقوق وجایب (2)	LP-LA0424	اساسی	2	حقوق خصوصی
۱۳	حقوق مالی (2)	LP-LA0425	اساسی	2	حقوق عمومی
۱۴	حقوق اساسی (2)	LP-LA0426	اساسی	2	حقوق عمومی
۱۵	حقوق بین الملل عمومی (1)	LP-LA0543	اساسی	3	حقوق عمومی
۱۶	اصول و مبانی مدیریت	LP-LA0648	اساسی	3	حقوق عمومی
۱۷	حقوق جزای عمومی (1)	LP-LA 0323	اساسی	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۱۸	حقوق وجایب (1)	LP-LA 0324	اساسی	2	حقوق خصوصی
۱۹	حقوق مالی (1)	LP-LA 0325	اساسی	2	حقوق عمومی
۲۰	حقوق اساسی (1)	LP-LA 0326	اساسی	2	حقوق عمومی

لیست مضامین تخصصی رشته حقوق

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کرایدیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	عقود معین	LP-LA0545	تخصصی	2	حقوق خصوصی
۲	قواعد فقهی (مدنی)	LP-LA0546	تخصصی	2	حقوق خصوصی-شرعیات
۳	حقوق محیط زیست	LP-LA0216	تخصصی	2	حقوق عمومی
۴	متون فقهی - حقوقی	LP-LA0218	تخصصی	2	حقوق خصوصی
۵	حقوق حمایت از مصرف کننده	LP-LA0220	تخصصی	2	حقوق عمومی
۶	حقوق رسانه ها	LP-LA0222	تخصصی	2	حقوق عمومی
۷	کریمنالوژی	LP-LA 0327	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۸	حقوق مالکیت های معنوی	LP-LA 0328	تخصصی	2	حقوق خصوصی
۹	حقوق کار	LP-LA 0329	تخصصی	2	حقوق عمومی
۱۰	حقوق جزای اسلام	LP-LA 0330	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۱۱	جزا شناسی	LP-LA 0331	تخصصی	2	حقوق جزا و علوم جنایی

حقوق عمومی	2	تخصصی	LP-LA0433	حقوق معادن	۱۲
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0434	کریمناستیک	۱۳
حقوق خصوصی-شرعیات	3	تخصصی	LP-LA0435	اصول فقه	۱۴
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0540	حقوق جزای اختصاصی(1)	۱۵
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0541	حقوق عینی (1)	۱۶
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0542	حقوق فامیل(1)	۱۷
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0547	حقوق تجارت	۱۸
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0640	حقوق جزای اختصاصی(2)	۱۹
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0641	حقوق عینی (2)	۲۰
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0642	حقوق فامیل (2)	۲۱
حقوق عمومی	2	تخصصی	LP-LA0643	حقوق بین الملل عمومی (2) (معاهدات بین المللی)	۲۲
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0649	حقوق شرکتهای تجارتي	۲۳
حقوق جزا و علوم جنایی	3	تخصصی	LP-LA0650	حقوق جزای بین الملل	۲۴
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0651	قواعد فقهی (جزایی)	۲۵
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0740	حقوق جزای اختصاصی (3)	۲۶
حقوق عمومی	2	تخصصی	LP-LA0756	حقوق اداری(1)	۲۷
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0757	حقوق بین الملل خصوصی(1)	۲۸
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0758	اصول محاکمات مدنی(1)	۲۹
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0759	اصول اجراءات جزایی(1)	۳۰
حقوق خصوصی	3	تخصصی	LP-LA0760	حقوق میراث	۳۱
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0761	روش های حل منازعات تجارتي	۳۲
حقوق عمومی	2	تخصصی	LP-LA0856	حقوق اداری(2)	۳۳
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0857	حقوق بین الملل خصوصی(2)	۳۴
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0858	اصول محاکمات مدنی(2)	۳۵
حقوق جزا و علوم جنایی	2	تخصصی	LP-LA0859	اصول اجراءات جزایی(2)	۳۶
حقوق خصوصی	2	تخصصی	LP-LA0867	حقوق تجارت بین الملل	۳۷
حقوق جزا علوم جنایی / طب	2	تخصصی	LP-LA0868	طب عدلی	۳۸
حقوق عمومی	2	تخصصی	LP-LA0870	حقوق دیپلماتیک و قنسولی	۳۹

لیست مضامین پوهنتون شمول و اختیاری رشته حقوق

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کریدیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شمول	SL-IC0201	8	شرعیات
۲	لسان خارجی	پوهنتون شمول	Li-En0102	4	ادبیات انگلیسی
۳	کمپیوتر	پوهنتون شمول	Cs-Is0303	1	کمپیوتر ساینس
۴	تاریخ معاصر افغانستان	پوهنتون شمول	Ss-Hi0105	2	علوم اجتماعی
۵	حقوق بانکداری	اختیاری	LP-LA0871	1	حقوق جزا و علوم جنایی
۶	بانکداری اسلامی	اختیاری	LP-LA0872	1	حقوق خصوصی
۷	حقوق هوایی	اختیاری	LP-LA0873	1	حقوق عمومی
۸	اجرای احکام	اختیاری	LP-LA0874	1	حقوق خصوصی
۹	حقوق بیمه	اختیاری	LP-LA0763	1	حقوق خصوصی
۱۰	تجارت الکترونیک	اختیاری	LP-LA0764	1	حقوق خصوصی
۱۱	وکالت دفاع	اختیاری	LP-LA0765	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۱۲	فلسفه حقوق	اختیاری	LP-LA0766	2	حقوق خصوصی
۱۳	سیاست جنایی	اختیاری	LP-LA0652	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۱۴	اصول و فنون تقنین	اختیاری	LP-LA0653	1	حقوق عمومی
۱۵	اشخاص و محجورین	اختیاری	LP-LA0654	1	حقوق خصوصی
۱۶	حقوق افلاس و ورشکستگی	اختیاری	LP-LA0655	1	حقوق خصوصی
۱۷	روانشناسی جنایی	اختیاری	LP-LA0537	2	حقوق جزا و علوم جنایی
۱۸	مبارزه با فساد اداری	اختیاری	LP-LA0538	۲	حقوق عمومی
۱۹	حقوق و توسعه	اختیاری	LP-LA0539	۲	حقوق عمومی
۲۰	اساسات احصایه	اختیاری	LP-LA0112	۱	اقتصاد
۲۱	آیات الاحکام	اختیاری	LP-LA0113	۱	شرعیات
۲۲	تاریخ حقوق جزا	اختیاری	LP-LA0114	۱	حقوق جزا و علوم جنایی
۲۳	صلح و حل منازعه	اختیاری	LP-LA0115	۱	حقوق عمومی

لیست مضامین کار عملی و منوگراف رشته حقوق

شماره	نام مضمون	نوعیت	کود نمبر	تعداد کریدیت	دیپارتمنت تطبیق کننده
۱	منوگراف	LP-LA0869	کار عملی و منوگراف	4	دیپارتمنت ها
۲	نگارش حقوقی (1)	LP-LA0432	کار عملی و منوگراف	2	حقوق خصوصی
۳	نگارش حقوقی (2)	LP-LA0532	کار عملی و منوگراف	1	حقوق خصوصی
۴	روش تحقیق	LP-LA0544	کار عملی و منوگراف	2	حقوق عمومی
	کلینیک حقوقی	LP-LA0762	کار عملی و منوگراف	2	دیپارتمنت ها

نوت: مفردات و پالیسی کورس های کتگوری های مختلف مضامین شامل کریکولوم یا نصاب تحصیلی رشته حقوق از جانب کمیته تخصصی بازنگری و معیاری سازی نصاب رشته حقوق و کلستر های سه گانه این رشته؛ به حمایت وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان و همکاری تکنیکی دفتر بنیاد آسیا در افغانستان، تکمیل و مورد تائید قرار گرفت. اینک قرار ضمیمه هذا به تمام پوهنتون ها و مراکز تحصیلات عالی دولتی و خصوصی سراسر کشور اخبار می گردد تا با اجراءات همسان و واحد؛ از چندگانگی و غیر معیاری بودن اجراءات اکادمیک در رشته حقوق جلوگیری به عمل آید.

دیپارتمنت ها از افزایش یا کاهش تعداد کریدیت ها، تغییر کود نمبر ها و نوع مضامین بصورت جدی خودداری می نمایند.

در مجموعه هذا مفردات و پالیسی کورس های مضامین پوهنتون شمول شامل نمی باشد. مفردات و پالیسی کورس های مضامین مذکور از جانب دیپارتمنت های مربوطه تدوین و در اختیار پوهنچی حقوق و علوم سیاسی قرار خواهد گرفت.

تکمیل منوگراف نیز تابع طرز العمل ها و لوایح وزارت محترم تحصیلات عالی و طرز العمل های داخلی دیپارتمنت ها حسب ایجابات علمی و مسلکی شان می باشد.

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

رشته حقوق

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف اول - سمسټر اول

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی حقوق (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	مبادی حقوق 1
کود مضمون:	LA0106
تعداد کريدیت:	3 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

مبادی علم حقوق، از مضامین اساسی رشته حقوق می باشد که در دو سمستر تدریس می گردد. این مضمون علاوه بر رشته حقوق در رشته های علوم سیاسی، ژورنالیزم، اقتصاد، شرعیات و برخی رشته های دیگر به منظور آشنا ساختن محصلین با مفاهیم و اساسات علم حقوق تدریس می گردد. این مضمون در واقعیت مدخلی است برای رشته های مختلف علم حقوق. با مطالعه این محصلین در ختم سمستر قادر می گردند تا در رابطه به مفهوم و محتوی علم حقوق، رابطه قاعده حقوقی با سایر قواعد تنظیم کننده جامعه، خصوصیات و مبنای قواعد حقوقی و همچنان تقسیمات این رشته شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم حق، قاعده حقوقی، حقوق و اصطلاحات حقوقی
- شناخت مفهوم، مبنای، ساختار، منابع و چگونگی تصنیف حقوق
- آشنایی با منابع و مبنای حقوق در افغانستان
- کسب مهارت به ارتباط تشخیص متون عادی از متون حقوقی
- کسب مهارت به ارتباط کاربرد واژه های حقوقی در حین بیان و نگارش

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم لغوی و اصطلاحی حقوق
- تقسیم حقوق به حقوق آفاقی و حقوق عندی
- رابطه حقوق با قواعد تنظیم کننده اجتماع
- رابطه حقوق با علوم اجتماعی و علوم طبیعی
- بخش اول: حقوق آفاقی (صفات قاعده حقوقی)
- مبنای قاعده حقوقی
- عناصر سازنده قاعده حقوقی
- هدف قاعده حقوقی
- تقسیم حقوق بر اساس منبع
- تقسیم حقوق بر اساس قلمرو
- تقسیم حقوق بر اساس موضوع
- تقسیم حقوق از حیث نوع
- معرفی مختصر نظام های حقوقی بزرگ
- رومن ژرمن و نظام کامن لا
- اسلام و نظام حقوقی افغانستان

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

مجموع ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست¹، سرقت علمی² و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می دهد. اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

¹ Wrong Citation

² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کامپی
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسپه های قضایی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مونیذات جزائی و روند رسیدگی به قضاای مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	۱	آشنایی با مفاهیم حق، قاعده حقوقی، حقوق و اصطلاحات حقوقی
1	1	3	2	1	3	۲	شناخت مفهوم، مبانی، ساختار، منابع و چگونگی تصنیف حقوق
2	1	2	3	1	3	۳	آشنایی با منابع و مبانی حقوق در افغانستان
2	1	2	1	1	3	۴	کسب مهارت به ارتباط تشخیص متون عادی از متون حقوقی
2	1	1	1	1	۲	۵	کسب مهارت به ارتباط کاربرد واژه های حقوقی در جین بیان و نگارش
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.7/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

کورس پالیسی هفته وار مضمون مبادی حقوق 1

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	مبادی حقوق 1	حقوق خصوص	اول	اول	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و پالیسی کورس					پرسش وپاسخ
	2	اهمیت مطالعه مبادی حقوق					
	3	موضوع و قلمرو مبادی حقوق					
دوم	4	مفهوم لغوی و اصطلاحی حقوق					پرسش وپاسخ
	5	تعریف حقوق و تعریف حق تقسیم حقوق به حقوق آفاقی و حقوق عندی					
	6	رابطه حقوق با قواعد تنظیم کننده اجتماع و رابطه حقوق با اخلاق					
سوم	7	رابطه حقوق با عرف					پرسش وپاسخ
	8	رابطه حقوق با مذهب نکات افتراق حقوق و مذهب					
	9	رابطه حقوق با علوم اجتماعی رابطه حقوق با سیاست و اقتصاد					
چهارم	10	رابطه علم حقوق با روانشناسی و جامعه شناسی					پرسش وپاسخ
	11	رابطه علم حقوق با تاریخ					
	12	رابطه حقوق با علوم طبیعی رابطه علم حقوق با طب و ریاضی					
پنجم	13	رابطه علم حقوق با تخنیک و کیمیا					

پرسش و پاسخ					بخش اول: حقوق آفاقی صفات قاعده حقوقی صفت عمومی بودن و مجرد بودن قاعده حقوقی	14	
					صفت الزامی بودن قاعده حقوقی	15	
پرسش و پاسخ					صفت کتبی بودن	16	ششم
					صفت مؤیده ای بودن	17	
					صفت هدفمند بودن قاعده حقوقی	18	
پرسش و پاسخ					مبنای قاعده حقوقی مکتب حقوق فطری	19	هفتم
					دوره های مکتب حقوق فطری عصر مذهبی، عصر خردگرایی، عصر تجربی	20	
					حقوق فطری در شریعت اسلام	21	
پرسش و پاسخ					مکتب حقوق تحقیقی (پوزیتیویست ها) مکتب تحقیقی دولتی	22	هشتم
					مکتب تحقیقی اجتماعی	23	
					مکتب تاریخی حقوق	24	
امتحان میان سمستر					امتحان 20 %	25	نهم
					امتحان 20 %	26	
					عناصر سازنده قاعده حقوقی عنصر دینی و عنصر اخلاقی	27	
پرسش و پاسخ					عنصر سیاسی و عنصر اقتصادی	28	دهم
					عنصر اجتماعی و عنصر جغرافیایی	29	
					هدف قاعده حقوقی مکتب اصالت فرد	30	
					مکتب اصالت جمع	31	یازدهم

پرسش وپاسخ				مکتب اعتدالیون یا آشتی گرایان	32	
				مکتب حقوق اسلام	33	
پرسش وپاسخ				تقسیم حقوق بر اساس منبع تقسیم حقوق بر اساس قلمرو حقوق ملی ، حقوق بین المللی	34	دوازدهم
				تقسیم حقوق بر اساس موضوع حقوق عمومی و حقوق خصوصی	35	
				معرفی رشته های حقوق عمومی / حقوق اساسی و حقوق اداری	36	
پرسش وپاسخ				حقوق کار، حقوق مالی و حقوق جزاء	37	سیزدهم
				معرفی رشته های حقوق خصوصی / حقوق وجایب و حقوق عینی	38	
				حقوق فامیل، حقوق تجارت و حقوق میراث	39	
پرسش وپاسخ				معرفی حقوق بین الملل و رشته های آن / حقوق بین الملل عمومی	40	چهاردهم
				حقوق بین الملل خصوصی	41	
				حقوق جزای بین الملل	42	
پرسش وپاسخ				تقسیم حقوق از حیث نوع / حقوق تعیین کننده و حقوق تضمین کننده (قواعد ماهوی و قواعد شکلی) اصول محاکمات مدنی	43	پانزدهم
				اصول اجراءات جزایی	44	
				اصول محاکمات تجارتي و اصول محاکمات اداری	45	

جمع بندی					معرفی مختصر نظام های حقوقی بزرگ - رومن ژرمن و نظام کامن لا	46	شانزدهم
					اسلام و نظام حقوقی افغانستان	47	
					جمع بندی و پاسخ به سوالات راهنمایی امتحان نهایی	48	

منابع یا مأخذ	
ماخذ اساسی	<ol style="list-style-type: none"> 1. ستانکزی، نصرالله. 1387. مبادی حقوق. انتشارات میوند. 2. رحیمی، محمد اسحاق، 1397. کلیات علم حقوق. کابل. چ 5. انتشارات معصومی.
ماخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. کاتوزیان، ناصر. 1383. مقدمه علم حقوق. تهران: شرکت سهامی انتشار. 2. کاتوزیان، ناصر. 1387. کلیات حقوق. تهران: گنج دانش. 3. واحدی، قدرت الله. 1395. مقدمه علم حقوق. تهران: نشر میزان. 4. مدنی، سید جلال الدین. 1386. مبانی و کلیات علم حقوق. تهران: انتشارات پایدار.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اساسات حقوق اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	اساسات حقوق اسلام
کود مضمون:	LA0107
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

اساسات حقوق اسلام یکی از مضامین اساسی برای آشنایی محصلین با مبانی و قواعد حقوق اسلام است. اساسات حقوق اسلام و مضمون مبادی فقه تکمیل کننده یکدیگر هستند. در مضمون اساسات حقوق اسلام محصلین ادوار فقه اسلامی، انواع مذاهب اسلامی و منابع فقه اسلامی آشنا میگردند. در این مضمون ابتداء به کلیات مانند تعریف، موضوع و هدف اساسات حقوق اسلام پرداخته میشود. سپس ویژگی های حقوق اسلام مورد بحث قرار گرفته و مفاهیم اساسی در حقوق اسلام از جمله حق و حکم مورد بحث قرار گرفته و در آخر نظام مالکیت و نظام عقود در حقوق اسلام توضیح داده خواهد شد. بدین ترتیب سعی شده است تا از تکرار مفردات و مطالب درسی جلوگیری گردد و از سویی دیگر محصلین حقوق ضمن آشنایی با مبانی حقوق اسلام و فقه اسلامی، آمادگی مطالعه و فراگیری سایر مضامین فقهی در صنوف بالاتر را داشته باشند.

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم، ساختار و مبانی نظام حقوقی اسلامی
- آشنایی با مفهوم، ارکان و انواع حق در نظام حقوقی اسلام
- آشنایی مختصر با مبانی نظری ساختار مذاهب مختلف

- شناخت جایگاه حقوق اسلام در نظام حقوقی اسلامی
- کسب مهارت استفاده از منابع حقوق اسلام در تحقیقات علمی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف ترکیبی و علمی اساسات حقوق اسلام
- موضوع و هدف اساسات حقوق اسلام
- تعریف، ارکان، اقسام و منابع حق
- مفاهیم اساسی و ویژه گی های حقوق اسلام
- حکم و انواع آن
- نظام مالکیت در اسلام
- نظام عقود در اسلام
- ولایت و اقسام آن
- وکالت، شروط، ارکان و اقسام آن
- وصایت و احکام آن
- قیمومیت و احکام آن

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر

۱۰۰٪

---- مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع	
6. اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیمه های قضایی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شفافیت، تقویت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی			ن.م.ر.
2	2	1	3	1	2	۱	آشنایی با مفهوم، ساختار و مبانی نظام حقوقی اسلامی	
1	2	1	1	1	1	۲	آشنایی با مفهوم، ارکان و انواع حق در نظام حقوقی اسلام	
3	2	1	3	2	1	۳	آشنایی مختصر با مبانی نظری ساختار مذاهب مختلف	
3	2	1	2	1	3	۴	شناخت جایگاه حقوق اسلام در نظام حقوقی اسلامی	
3	2	1	1	1	1	۵	کسب مهارت استفاده از منابع حقوق اسلام در تحقیقات علمی	
2.4	2	1	2	1.2	1.6	مجموع		
1.7/3						اوسط عمومی		
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون اساسات حقوق اسلام

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	اساسات حقوق اسلام	حقوق خصوص	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، استاد و منابع					پرسش و پاسخ
	2	اهمیت و ویژه گی های مضمون					
دوم	3	تعریف ترکیبی و علمی اساسات حقوق اسلام (تعریف حق)					پرسش و پاسخ
	4	موضوع و هدف مضمون					
سوم	5	ارکان حق: صاحب حق					پرسش و پاسخ
	6	ارکان حق: محل حق					
چهارم	7	تقسیم بندی حق به اعتبار محل آن					پرسش و پاسخ
	8	تقسیم بندی حق به اعتبار تجرید و عدم آن					
پنجم	9	تقسیم بندی حق به اعتبار صاحب آن					پرسش و پاسخ
	10	تقسیم بندی حق به اعتبار تاثیر قضاء و عدم آن					
ششم	11	منابع حق: تصرف شرعی					پرسش و پاسخ
	12	عقد و ایقاع					
هفتم	13	منابع حق: حادثه شرعی					پرسش و پاسخ
	14	فعل مضر و مفعول مفید					
هشتم	15	تشریح و تقنین در نظام حقوقی اسلام					پرسش و پاسخ
	16	مفاهیم اساسی و ویژه گی های حقوق اسلام؛ اسلام، عقیده، فقه					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

امتحان میان سمستر					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					مفهوم حکم و انواع آن	19	دهم
					تفاوت حق با حکم		
پرسش و پاسخ					نظام مالکیت در اسلام	20	یازدهم
					تعریف مال و تقسیم آن		
پرسش و پاسخ					تعریف ملکیت و انواع آن	21	دوازدهم
					اسباب ملکیت	22	
پرسش و پاسخ					نظام عقود، تعریف و ارکان عقد	23	سیزدهم
					اهلیت و انواع آن	24	
پرسش و پاسخ					عوارض اهلیت (عوارض ذاتی)	25	چهاردهم
					عوارض اهلیت (عوارض اکتسابی)	26	
پرسش و پاسخ					ولایت و اقسام آن	27	پانزدهم
					وکالت، شروط، ارکان و اقسام آن	28	
پرسش و پاسخ					وصایت و احکام آن	29	شانزدهم
					قیمومیت و احکام آن	30	
جمع بندی					حل مشکلات محصلین	31	هجدهم
					رهنمایی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
1- نذیر . داد محمد. 1389. اساسات حقوق اسلام. کابل: انتشارات نعمانی.	1- ماخذ اساسی
1- خضری . محمد . بی تا. تاریخ التشریح الاسلامی. مصر: دار احیاء تراث عربی. 2- محمصانی، صبحی. 1386. فلسفه قانونگذاری در اسلام. ترجمه: اسمعیل گلستانی. تبریز: امید دانش. 3- فایق. عبدالطیف. مبادی فقه - هرات: بی جا.	2- ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بشر

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق بشر
کود مضمون:	LA0108
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

حقوق بشر از جمله اساسی‌ترین و ابتدایی‌ترین حقوقی است که هر فرد به‌طور ذاتی، فطری و به‌صرف انسان بودن از آن بهره‌مند می‌شود، این حقوق شامل حقوق طبیعی یا حقوق قانونی که در قوانین ملی و بین‌المللی تسجیل یافته‌اند؛ می‌باشد. از قرن 19 به بعد حقوق بشر مورد توجه اساسی در جوامع ملی بین‌المللی قرار گرفته و قواعد داخلی و بین‌المللی به منظور حمایت از انسان به عنوان غایت آفرینش تدوین گردید. در افغانستان نیز بعد از رویکار آمدن جمهوری اسلامی توجه جدی به مقوله حقوق بشر صورت گرفت. در قانون اساسی کشور این حقوق مورد حمایت قرار گرفته است و گفتمان‌های علمی زیادی در جهت ترویج تعمیم آن در سراسر کشور برگزار گردید. بر همین اساس این مضمون منحصراً مضمون اساسی در سمستر اول رشته حقوق قرار داده شده است و در آن موضوعاتی همچون حقوق و آزادی‌های بنیادین و اساسی بشر، مبانی نظری و فلسفی حقوق بشر، اصول و مقررات بین‌المللی حقوق بشر، تعهدات و تکالیف دولت‌ها در قبال موازین حقوق بشری، نهاد‌های بین‌المللی حقوق بشر و احترام و رعایت حقوق بشری افراد جای داده شده است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم و کلیات حقوق بشر
- شناخت منابع داخلی و خارجی حقوق بشر
- شناخت مبانی و فلسفه حقوق بشر در اسلام و غرب
- بالارفتن مهارت‌های عمیق تطابق و تفسیر قواعد داخلی و بین‌المللی
- شناخت قواعد اسلامی در زمینه حمایت از حقوق بشر و توانایی ارتباط بین قواعد اسلامی و بین‌المللی

شیوه های تدریس و آموزش

- در تدریس این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر جهت تشریح درس جدید و مباحث نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
 - دعوت از کارمندان کمیسیون مستقل حقوق بشر در جهت معرفی این کمیسیون و کارکرد آن در افغانستان
 - ارائه سمینار توسط محصلین در بعضی از ساعات درسی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم حقوق بشر
- اهمیت حقوق بشر
- معرفی منابع و مصادر حقوق بشر
- سیر تاریخی حقوق بشر
- دوره های مختلف حقوق بشر قبل از سازمان ملل متحد
- حقوق بشر بعد از تأسیس سازمان ملل متحد
- حقوق بشر در اسلام
- نسل های سه گانه حقوق بین المللی بشر
- مبانی حقوق بشر
- مکاتب حقوق بشر
- منابع اصلی حقوق بشر
- منابع فرعی حقوق بشر
- جایگاه حقوق بشر در قوانین ملی
- حقوق و آزادی های اساسی
- حقوق و آزادی های مدنی و سیاسی
- حقوق و آزادی های اقتصادی
- حقوق و آزادی های اجتماعی
- حقوق و آزادی های فرهنگی
- مقایسه تفاوت های حقوق بین الملل بشر معاصر با حقوق بشر در اسلام
- مقایسه شباهت های حقوق بین الملل بشر معاصر با حقوق بشر در اسلام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزائي و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱	شناخت منابع داخلی و خارجی حقوق بشر	۲
2	1	2	1	2	1	شناخت مبانی و فلسفه حقوق بشر در اسلام و غرب	۳
1	1	1	3	1	3	بالا رفتن مهارت های عمچون تطابق و تفسیر قواعد داخلی و بین المللی	۴
1	2	1	3	2	1	شناخت قواعد اسلامی در زمینه حمایت از حقوق بشر و توانایی ارتباط بین قواعد اسلامی و بین المللی	۵
1.4	1.2	1.2	2.2	1.4	2.2	مجموع	
1.61						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بشر

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق بشر	حقوق عمومی	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی. مفهوم و اهمیت حقوق بشر					پرسش و پاسخ
	2	معرفی منابع و مصادر حقوق بشر (منابع داخلی و منابع بین المللی)					
دوم	3	سیر تاریخی حقوق بشر دوران باستان؛ در یونان، روم، در چین، هند، مصر و بابل باستان					پرسش و پاسخ
	4	دوره های مختلف حقوق بشر قبل از سازمان ملل متحد قرون وسطی و حقوق بین المللی بشر دوران معاصر و جهانی شدن حقوق و آزادی های اساسی بشر					
سوم	5	حقوق بشر بعد از تأسیس سازمان ملل متحد نقش و صلاحیت های سازمان ملل متحد .					پرسش و پاسخ
	6	حقوق بشر در اسلام مصادیق، منابع و تاریخچه حقوق بشر در اسلام					
چهارم	7	نسل های سه گانه حقوق بین المللی بشر					پرسش و پاسخ
	8	نسل نخستین نسل دومی (کسب حقوق مثبت (سومین نسل (حقوق جمعی)					
پنجم	9	مبانی حقوق بشر					پرسش و پاسخ
	10	مکاتب حقوق بشر					
ششم	11	منابع اصلی حقوق بشر معاهدات بین المللی عرف بین المللی اصول عمومی حقوق					پرسش و پاسخ

					قطعهنامه های الزامی حقوقی مصوب سازمان های بین المللی		
					منابع فرعی حقوق بشر رویه قضائی بین المللی دوکتورین اهلامیه های نوع دومی اثرات نظام قانون گذاری ملی	12	
پرسش و پاسخ					نهاد های بین المللی ناشی از منشور	13	هفتم
					نهاد های بین المللی ناشی از معاهده	14	
پرسش و پاسخ	حضور مسئولین کمیسیون مستقل حقوق بشر				جایگاه حقوق بشر در قوانین ملی	15	هشتم
					1. قانون اساسی، 2. قوانین عادی	16	
پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					حقوق و آزادی های اساسی بحث و مباحثه بین محصلین	19	دهم
					حق حیات، حق ازواج، حق تحصیل، حق انتخاب محل اقامت و غیره	20	
پرسش و پاسخ					حقوق و آزادی های مدنی و سیاسی	21	یازدهم
					تابعیت، تابعیت دوگانه، فقدان تابعیت، کسب و از دست دادن تابعیت، حق داشتن و آزادی ابراز عقاید و نظریات سیاسی، تشکیل احزاب سیاسی، مشارکت سیاسی (انتخاب شدن و انتخاب کردن)	22	
پرسش و پاسخ					حقوق و آزادی های اقتصادی بحث و مباحثه بین محصلین	23	دوازدهم
					حق کار، تجارت و سرمایه گذاری، حق داشتن مالکیت، توزیع عادلانه ثروت و فرصت های ملی	24	
پرسش و پاسخ					حقوق و آزادی های اجتماعی مبحث و مباحثه بین محصلین	25	سیزدهم
					حق تشکیل خانواده تشکیل اجتماعات مختلفه حق دسترسی به محاکم صالح برای دادخواهی	26	

پرسش و پاسخ					حقوق و آزادی های فرهنگی حق برخورداری از تعلیم و آموزش حق برگزاری عنعنات و مراسم که پیشینه فرهنگی دارد	27	چهاردهم
					بحث و مباحثه بین محصلین	28	
پرسش و پاسخ	کار گروهی : تفاوت ها و شباهت های حقوق بشر در اسلام و اسناد بین المللی				مقایسه تفاوت های حقوق بین الملل بشر معاصر با حقوق بشر در اسلام	29	پانزدهم
					مقایسه شباهت های حقوق بین الملل بشر معاصر با حقوق بشر در اسلام	30	
پرسش و پاسخ					جمع بندی و نتیجه گیری	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. هاشمی، سید حسین، حقوق بشر و آزادی های اساسی، نشر میزان 1391، چاپ دوم، انتشارات قدس. 2. اعلامیه جهانی حقوق بشر (1948م). 3. اعلامیه اسلامی حقوق بشر (1990م). 	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. مبانی حقوق بشر از دیدگاه اسلام و دیگر مکاتب، سید حسین میر موسوی و سید صادق حقیقت، تهران، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی 2. نظام جهانی ارزیابی و حمایت از حقوق بشر، دکتر سید باقر میر عباسی 3. جایگاه حقوق بشر در قانون اساسی افغانستان، دکتر غلام حید علامه 4. مسایل حقوق بشر در جهان امروز، جمعی از نویسندگان، تهران، شرکت سهامی انتشار، 5. حقوق بشر، مختار حسین حیدری، نشر واژه، کابل 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبانی علم سیاست

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	روابط بین الملل
اسم مضمون:	مبانی علم سیاست
کود مضمون:	LA0109
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

شناخت پدیده های سیاسی از منظر علمی از جمله ضروریاتی است که محصل رشته حقوق به آن باید آشنایی حاصل نماید. این علم در حقیقت از مفهوم قدرت و مفاهیم مرتبط به آن بحث می نماید. قدرت از مفاهیم اساسی نظریه جدید سیاسی است. به عقیده برخی از محققان سیاسی علم سیاست علم کسب، حفظ و اعمال قدرت است. بسیاری از سیاست شناسان روابط قدرت را هسته سیاست میدانند و می گویند آنچه روابط سیاسی انسان ها را از دیگر روابط آنها متمایز می کند قدرت است. مبارزه احزاب و حکومت های گوناگون مبارزه برای قدرت است. برای کسب قدرت، حفظ قدرت یا برای نمایش قدرت. در عرصه جهانی سیاست در روابط بین المللی نیز مبارزه برای قدرت است. هانس مورگنتا سیاست در میان ملت ها را مبارزه در راه قدرت میدانند و معتقد است: شناخت درست مبارزه برای قدرت کلید فهم سیاسی است. مباین علم سیاست در واقع به مباحث فوق می پردازد. این مضمون برای محصلین رشته حقوق در دو کرایدیت منحیث مضمون اساسی در نظر گرفته شده است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم و کلیات علم سیاست
- شناخت منابع دانش سیاسی و بررسی رابطه حقوق و سیاست
- شناخت مبانی و فلسفی دولت و نظام سیاسی از دیدگاه های مختلف
- بالا رفتن مهارت های محصلین در زمینه تحلیل صحیح مباحث و پدیده های سیاسی اجتماعی.
- شناخت نوع نظام سیاسی کشور بر اساس اصول و نظریات حکام بر علم سیاست.

شیوه های تدریس و آموزش

- در تدریس این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر جهت تشریح درس جدید و مباحث نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
 - ارائه سمینار توسط محصلین در بعضی از ساعات درسی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، موضوع و هدف علم سیاست
- فواید و حوزه های علم سیاست
- مؤلفه های دولت (قلمرو، حکومت و حاکمیت)
- قدرت (مفهوم و ویژگیهای قدرت)
- منابع قدرت، منبع قدرت دولت
- توزیع قدرت
- حکومت
- مشروعیت (تعریف، منابع و انواع مشروعیت)
- راهها و ابزارهای مشروع سازی
- نتایج مشروعیت
- نوسازی (تعریف، ابعاد و الگوهای نوسازی)
- فرهنگ سیاسی (تعریف، اهمیت، انواع و عناصر فرهنگ سیاسی)
- ملی گرایی و حاکمیت
- نظریات خاستگاه دولت
- طبقه بندی حکومت ها
- شکل کلاسیک حکومت
- شکل های مدرن حکومت
- احزاب سیاسی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسبه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			آشنایی با مفاهیم و کلیات علم سیاست	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱	۲		
2	1	2	1	2	1	۲	۱		
1	1	1	2	1	2	۲	۲		
1	1	1	2	1	2	۲	۳		
1	2	1	2	2	1	۱	۴		
2	1	1	2	1	3	۳	۵		
1.4	1.2	1.2	1.8	1.4	1.8	مجموع			
1.46						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون مبانی علم سیاست

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	مبانی علم سیاست	روابط بین الملل	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و پالیسی کورس					پرسش و پاسخ
	2	معرفی منابع					
دوم	3	معنی، مفهوم، تعریف سیاست					پرسش و پاسخ
	4	تقسیمات علم سیاست					
سوم	5	رابطه علم سیاست با سایر علوم					پرسش و پاسخ
	6	رابط علم سیاست با سایر علوم					
چهارم	7	تعریف و ماهیت دولت					پرسش و پاسخ
	8	عناصر تشکیل دهنده دولت					
پنجم	9	نظریه های پیدایش دولت					پرسش و پاسخ
	10	رابطه فرد با دولت					
ششم	11	نظریه های پیدایش دولت					پرسش و پاسخ
	12	وظایف و اهداف دولت					
هفتم	13	تعریف و مفهوم حکومت					پرسش و پاسخ
	14	طبقه بندی حکومت ها از حیث شکل					
هشتم	15	طبقه بندی حکومت ها از حیث توزیع جغرافیایی قدرت					پرسش و پاسخ
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	17	حکومت و احزاب سیاسی					

پرسش و پاسخ					طبقه بندی حکومت ها از حیث رابط قوا	18	
پرسش و پاسخ					طبقه بندی حکومت ها از حیث نظام احزاب	19	دهم
					طبقه بندی حکومت ها از حیث ماهیت: حکومت های دموکراتیک	20	
پرسش و پاسخ					تعریف، اشکال و نقد حکومت های دموکراسی	21	یازدهم
					حکومت های غیر دموکراتیک	22	
پرسش و پاسخ					قدرت سیاسی	23	دوازدهم
					اقتدار و مشروعیت	24	
پرسش و پاسخ					جامعه پذیری سیاسی	25	سیزدهم
					فرهنگ سیاسی	26	
پرسش و پاسخ					نوسازی و توسعه سیاسی	27	چهاردهم
					مشارکت سیاسی	28	
پرسش و پاسخ					ایدیولوژی سیاسی	29	پانزدهم
					حکومت های ایدیولوژیک	30	
پرسش و پاسخ					راهنمای محصلان برای امتحان نهایی	31	شانزدهم
					امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
<ul style="list-style-type: none"> • عالم، عبدالرحمن. ۱۳۸۸. بنیادهای علم سیاست. تهران: نشر نی. • هیوود، اندرو. ۱۳۸۹. سیاست. تهران: نشر نی. • دوورزه، موریس. ۱۳۷۹. اصول علم سیاست. ترجمه ابوالفضل قاضی تهران: نشر دادگستر. • رنی، آستین. ۱۳۷۴. حکومت: آشنایی با علم سیاست. ترجمه لیلا سازگار. تهران: نشر دانشگاهی. 	مأخذ یا منابع

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی فقه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	مبادی فقه
کود مضمون:	LA0110
تعداد کريدت:	2 کريدت تيوري
نوعيت مضمون:	اساسی
پيشنياز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

فقه از منابع رسمی در نظام حقوقی افغانستان است. قوانین افغانستان به خصوص قوانین مربوط در حوزه احوال شخصیه و معاملات بر مبنای فقه اسلامی تدوین گردیده اند. محاکم نیز مکلف اند در صورتی که حکمی در قانون موجود نباشد به فقه اسلامی مراجعه کنند. با در نظر داشت این مهم مضمون مبادی فقه در کریکولم پوهنځی حقوق و علوم سیاسی گنجانده شده است. در این مضمون محصلین با اساسات و مبادی فقه از جمله مفاهیم و اصطلاحات موجود، ادوار فقه اسلامی، انواع مذاهب اسلامی و منابع فقه اسلامی آشنا می گردند. این امر موجب میشود که محصلین در مضامین صنوف بعدی به راحتی بتوانند متون فقهی و منابع استخراج احکام را درک نمایند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و جایگاه فقه اسلامی در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت مذاهب مختلف فقهی در نظام حقوقی اسلامی
- شناخت منابع فقه اسلامی
- کسب مهارت به ارتباط چگونگی کاربرد فقه اسلامی در روند قانونگذاری و تفسیر قوانین
- کسب مهارت بمنظور چگونگی استاد به فقه در حین دعوی، دفاع و رسیدگی به قضایا

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، موضوع و هدف فقه اسلامی
- اصطلاحات مهم فقهی
- اقسام فقه اسلامی
- خصوصیات فقه اسلامی
- ادوار فقه اسلامی
- مذاهب فقهی
- طبقات فقها
- جایگاه فتاوی در فقه اسلامی
- تعریف و ضرورت فتاوی
- مهمترین کتب فتاوی
- منابع فقه اسلامی.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

----- مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد		
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			نتایج متوقعه مضمون	کد
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
1	1	1	2	1	2	۱	شناخت مفهوم و جایگاه فقه اسلامی در نظام حقوقی افغانستان		
1	1	1	1	1	1	۲	شناخت مذاهب مختلف فقهی در نظام حقوقی اسلامی		
2	1	1	1	2	1	۳	شناخت منابع فقه اسلامی		
2	۲	1	2	2	2	۴	کسب مهارت به ارتباط چگونگی کاربرد فقه اسلامی در روند قانونگذاری و تفسیر قوانین		
2	3	1	2	2	۲	۵	کسب مهارت بمنظور چگونگی اسناد به فقه در حین دعوی، دفاع و رسیدگی به قضایا		
1.6	1.8	1	1.6	1.6	1.6	مجموع			
/31.5						اوسط عمومی			
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل		

پلان درسی هفته وار مضمون مبادی فقه

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	مبادی فقه	حقوق خصوصی	اول	اول	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون اهمیت، ضرورت و موضوع					پرسش وپاسخ
	2	معرفی منابع درسی					
دوم	3	کلیات (تعریف، موضوع و هدف فقه اسلامی)					پرسش وپاسخ
	4	فضیلت و جایگاه فقه اسلامی					
سوم	5	اصطلاحات مهم فقهی (فرض، واجب، حرام)					پرسش وپاسخ
	6	اصطلاحات مهم فقهی (سنت، مستحب، حلال، حرام و مندوب)					
چهارم	7	اقسام فقه اسلامی					پرسش وپاسخ
	8	خصوصیات فقه اسلامی					
پنجم	9	ادوار فقه اسلامی (عصر نبوی (ص))					پرسش وپاسخ
	10	(عصر صحابه)					
ششم	11	(عصر تابعین و تبع تابعین)					پرسش وپاسخ
	12	(عصر تقلید و اجتهاد)					
هفتم	13	مذاهب فقهی (مذہب حنفی)					پرسش وپاسخ
	14	مذاهب فقهی (مذہب مالکی)					
ہشتم	15	مذاهب فقهی (شافعی و حنبلی)					پرسش وپاسخ
	16	مذاهب فقهی (فقه جعفری)					
نہم	17	مذاهب فقهی (سایر مذاهب)					امتحان میان سمستر
	18	طبقات فقہا (مجتہدین و اصحاب تخریج)					

پرسش و پاسخ					امتحان 20%	19	دهم
					امتحان 20%	20	
پرسش و پاسخ					جایگاه فتاوی در فقه اسلامی، تعریف و ضرورت فتاوی	21	یازدهم
					انواع فتاوی	22	
پرسش و پاسخ					شرایط مفتی	23	دوازدهم
					مهمترین کتب فتاوی	24	
پرسش و پاسخ					منابع فقه اسلامی (قرآن)	25	سیزدهم
					منابع فقه اسلامی (سنت)	26	
پرسش و پاسخ					منابع فقه اسلامی (اجماع)	27	چهاردهم
					منابع فقه اسلامی (قیاس)	28	
پرسش و پاسخ					منابع فقه اسلامی (استحسان)	29	پانزدهم
					منابع فقه اسلامی (استصحاب و مصالح مرسله)	30	
جمع بندی					منابع فقه اسلامی (قول صحابه و شرایع من قبلنا)	31	شانزدهم
					منابع فقه اسلامی (عرف)	32	

منابع یا مأخذ	
1. فایق. عبدالطیف (1394ش)، مبادی فقه، هرات: نشر قلم 2. الزرقاء. مصطفی احمد (1425ق)، المدخل الفقهي العام. الجزء الثاني. دمشق: دار الفكر الطباعة.	ماخذ اساسی
1. نذیر. داد محمد. 1389. اساسات حقوق اسلام. کابل: انتشارات نعمانی. 2. خضری بک. شیخ محمد (1387ش). تاریخ التشریح الاسلامی. مصر: دار احیاء تراث عربی. 3. صبحی، محمصانی. 1386. فلسفه قانونگذاری در اسلام. ترجمه: اسمعیل گلستانی. تبریز: امید دانش. 4. شهبابی، محمود، (ب.ت) ادوار فقه، تهران، نشر سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ.	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی اقتصاد عامه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	روابط بین الملل
اسم مضمون:	مبادی اقتصاد عامه
کود مضمون:	LA0111
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

علم اقتصاد از شاخه های علوم اجتماعی است و به یقین یکی از شاخص ترین آنها است. زیرا اولاً مسایل اقتصادی و مادی امروز در زندگی بشر اهمیت فراوانی دارد و ثانیاً روابط اقتصادی را با کمک این رشته میتوان بسیار دقیق تر از علوم اجتماعی بیان کرد. علم اقتصاد با حقوق و سیاست رابطه متقابل دارند. پدیده های اقتصادی در وضع و تعدیل قوانین و سیاست گذاری دولت ها تاثیر میگذارند. از سویی دیگر سیاست و قوانین دولت ها بر روند تولید، توزیع و مصرف کالا و خدمات اثر گذار اند. با توجه به این مهم است که مضمون مبادی اقتصاد به عنوان یک مضمون اساسی طی 2 کزیدیت در کزیکولم رشته حقوق درج گردیده است. در این مضمون محصلان با مبادی و اساسات علم اقتصاد آشنا میگردند و از سویی دیگر از رابطه علم اقتصاد با ساختار اجتماعی، سیاسی، فرهنگی جوامع درک گسترده تری پیدا میکنند. این مضمون در واقعیت مدخلی است برای سایر مضامین دارای بعد اقتصادی و مالی که در رشته حقوق تدریس میشوند. محصلان در ختم سمستر با مطالعه این مضمون قادر خواهند بود که در رابطه به مفهوم و محتوی علم اقتصاد، رابطه اقتصاد با سایر علوم، نظام های اقتصادی و قوانین اقتصادی، وظایف، اهداف و سیاستهای اقتصادی دولت در سطح اقتصاد کلان و موضوعات اقتصاد کلان اعم از بیکاری و اشتغال، نوسانهای اقتصادی و مسائل پولی شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم علم اقتصاد، تاریخچه پیدایش علم اقتصاد و ضرورت مطالعه آن
- درک رابطه اقتصاد با سیاست و حقوق
- مطالعه نظام های اقتصادی و قوانین اقتصادی
- شناخت وظایف، اهداف و سیاستهای اقتصادی دولت در سطح اقتصاد کلان
- مطالعه موضوعات اقتصاد کلان اعم از بیکاری و اشتغال، نوسانهای اقتصادی و مسائل پولی و بانکی و درک میزان تاثیر گذاری دولت در حل معضلات اقتصادی

شیوه های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار شرح ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول: کلیات
- فصل دوم: تقاضا، عرضه و قیمت تعادل در بازار
- فصل سوم: نظریه های رفتار مصرف کننده و تولید کننده
- فصل چهارم: مفهوم و اندازه گیری درآمد ملی
- فصل پنجم: اهداف و سیاستها در سطح اقتصاد کلان
- فصل ششم: تورم و بیکاری
- مبحث اول: تورم فصل هفتم: نوسانهای اقتصادی - ادوار تجاری
- فصل هشتم: پول و بانک

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی - تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

----- مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، تفکر انتقادی، تحلیل سیاسی، فن مذاکره، مشوره دهی سیاسی، مدیریت و رهبری.	ارتقاء دانش محصلان به منظور شناخت زیر ساخت های اجتماعی، اصول و قواعد حاکم بر روابط میان نیروهای اجتماعی، چگونگی کارکرد های نیروهای اجتماعی در مقابل دولت و تحلیل این روابط.	ارائه دانش نظری و عملی علم سیاست منظور نهادینه سازی علمی وحدت ملی، مشارکت سیاسی، تقویت مردم سالاری، حاکمیت قانون و حکومت داری خوب، ایجاد اداره سالم و کاهش فساد اداری؛	تربیه منابع بشری متخصص و متعهد که قادر باشند با روحیه ملی در سکتور خصوصی و دولتی اعم از نهاد های علمی تحقیقاتی و خدماتی به شامل کار شوند؛	تربیه کادر های مسلکی با قابلیت تجزیه و تحلیل علمی مباحث مربوط به روابط و مناسبات سیاسی در سطح ملی، منطقه ای و جهانی؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع علم سیاست و تشخیص جایگاه و چگونگی کاربرد علم سیاست در اعمال قدرت توسط نظام های سیاسی - حقوقی؛	آشنایی با مفهوم علم اقتصاد، تاریخچه پیدایش علم اقتصاد و ضرورت مطالعه آن	1
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	درک رابطه اقتصاد با سیاست و حقوق	2
1	1	1	1	1	1	مطالعه نظام های اقتصادی و قوانین اقتصادی	3
1	2	1	1	2	3	شناخت وظایف، اهداف و سیاستهای اقتصادی دولت در سطح اقتصاد کلان	4
1	2	1	2	3	2	مطالعه موضوعات اقتصاد کلان اعم از بیکاری و اشتغال، نوسانهای اقتصادی و مسائل پولی و بانکی و درک میزان تاثیر گذاری دولت در حل معضلات اقتصادی	5
1,2	1,6	1	1,2	2,4	1,8	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون مبادی اقتصاد عامه

نوع مضمون	تعداد کریدیت	سمستر	صنف	دیپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
اساسی	2	اول	اول	حقوق عمومی/اقتصاد	مبادی اقتصاد عامه	حقوق	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					معرفی مضمون، مفردات و منابع مضمون	1	اول
					فصل اول: کلیات مبحث اول: سیر تحول و پیدایش علم اقتصاد مبحث دوم: تعریف علم اقتصاد	2	
پرسش و پاسخ					مبحث سوم: رابطه علم اقتصاد با علوم دیگر گفتار اول: رابطه علم اقتصاد با علم حقوق گفتار دوم: رابطه علم اقتصاد با سیاست گفتار سوم: رابطه علم اقتصاد با روانشناسی	3	دوم
					گفتار چهارم: رابطه علم اقتصاد با جامعه شناسی گفتار چهارم: رابطه علم اقتصاد با تاریخ گفتار چهارم: رابطه علم اقتصاد با جغرافیه گفتار چهارم: رابطه علم اقتصاد با ریاضی	4	
پرسش و پاسخ					مبحث چهارم: . ضرورت مطالعه علم اقتصاد مبحث پنجم: منابع اقتصادی مبحث ششم: نیاز به عنوان مبنای رفتار اقتصادی مبحث هفتم: اقتصاد خرد و اقتصاد کلان مبحث هشتم: اقتصاد مثبت و مبحث نهم: اقتصاد نورماتیف	5	سوم
					مبحث دهم: عوامل تولید و کمیابی مبحث یازدهم: نظریه ارزش	6	

					مبحث دوازدهم: مسائل اساسی اقتصادی مبحث سیزدهم: ثروت		
پرسش و پاسخ					مبحث چهاردهم: شناخت کلی از نظامهای اقتصادی گفتار اول: نظام اقتصادی سرمایه داری	7	چهارم
					گفتار دوم: نظام اقتصاد سوسیالیستی گفتار سوم: نظام اقتصاد اسلامی	8	
پرسش و پاسخ					مبحث پانزدهم: قوانین اقتصادی گفتار اول: قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی گفتار دوم: قانون جانشینی گفتار سوم: قانون وحدت بهاء گفتار چهارم: قانون گرشام	9	پنجم
					گفتار پنجم: قانون عرضه و تقاضا گفتار ششم: قانون بازار های زان بانیست سه گفتار هفتم: قانون بازدهی نزولی	10	
پرسش و پاسخ					فصل دوم: تقاضا، عرضه و قیمت تعادل در بازار مبحث اول: تقاضا گفتار اول: قانون تقاضا گفتار دوم: منحنی تقاضا گفتار سوم: تقاضای فرد و تقاضای بازار	11	نششم
					مبحث دوم: عرضه گفتار اول: قانون عرضه گفتار دوم: منحنی عرضه گفتار سوم: عرضه تولید کننده و عرضه بازار	12	
پرسش و پاسخ					مبحث سوم: قیمت تعادل در بازار گفتار اول: مفهوم بازار گفتار دوم: انواع بازار	13	هفتم
					فصل سوم: نظریه های رفتار مصرف کننده و تولید کننده	14	

					مبحث اول: نظریه رفتار مصرف کننده مبحث دوم: نظریه رفتار تولید کننده		
پرسش و پاسخ					امتحان 20 %	15	هشتم
					امتحان 20 %	16	
امتحان میان سمستر					فصل چهارم: مفهوم و اندازه گیری درآمد ملی مبحث اول: مدار اقتصادی	17	نهم
					مبحث دوم: روش های اندازه گیری درآمد ملی مبحث سوم: معیارهای ارزیابی درآمد ملی	18	
پرسش و پاسخ					مبحث چهارم: درآمد اشخاص مبحث پنجم: درآمد قابل تصرف	19	دهم
					مبحث ششم: درآمد ملی به قیمت جاری و درآمد ملی به قیمت ثابت مبحث هفتم: درآمد سرانه	20	
پرسش و پاسخ					فصل پنجم: اهداف و سیاستها در سطح اقتصاد کلان مبحث اول: وظایف اقتصادی دولت	21	یازدهم
					مبحث دوم: محدودیتهای تجاری مبحث سوم: سیاست های اقتصادی	22	
پرسش و پاسخ					فصل ششم: تورم و بیکاری مبحث اول: تورم	23	دوازدهم
					مبحث دوم: اشتغال	24	
پرسش و پاسخ					مبحث سوم: تقسیم کار	25	سیزدهم
					فصل هفتم: نوسانهای اقتصادی - ادوار تجاری مبحث اول: انواع نوسانات اقتصادی	26	
پرسش و پاسخ					مبحث دوم: مراحل نوسانات اقتصادی	27	چهاردهم
					فصل هشتم: پول و بانک	28	

					مبحث اول: چگونگی پیدایش و تکامل پول		
پرسش و پاسخ					مبحث دوم: وظایف پول مبحث سوم: اندازه گیری مقدار پول در اقتصاد	29	پانزدهم
					مبحث چهارم: بانک مرکزی مبحث پنجم: وظایف بانکهای مرکزی	30	
جمع بندی					حل مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان نهایی	32	

منابع یا مآخذ::	
1. ناصری، خاطره (1395). مبانی علم اقتصاد. هرات. نشر پوهنتون هرات	ماخذ اساسی
1. تفضلی، فریدون. 1387. اقتصاد کلان. تهران: گنج دانش. 2. تقوی، مهدی. 1383. مبانی علم اقتصاد. تهران: کوهسار. 3. روز بهان، محمود. 1379. مبانی علم اقتصاد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. 4. فرجی، یوسف. 1378. تئوری اقتصاد خرد. تهران: نشر بازرگانی. 5. محتشم دولتشاهی، دکتر طهماسب. 1394. مبانی علم اقتصاد. تهران: خجسته 6. منکیو، گرگوری. 1388. مبانی علم اقتصاد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.	ماخذ کمکی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي

رشته حقوق

مفردات و پلان درسي هفته وار مضامين

صنف اول - سمستر دوم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی حقوق (2)

مقطع تحصیلی:	لسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	مبادی حقوق 2
کود مضمون:	LA0206
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	LA0106
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

مبادی حقوق از جمله مضامین اساسی و پیش شرط در رشته حقوق محسوب میشود. محصلین در سمستر اول با مبانی نظری علم حقوق، قواعد تنظیم کننده جامعه، صفات، مبانی نظری و تصنیف حقوقی آشنا شده اند. در سمستر دوم منابع حقوق افغانستان اعم از منابع رسمی و غیر رسمی همراه با خصوصیات آنها به طور مفصل مورد مطالعه قرار می گیرد. در نهایت حقوق عندی همراه با منابع آن یعنی تصرف حقوقی و حادثه حقوقی آموزش داده میشود. فراگیری این مضمون به محصلین این امکان را میدهد که شناخت کلی از علم حقوق و نظام حقوقی افغانستان حاصل نمایند و برای مطالعه مضامین اساسی و تخصصی در سمسترهای بعدی آماده گی داشته باشند.

اهداف آموزشی:

- شناخت منابع رسمی و غیر رسمی در نظام حقوقی افغانستان و تحلیل جایگاه فقه و عرف در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت مفهوم قانون، مراحل وضع قانون و سلسله مراتب قانون و تشخیص تفاوت بین سلسله مراتب قانون از حیث تقدم و قدرت اجرایی قانون
- شناخت ساحه تطبیق قانون از حیث زمان و مکان
- بررسی جایگاه و اهمیت رویه قضایی و دکترین و تشخیص نیروی الزامی آن در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت مفوم حق فردی و انواع آن

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- منابع یا مصادر حقوق
- منبع اول: قانون
- سلسله مراتب قانون
- قلمرو اجرای قانون
- نسخ قانون
- تفسیر قانون
- عرف و عادات
- رویه قضائی
- دکترین حقوق
- منابع حقوق در افغانستان
- بخش دوم: حقوق عندی (حقوق فردی)
- مفهوم حق فردی
- منابع حق فردی
- انواع حق فردی
- ارکان حق فردی
- اثبات حق فردی
- اجرای حق فردی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثبات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	2	1	3	1	شناخت منابع رسمی و غیر رسمی در نظام حقوقی افغانستان و تحلیل جایگاه فقه و عرف در نظام حقوقی افغانستان
1	1	1	1	2	3	2	شناخت مفهوم قانون، مراحل وضع قانون و سلسله مراتب قانون و تشخیص تفاوت بین سلسله مراتب قانون از حیث تقدم و قدرت اجرایی قانون
1	1	1	2	2	3	3	شناخت ساحه تطبیق قانون از حیث زمان و مکان
1	1	1	1	1	3	4	بررسی جایگاه و اهمیت رویه قضایی و دکترین و تشخیص نیروی الزامی آن در نظام حقوقی افغانستان
1	1	1	2	1	3	5	شناخت مفوم حق فردی و انواع آن
1	1	1	1.6	1.4	3		مجموع
1.3/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون مبادی حقوق 2

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	مبادی حقوق 2	حقوق خصوص	اول	دوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	منابع یا مصادر حقوق منبع اول: قانون مفهوم قانون					پرسش و پاسخ
	2	خصوصیات قانون					
دوم	3	سلسله مراتب قانون قانون اساسی خصوصیات قانون اساسی تاریخچه قوانین اساسی در افغانستان					پرسش و پاسخ
	4	سلسله مراتب قانون قانون عادی خصوصیات قانون عادی فرایند وضع قانون عادی در حقوق افغانستان					
سوم	5	سلسله مراتب قانون فرمان تقنینی و مقررہ					پرسش و پاسخ
	6	لایحه و طرز العمل ها					
چهارم	7	قلمرو اجرای قانون از حیث اشخاص					پرسش و پاسخ
	8	قلمرو اجرای قانون از حیث زمان					
پنجم	9	نسخ قانون مفهوم و صورت های نسخ					پرسش و پاسخ
	10	تفسیر قانون انواع تفسیر قانون					
ششم	11	عرف و عادات مفهوم و ارکان عرف					پرسش و پاسخ
	12	انواع عرف چگونگی رجوع به عرف					

پرسش و پاسخ					روبه قضائی مفهوم، عناصر و عوامل ایجاد روبه قضائی نیروی الزامی روبه قضایی در افغانستان	13	هفتم
					دکترین حقوق نیروی الزامی دکترین حقوق در افغانستان	14	
پرسش و پاسخ					منابع حقوق در افغانستان قانون - فقه - عرف - روبه قضائی - دکترین	15	هشتم
					امتحان 20 %	16	
امتحان میان سمستر					بخش دوم: حقوق عندی (حقوق فردی) مفهوم حق فردی	17	نهم
					مبانی حق فردی مکتب شخصی، مکتب موضوعی، نظریه مختلط و نظریه نوین	18	
پرسش و پاسخ					منابع حق فردی اول: اعمال حقوقی (عقد)	19	دهم
					اعمال حقوقی (ایقاع)	20	
پرسش و پاسخ					دوم: حوادث حقوقی فعل مضر	21	یازدهم
					دوم: حوادث حقوقی فعل مفید	22	
پرسش و پاسخ					انواع حق فردی حقوق عمومی و حقوق سیاسی	23	دوازدهم
					انواع حق فردی 1- حقوق خصوصی انواع حقوق خصوصی حقوق مالی و حقوق غیر مالی	24	
پرسش و پاسخ					انواع حقوق مالی حقوق عینی و حقوق دینی مقایسه حق عینی و حق دینی و انواع حق عینی	25	سیزدهم
					انواع حق به اعتبار قیود و عوارض آن	26	

					حق معلق و حق منجز، حق مؤجل و حق حال، حق دایم و موقت، حق ثابت و حق متزلزل		
پرسش و پاسخ					ارکان حق فردی صاحب حق فردی (اشخاص)	27	چهاردهم
					ارکان حق فردی محل حق (اموال)	28	
پرسش و پاسخ					اثبات حق فردی	29	پانزدهم
					اجرای حق فردی	30	
جمع بندی					جمع بندی و پاسخ به سوالات	31	شانزدهم
					راهنمایی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
1- رحیمی، اسحاق، 1397. کلیات علم حقوق. کابل. ج 5. انتشارات معصومی. 2- ستانکزی، نصرالله. 1387. مبادی حقوق. انتشارات میوند.	1- ماخذ اساسی
1- کاتوزیان، ناصر. 1383. مقدمه علم حقوق. تهران: شرکت سهامی انتشار. 2- کاتوزیان، ناصر. 1387. کلیات حقوق. تهران: گنج دانش. 3- مدنی، سید جلال الدین. 1386. مبانی و کلیات علم حقوق. تهران: انتشارات پایدار. 4- واحدی، قدرت الله. 1395. مقدمه علم حقوق. تهران: نشر میزان.	3- ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق محیط زیست

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق عمومی یا خصوصی
اسم مضمون:	حقوق محیط زیست
کود مضمون:	LA0216
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

با توجه به تأثیر محیط زیست بر حیات انسان و ارتباط آن با توسعه و ترقی جامعه، ایجاد مقررات لازم الاجراء برای حفاظت از محیط زیست و رعایت آن به یکی از مسؤولیت های مهم دولت و شهروندان تبدیل شده است. این حقوق در سال های اخیر توسعه نسبتاً زیادی یافته است، علاوه بر تلاش های بین المللی برای حفاظت از محیط زیست در کشور های بسیاری نیز قوانین ملی برای حفاظت از محیط زیست به تصویب رسیده است. افغانستان نیز به منظور بهبود شرایط محیط زیستی کشور اقداماتی از قبیل ایجاد ادارات، تدون قانون و غیره به عمل آورده است از همین رو این مضمون به حیث یک مضمون حتمی - تخصصی در نصاب پوهنځی حقوق در نظر گرفته شده است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم اساسی همچون محیط زیست، اکو سیستم و آلاینده ها، سموم و غیره
- شناخت مبانی و منابع حقوق محیط زیست
- کسب مهارت در زمینه تطابق و تفسیر قواعد داخلی، خارجی و استراتژی پلان افغانستان در ارتباط با حقوق محیط زیست
- آشنایی با نهادهای ملی و بین المللی که در ارتباط به حقوق محیط زیست فعالیت می نمایند
- آشنایی با عوامل تهدید کننده حقوق محیط زیست در افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

در تدریس این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- بازدید از اداره محیط زیست و آشنایی با کار کردهای آنها؛
- دعوت از کارمندان اداره محیط زیست؛
- ارائه سمینار توسط محصلین در بعضی از ساعات درسی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعاریف و مفاهیم محیط زیست
- تشریح انواع محیط زیست
- اهمیت و ضرورت محیط زیست
- ماهیت حقوق محیط زیست
- اصول اساسی محیط زیست
- سیر تحول حقوق محیط زیست
- رابطه متقابل حفظ محیط زیست با صحت و سلامتی
- رابطه متقابل حفظ محیط زیست با توسعه جامعه
- منابع بین المللی حقوق محیط زیست
- منابع داخلی حقوق محیط زیست
- نهاد های بین المللی مسؤل حفاظت از محیط زیست
- نهاد های داخلی مسؤل حفاظت از محیط زیست
- عوامل تهدید کننده محیط زیست جهانی
- عوامل عمده تهدید کننده محیط زیست افغانستان
- پلان استراتیژی چهار ساله محیط زیست افغانستان
- جرایم محیط زیستی

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	6. انگشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.		
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 3		
1	1	1	1	1	1	آشنایی با مفاهیم اساسی همچون محیط زیست، اکو سیستم و آلاینده ها، سموم و غیره	1
3	2	3	2	2	2	شناخت مبانی و منابع حقوق محیط زیست	2
3	2	3	2	2	2	کسب مهارت در زمینه تطابق و تفسیر قواعد داخلی، خارجی و استراتژی پلان افغانستان در ارتباط با حقوق محیط زیست	3
1	1	2	1	2	1	آشنایی با نهادهای ملی و بین المللی که در ارتباط به حقوق محیط زیست فعالیت می نمایند	4
3	1	1	1	1	1	آشنایی با عوامل تهدید کننده حقوق محیط زیست در افغانستان	5
2.2	1.2	1.4	2	1.6	1.4	مجموع	
1.6						اوسط عمومی	
3 = مطابقت کامل 2 = مطابقت نسبی 1 = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق محیط زیست

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیر/تمنت	صنف	سمستر	تعداد کردیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق محیط زیست	حقوق عمومی	اول	دوم	2	حتمی- تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعاریف و مفاهیم محیط زیست، تعاریف حق، محیط زیست، حقوق محیط زیست، اکولوژی، اکو سیستم، کره زمین					پرسش و پاسخ
	2	معرفی لایه های زمین، تشریح انواع محیط زیست					
دوم	3	اهمیت و ضرورت محیط زیست					پرسش و پاسخ
	4	چالش های محیط زیست					
سوم	5	ماهیت حقوق محیط زیست					پرسش و پاسخ
	6	حقوق بشری بودن محیط زیست					
چهارم	7	اصول اساسی محیط زیست اصل حاکمیت، اصل همکاری، اصل حفاظ از محیط زیست					پرسش و پاسخ
	8	اصل جلوگیری، اصل احتیاط، اصل پرداخت توسط آلوده ساز، اصل اطلاع رسانی، اصل مشاوره در روابط برون مرزی، اصل حقوق اشخاص					
پنجم	9	سیر تحول حقوق محیط زیست					پرسش و پاسخ
	10	بیان دوره های مختلف (دوره کلاسیک و دوران معاصر)					
ششم	11	رابطه متقابل حفظ محیط زیست با صحت و سلامتی					پرسش و پاسخ
	12	بحث و مباحثه در صنف					
هفتم	13	رابطه متقابل حفظ محیط زیست با توسعه جامعه					پرسش و پاسخ

					بحث آزاد در صنف	14	
پرسش و پاسخ					منابع بین المللی حقوق محیط زیست؛ منشور جهانی طبیعت، کنوانسیون چهارگانه در عرصه حقوق دریاها توسط سازمان ملل	15	هشتم
					معاهدات، اعلامیه ها و کنفرانس ها	16	
پرسش و پاسخ					منابع داخلی حقوق محیط زیست	17	نهم
					قانون محیط زیست و پلان استراتیژی ملی برای حفاظت از محیط زیست	18	
پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	19	دهم
					امتحان وسط سمستر	20	
پرسش و پاسخ					نهاد های بین المللی مسؤل حفاظت از محیط زیست	21	یازدهم
					سازمان ملل متحد، سازمان بهداشت جهانی...	22	
پرسش و پاسخ					نهاد های داخلی مسؤول حفاظت از محیط زیست	23	دوازدهم
پرسش و پاسخ					اداره ملی محیط زیست	24	
پرسش و پاسخ					عوامل تهدید کننده محیط زیست جهانی	25	سیزدهم
					جنگ، استفاده از سلاح های تخریب کننده محیط زیست، گاز های گلخانه بی و غیره	26	
پرسش و پاسخ					عوامل عمده تهدید کننده محیط زیست افغانستان؛ آلودگی هوا و آب، جنگ، سلاح های تخریب کننده محیط زیست، نبود فرهنگی لازم در جهت حفاظت از محیط زیست و تخریب انسانی آن	27	چهاردهم
					راه های محافظت از محیط زیست در کشور	28	

پانزدهم	29	پلان استراتیژی چهار ساله محیط زیست افغانستان	پرسش و پاسخ				
	30	تکالیف و تعهدات دولت و شهروندان در پلان فوق					
شانزدهم	31	جرایم محیط زیستی	پرسش و پاسخ				
	32	جمع بندی و امتحان نهایی					

منابع یا مأخذ:	
ماخذ اساسی	<ol style="list-style-type: none"> 1. انساندوست، محمد صابر (1392ش) نظام حقوقی حفاظت از محیط زیست در افغانستان در پرتو اسناد بین المللی 2. ذوالفقاری، حسن. (1396). <u>مبانی محیط زیست</u>، ج 2، تهران: انتشارات دانشگاه رازی.
ماخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1- حقوق محیط زیست، نظریه ها و رویه ها، به همت آقایان؛ احمد علی محسن زاده، نادر ساعد، علی سمیعی، سال 1387. 2- رایینسون، نیکلاس، مبانی حقوق بین الملل 3- فهیمی، عزیزالله. (1395). <u>مسئولیت مدنی ناشی از تخریب محیط زیست</u>، قم: انتشارات پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. 4- کنوانسیون های بین المللی مربوطه 5- کیس، الکساندر، حقوق محیط زیست

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق سازمانهای بین المللی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق سازمانهای بین المللی
کود مضمون:	LA0217
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت (تعداد کزیدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

سازمان های بین المللی (دولتی) یکی از تابعان حقوق بین الملل و نهاد های تأثیر گذار در عرصه بین المللی است. سازمانهای بین المللی نقش عمده را در حفظ صلح، تامین امنیت و حل و فصل اختلافات بین المللی دارد. بنابراین ضروری است که محصلین در رشته حقوق مضمونی را تحت این عنوان در دو کزیدیت به عنوان مضمون اساسی سپری نمایند و با موارد ذیل آشنایی حاصل کنند: 1. اهداف ایجاد سازمان های بین المللی، 2. نقش و کارکرد سازمانهای بین المللی، 3. شخصیت حقوق سازمانهای بین المللی، 4. صلاحیت های سازمان های بین المللی - مسؤولیت های سازمانهای بین المللی، 5. مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با سازمانهای بین المللی و سیر تاریخی ایجاد آنها
- آشنایی با شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی و آثار به جا مانده از آن
- بررسی قواعد و معاهدات حاکم بر ایجاد، روابط و لغو سازمان های بین المللی در قواعد بین المللی
- شناخت جایگاه سازمان های بین المللی در حل و فصل منازعات بین المللی
- شنایی با مصونیت و مزایایی سازمان های بین المللی مطابق

شیوه های تدریس و آموزش:

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف سازمان های بین المللی
- تاریخچه تشکیل سازمان های بین المللی پیش از ایجاد سازمان ملل
- طبقه بندی سازمان های بین المللی
- عضویت در سازمان های بین المللی
- آشنایی با سازمان ملل متحد (تشکیل و تاریخچه)
- شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی
- آثار ناشی از شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی
- صلاحیت های سازمان های بین المللی
- تصمیمات سازمان های بین المللی
- التزام سازمان های بین المللی به حقوق بین الملل
- مسئولیت سازمان های بین المللی
- اعمال قابل انتساب به سازمان های بین المللی
- پیامد ها و عواقب ناشی از مسئولیت
- مصونیت و مزایای سازمان های بین المللی
- نقش سازمان ها در حل و فصل اختلافات بین المللی
- حقوق و روابط مالی سازمان های بین المللی
- اصلاح و تجدید نظر در سازمان های بین المللی
- انحلال سازمان های بین المللی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			آشنایی با سازمانهای بین المللی و سیر تاریخی ایجاد آنها	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱	آشنایی با شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی و آثار به جا مانده از آن	۲		
2	1	1	2	1	1	بررسی قواعد و معاهدات حاکم بر ایجاد، روابط و لغو سازمان های بین المللی در قواعد بین المللی	۳		
2	2	3	3	1	2	شناخت جایگاه سازمان های بین المللی در حل و فصل منازعات بین المللی	۴		
2	2	2	3	2	2	شنایی با مصونیت و مزایایی سازمان های بین المللی مطابق	۵		
2	1.6	1.6	2.8	1.2	1.8	مجموع			
1.8						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق سازمان های بین المللی

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق سازمانهای بین المللی	حقوق عمومی	اول	دوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات و معرفی منابع درسی تعریف سازمان های بین المللی					پرسش و پاسخ
	2	انواع سازمان های بین المللی					
دوم	3	تاریخچه تشکیل سازمان های بین المللی پیش از ایجاد سازمان ملل					پرسش و پاسخ
	4	تاریخچه تشکیل سازمان های بین المللی بعد از تشکیل سازمان ملل تا عصر کنونی					
سوم	5	طبقه بندی سازمان های بین المللی					پرسش و پاسخ
	6	عضویت در سازمان های بین المللی					
چهارم	7	آشنایی با سازمان ملل متحد (تشکیل و تاریخچه)					پرسش و پاسخ
	8	معرفی ارکان سازمان ملل متحد					
پنجم	9	شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی					پرسش و پاسخ
	10	آثار ناشی از شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی					
ششم	11	صلاحیت های سازمان های بین المللی					پرسش و پاسخ
	12	1. تعریف صلاحیت 2. انواع صلاحیت					
هفتم	13	تصمیمات سازمان های بین المللی					پرسش و پاسخ
	14	1. تصمیمات الزام آور 2. تصمیمات غیر الزام آور					
هشتم	15	التزام سازمان های بین المللی به حقوق بین الملل					پرسش و پاسخ

					التزام اشخاص حقوقی و حقیقی به قواعد الزامی سازمان های بین المللی	16	
پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					مسؤولیت سازمان های بین المللی	19	دهم
					اعمال قابل انتساب به سازمان های بین المللی	20	
پرسش و پاسخ					پیامد ها و عواقب ناشی از مسؤولیت	21	یازدهم
					جبران خسارت	22	
پرسش و پاسخ					مصونیت و مزایای سازمان های بین المللی	23	دوازدهم
					1. مصونیت 2. مزایا	24	
پرسش و پاسخ					نقش سازمان ها در حل و فصل اختلافات بین المللی	25	سیزدهم
					1. حل و فصل سیاسی 2. حل و فصل قضائی	26	
پرسش و پاسخ					حقوق و روابط مالی سازمان های بین المللی	27	چهاردهم
					1. حق العضویت 2. تأمین هزینه از طریق خود سازمان	28	
پرسش و پاسخ					اصلاح و تجدید نظر در سازمان های بین المللی	29	پانزدهم
					1. ضرورت اصلاح 2. نحوه تجدید نظر	30	
پرسش و پاسخ					انحلال سازمان های بین المللی	31	شانزدهم
					جمع بندی از درس های سمستر	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. فرهاد، طلایی. (1394). حقوق سازمان های بین المللی، چ سوم، ج 1، تهران: انتشارات جنگل</p> <p>2. یعقوبی، مسلم. (1392). حقوق سازمان های بین المللی، چ 1، تهران: انتشارات چتر دانش</p>	<p>1. ماخذ اساسی</p>
<p>1. صفدری، محمد. (1392). حقوق بین الملل عمومی، چاپ اول تهران: انتشارات دانشگاه تهران،</p> <p>2. ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، چ چهارم،</p> <p>3. منشور سازمان ملل متحد</p> <p>4. ناصر، قربانیا. (1388). شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی</p> <p>5. D. W. bowett: The law of international institutions, stevens and sons limited, 1970</p> <p>6. Robert L. Bledsoe and Boczek: op. cit, p. 76.; Bindschedler R.L: international organization, General aspects Epil, 1983</p>	<p>2. ماخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون متون فقهی-حقوقی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	متون فقهی-حقوقی
کود مضمون:	LA0218
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنياز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

از آنجا که نظام حقوقی افغانستان متأثر از آموزه های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمند سازی محصلین حقوق در بهره برداری و استنباط از متون فقهی-حقوقی اصیل امری ضروری است. از این رو مضمون متون فقهی طی 2 کريدیت در کريکولم درسی رشته گنجانده شده است. مفردات درسی این مضمون به نحوی ترتیب شده است که نخست متون فقهی مربوط به فقه معاملات تدریس میشود، سپس متون فقهی مربوط به ضمان اعم از غصب و اتلاف و در آخر متون فقهی مربوط به دعوی و ادله اثبات دعوی تدریس میشود. در تنظیم مفردات درسی سعی شده است که از میان متون فقهی بیشتر بر مطالب درسی ای تمرکز گردد که در عمل کاربرد دارد و همچنان بر مطالبی تمرکز شود که محصلین دانشکده حقوق متون قانونی آن را در مضامین عقود معین و حقوق وجایب فرا می گیرند و اینک می توانند متون فقهی مربوط آنرا در این مضمون بیامورند... این امر موجب میشود تا از یک سو محصلین باریشه های فقهی نظام حقوقی افغانستان آشنا شوند، حکم مسائل و قضایای فرضی را استخراج کنند و از سویی دیگر بتوانند تفاوت های موجود بین احکام فقه حنفی و قانون مدنی را درک کنند.

اهداف آووزشی:

- توانمند سازی محصلین در خواندن صحیح متون فقهی-حقوقی و استنباط احکام از متون فقهی و حقوقی
- یادگیری قواعد حاکم بر عقود معین، ضمان و ادله اثبات در فقه حنفی
- مقایسه قواعد حاکم بر معاملات، ادله اثبات و ضمان در فقه و قانون
- کسب مهارت های لازم برای حل قضایای مدنی ناشی از عقود تملیکی، انتفاعی، توثیقی، امانی و تبرعی مبتنی بر فقه و قانون
- کسب مهارت های لازم برای تنظیم چهارچوب عقود معین مبتنی بر فقه و قانون

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- خواندن متون و شرح مطالب درسی؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون کصنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول: بیع
- فصل دوم: اجاره
- فصل سوم: کفالت
- فصل چهارم: رهن
- فصل پنجم: عاریت و ودیعت
- فصل ششم: هبه
- فصل هفتم: غصب و اتلاف
- فصل هشتم: دعوی
- فصل نهم: اقرار
- فصل دهم: شهادت
- فصل یازدهم: قراین و یمین.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20)٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						تاریخ	تاریخ
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی - حقوقی.	5. كسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. كسب دانش و مهارت به منظور مشاركت در تعمیم حاكمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۲	یادگیری قواعد حاکم بر عقود معین، ضمان و ادله اثبات در فقه حنفی
3	3	1	3	1	3	۳	مقایسه قواعد حاکم بر معاملات، ادله اثبات و ضمان در فقه و قانون
3	3	1	3	2	1	۴	كسب مهارت های لازم برای حل قضایای مدنی ناشی از عقود تملیکی، انتفاعی، توثیقی، امانی و تبرعی مبتنی بر فقه و قانون
3	3	1	3	1	1	۵	كسب مهارت های لازم برای تنظیم چهارچوب عقود معین مبتنی بر فقه و قانون
3	3	1.2	3	1.4	1.8	مجموع	
2.2/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون متون فقهی-حقوقی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
	حقوق	متون فقهی-حقوقی	حقوق خصوصی	اول	دوم	2	حتمی-تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون اهمیت و ضرورت آن					پرسش وپاسخ
	2	کلیات و مفاهیم در مورد بیع					
دوم	3	مسائل متعلق به بیع (ارکان بیع)					پرسش وپاسخ
	4	مسائل متعلق به بیع (شرایط و آثار بیع)					
سوم	5	مسائل متعلق به بیع (انواع بیع)					پرسش وپاسخ
	6	مسائل متعلق به بیع (انواع بیع)					
چهارم	7	مسائل متعلق به بیع (خيارات)					پرسش وپاسخ
	8	مسائل متعلق به بیع (خيارات)					
پنجم	9	مسائل متعلق به بیع (احکام بیع)					پرسش وپاسخ
	10	مسائل متعلق به بیع (احکام بیع)					
ششم	11	مسائل مربوط به اجاره (کلیات)					پرسش وپاسخ
	12	مسائل مربوط به اجاره (ارکان اجاره)					
هفتم	13	مسائل مربوط به اجاره (شرایط اجاره)					پرسش وپاسخ
	14	مسائل مربوط به اجاره (انواع مأجور و احکام آن)					
هشتم	15	مسائل مربوط به اجاره (تسلیم مأجور)					پرسش وپاسخ
	16	مسائل مربوط به اجاره (ضمانات)					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

امتحان میان سمستر					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					مسائل متعلق به کفالت (مفاهیم عمومی)	19	دهم
					مسائل متعلق به کفالت (ارکان و شرایط)	20	
پرسش و پاسخ					مسائل متعلق به رهن (کلیات)	21	یازدهم
					مسائل متعلق به رهن (ارکان، شرایط و احکام)	22	
پرسش و پاسخ					مسائل متعلق به امانات (عمومیات)	23	دوازدهم
					ودیعت و عاریت و شروط آنها	24	
پرسش و پاسخ					مسائل متعلق به هبه	25	سیزدهم
					مسائل متعلق به هبه (ارکان و شرایط)	26	
پرسش و پاسخ					احکام غصب	27	چهاردهم
					اتلاف مباشر و اتلاف بالتسبیب	28	
پرسش و پاسخ					دعوی (مفاهیم، ارکان، شرایط و احکام،)	29	پانزدهم
					اقرار (مفاهیم، شرایط، و احکام)	30	
جمع بندی					شهادت (مفاهیم، شرایط، و احکام)	31	شانزدهم
					قراین و یمین	32	

منابع یا مأخذ:

1. الزحیلی، دکتر وهبة. 1997م. الفقه الاسلامی وادلته. الجزء الرابع و الخامس، بیروت: دار الفكر، الطبعة الرابعة.
2. الصابونی. علی. 2004. فقه المعاملات. دمشق: مكتبة العصریه.
3. المرغینانی، برهان الدین ابو الحسن علی بن ابوبکر بن عبدالجلیل. 1355ه. ق. الهدایة شرح بداية المتدی. المجلد الثالث، القاهرة: مطبعة مصطفى البابی الحلبي واولاده، بی جا.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون سیستم های حقوقی معاصر

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	سیستم های حقوقی معاصر
کود مضمون:	LA0219
تعداد کريدیت:	3 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

نظام های حقوقی دنیا را به چهار دسته عمده رومن- ژرمن، کامن لا، حقوق اسلام و نظام های حقوقی هند و چین تقسیم می نمایند. اما واقعیت این است که نظام حقوقی هر کشور با حفظ خصوصیات اصلی یکی از چهار نظام حقوقی فوق الذکر ساختار و ویژگی های خاص خود را نیز دارد. با توجه به همین امر است که مضمون سیستم های حقوقی معاصر به هدف آشنایی با نضام های بزرگ حقوقی جهان و درک تفاوت های آنها، با توجه تعاملات حقوقی بین کشورها و لزوم استفاده از تجربه کشور های دیگر در زمینه توسعه نظام حقوقی کشور شامل کریکولم پوهنځی حقوق گردیده است. مطالعه این مضمون محصلین را قادر میسازد تا درک بهتری از نظام های حقوقی معاصر داشته باشند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با سیستم های بزرگ حقوقی معاصر در جهان
- شناخت جایگاه نظام حقوقی افغانستان در میان سیستم های حقوقی جهان
- شناخت نکات اشتراک سیستم های حقوقی جهان و اصول مشترک آنها
- شناخت نکات افتراق سیستم های حقوقی معاصر و پروسیجر های متفاوت آن
- کسب مهارت تحقیق مقایسوی در نظام های حقوقی مختلف

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و ماهیت حقوق تطبیقی
- روش های مطالعه حقوق تطبیقی
- دسته بندی سیستم های حقوقی
- شرح تفصیلی خانواده رومن ژرمن
- شرح تفصیلی خانواده کامن لا
- شرح تفصیلی حقوق هند و چین
- معرفی نظام حقوقی افغانستان
- مقایسه نظام حقوقی افغانستان با سایر نظام ها.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**پالیسی حاضری**

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪
- -----
- مجموع ۱۰۰٪

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	سایه
1. شناخت میانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.		
ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	آشنایی با سیستم های بزرگ حقوقی معاصر در جهان	1
ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	شناخت جایگاه نظام حقوقی افغانستان در میان سیستم های حقوقی جهان	2
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	شناخت نکات اشتراک سیستم های حقوقی جهان و اصول مشترک آنها	3
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	شناخت نکات افتراق سیستم های حقوقی معاصر و پروسیجر های متفاوت آن	4
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 2	کسب مهارت تحقیق مقایسوی در نظام های حقوقی مختلف	5
1.6	1	1	1	1.2	2.4	مجموع	
1.3/3						اوسط عمومی	
3 = مطابقت کامل 2 = مطابقت نسبی 1 = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون سیستم های حقوقی معاصر

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	سیستم های حقوقی معاصر	حقوق خصوصی	اول	دوم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی					پرسش وپاسخ
	2	تعریف و ماهیت					
	3	سابقه حقوق تطبیقی					
دوم	4	فایده و قلمرو مطالعه					پرسش وپاسخ
	5	روش های مطالعه					
	6	ادامه روش های مطالعه					
سوم	7	اتخاذ راه حل برای مقابله با مشکلات مطالعه					پرسش وپاسخ
	8	نتایج حاصل از مطالعات حقوق تطبیقی					
	9	ارزیابی راه حل ها					
چهارم	10	دسته بندی سیستم های حقوقی					پرسش وپاسخ
	11	معرفی کامن لا					
	12	معرفی رومن ژرمن					
پنجم	13	نظام حقوقی اسلام					پرسش وپاسخ
	14	نظام حقوقی هند و چین					
	15	ادامه نظام حقوقی هند و چین					
ششم	16	خانواده رومن ژرمن : تاریخچه حقوق روم					پرسش وپاسخ

					چگونگی شکل گیری خانواده رومن ژرمن	17	
					نقش دانشمندان حقوق در تدوین قواعد و مقررات رومن ژرمن	18	
					شرح تفصیلی خانواده رومن ژرمن: تاریخچه	19	هفتم
پرسش و پاسخ					ساختار حقوق رومن ژرمن	20	
					ساختار نظام قضایی و منابع رومن ژرمن	21	
					تحول خانواده حقوق رومن ژرمن	22	هشتم
					توسعه خانواده حقوق رومن ژرمن	23	
پرسش و پاسخ					ادامه توسعه خانواده حقوق رومن ژرمن	24	
					مرور بر دروس قبلی	25	نهم
امتحان میان سمستر					پاسخ به سوالات محصلین	26	
					امتحان وسط سمستر	27	
					تاریخچه شکل گیری حقوق فرانسه	28	دهم
پرسش و پاسخ					ساختار حقوق فرانسه	29	
					ساختار قوه قضاییه حقوق فرانسه	30	
					شرح تفصیلی خانواده کامن لا	31	یازدهم
پرسش و پاسخ					ساختار حقوق کامن لا	32	
					ساختار نظام قضایی و محاکم	33	
					مشخصات حقوق کامن لا	34	دوازدهم
پرسش و پاسخ					ادامه مشخصات حقوق کامن لا	35	
					ادامه مشخصات حقوق کامن لا	36	
					معرفی نظام حقوقی انگلیس	37	سیزدهم

پرسش و پاسخ					38	ساختار نظام قضایی و محاکم
					39	نقش رویه قضایی در نظام حقوقی انگلیس
پرسش و پاسخ					40	شرح تفصیلی حقوق هند و چین و تاریخچه آن
					41	ساختار حقوقی
					42	نظام قضایی (محاکم)
پرسش و پاسخ					43	معرفی نظام حقوقی افغانستان
					44	نظام قضایی افغانستان
					45	مقایسه نظام حقوقی افغانستان با سایر نظام ها
جمع بندی					46	مرور بر دروس قبلی
					47	پاسخ به سوالات و حل مشکلات
					48	رهنمایی امتحان نهایی

منابع یا مآخذ:::	
<p>1. داوید، رنه. 1379. نظام های بزرگ حقوقی معاصر. ترجمه: حسین صفایی و همکاران. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.</p> <p>2. شیروی، عبدالحسین. 1384. حقوق تطبیقی. تهران: سمت.</p>	1. مآخذ اساسی
<p>1. دیوید، واسپینوزی. 1393. درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر. ترجمه: سید حسین صفایی. تهران: نشر میزان.</p> <p>2. عرفانی، محمود، (1391ش). حقوق تطبیقی: نظام های حقوقی معاصر، تهران: نشر جنگل.</p>	2. مآخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حمایت از حقوق مصرف کننده

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حمایت از حقوق مصرف کننده
کود مضمون:	LA0220
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تيوری)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنيز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

حقوق مصرف کننده و لزوم حمایت از آن؛ از موضوعات مشترک علم حقوق و اقتصاد است. در واقع، حقوق مصرف کننده، مجموعه قواعدی است که کلیه عرضه کنندگان کالا و خدمات، مطابق با ضوابط قانونی و مندرجات قرار داد مربوطه و یا عرف در معاملات، می باید آن را رعایت نمایند. حقوقی که مقصود اصلی آن، ایجاد تعادل میان قدرت معاملاتی مصرف کنندگان و عرضه کنندگان است. حقوق مذکور آن دسته از حقوق بشری است که یا خاص مصرف کنندگان هستند و یا مصرف کننده بودن در آنها ویژگی برجسته‌ای محسوب می‌شود. در افغانستان نیز قانون حمایت از حقوق مصرف کننده را به منظور حمایت حقوق مصرف کننده و تولید کننده نافذ گردیده است. در این قانون بر موضوعاتی همچون: فرایند تولید کالاها و ترکیبات آنها، عوارض و خطرهای ناشی از مصرف کالاهای زیان بار، نا آگاهی از شیوه صحیح مصرف کالا و شرایط نگهداری آن، تبلیغات نادرست، شرایط غیرمنصفانه معامله و قیمت، ضعف خدمات پس از فروش، عدم پایبندی تأمین کننده و تولیدکننده کالا به تعهداتی نظیر، ضمانت پرداخته شده است. از همین روی مضمون حمایت از حقوق مصرف کننده در نصاب درسی رشته حقوق منحصیث یک مضمون تخصصی درج گردیده است تا محصلین با قواعد حاکم در این بخش آشنا گردیده بعداً منحصیث کارشناسان حقوقی در این بخش ایفای خدمت نموده بتوانند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم، مبانی و اهمیت حقوق مصرف کننده
- شناخت جایگاه حقوق مصرف کننده در نظام حقوقی افغانستان
- درک حقوق و مکلفیت های مصرف کنندگان و تولید کنندگان
- شناخت قواعد فقهی در ارتباط به حقوق مصرف کننده و تطابق آن با قوانین نافذه
- شناخت ارگان ها و نهادهای حمایت کننده حقوق مصرف کننده در چارچوب نظام اداری افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش:

- در تدریس این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، اهمیت و اهداف موضوع
- مصرف کننده کالا و خدمات در حقوق
- سیر تحول حقوق مستهلک
- مکلفیت های تولید کننده در برابر مستهلک
- مکلفیت های تولید کننده د برابر مستهلک
- مکلفیت های عرضه کننده در برابر مستهلک
- فروش از راه دور
- حقوق مستهلک
- بررسی شکایات مستهلک
- معرفی حمایت کننده از حقوق مستهلک
- صلاحیت و وظایف حقوق مستهلک
- مسوولیت مدنی تولید کننده گان در حقوق غرب
- فقه و حمایت از حقوق مصرف کنندگان
- راهکارهای فقه برای حمایت از حقوق مصرف کننده
- راهکارهای حمایت از حقوق مصرف کنندگان
- بررسی حمایت های حقوقی از حقوق مصرف کنندگان
- قانون حمایت از حقوق مصرف کننده /مستهلکین در افغانستان
- کمیسیون جلوگیری از تولید ، توريد و عرضه جنس غیر معیاری
- وظایف و صلاحیت های کمیسیون
- کمیته های مستهلک
- مکلفیت های کمیته
- اجراءات کمیته جهت حل و فصل شکایت های مستهلک

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مجموع
6. اکتشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۲	شناخت جایگاه حقوق مصرف کننده در نظام حقوقی افغانستان
2	1	1	2	1	3	۳	درک حقوق و مکلفیت های مصرف کنندگان و تولید کنندگان
3	2	2	2	1	1	۳	شناخت قواعد فقهی در ارتباط به حقوق مصرف کننده و تطابق آن با قوانین نافذه
3	2	1	1	2	3	۳	شناخت ارگان ها و نهادهای حمایت کننده حقوق مصرف کننده در چارچوب نظام اداری افغانستان
3	2	1	2	3	1	۳	مجموع
2.6	1.6	1.4	2	1.8	2	1.9	اوسط عمومی
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حمایت از حقوق مصرف کننده

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حمایت از حقوق مصرف کننده	حقوق عمومی	اول	دوم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	معرفی موضوع و مفردات سمستر	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف، اهمیت و اهداف موضوع					پرسش و پاسخ
	2	معرفی تولید کننده - عرضه کننده و مستهک					
دوم	3	مصرف کننده کالا و خدمات در حقوق					پرسش و پاسخ
	4	سیر تحول حقوق مستهک					
سوم	5	مکلفیت های تولید کننده در برابر مستهک					پرسش و پاسخ
	6	مکلفیت های عرضه کننده در برابر مستهک					
چهارم	7	ارائه معلومات در مورد جنس و یا خدمات اجتناب از ارائه معلومات غلط توسط تولید کننده توسط عرضه کننده					پرسش و پاسخ
	8	منع تولید، توريد و تصدير اجناس دارای معلومات غیر واقعی عدم نشر اعلانات غیر واقعی عرضه جنس مطابق به مشخصات ذکر شده در اعلانات					
پنجم	9	فروش از راه دور					پرسش و پاسخ
	10	مکلفیت های تولید کننده و عرضه کننده در فروش از راه دور					
ششم	11	حقوق مستهک تبدیل جنس و یا تعویض خدمت رد جنس و بدست آوردن قیمت تادیه شده					پرسش و پاسخ
	12	جبران خسارت اطمینان از ارائه خدمات مطابق قرارداد					
هفتم	13	حق تشکیل نهادهای حمایت از مصرف کننده حق انتخاب					پرسش و پاسخ

					بررسی شکایات مستهلک	14	
پرسش و پاسخ					معرفی حمایت کننده از حقوق مستهلک	15	هشتم
					صلاحیت و وظایف حقوق مستهلک	16	
پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	17	نهم
					امتحان میان سمستر	18	
پرسش و پاسخ					مسئولیت مدنی تولید کننده گان در حقوق غرب	19	دهم
					فقه و حمایت از حقوق مصرف کنندگان راهکارهای فقه برای حمایت از حقوق مصرف کننده	20	
پرسش و پاسخ					ضمان در فقه اسلامی	21	یازدهم
					راهکارهای حمایت از حقوق مصرف کنندگان	22	
پرسش و پاسخ					کاهش بهای تمام شده کالا از طریق کاهش دیوان سالاری اداری تخصصی شدن واردات ارتقای بهره‌وری	23	دوازدهم
					مقابله با پدیده قاچاق واردات کیفی پیشگیری از رانت	24	
پرسش و پاسخ					تقویت فرایندهای گردش اطلاعات تقویت جایگاه تشکل های وارداتی	25	سیزدهم
					بررسی حمایت های حقوقی از حقوق مصرف کنندگان قانون حمایت از حقوق مصرف کننده / مستهلکین در افغانستان	26	
پرسش و پاسخ					کمیسیون جلوگیری از تولید ، تولید و عرضه جنس غیر معیاری	27	چهاردهم
					وظایف و صلاحیت های کمیسیون	28	
پرسش و پاسخ					کمیته های مستهلک	29	پانزدهم
					مکلفیت های کمیته	30	
پرسش و پاسخ					اجراءت کمیته جهت حل و فصل شکایت های مستهلک	31	شانزدهم
					مروری بر دورس کل سمستر و رفع مشکلات احتمالی محصلین	32	

منابع یا مأخذ:	
1.	باقرزاده، احمد. (1381). بازار / دولت / حقوق مصرف کننده، تهران: نشر قلم.
2.	جعفری تبار، حسن. (1375). مسئولیت مدنی سازندگان و فروشندگان کالا، تهران: نشر دادگستر
3.	قانون حمایت از حقوق مصرف کننده / مستهلک
4.	کاتوزیان، ناصر. (1384). مسئولیت ناشی از عیب تولید، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه.
5.	مقامی نیا، محمد. (1387). تبلیغات و حقوق مصرف کنندگان.
6.	منتقمی، فروغ. (1391). نقش استانداردهای کالا در حمایت از حقوق مصرف کننده.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اخلاق و سلوک مسلکی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنائی
اسم مضمون:	اخلاق و سلوک مسلکی
کود مضمون:	LA0221
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (1 کريدیت تیوری و 1 کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	LA0106 LA0107
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

پایبندی به تعهدات اخلاقی، وظیفه خطیری است که هر حقوقدان (اعم از وکلا، مشاوران حقوقی و سایر صاحبان مشاغل حقوقی) در برابر موکلان، مشتریان، جامعه و از همه مهمتر در برابر "عدالت" بر عهده دارند. این قواعد اخلاقی، ریشه در سنتهای جامعه، قوانین موضوعه، مقررہ ها و لوایح داخلی هر نهاد مربوط به معیارهای رفتار حرفه ای و همچنین رویه قضایی دارد. اخلاق حقوقی در عمل مشتمل بر قواعد اخلاقی است که حاکم بر رفتار اشخاصی است که خدمات حقوقی به مشتریان خود ارائه می دهند و با تعهدات حقوقی و اخلاقی متعارضی روبرو شده اند. این مضمون اساساً اخلاق حقوقی را از لحاظ عملی بررسی می کند تا متخصصین به مسایل حقوقی مختلف که ممکن است در حین مشاغل شان رخ دهد آشنا شده و قادر به اخذ تصمیم درست در این مسائل باشند. در حالیکه تمرکز اصلی بر اخلاق حقوقی وکلای مدافع است، محصلین نیز در عرض آن، مسائل حقوقی تطبیقی (مقایسوی) و قوانین مربوط به قضاوت و خرنوالان را فرا خواهند گرفت.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، مبانی، قلمرو و مصادر و منابع اخلاق حقوقی در عمل
- شناخت حقوق و وجایب طرفین دعوی و قضاوت در روند رسیدگی به قضایای مختلف
- شناخت انواع ضمانت اجراهای اخلاقی و قانونی حاکم بر سلوک وکلای مدافع، خرنوالان و قضاوت
- کسب مهارت و ارتقای دانش جهت کمک به سیستم عدلی و قضایی و تحکیم عدالت در جامعه
- کسب مهارت به ارتباط رسیدگی به قضایای مدنی، جزایی، فامیلی و تجارتي منحیث وکیل مدافع، مشاور حقوقی، خرنوال و قاضی.

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - طرح قضیه و کار گروهی محصلین و ارائه آن در صنف.
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- نقش بازی کردن منحيث وکیل مدافع، حُرانوال و قاضی؛
 - محکمه تمثیلی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم اخلاق و رابطه اخلاق با حق و عدالت؛
- مبانی، قلمرو منابع عمومی اخلاق حقوقی، مصادر و منابع قانونی اخلاق حقوقی؛
- مصادر و منابع قانونی بین المللی اخلاق حقوقی؛
- اصول عمومی حاکم بر اخلاق و سلوک اخلاقی؛
- جایگاه اخلاق مسلکی در منصب قضا؛
- فضایل و بایسته های کلی اخلاق مسلکی قضات؛
- وجایب اخلاقی و سلوکی قضات نسبت به مدعی و مدعی علیه؛
- اخلاق و سلوک عمومی قضات در داخل و خارج محکمه؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق و سلوک قضات؛
- فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به موکل در شروع و انعقاد قرارداد؛
- فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به جامعه و جانب مقابل دعوی؛
- ضمانت اجراهای اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع شناسایی رذایل فردی و مکانیسم های دوری از آن؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع (هیات نظارت، درج شکایت، سمع شکایت)؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع (اقدامات تادیبی، جبران خسارت، استیناف خواهی)؛
- باید ها و فضایل اخلاق عمومی سارنوالان؛
- ضمانت اجراهای قانونی اخلاق و سلوک مسلکی سارنوالان؛
- اخلاق و سلوک مسلکی پولیس.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انگشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی - حقوقی.	كسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	كسب دانش و مهارت به منظور مشاركت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	نتایج متوقعه مضمون	۵
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	2	2	شناخت مفهوم، مبانی، قلمرو و مصادر و منابع اخلاق حقوقی در عمل	۱
1	2	2	2	1	1	شناخت حقوق و وجایب طرفین دعوی و قضات در روند رسیدگی به قضایای مختلف	۲
1	1	2	2	1	1	شناخت انواع ضمانت اجراهای اخلاقی و قانونی حاکم بر سلوک وکلای مدافع، حارنوالان و قضات	۳
1	1	2	1	3	1	كسب مهارت و ارتقای دانش جهت کمک به سیستم عدلی و قضایی و تحکیم عدالت در جامعه	۴
3	3	2	2	2	1	كسب مهارت به ارتباط رسیدگی به قضایای مدنی، جزایی، فامیلی و تجارتي منحیث وکیل مدافع، مشاور حقوقی، حارنوال و قاضی	۵
1.4	1.6	1.8	1.6	1.8	1.2	مجموع	
1.5/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون اخلاق و حقوق مسلکی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	اخلاق و سلوک مسلکی	جزا و علوم جنائی	اول	دوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت و مفردات آن						
	2	چیستی اخلاق، اخلاق مسلکی و حقوقی در عمل						
دوم	3	نسبیت و اطلاق اخلاق، رابطه اخلاق با حق و عدالت				انجام تمرینات در داخل صنف	پرسش و پاسخ	
	4	مبانی اخلاق حقوقی و سلوک مسلکی						
سوم	5	قلمرو اخلاق حقوقی				انجام تکالیف خانگی		
	6	منابع عمومی اخلاق حقوقی						
چهارم	7	مصادر و منابع قانونی اخلاق حقوقی						پرسش و پاسخ
	8	مصادر و منابع بین المللی اخلاق حقوقی						
پنجم	9	اصول عمومی حاکم بر اخلاق و سلوک مسلکی منسوبین نهادهای عدلی قضایی				تصحیح کارخانگی ها		
	10	-استقلال، درستکاری و قابلیت اعتماد						
ششم	11	اصول عمومی حاکم بر اخلاق مسلکی: تضاد منافع، حفظ اسرار، بی طرفی و...						پرسش و پاسخ
	12	جایگاه اخلاق مسلکی در منصب قضا						
هفتم	13	فضایل و بایسته های کلی اخلاق مسلکی قضات				انجام تمرینات		

		در داخل صنف							
						و جائب اخلاقی و سلوکی قضات نسبت به طرفین دعوا	14		
پرسش و پاسخ		انجام تمرینات کارخانگی				نسبت به وکلای مدافع، سارنوال و شهود	15	هشتم	
						اخلاق و سلوک عمومی قضات در داخل محکمه	16		
						سلوک عمومی قضات در خارج از محکمه	17	نهم	
						مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی قضات	18		
		تصحیح کارخانگی ها				مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی قضات	19	دهم	
						حل تمرینات و پاسخ پرسش های محصلین	20		
پرسش و پاسخ						امتحان بیست فیصد	21	یازدهم	
						فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به موکل در انعقاد، حین قرارداد و در ختم آن	22		
		محکمه تمثیلی				فضایل و باید های اخلاقی و سلوکی وکلای مدافع نسبت به دیگر طرف های ذیدخل (جانب مقابل و وکیل وی، محکمه، ...)	23	دوازدهم	
						مکانیزم اجرای اخلاق حقوقی و سلوک وکلای مدافع	24		
		انجام تمرینات در داخل صنف				باید ها و فضایل اخلاق عمومی سارنوالان، تاریخچه، اصول اختصاصی و شرایط کلی احراز مسلک سارنوالی	25	سیزدهم	
						اخلاق مسلکی سارنوال در حین انجام کار، برخورد مسلکی با جوانب دعوا	26		
						با دیگر جوانب ذیدخل	27	چهاردهم	
						مکانیزم اجرای اخلاق مسلکی سارنوال	28		
		محکمه تمثیلی				تنبیه و مجازات و حق اعتراض به آن	29	پانزدهم	
						اخلاق مسلکی پولیس: سیاست های جنایی پولیس	30		
پرسش و پاسخ						چالش ها در فعالیت های پولیس	31	شانزدهم	
						بایدها و اخلاق مسلکی پولیس	32		

منابع یا مآخذ::	
1. مآخذ اساسی	اخلاق و سلوک مسلکی (1398). کابل: نشر بنیاد آسیا - افغانستان.
2. مآخذ کمکی	<p>1. Rohullah Aziz and others,(2015). An introduction to the Legal Ethic in Afghanistan. Kabul : ALEP</p> <p>2. اساسنامه انجمن سارنوالان افغانستان، کابل مصوب عقرب 1388.</p> <p>3. اساسنامه انجمن مستقل وکلای مدافع، مصوب 1386. (ضمیمه قانون وکلای مدافع).</p> <p>4. اصولنامه طرز سلوک پولیس.</p> <p>5. ژوبل، محمد عثمان. (1384). شرح مجله الاحکام. کابل: مطبوعه دولتی. چاپ اول.</p> <p>6. ساکت، محمد حسین. (1385). روزنه ای به اندیشه نگاری حقوقی. تهران: نگاران شهر. چاپ اول.</p> <p>7. سنگلجی، محمد. (1384). قضا در اسلام. تهران. نشر دانشگاه تهران.</p> <p>8. ضمیمه شماره 1 اساسنامه انجمن مستقل وکلای مدافع، در مورد طرز سلوک و رفتار وکلای مدافع. مصوب 1387/11/8. (چاپ شده ضمیمه قانون وکلای مدافع).</p> <p>9. طرز العمل سلوک و معیارهای مسلکی سارنوالان لوی سارنوالی جمهوری اسلامی افغانستان و شرح آن، (1389) مصوب شورای عالی لوی سارنوالی.</p> <p>10. طرز العمل هیئت نظارت انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان. (ضمیمه قانون وکلای مدافع).</p> <p>11. علم ستانکزی، محمد ظریف. (1392). اصول محاکمات جزایی. کابل: انتشارات رسالت. چ اول.</p> <p>12. قانون اجراءات جزایی و قانون تعدیل ماده 26 اجراءات جزایی، مصوب 1392.</p> <p>13. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان مصوب 1382.</p> <p>14. قانون اصول محاکمات مدنی.</p> <p>15. قانون تشکیل و صلاحیت سارنوالی، مصوبی میزان 1392</p> <p>16. قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه مصوب 1393.</p> <p>17. قانون وکلای مدافع، مصوب 1386. کابل. (چاپ 1392) نشر انجمن مستقل وکلای مدافع.</p> <p>18. کتاب راهنما برای قضات افغانستان شرح سلوک قضایی و اجراءات جزایی. کابل: IDLO. کمیته تدوین و کمیته ترجمه.</p> <p>19. کد جزا مصوب فرمان تقنینی 1396.</p> <p>20. مقررہ رسیدگی به تخلفات قضات، مصوب 1387 شورای عالی ستره محکمه.</p> <p>21. مقررہ طرز سلوک قضایی برای قضات جمهوری اسلامی افغانستان. (1387) جریده رسمی وزارت عدلیه، نمبر مسلسل 975.</p> <p>22. نذیر، دادمحمد. (1392). اساسات حقوق اسلام. کابل: رسالت. چاپ اول.</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق رسانه ها

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق رسانه ها
کود مضمون:	LA0222
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تيوری)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

حقوق رسانه‌ها از زمره رشته‌های نوپیدای دانش حقوق است که با شتابی فراوان در حال گسترش و تکامل است. به دلیل تاثیر روز افزون وسایل ارتباط جمعی در زندگی روزانه ما و وابسته بودن همگان به آن مباحث، حقوق رسانه‌ها جذابیت خاصی دارد. برای نمونه، ماهواره یا اینترنت می‌توانند به سرعت پرسش‌های حقوقی بی‌شماری را در زندگی اجتماعی ما پدید آورده است را به کاربران دیگر انتقال دهند این رسانه‌ها هستند که توانسته‌اند در تمامی ابعاد (سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و غیره) بشر تاثیر گذارند و تحول عمیق را به وجود آورند. افغانستان نیز بعد از خروج طالبان با فعالیت چشم‌گیر رسانه‌ها مواجه بوده است و اهمیت و کارکرد آنها در کشور ما بر هیچ کس پوشیده نیست از همین روی نیاز است تا این مضمون در رشته حقوق مورد بررسی قرار گیرد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با نظام حقوقی رسانه‌ها و تاریخچه رسانه در افغانستان و جهان
- شناخت انواع سیستم‌های حقوقی رسانه‌ها در افغانستان
- آشنایی با چالش‌ها حقوقی رسانه‌ها در راستایی تطبیق حق آزادی بیان
- شناخت پروسیجر عملی ایجاد رسانه در نظام حقوقی افغانستان و حقوق مربوطه به کمیسیون‌های آن
- شناخت عواید مربوط به حق دسترسی به اطلاعات با توجه به نظام حقوقی افغانستان

شیوه‌های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- مطالعه قضایای رسانه‌ای؛
- مرور قوانین و اسناد بین‌المللی؛
- کارگروپی .

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم شناسی در ارتباط به حقوق رسانه ها
- تاریخچه حقوق رسانه ها
- مبانی حقوق رسانه ها
- منابع حقوق رسانه ها
- بررسی تاریخچه تقنین در حوزه رسانه ای همگانی افغانستان
- بررسی منابع بین المللی حقوق رسانه ها
- وظایف و اختیارات رسانه ا، صاحبان امتیاز یا مالک، مدر مسئول و سردبیر
- بررسی و مطالعه شیوه های حقوقی تاسیس رسانه در فرانسه و افغانستان
- مطالعه شیوه اعلام نامه
- آزادی رسانه ها در قوانین افغانستان
- محدودیت های رسانه ها در قوانین افغانستان
- جرایم رسانه ای
- بررسی مفهوم اخلاق رسانه ای
- بررسی و مطالعه نهادی رسیدگی به تخلفات رسانه ای در نظام حقوقی افغانستان
- بررسی و مطالعه میکانیسم های نظارت حوزی در رسانه هاس افغانستان
- نقش نهادهای مدنی در تضمین استقلال و سلامت رسانه ها در افغانستان
- بررسی اثرگذاری نهادهای مدنی موجود در افغانستان و تاثیر آن بر رسانه ها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. اکتشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			۱ ۲ ۳ ۴ ۵ مجموع	۱ ۲ ۳ ۴ ۵
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱	آشنایی با نظام حقوقی رسانه ها و تاریخچه رسانه در افغانستان و جهان	۱		
2	1	1	2	2	3	شناخت انواع سیستم های حقوقی رسانه ها در افغانستان	۲		
2	2	3	2	1	1	آشنایی با چالش ها حقوقی رسانه ها در راستایی تطبیق حق آزادی بیان	۳		
3	2	2	2	2	2	شناخت پروسیجر عملی ایجاد رسانه در نظام حقوقی افغانستان و حقوق مربوطه به کمیسیون های آن	۴		
3	1	1	2	2	1	شناخت عواید مربوط به حق دسترسی به اطلاعات با توجه به نظام حقوقی افغانستان	۵		
3	2	1	2	1	2				
2.6	1.6	1.6	2	1.6	1.5	مجموع			
1.81						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق رسانه ها

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق رسانه ها	حقوق عمومی	اول	دوم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات. مفهوم شناسی در ارتباط به حقوق رسانه ها					پرسش و پاسخ
	2	تاریخچه حقوق رسانه ها					
دوم	3	مبانی حقوق رسانه ها					پرسش و پاسخ
	4	منابع حقوق رسانه ها بررسی منابع داخلی حقوق رسانه ها					
سوم	5	بررسی تاریخچه تقنین در حوزه رسانه ای همگانی افغانستان					پرسش و پاسخ
	6	منابع بین المللی حقوق رسانه ها					
چهارم	7	تاریخچه تقنین در حوزه رسانه ها همگانی در نظام بین الملل					پرسش و پاسخ
	8	وظایف و اختیارات رسانه ا، صاحبان امتیاز یا مالک، مدر مسئول و سردبیر					
پنجم	9	ناشر					پرسش و پاسخ
	10	کثرت گرایی					
ششم	11	بررسی و مطالعه شیوه های حقوقی تاسیس رسانه در فرانسه و افغانستان					پرسش و پاسخ
	12	بحث و تبادل نظر در صنف					
هفتم	13	مطالعه شیوه اعلام نامه					پرسش و پاسخ
	14	ضرورت تسلیم اعلام نامه					
هشتم	15	مشخصات اعلام نامه					پرسش و پاسخ
	16	آزادی رسانه ها در قوانین افغانستان					

پرسش و پاسخ					17	امتحان میان سمستر	نهم
					18	امتحان میان سمستر	
پرسش و پاسخ					19	محدودیت های رسانه ها	دهم
					20	جرایم رسانه ای قلمرو جرایم رسانه ای	
پرسش و پاسخ					21	جرایم علیه نظم و امنیت عمومی جرایم علیه حقوق فردی و حریم خصوصی	یازدهم
					22	جرایم علیه دین و ارزش های فرهنگی	
پرسش و پاسخ					23	بررسی مفهوم اخلاق رسانه ای	دوازدهم
					24	قلمرو اخلاق	
پرسش و پاسخ					25	بررسی و مطالعه نهادی رسیدگی به تخلفات رسانه ای در نظام حقوقی افغانستان	سیزدهم
					26	دفتر نی - انترنیوز	
پرسش و پاسخ					27	بررسی و مطالعه میکانیسم های نظارت حوزی در رسانه های افغانستان	چهاردهم
					28	بحث و تبادل نظر بین محصلین	
پرسش و پاسخ					29	نقش نهادهای مدنی در تضمین استقلال و سلامت رسانه ها در افغانستان	پانزدهم
					30	بررسی اثرگذاری نهادهای مدنی موجود در افغانستان و تاثیر آن بر رسانه ها	
پرسش و پاسخ					31	جمع بندی موضوعات در طول سمستر	شانزدهم
					32	راهنمایی محصلین برای امتحان پایان سمستر	

منابع یا مأخذ:

1. قانون رسانه های همگانی در افغانستان (1388ش). 986 جریده رسمی.
 2. آهنگ، کاظم. (1388). سیر ژورنالیسم در افغانستان، کابل، انتشارات میوند.
 3. رهین، عبدالرسول. (1387). تاریخ مطبوعات افغانستان، کابل، شورای فرهنگی افغانستان، چاپ دوم.
 4. عصمت اللهی، محمد عاصم. (1382). نظام مطبوعات افغانستان، ایران.
 5. قانون اساسی افغانستان، وزارت عدلیه، چاپ اول 1386.
- آهنگ، محمد کاظم. (1388). سیر ژورنالیسم در افغانستان، کابل، میوند، چاپ دوم 1388.

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

رشته حقوق

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف دوم - سمسټر سوم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای عمومی (1)
کود مضمون:	LA0323
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (نظری)
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنياز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

حقوق جزای عمومی به عنوان مادر و شالوده حقوق جزا در صدد معرفی اصول و قواعد کلی لازم الرعایه در نظام جزایی است. این شاخه از حقوق جزایی ضمن تعریف پدیده مجرمانه و شناسایی مرتکبین رفتار مجرمانه به بررسی شرایط تحقق جرم و مسؤلیت جزایی مرتکبین پرداخته و عوامل مؤثر بر مسؤلیت مرتکبین و شرایط تحقق پدیده مجرمانه را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد و در نهایت به تعریف واکنش اجتماعی پرداخته، اقسام مجازاتها را از دیدگاههای مختلفی بررسی و اهداف اعمال جزایی را بیان می نماید. در واقع می توان موضوع حقوق جزای عمومی را به طور کلی در سه محور بررسی نمود: 1. جرم و شرایط حاکم بر آن، 2. مرتکبین رفتار مجرمانه 3. مسؤلیت جزایی، واکنش اجتماعی و مسائل خاص آن. مضمون حقوق جزای عمومی یکی از مضامین اساسی دپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مبانی نظری و فلسفه حقوق جزا در افغانستان و پرسش های اساسی در زمینه نقش و وظایف نهادهای عدالت جزایی و چگونگی تعامل میان آنها
- شناخت تصنیف جرایم در کد جزا، عناصر تشکیل دهنده جرم و حالات از بین رفتن عنصر قانونی جرم
- درک مفهوم تفسیر قانون، انواع تفسیر قوانین جزایی و شناخت مراجع با صلاحیت تفسیر قوانین جزایی
- تربیت نیروی انسانی متخصص برای اشتغال و فعالیت در بخش های حقوقی وزارتخانه ها و نهادهای مرتبط با حقوق جزائی به ویژه پلیس، خارنوالی، محاکم، محبس و مدیریت نهادهای عدالت جزایی
- آشنایی با روش های افزایش سطح کمی و کیفی ارائه خدمات حقوقی در حوزه عدالت جزایی و بهبود کیفیت دسترسی مردم (به ویژه اقشار آسیب پذیر و محروم) به عدالت جزایی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه آن صنف؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات حقوق جزای عمومی (تعریف، اهمیت، ارزش و اوصاف قواعد حقوق جزا)؛
- ارتباط حقوق جزای عمومی با علوم جنایی دیگر و اهداف حقوق جزا؛
- منابع حقوق جزای عمومی؛
- تصنیف جرایم بر اساس فقه حنفی و شدت و خفت؛
- تصنیف جرایم بر اساس عنصر مادی، نتیجه، طول زمان و لحظه ارتکاب جرم؛
- اصول حقوق جزای عمومی؛
- جرم و عناصر تشکیل دهنده آن، بررسی عنصر قانونی جرم (اهمیت و ضرورت و سیر تاریخی آن)؛
- نتایج عنصر قانونی جرم، تفسیر قانون و انواع آن؛
- رجعت قانون به ماقبل؛
- حالات از بین رفتن عنصر قانونی جرم (استعمال حق، دفاع مشروع، رضایت مجنی علیه و ایفای وظیفه)؛
- عنصر مادی جرم و مصادیق آن؛
- رابطه سببیت در حقوق جزا و نظریه های مطروحه در این خصوص؛
- شروع به جرم و شرایط آن؛
- اتفاق در جرم و شرایط آن؛
- بررسی عنصر معنوی جرم (مفهوم، سیر تاریخی و اجزای آن).

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه		نتایج متوقعه مضمون		ساعت
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر. 1	آشنایی با مبانی نظری و فلسفه حقوق جزا در افغانستان و پرسش‌های اساسی در زمینه نقش و وظایف نهادهای عدالت جزایی و چگونگی تعامل میان آنها	3	1
2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه‌های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	ن.م.ر. 2	شناخت تصنیف جرایم در کد جزا، عناصر تشکیل دهنده جرم و حالات از بین رفتن عنصر قانونی جرم	1	2
3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الیهی افراد، دولت‌ها، سازمان‌های بین المللی، شرکت‌ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	ن.م.ر. 3	درک مفهوم تفسیر قانون، انواع تفسیر قوانین جزایی و شناخت مراجع با صلاحیت تفسیر قوانین جزایی	2	3
4. شناخت پدیده‌های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشرینات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	ن.م.ر. 4	تربیت نیروی انسانی متخصص برای اشتغال و فعالیت در بخش‌های حقوقی وزارتخانه‌ها و نهادهای مرتبط با حقوق جزایی به ویژه پلیس، خازنوالی، محاکم، محبس و مدیریت نهادهای عدالت جزایی	3	3
5. کسب مهارت‌های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیش برد دوسیه‌های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش‌های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	ن.م.ر. 5	آشنایی با روش‌های افزایش سطح کمی و کیفی ارائه خدمات حقوقی در حوزه عدالت جزایی و بهبود کیفیت دسترسی مردم (به ویژه اقشار آسیب‌پذیر و محروم) به عدالت جزایی	3	2
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	ن.م.ر. 6	مجموع	1.8	2
2.2/3		اوسط عمومی		
		3 = مطابقت کامل		
		2 = مطابقت نسبی		
		1 = مطابقت کم		

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی 1

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	کریدت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق جزای عمومی 1	حقوق جزا و علوم جنایی	دوم	سوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
دوم	1	معرفی مضمون و مفردات و شیوه فعالیت صنفی					
	2	کلیات حقوق جزای عمومی (تعریف، اهمیت و ارزش حقوق جزای عمومی) اوصاف قواعد حقوق جزا					
دوم	3	ارتباط حقوق جزای عمومی با علوم جنایی دیگر					
	4	اهداف حقوق جزا منابع حقوق جزای عمومی					
سوم	5	تصنیف جرایم بر اساس فقه حنفی و شدت و خفت					پرسش و پاسخ
	6	تصنیف جرایم بر اساس عنصر مادی تصنیف جرم بر اساس نتیجه تصنیف جرم بر اساس طول زمان و لحظه ارتکاب جرم					
چهارم	7	اصول حقوق جزای عمومی					
	8	اصول حقوق جزای عمومی					
پنجم	9	جرم و عناصر تشکیل دهنده آن					پرسش و پاسخ
	10	بررسی عنصر قانونی جرم (اهمیت و ضرورت آن) سیر تاریخی عنصر قانونی جرم					
ششم	11	نتایج عنصر قانونی جرم					
	12	تفسیر قوانین جزایی انواع تفسیر از حیث مراجع ذیصلاح					
هفتم	13	نتایج عنصر قانونی (عدم رجعت قانون به ماقبل)					پرسش و پاسخ

				استثناءات در اصل عدم رجعت قانون به ماقبل	14	
				حالات از بین رفتن عنصر قانونی جرم(استعمال حق، دفاع مشروع، رضایت مجنی علیه و ایفای وظیفه)	15	هشتم
				ایفای وظیفه و انواع آن	16	
				امتحان وسط سمستر	17	نهم
					18	
پرسش و پاسخ				بررسی دفاع مشروع در کد جزا	19	دهم
				استعمال حق و رضایت مجنی علیه	20	
				عنصر مادی جرم و مصادیق آن	21	یازدهم
				عنصر مادی در جرم نام، جرایم اجرائی، اهمالی، جرایم ناکام و ناممکن	22	
پرسش و پاسخ				رابطه سببیت در حقوق جزا و نظریه های مطروحه	23	دوازدهم
				شروع به جرم و شرایط آن	24	
				اتفاق در جرم و شرایط آن	25	سیزدهم
				ارائه پروژه های صنفی	26	
پرسش و پاسخ				بررسی عنصر معنوی جرم(مفهوم، سیر تاریخی و اجزای آن)	27	چهاردهم
				ارائه پروژه های صنفی	28	
				عنصر معنوی جرم در جرایم عمد و خطا	29	پانزدهم
				ارائه پروژه های صنفی	30	
پرسش و پاسخ				ارائه پروژه های صنفی	31	شانزدهم
				راهنمایی و حل مشکلات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:

1. اردبیلی، محمد علی. (1395). حقوق جزای عمومی. تهران: نشر میزان. جلد 1 و 2. چاپ 47.
2. توحید خانه، محمد صدر. (1388). رهنمود انستیتوت ماکس پلانک برای حقوق جزای عمومی افغانستان. هایدلبرگ: انستیتوت حقوق مقایسوی عامه و حقوق بین الملل ماکس پلانک. چاپ اول.
3. دانش. حفیظ الله. (1394). حقوق جزای عمومی. کابل: بی نا. چاپ اول.
4. صانعی، پرویز. (1388). حقوق جزای عمومی. تهران: طرح نو. چاپ 2.
5. قانون اجراءات جزایی.
6. کد جزا مصوب 1396.
7. نوربها. رضا. (1383). زمینه حقوق جزای عمومی. تهران: کتابخانه گنج دانش. چاپ 34.
8. ولیدی، صالح. (1393). حقوق جزای عمومی. تهران: نشر سمت. چاپ 14.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و جاب (1)

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	پوهنتون:
حقوق و علوم سیاسی	پوهنځی:
حقوق خصوصی	دپارتمنت:
حقوق و جاب 1	اسم مضمون:
LA0324	کود مضمون:
2 کریدیت تیوری	تعداد کریدیت:
اساسی	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
دوم	صنف:
سوم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

حقوق و جاب یکی از رشته های مهم در عرصه حقوق خصوصی بوده، به تنظیم روابط مالی افراد و تعهدات انسانها در اجتماع می پردازد. یادگیری و مطالعه این مضمون برای دانشجویان رشته حقوق امری لازم و پر اهمیت است. موضوع این درس تعهداتی است که اشخاص در برابر یکدیگر دارند؛ خواه منبع آن عمل مشروع مثل عقد و یا ایقاع باشد و یا عمل غیرمشروع مثل فعل مفید یا فعل مضر باشد. جلد دوم قانون مدنی افغانستان به تنظیم قواعد حاکم بر حقوق و تعهدات اشخاص پرداخته، از منابع تعهد و قواعد حاکم بر آن بحث میکند. این مضمون در دو سمستر تدریس گردیده در سمستر اول قواعد حاکم بر عقود از جمله ارکان، شرایط انعقاد و صحت عقد و روش های انحلال و زوال عقد بررسی می گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم، ارکان، شرایط و انواع عقود و اصطلاحات فقهی و حقوقی در این زمینه
- شناخت عیوب اراده و تاثیر آن بر انعقاد، اجرا و دوام عقد
- آشنایی با تعهدات ناشی از قرارداد و ضمانت اجرای آنها
- کسب مهارت به ارتباط تنظیم انواع قراردادها
- کسب مهارت بمنظور مشارکت در حل منازعات ناشی از قرارداد در مراجع رسمی و غیر رسمی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین و پرسش و پاسخ متقابل؛
- کارهای گروهی و مطالعه قضایا.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول: مفهوم و منابع تعهد؛
- فصل دوم: ارکان عقد؛
- فصل سوم: شرایط عقد در فقه و قانون مدنی افغانستان؛
- فصل چهارم: انواع عقد از حیث صحت؛
- فصل پنجم: زوال عقد.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسبه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قصایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.		
2	3	1	3	1	2	آشنایی با مفهوم، ارکان، شرایط و انواع عقود و اصطلاحات فقهی و حقوقی در این زمینه	۱
2	3	1	3	1	1	شناخت عیوب اراده و تاثیر آن بر انعقاد، اجرا و دوام عقد	۲
2	3	1	3	2	1	آشنایی با تعهدات ناشی از قرارداد و ضمانت اجرای آنها	۳
2	۴	1	3	1	3	کسب مهارت به ارتباط تنظیم انواع قراردادها	۴
2	3	1	3	2	۲	کسب مهارت بمنظور مشارکت در حل منازعات ناشی از قرارداد در مراجع رسمی و غیر رسمی	۵
2	3	1	3	1.4	1.8	مجموع	
2/3						اوسط عمومی	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق وجایب 1

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	کریدت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق وجایب 1	حقوق خصوصی	دوم	سوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی حقوق وجایب، اهمیت، مفردات درسی مضمون. موضوع و منابع حقوق وجایب					پرسش وپاسخ
	2	فصل اول: مفهوم و منابع تعهد بیان مفهوم تعهد					
دوم	3	معرفی منابع تعهد / منابع تعهد از دیدگاه حقوقدانان / منابع تعهد در قانون مدنی افغانستان / تصرف حقوقی - حادثه حقوقی -					پرسش وپاسخ
	4	مقایسه تصرف حقوقی و حادثه حقوقی					
سوم	5	مفهوم عقد					پرسش وپاسخ
	6	مفهوم ایقاع انواع عقد در فقه و قانون مدنی					
چهارم	7	فصل دوم: ارکان عقد رکن اول: رضاء (تراضی) الف: وجود دو اراده مفهوم و عناصر و انواع اراده ب: اعلام اراده (اعلام صریح و اعلام ضمنی)					پرسش وپاسخ
	8	ج: توافق دو اراده تعریف ایجاب و قبول / مجلس عقد / شرایط ایجاب و قبول					
پنجم	9	د: سلامت اراده (مطالعه عیوب اراده در قانون مدنی افغانستان) اشتباه / مفهوم و انواع اشتباه اثر اشتباه در عقد در قانون مدنی					پرسش وپاسخ
	10	اکراه / مفهوم و انواع اکراه / شرایط اکراه / اثر اکراه در عقد در فقه و قانون مدنی					
ششم	11	تدلیس و آثار آن در عقد					

پرسش و پاسخ					غبن و آثار آن در عقد	12	
پرسش و پاسخ					رکن دوم عقد- موضوع عقد	13	هفتم
					رکن سوم عقد- سبب عقد	14	
پرسش و پاسخ					فصل سوم: شرایط عقد در ق.م.ا شرایط انعقاد عقد در فقه و قانون مدنی افغانستان	15	هشتم
					ضمانت اجرای عدم رعایت شرایط انعقاد عقد	16	
امتحان میان سمستر					مرور و ارزیابی دروس قبلی	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					شرایط صحت عقد در فقه و قانون مدنی افغانستان	19	دهم
					ضمانت اجرای عدم رعایت شرایط صحت عقد	20	
پرسش و پاسخ					شرایط نفاذ عقد در فقه و قانون مدنی افغانستان	21	یازدهم
					شرایط لزوم عقد در فقه و قانون مدنی افغانستان	22	
پرسش و پاسخ					فصل چهارم: انواع عقد از حیث صحت / مفهوم عقد صحیح / انواع عقد صحیح / عقد صحیح نافذ	23	دوازدهم
					عقد صحیح غیر نافذ (موقوف) موارد عقد موقوف در قانون مدنی افغانستان	24	
پرسش و پاسخ					عقد غیر صحیح و انواع آن / عقد باطل / تعریف عقد باطل / انواع بطلان	25	سیزدهم
					آثار عقد باطل در قانون مدنی	26	
پرسش و پاسخ					عقد فاسد / تعریف عقد فاسد / اسباب فساد عقد در فقه و قانون	27	چهاردهم
					مطالعه آثار عقد فاسد در فقه و قانون مدنی تفاوت عقد فاسد با عقد باطل	28	
پرسش و پاسخ					فصل پنجم: زوال عقد انقضاء، انحلال و بطلان مطالعه فسخ عقد و اسباب آن	29	پانزدهم

					بررسی آثار و شرایط فسخ عقد در قانون مدنی افغانستان	30	
جمع بندی					مرور مباحث تدریس شده در طول سمستر و حل مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					رهنمائی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:::	
<ol style="list-style-type: none"> 1. دانش. پوهاند حفیظ الله. بی تا. حقوق وجایب. کابل: انتشارات سعید. 2. رحیمی، مجد اسحاق. مسئولیت مدنی و الزام خارج از قرارداد، چ اول، کابل: انتشارات فرهنگ. 3. فضل، خلیل احمد و فردینا احراری، 1395. حقوق وجایب (قواعد عمومی قراردادها). هرات: انتشارات قدس. 4. قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. 	1. مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. بشله، ماری نوئل و همکاران. 1392. حقوق وجایب. کابل: انتشارات سعید. 2. الزحیلی. وهبه. 1997م. الفقه الاسلامی وادلته. الجزء الرابع، بیروت: دار الفکر، الطبعة الرابعة. 3. السنهوری، احمد عبدالرزاق. 1382 ه.ش. الوسیط فی شرح القانون المدنی الجدید. ج1، ترجمه: دانش کیا، محمد حسین و سید مهدی دادمزی، قم: دانشگاه قم، چاپ اول. 4. شهیدی، دکتر مهدی شهیدی. 1386 ه.ش. حقوق مدنی، تشکیل قراردادها وتعهدات. ج1، تهران: انتشارات مجد، چاپ ششم. 5. صفائی، دکتر سید حسین. 1386 ه.ش. دوره مقدماتی حقوق مدنی، قواعد عمومی قراردادها. ج2، تهران: نشر میزان، چاپ پنجم. 6. عبدالله. نظام الدین. 1387. حقوق وجایب (قواعد عمومی قراردادها)، کابل: انتشارات سعید 7. کاتوزیان، ناصر. 1379 ه.ش. حقوق مدنی، قواعد عمومی قراردادها. ج1، تهران: انتشارات بهمن برنا، چاپ پنجم. 8. محمصائی، دکتر صبحی. 1358 ه.ش. النظریات العامه للموجبات والعقود. ج1، ترجمه: جمال الدین جمالی. تهران: انتشارات آبان، بی چا. 	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق مالی (1)
کود مضمون:	LA0325
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنيز مضمون:	LA0111
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

زیربنای اقتصادی کشورهای اغلباً بر بنیاد دارایی های اتباع و ساکنین آن کشور شکل می گیرد و در آمد دولت ها معمولاً از سهم دولت در عواید و دارایی مردم تامین می شود. به صورت عموم سطح توسعه دولت ها بستگی به میزان جمع آوری مالیات از مردم و طرز استفاده از این منابع اقتصادی دارد. منابع اقتصادی دولت از مجاری مختلف حاصل می شود که بخشی از این عواید از طریق مردم تامین می گردد و تحت نام مالیات یاد می شود. به منظور تعیین حدود و صلاحیت های دولت در امر گردآوری مالیات و همچنان بیان مکلفیت های مردم در امر تادیه مالیات قواعدی عرض اندام نموده است که تحت عنوان حقوق مالی یاد می شود. حقوق مالی در نصاب درسی رشته حقوق منحصراً مضمون اساسی به منظور آشنایی محصلین به مفاهیم و قواعدی همچون؛ مفهوم، اهمیت و منابع حقوق مالی، منابع درآمد دولت، اصول حاکم بر اخذ مالیات، صلاحیت های پارلمان در زمینه تصویب بودجه عمومی و نظارت بر اجرای آن در نظر گرفته شده است.

اهداف آموزشی:

- شناخت رابطه ی بین حقوق مالی و سایر علوم
- آشنایی با مبانی و منابع حقوق مالی در نظام حقوقی داخلی
- آشنایی با تخلفات مالی، فریب مالی و فرار مالیاتی در نظام حقوق افغانستان و بررسی کد جزا در این رابطه
- درک شیوه ها یا تاکتیک های اخذ مالیات در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت منازعات مالیاتی و نهادهای مربوطه در نظام حقوقی افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارگروپی
- ارائه سمینار توسط محصلین

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات و مفاهیم عمومی
- رابطه حقوق مالی با سایر علوم
- سیر تاریخی مالیات
- مکاتب اقتصادی
- اصول کلی مالیات
- تاکتیک های مالیاتی
- چگونگی تثبیت ماخذ مالیاتی
- تقدیر و تقویم مالیاتی
- سیستم های جمع آوری مالیاتی
- عوامل موثر بر دریافت مالیات
- فرار از مالیات
- انواع انعکاس و عوامل انعکاس
- شخصی سازی مالیات
- منازعات مالیاتی
- انواع مالیات
- درآمدهای غیر مالی دولت

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
 - محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
 - بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.
- پالیسی نمره دهی:** نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20)٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪
-
- مجموع ۱۰۰٪

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته		نتایج متوقعه مضمون	
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر. ۱	۱	۱
2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	ن.م.ر. ۲	1	2
3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	ن.م.ر. ۳	2	3
4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	ن.م.ر. 4	1	3
5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فابیلی، تجارتي و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	ن.م.ر. 5	1	2
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	ن.م.ر. 6	2	3
		مجموع	2.2
		مجموع	1.8
		۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کپی‌دیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق مالی 1	حقوق عمومی	دوم	سوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات و مفاهیم عمومی					پرسش و پاسخ
	2	رابطه حقوق مالی با سایر علوم					
دوم	3	سیر تاریخی مالیات: پیش از میلاد مسیح / قرون وسطی / بعد از رنسانس / عصر جدید					پرسش و پاسخ
	4	مکاتب اقتصادی					
سوم	5	اصول کلی مالیات					پرسش و پاسخ
	6	اصول حقوقی اصول اقتصادی: کلاسیک / مدرن					
چهارم	7	تاکتیک های مالیاتی					پرسش و پاسخ
	8	چگونگی تثبیت ماخذ مالیاتی تقدیر و تقویم مالیاتی					
پنجم	9	تطبيق مالیاتی و محدودیت های آن					پرسش و پاسخ
	10	سیستم های جمع آوری مالیاتی عوامل موثر بر دریافت مالیات					
ششم	11	فرار از مالیات					پرسش و پاسخ
	12	انواع انعکاس و عوامل انعکاس					
هفتم	13	شخصی سازی مالیات					پرسش و پاسخ
	14	منازعات مالیاتی					
هشتم	15	انواع مالیات					پرسش و پاسخ
	16	انواع مالیات در عصر کهن انواع مالیات در عصر حاضر					

پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	17	نهم
					امتحان میان سمستر	18	
پرسش و پاسخ					تصنیف های مختلف مالیات در عصر جدید	19	دهم
					مالیات مستقیم و غیر مستقیم	20	
پرسش و پاسخ					انواع مالیات مستقیم	21	یازدهم
					مفهوم مالیات غیر مستقیم	22	
پرسش و پاسخ					ویژگی های مالیات مستقیم و غیر مستقیم	23	دوازدهم
					تفاوت های مالیات مستقیم و غیر مستقیم	24	
پرسش و پاسخ					درآمدهای غیر مالی دولت	25	سیزدهم
					درآمد استقراری	26	
پرسش و پاسخ					درآمدهای پولی	27	چهاردهم
					بحث و مباحثه صنفی	28	
پرسش و پاسخ					درآمد از منابع طبیعی	29	پانزدهم
					بحث و مباحثه صنفی	30	
پرسش و پاسخ					درآمد عواید املاک	31	شانزدهم
					درآمد عواید خدمات	32	

منابع یا مأخذ:::	
1. کوهستانی ، محمد جعفر (1395)، حقوق مالیه عمومی، انتشارات قرطبه.	1. ماخذ اساسی
1. باریکلو،علیرضا.(1394). اموال و حقوق مالی، چ دوم، تهران: انتشارات سمت. 2. قانون مالیات بر عایدات افغانستان (1387ش). 986 جریده رسمی. 3. کاتوزیان، ناصر.(1382). دوره مقدماتی اموال و مالکیت، چ ششم، تهران: نشر میزان.	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق اساسی 1
کود مضمون:	LA0326
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	LA0106
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

حقوق اساسی شاخه ی از علم حقوق است که در آن به ساختار حکومت و روابط دولت با شهروندان پرداخته می شود. حقوق اساسی که حقوق سیاسی نیز خوانده می شود، کلیه قواعدی است که ساختار و صلاحیت های نظام سیاسی یک کشور مشتمل بر قوای سه گانه را معین و روابط متقابل قوای مزبور را بیان کرده و حدود اقتدار آنها را نسبت به افراد ملت معلوم می کند. حقوق اساسی در پوهنځی حقوق منحصیث یک مضمون اساسی در نظر گرفته شده است و در سمستر اول صنف دوم در دو کرایدیت به مسائلی همچون: معلومات عمومی در مورد جامعه سیاسی، قدرت سیاسی، تعاریفی در ارتباط به حقوق اساسی، منابع، قانون اساسی، دولت، گونه های مختلف مشارکت مردم در اعمال قدرت، اصل تفکیک قوا، ساختار قوای سه گانه، احزاب سیاسی و غیره می پردازد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم، مبانی و منابع حقوق اساسی
- آشنایی با عنوان قوانین و اهمیت وجود قوانین در افغانستان
- درک و تحلیل مواد قانون و بالا رفتن توان تطابق بین قوانین عادی و قانون اساسی
- شناخت مراجع تشخیص، تصویب، تجدیدنظر و توشیح قانون اساسی
- آشنایی با تئوری های تشکیل دولت و درک شخصیت حقوقی و مسنولیت دولت

شیوه های تدریس و آموزش

در تدریس این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی، تدویر سمینار های تحقیقی از جانب محصلین و ارائه آن در صنف.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف حقوق و حقوق اساسی
- مفهوم نهاد و انواع نهادها
- مفهوم قانون اساسی
- هدف از نگارش قانون اساسی
- گونه های قوانین و مفیدیت وضع آن
- تمایز قانون اساسی با قوانین عادی
- ضمانت اجرای قانون اساسی
- سلسله مراتب قواعد حقوقی
- مراجع تشخیص، تصویب، تجدیدنظر و توشیح قانون اساسی
- محدودیت های تجدیدنظر
- نظارت قضایی و سیاسی از قانون اساسی
- تعریف دولت و عناصر تشکیل دهنده آن
- اقسام دولت
- شخصیت حقوقی دولت
- تئوری های پیدای دولت
- عناصر متشکله دولت
- اشکال حکومت
- انواع رژیم های سیاسی
- تفکیک قوا (مفهوم و تعارف مربوطه)
- روابط قوا و تقسیم بندی رژیمها براساس روابط قوا

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. انگشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضاای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شناخته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			۱	آشنایی با مفاهیم، مبانی و منابع حقوق اساسی
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱	3	2		
1	1	1	2	1	3	3	1		
1	1	1	1	1	3	3	2		
3	1	1	3	2	3	3	3		
1	1	1	3	2	2	2	4		
1	2	1	2	1	1	1	5		
1.4	1.2	1	2.2	1.4	2.4	مجموع			
1.6						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق اساسی عمومی	حقوق عمومی	دوم	سوم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات تعریف حقوق و حقوق اساسی مفهوم و انواع نهادها					پرسش و پاسخ
	2	حقوق اساسی به مثابه فن اقتدار					
	3	مفهوم قانون اساسی هدف از نگارش قانون اساسی					
دوم	4	پیشینه ساخت قوانین اساسی پیشینه ساخت قانون اساسی در افغانستان و جهان					پرسش و پاسخ
	5	منابع حقوق اساسی					
	6	معاهدات بین المللی قوانین عادی، تفسیر های قانون اساسی					
سوم	7	گونه های قوانین اساسی و مفیدیت وضع آن					پرسش و پاسخ
	8	قوانین اساسی مدون و غیر مدون، انعطاف پذیر و انعطاف ناپذیر					
	9	تمایز قانون اساسی با قوانین عادی					
چهارم	10	ضمانت اجرای قانون اساسی					پرسش و پاسخ
	11	سلسله مراتب قواعد حقوقی					
	12	تصویب و تعدیل قانون اساسی					
پنجم	13	مراجع تشخیص، تصویب، تعدیل و توشیح قانون اساسی					پرسش و پاسخ
	14	محدودیت های تجدیدنظر محدودیت شکلی / ماهوی					
	15	تجدید نظر مجالس عدی قانونگذاری					
ششم	16	صیانت از قانون اساسی					پرسش و پاسخ

					نظارت قضایی و سیاسی از قانون اساسی	17	
					تعریف و عناصر تشکیل دهنده دولت	18	
پرسش و پاسخ					اقسام دولت	19	هفتم
					شخصیت حقوقی دولت	20	
					تئوری های پیدای دولت	21	
پرسش و پاسخ					تئوری تاریخی و تکاملی	22	هشتم
					تئوری زور و غلبه	23	
					تئوری پدرسالاری، مادر سالاری و قرارداد اجتماعی	24	
پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	25	نهم
					عناصر متشکله دولت	26	
					نفوس، قلمرو	27	
پرسش و پاسخ					حکومت و حاکمیت	28	دهم
					اشکال حکومت	29	
					از حیث منبع پیدایش	30	
پرسش و پاسخ					از حیث انتخابی و غیر انتخابی بودن	31	یازدهم
					انواع رژیم های سیاسی	32	
					رژیم های متمرکز و غیر متمرکز	33	
پرسش و پاسخ					رژیم های بسیط و مرکب	34	دوازدهم
					تفکیک قوا (مفهوم و تعارف مربوطه)	35	
					نظریه های مربوطه به تفکیک قوا	36	
پرسش و پاسخ					تفکیک قوا و نقش آن در شکل گیری رژیم های سیاسی	37	سیزدهم
					روابط قوا و تقسیم بندی رژیمها براساس روابط قوا	38	
					ساختار عمومی قوا یا نهادی های فرمانروا	39	
پرسش و پاسخ					قوه قانون گذاری طرز تشکیل مجالس	40	چهاردهم

					41	انعقاد و انحلال و تعطیل مجالس مقننه / وظایف قوه مقننه
					42	قوه مجریه وظایف قوه مجریه طرز تشکیل قوه مجریه
پرسش و پاسخ					43	قوه قضائیه طرز تشکیل قوه قضائیه وظایف قوه قضائیه
					44	شیوه های مشارکت مردم در اعمال قدرت
					45	انتخابات
پرسش و پاسخ					46	سازمان های سیاسی
					47	احزاب / گروههای فشار / گروه های ذی نفوذ
					48	راهنمایی جهت امتحان پایان ترم

منابع یا مأخذ:	
<p>1. امامی، محمد، موسوی، سید نصرالله. (1391). درآمدی بر بنیادهای حقوق اساسی و نظام سیاسی، تهران: بنیاد حقوقی میزان.</p> <p>2. بوشهری، جعفر. (1376). حقوق اساسی، تهران: کتابخانه ی گنج دانش.</p> <p>3. دانش، سرور، (1391ش). حقوق اساسی افغانستان، کابل: نشر امیری.</p>	<p>1. مأخذ اساسی</p>
<p>1. Alep، (ب.ت) مبادی حقوق اساسی افغانستان، کابل:</p> <p>2. بوشهری، جعفر. (1376). مسائل حقوق اساسی، تهران: نشر دادگستر.</p> <p>3. بوشهری، جعفر. (1384). حقوق اساسی، جلد دوم، تهران: شرکت سهامی ناشر.</p> <p>4. خسروی، ناصر. (1388). حقوق اساسی، زنجان: انتشارات استان.</p> <p>5. فلامکی، فرح انگیز. (1380). کلیات حقوق اساسی، پ اول، تهران: مرکز نشر و تحقیقات قلم آشنا.</p> <p>6. قاسم زاده، قاسم. (1395) حقوق اساسی، تهران: انتشارات جنگل.</p> <p>7. هاشمی، سید محمد. (1390). حقوق اساسی و ساختارهای سیاسی، تهران: بنیاد حقوقی میزان.</p> <p>8. ویژه، محمد رضا. (1394). کلیات حقوق اساسی، چ دوم، تهران: سازمان سمت.</p>	<p>2. مأخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمالوژی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	کریمالوژی
کود مضمون:	LA0327
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (1 کریدیت نظری 1 کریدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

در ادوار پیش از قرن 18 به مسائلی چون شخصیت مجرم، چگونگی اعمال واکنش اجتماعی مناسب، مطالعه و تحقیق پیرامون مسائلی چون جرم یابی، ارائه راهکارهای مناسب جهت مقابله با جرم و پیشگیری از وقوع آن پرداخته نشده و تنها راه حل مقابله با جرم را اعمال مجازاتهای سنگین می دانستند. علی رغم استفاده و اعمال مجازاتهای شدید، نظام جزایی نتوانسته بود سیر صعودی مجرمیت را متوقف نماید، بلکه برعکس، با شدت مجازات میزان ارتکاب جرم نیز رو به افزایش بوده است. همین امر موجب گردید که در اواخر قرن 18 و اوایل قرن 19 رشته های جدیدی که هر یک با رویکرد و روش خاص خود پدیده مجرمانه را مطالعه و با آن بر خورد می کنند، متولد و به صفت جنایی متصف شدند. رشته ها و گرایشهای علوم جنایی با مطرح نمودن نظریات و قواعدی چون رفع مجازاتی سنگین، باز پروری مجرمین، حمایت جزایی و غیر جزایی از مجرم و مجنی علیه، شناخت و بررسی میزان اثر گذاری مجازاتی وضع شده در قوانین موجود و پیشنهاد روش های جدید اعمال مجازات در عرصه علم جزا و نظام جزایی مطرح نمودند. باتوجه به مطالب مذکور می توان بیان نمود، که جرم شناسی به بررسی علل جرم، شناخت شخصیت مجرم و شناخت مجازات مناسب جهت اصلاح مجدد مجرمین و ادغام آنها در جامعه می پردازد. این مضمون از مضامین تخصصی دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی بوده که طی 2 کریدیت در سمستر چهارم برای محصلین رشته حقوق تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت عوامل جرم و چگونگی مبارزه با آنها و پیشگیری از وقوع جرم
- آشنایی با انواع محیط های جرمی و تاثیرات آنها بالای مجرمیت
- شناخت راهکار های اصلاحی، تربیوی و معالجوی برای اصلاح مجدد مجرمین
- کسب مهارت های تحقیقاتی در عرصه جرم شناسی
- استنباط و استخراج اصول مترقی جرم شناسانه دینی و بازتعریف آن به زبان جرم شناسی امروزی به صورت کاربردی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛
- کار عملی و مطالعه قضایا؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن.

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- انجام تحقیقات میدانی در مورد علل مجرمیت و اصلاح مجدد مجرمین؛
- بازدید از محابس و مراکز اصلاح و تربیه اطفال؛
- بازدید از شفاخانه (بخش روانشناسی)؛
- دعوت از داکتر روانشناس و روانپزشک.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، اهمیت، اهداف و موضوع کримینولوژی؛
- روابط کримینولوژی با علوم جنائی دیگر؛
- طبقه بندی علل و عوامل جرم؛
- طبقه بندی از حیث چگونگی تاثیرات جرم؛
- عوامل فردی یا ذاتی جرم و اختلالات عقلی و دماغی؛
- عامل فردی اکتسابی؛
- نظریات مکاتب مختلف در مورد عوامل بیرونی جرم؛
- تاثیرات محیط فامیل؛
- تاثیرات محیط اقتصادی؛
- تاثیرات محیط سیاسی و فرهنگی
- جرم شناسی دینی و اصول آن؛
- طبقه بندی مجرمین؛
- محیط طبیعی و اثرات آن بالای مجرمیت.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	ساعت		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
6.	5.	4.	3.	2.	1.	نتایج متوقعه مضمون	۱۰		
اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط مراحل، مراجع تطبیق مونیفات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			۱	۱
1	2	3	1	2	1			۱	۱
1	2	3	1	1	1			۲	۱
1	1	3	1	2	1			۳	۱
3	2	2	1	1	1			۴	۱
3	2	2	1	1	2	۵	۲		
1.8	1.8	2.6	1	1.4	1.2	مجموع			
1.6/3						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون کریمالوژی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	کریمالوژی	حقوق جزا و علوم جنایی	دوم	سوم	2	حتمی تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات و آشنایی با محصلین						پرسش و پاسخ
	2	تعریف، اهمیت، اهداف و موضوع کریمالوژی						
دوم	3	روابط کریمالوژی با علوم جنائی دیگر						
	4	رابطه با حقوق جزا رابطه با جزاشناسی رابطه با کریمنالستیک						
سوم	5	طبقه بندی علل و عوامل جرم				بازدید از محبس	پرسش و پاسخ	
	6	طبقه بندی از حیث چگونگی تأثیرات جرم						
چهارم	7	عوامل فردی یا ذاتی جرم						
	8	اختلالات مادر زادی سن منحیث عامل مجرمیت						
پنجم	9	جنس منحیث عامل مجرمیت وراثت منحیث عامل مجرمیت				بازدید از مرکز اصلاح و تربیه	پرسش و پاسخ	
	10	اختلالات عقلی و دماغی						
ششم	11	عامل فردی اکتسابی						
	12	استفاده مسکرات						
هفتم	13	عوامل بیرونی جرم					پرسش و پاسخ	
	14	نظریات مکاتب مختلف در مورد عوامل بیرونی جرم						
هشتم	15	تأثیرات محیط فامیل						

		دعوت از داکتر روانشناس				رابطه طفل با پدر و مادر	16	
						امتحان وسط سمستر	17 18	نهم
		تحقیق در مورد عوامل مجرمیت				تأثیرات محیط سیاسی	19	دهم
						تأثیرات بحران ها و جنگ ها	20	
پرسش و پاسخ						تأثیرات محیط اقتصادی	21	یازدهم
						تأثیر ثروت و فقر بر ارتکاب جرایم	22	
		دعوت از داکتر روانپزشک				تأثیرات محیط فرهنگی	23	دوازدهم
						جرم شناسی دینی و اصول آن	24	
پرسش و پاسخ						طبقه بندی مجرمین	25	سیزدهم
						مجرمین اعتیادی مجرمین حرفوی مجرمین انفاقی	26	
						محیط طبیعی و اثرات آن بالای مجرمیت	27	چهاردهم
						محیط طبیعی نظریه بوم شناسی راه های بیرون رفت از عوامل ناگوار محیط طبیعی	28	
پرسش و پاسخ		بازدید از شفاخانه (بخش روانشناسی)				محیط اجتماعی و نظریه کنترول اجتماعی	29	پانزدهم
						نظریه های اولیه کنترول مجرمیت و سرگردانی ماتزا نظریه کنترول اجتماعی هیرسجی	30	
						عدالت جزائی و محیط شخصیت مجرمین	31	شانزدهم
						راهنمایی و حل مشکلات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:

1. دانش، تاج زمان. (1368). حقوق زندانیان و علم زندانها. تهران: انتشارات موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران. چاپ اول.
2. سو تهیل، کیت. (1388). شناخت جرم شناسی. ترجمه: روح الله صدیق. تهران: انتشارات دادگستر. چاپ اول.
3. فرانک پی، ویلیامز و ماری لین دی، مک شین. (1383). نظریه های جرم شناسی. ترجمه: حمید رضا ملک محمدی. تهران: بنیاد حقوقی میزان. چاپ اول.
4. وایت، راب و هنیز. فیونا. (1390). جرم و جرم شناسی. ترجمه: علی سلیمی. قم: انتشارات حوزه و دانشگاه. چاپ اول.
5. ویتفری، توماس ال. (1388). نظریه های جرم شناسی. مشهد: انتشارات مرنديز. بی چا.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالکیت های معنوی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق مالکیت های معنوی
کود مضمون:	LA0328
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	تخصصی
پيشنباز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

روند توسعه و تکامل تمدن بشری جامعه انسانی را به جای رسانده که با ارزش ترین محصول اقتصادی آن اطلاعات، دانش و تکنالوژی می باشد. از این رو حقوق مالکیت های معنوی به عنوان شاخه از حقوق که سعی در حمایت از دستاوردهای علمی و توسعه اقتصاد جهانی دارد، از اهمیت شایانی برخوردار می باشد. در این مضمون مفهوم مالکیت معنوی و انواع آن، مبانی فقهی و حقوقی حمایت از مالکیت معنوی، اسناد حمایتی ملی و بین المللی، سازمان های حمایت کننده از حقوق مالکیت معنوی و ضمانت اجرای نقض حقوق مالکیت معنوی مورد بحث قرار میگیرد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، انواع و منابع حقوق مالکیت معنوی
- شناخت دسته های مختلف مالکیت فکری و قواعد حمایتی آن
- کسب مهارت های مشاوره و وکالت به منظور دفاع از حقوق مالکیت فکری
- کسب مهارت به ارتباط تنظیم قرارداد های حوزه مالکیت فکری
- کسب مهارت بمنظور مشارکت در حل منازعات اختلافات ناشی از مالکیت فکری

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- ارائه سمینار های تحقیقی از جانب محصلین؛
- مرور قوانین و اسناد بین المللی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم مالکیت های معنوی
- شاخه های مالکیت های معنوی
- تاریخچه حقوق مالکیت های معنوی
- معرفی منابع ملی و بین المللی در زمینه حقوق مالکیت معنوی
- مبانی و ماهیت حقوق مالکیت های معنوی
- مشروعیت حقوق مالکیت های معنوی در فقه اسلامی
- مطالعه مصادیق حقوق مالکیت های صنعتی
- مطالعه مصادیق حقوق مالکیت های ادبی و هنری
- معرفی سازمان جهانی حقوق مالکیت معنوی WIPO
- معرفی موافقت نامه تریپس TRIPS
- اجرای حقوق مالکیت های معنوی در تریپس و نظام حقوقی افغانستان.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
6.	5.	4.	3.	2.	1.	نتایج متوقعه مضمون	۱		
اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعیین حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی			شناخت مفهوم، انواع و منابع حقوق مالکیت معنوی	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			۲	۲
1	2	1	2	2	2			شناخت دسته های مختلف مالکیت فکری و قواعد حمایتی آن	
2	3	1	3	2	1			کسب مهارت های مشاوره و وکالت به منظور دفاع از حقوق مالکیت فکری	
2	۴	1	2	2	1			کسب مهارت به ارتباط تنظیم قرارداد های حوزه مالکیت فکری	
2	3	1	1	3	1	کسب مهارت بمنظور مشارکت در حل منازعات اختلافات ناشی از مالکیت فکری			
1.6	2.4	1	2	2.4	1.4	مجموع			
1.8/3						اوسط عمومی			
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالکیت های معنوی

نوع مضمون	تعداد کربدیت	سمستر	صنف	دییارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
حتمی - تخصصی	2	سوم	دوم	حقوق خصوصی	حقوق مالکیت های معنوی	حقوق	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون حقوق مالکیت های معنوی، اهمیت مضمون و توضیح مفردات درسی					پرسش و پاسخ
	2	شاخه های مالکیت های معنوی مالکیت های ادبی و هنری و انواع آن مالکیت های صنعتی و انواع آن					
دوم	3	تاریخچه حقوق مالکیت های معنوی تاریخچه حقوق کپی رایت تاریخچه حقوق مالکیت های صنعتی					پرسش و پاسخ
	4	تاریخچه حقوق مالکیت معنوی در افغانستان					
سوم	5	معرفی منابع ملی در زمینه حقوق مالکیت معنوی					پرسش و پاسخ
	6	معرفی منابع بین المللی در زمینه حقوق مالکیت معنوی					
چهارم	7	مبانی حقوق مالکیت های معنوی					پرسش و پاسخ
	8	ماهیت حقوق مالکیت های معنوی					
پنجم	9	مشروعیت حقوق مالکیت های معنوی در فقه اسلامی					پرسش و پاسخ
	10	مطالعه آراء مخالفین و موافقین					
ششم	11	ضرورت حمایت از حقوق مالکیت های معنوی					پرسش و پاسخ
	12	فواید حمایت از حقوق مالکیت معنوی و پیامدهای عدم حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مالکیت صنعتی					
هفتم	13	مطالعه مصادیق حقوق مالکیت های صنعتی: اختراع و اکتشاف					پرسش و پاسخ

					شرایط حمایت از حق اختراع		
					مصادیق حقوق مالکیت های صنعتی: علایم تجارتي	14	
پرسش و پاسخ					مصادیق حقوق مالکیت های صنعتی: اسرار تجارتي	15	هشتم
					مصادیق حقوق مالکیت های صنعتی: اسامی تجارتي	16	
امتحان میان سمستر					مرور دروس قبلی	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					مطالعه مصادیق حقوق مالکیت های ادبی و هنری حقوق کپی رایت: حقوق اصلی	19	دهم
					مصادیق حقوق مالکیت های ادبی و هنری حقوق کپی رایت: حقوق جانبی	20	
پرسش و پاسخ					معرفی سازمان جهانی حقوق مالکیت معنوی WIPO	21	یازدهم
					اهداف، اصول و فعالیت های WIPO	22	
پرسش و پاسخ					معرفی موافقت نامه تریپس TRIPS	23	دوازدهم
					جایگاه و قواعد تریپس TRIPS	24	
پرسش و پاسخ					اجرای حقوق مالکیت های معنوی در تریپس	25	سیزدهم
					اجرای حقوق مالکیت های معنوی در نظام حقوقی افغانستان	26	
پرسش و پاسخ					راه های جبران در حقوق مالکیت های معنوی بیان مفهوم اعتراض و ضمانت اجراهای نقض حقوق مالکیت معنوی در قوانین افغانستان	27	چهاردهم
					ضمانت اجراهای نقض حقوق مالکیت معنوی در اسناد بین المللی	28	
پرسش و پاسخ					مطالعه آرائ قضائی در مورد قضایای حقوق مالکیت معنوی	29	پانزدهم
					سرقت ادبی plagiarism	30	

جمع بندی					مرور دروس قبلی و مباحثه	31	شانزدهم
					رهنمائی امتحان نهائی	32	

منابع یا مأخذ:::	
<ol style="list-style-type: none"> 1. قانون حمایت از حقوق مخترع و مکتشف. 1387. منتشره جریده رسمی شماره 956 2. قانون حمایت از مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق. 1395. منتشره جریده رسمی شماره 1230 3. نذیر، داد محمد. 1390. حقوق ملکیت معنوی در فقه اسلامی و قوانین وضعی. کابل: انتشارات رسالت. 	1. ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. امامی، اسدالله. بی تا. حقوق مالکیت معنوی. تهران: بنیاد حقوقی میزان. 2. زرکلام، ستار. بی تا. حقوق مالکیت ادبی و هنری. تهران: انتشارات سمت. 3. موافقت نامه بین المللی تریپس در مورد مالکیت های معنوی. 4. میرحسینی، سید حسین. بی تا. مقدمه ای بر حقوق مالکیت معنوی. تهران: نشر میزان. 	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق کار

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی یا حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق کار
کود مضمون:	LA0329
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0325
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

یکی از حوزه های مهم دانش حقوق، تنظیم روابط کارگر و کارفرما در مسائل گوناگون مربوط به کار است. بنابراین در مضمون حقوق کار ابعاد مختلف رابطه کارگر و کارفرما، حقوق و تعهدات طرفین، شرایط انعقاد و صحت قرارداد کار، شیوه های ختم قرارداد کار و مراجع حل اختلافات کار مورد بحث قرار می گیرد. سپس سازمان بین المللی کار و قواعد حمایتی بین المللی حقوق کار نیز معرفی می گردند.

اهداف آموزشی:

- شناخت ماهیت، خصوصیات و جنبه های عمومی و خصوصی قرارداد کار به منظور تفکیک قرارداد کار از سایر عقود
- شناخت ارکان و شرایط قرارداد کار و ضمانت اجرای عدم رعایت آن
- شناخت حقوق و تعهدات طرفین در قرارداد کار و تشخیص قواعد امری و اختیاری حاکم بر انعقاد، اجرا و آثار قرارداد کار
- کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد کار
- شناخت مراجع رسیدگی کننده به اختلافات ناشی از کار و کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از کار در قالب روش های رسمی و غیر رسمی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- مطالعه قضایا؛
- ارائه سمینار تحقیقی توسط محصلین؛
- مرور قوانین و اسناد بین المللی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تاریخچه و مفاهیم مختلف کار
- تعریف حقوق کار و منابع حقوق کار
- جنبه های حقوق کار
- رابطه حقوق کار با سایر رشته ها
- قرار داد کار
- مشخصات قرارداد کار
- شرایط قرار داد کار
- تعهدات طرفین قرارداد کار
- تغییر، تعلیق و فسخ قرارداد کار
- حقوق و امتیازات کارگر
- شیوه های تطبیقی انضباط کار
- مراجع حل اختلافات کاری
- سازمان بین المللی کار
- قواعد بین المللی کار

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**پالیسی حاضری**

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناسخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریهات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موییدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناسخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	1	3	2	2	شناخت ماهیت، خصوصیات و جنبه های عمومی و خصوصی قرارداد کار به منظور تفکیک قرارداد کار از سایر عقود	۱
1	2	1	3	1	1	شناخت ارکان و شرایط قرارداد کار و ضمانت اجرای عدم رعایت آن	۲
1	3	1	3	2	1	شناخت حقوق و تعهدات طرفین در قرارداد کار و تشخیص قواعد امری و اختیاری حاکم بر انعقاد، اجرا و آثار قرارداد کار	۳
3	3	1	3	1	1	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد کار	۴
3	3	1	3	2	1	شناخت مراجع رسیدگی کننده به اختلافات ناشی از کار و کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از کار در قالب روش های رسمی و غیر رسمی	۵
2	2.6	1	3	1.6	1.2	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق کار

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق کار	حقوق عمومی	اول	سوم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی تاریخچه و مفاهیم مختلف کار					پرسش و پاسخ
	2	تعریف و منابع حقوق کار					
دوم	3	جنبه های حقوق کار					پرسش و پاسخ
	4	رابطه حقوق کار با سایر رشته ها					
سوم	5	اصطلاحات مهم در حقوق کار					پرسش و پاسخ
	6	قرار داد کار					
چهارم	7	مقایسه قرارداد کار با سایر عقود					پرسش و پاسخ
	8	مقایسه قرارداد کار با سایر عقود					
پنجم	9	قرارداد کار در برابر قانون کار					پرسش و پاسخ
	10	مشخصات قرارداد کار					
ششم	11	جنبه های حقوقی شکلی و موضوعی قرارداد کار					پرسش و پاسخ
	12	اصل ارادی بودن و حدود آن در قرارداد کار					
هفتم	13	شرایط انعقاد قرار داد کار					پرسش و پاسخ
	14	شرایط صحت قرارداد کار					
هشتم	15	تعهدات طرفین قرارداد کار					پرسش و پاسخ
	16	تغییر، تعلیق و فسخ قرارداد کار					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

امتحان میان سمستر					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					کار و اهمیت شغلی	19	دهم
					تحول مقررات مربوط به اخراج	20	
پرسش و پاسخ					اخراج بدون دلیل	21	یازدهم
					حقوق و امتیازات کارگر	22	
پرسش و پاسخ					حق تعطیلات	23	دوازدهم
					مدت قانونی کار	24	
پرسش و پاسخ					مزد در بدل انجام کار	25	سیزدهم
					حق تامین شرایط حفاظتی	26	
پرسش و پاسخ					حق کار آموزی	27	چهاردهم
					حق اعتصاب و تشکیل اتحادیه	28	
پرسش و پاسخ					شیوه های تطبیقی انضباط کار	29	پانزدهم
					مراجع حل اختلافات کاری	30	
جمع بندی					سازمان بین المللی کار	31	شانزدهم
					قواعد بین المللی کار	32	

منابع یا مأخذ:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. تلاش، میر حسین. 1393. حقوق کار. کابل: انتشارات سعید. 2. عراقی. سید عزت الله. 1389. حقوق کار. تهران: سمت. 3. قانون کار افغانستان، 1387. منتشره جریده رسمی شماره 966. کابل. 4. کوهستانی. محمد جعفر. 1391. حقوق کار. کابل: انتشارات قرطبه. 	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای اسلام
کود مضمون:	LA0330
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (کریدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	حتمی-تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

هر نظام اجتماعی جهت اداره جامعه به احکام و قوانین حقوقی خاصی نیاز دارد تا در سایه آن عدالت در جامعه برقرار شود، نظم و امنیت جامعه حفظ گردد و مردم از خطرات و نابسامانیهای اجتماعی ناشی از جرایم و جنایات، مصون بمانند. نظام اجتماعی اسلام نیز از این امر مستثنا نبوده، در این زمینه از احکام و قوانین دقیق و مفصّلی بر خوردار است. حقوق جزای اسلام يك سلسله قواعد و ضوابطی است که به موجب آنها جرایم و جنایات و گناهان کبیره و اعمال مخالف نظم و امنیت و عدالت اجتماعی تشخیص داده شده و میزان و نوع مجازات آن نیز معین می گردد و در مواردی نیز تعیین آن به عهده حاکم شرع محوّل می شود. این مضمون از مضامین تخصصی رشته حقوق است که طی دو کریدیت در صنف دوم سمتر سوم برای محصلین رشته تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با پیشینه و مکاتب حقوق جزای اسلام
- شناخت مبانی، فلسفه، اهداف و انواع مجازات در اسلام
- شناخت تفصیلی مبانی، منابع، مسئولیت جزایی و انواع جرایم در حقوق جزای اسلام
- شناخت و توضیح عوامل رفع مسئولیت جزایی در حقوق جزای اسلام و مقایسه این عوامل با کد جزای افغانستان
- کسب مهارت در زمینه استدلال، تحلیل و استفاده از قواعد حقوق جزای اسلام در جایگاه وکیل مدافع، حُرَنوَال و قاضی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛

- ارائه سمینار تحقیقی توسط محصلین؛
- مرور قوانین و متون فقهی؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، اهمیت و ماهیت حقوق جزای اسلام؛
- آشنایی با پیشینه و مکاتب حقوق جزای اسلام؛
- فلسفه و اقسام مجازات در اسلام؛
- جرم از منظر فقها؛
- اجرای قوانین جزایی در زمان، مکان و اشخاص؛
- قاعده تفسیر نصوص جزایی اسلام؛
- اقسام جرم ها؛
- مسئولیت جنایی و قصد عام و خاص در جرم؛
- انگیزه و جرم؛
- عوامل رفع مسئولیت جنایی؛
- مباشرت و تسبیب در جرم؛
- شرکت و معاونت در جرم؛
- تعزیر و انواع آن؛
- تعارض قوانین و نسخ آنها.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	ساعت
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریقات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبدمات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	3	1	1	2	آشنایی با پیشینه و مکاتب حقوق جزای اسلام	۱
1	1	3	1	1	3	شناخت مبانی، فلسفه، اهداف و انواع مجازات در اسلام	۲
1	1	3	1	2	3	شناخت تفصیلی مبانی، منابع، مسئولیت جزایی و انواع جرایم در حقوق جزای اسلام	۳
2	1	3	2	1	3	شناخت و توضیح عوامل رفع مسئولیت جزایی در حقوق جزای اسلام و مقایسه این عوامل با کد جزای افغانستان	۴
3	2	2	2	1	3	کسب مهارت در زمینه استدلال، تحلیل و استفاده از قواعد حقوق جزای اسلام در جایگاه وکیل مدافع، خارتوال و قاضی	۵
1.6	1.2	2.8	1.4	1.2	2.8	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اسلام

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق جزای اسلام	حقوق جزا و علوم جنایی	دوم	سوم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	آشنایی و معرفی مضمون					
	2	تعریف حقوق جزای اسلام مطابقت شریعت و قانون جزای اسلام					
دوم	3	پیشینه و مکاتب حقوق جزای اسلام					
	4	فلسفه مجازات در اسلام					
سوم	5	ماهیت جرم از لحاظ شرعی علت تحریم و مجازات در شریعت و قانون					پرسش و پاسخ
	6	اقسام مجازات در اسلام					
چهارم	7	تقسیم جرم از منظر فقها					
	8	تقسیم جرایم به اعتبار شدت و خفت مجازات تقسیم جرایم به اعتبار نیت مجرم					
پنجم	9	تقسیم جرم به اعتبار طرق ارتکاب جرم					پرسش و پاسخ
	10	تقسیم جرایم به اعتبار ماهیت آنها					
ششم	11	عناصر تشکیل دهنده جرم (عناصر قانونی جرم)					
	12	قواعد اساسی حقوق جزای اسلام در مورد عنصر قانونی عنصر قانونی در جرایم حدود، قصاص و تعزیرات					
هفتم	13	اجرای قوانین جزایی در زمان					پرسش و پاسخ
	14	قاعده اصولی قاعده عطف بماسبق نشدن مقررات جزایی و بررسی مقایسوی آن					
هشتم	15	اجرای قوانین جزایی در مکان					
	16	قلمروی منطوقی شرعیت و نظریات در مورد آن					
نهم	17						
	18	امتحان وسط سمستر					

پرسش و پاسخ					اجرای قوانین جزایی در اشخاص و بررسی تاریخی آن	19	دهم
					اصل مساوات در شریعت و تفاوت میان مسلمان و غیر مسلمان	20	
					قاعده شرعی و شمول قوانین جزایی بر اشخاص	21	یازدهم
					قاعده تفسیر نصوص جزایی در اسلام	22	
پرسش و پاسخ					مسئولیت جنایی و قصد عام و خاص	23	دوازدهم
					انگیزه و جرم	24	
					رفع مسئولیت جنایی	25	سیزدهم
					مباشرت در جرم تسبیب در جرم	26	
پرسش و پاسخ					شرکت در جرم معاونت در جرم	27	چهاردهم
					بررسی تعزیر و اقسام آن	28	
					تعزیر به سبب مصلحت و مخالفت ها	29	پانزدهم
					تعارض قوانین / نسخ قوانی	30	
پرسش و پاسخ					حکم منسوخ کننده حکم دیگر	31	شانزدهم
					راهنمایی و حل مشکلات	32	

منابع یا مأخذ:

1. ابوزهره، محمد. (1385). الجريمه والعقوبه في الفقه الاسلامي. قاهره: دارالفكر العربي.
2. حسنی، هاشم معروف. (1366). المسئوليه الجزائيه في الفقه الجعفري. بيروت: دارالتعارف للمطبوعات.
3. عوده، عبدالقادر. (1373). حقوق جزای اسلامی. ترجمه: ناصر قربان نیا. تهران: نشر میزان. چاپ اول
4. فتحي بهنسی، احمد. (1412). الموسوعه الجنائيه في الفقه الاسلامي. بيروت: دارالنهضة العربيه.
5. فیض، علیرضا. (1364). مقارنه و تطبیق در حقوق جزای عمومی اسلام. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. چاپ اول
6. گزیده ای از کتابهای: ابوالقاسم گرجی، حقوق جزای عمومی اسلام.
7. منابع عربی:

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جزا شناسی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	جزا شناسی
کود مضمون:	LA0331
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (1 کرایدیت تیوری و 2 کرایدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0324
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

علم جزا شناسی به عنوان شاخه ای از علوم جنائی دارای سه رشته عمده و مرتبط با یکدیگر می باشد: مطالعه نحوه وضع و تنظیم قوانین جزایی که همان قانونگذاری جزایی را شامل می گردد، بررسی شیوه های محاکمه و تعیین مجازات یا شرایط و چگونگی محکومیت جزایی و در نهایت بررسی چگونگی اعمال ضمانت اجراهای کیفری یا اجرای مجازات را شامل می شود. با توجه به مطالب فوق جزا شناسی را عمل بررسی چگونگی اعمال مجازات و یافتن واکنشهای مناسب با توجه به جمیع شرایط ارتکاب جرم از سوی مرتکب در جهت بازدارندگی وی از ارتکاب مجدد جرم و پیشگیری از وقوع جرم دانست. مضمون جزا شناسی از مضامین حتمی و تخصصی دپارتمنت حقوق جزا است که طی دو کرایدیت برای محصلین صنف دوم رشته حقوق تدریس می شود.

اهداف آموزشی:

- شناخت انواع عکس العمل های جزایی و اهداف آنها
- درک عوامل موثر بر سیاست جنایی و تاثیر تئوری ها بر عملکرد مجرمان
- ارتقای دانش و کسب مهارت های لازم در ارتباط به گسترش تدابیر حمایتی و مراقبتی برای محبوسین بعد از خروج از محبس
- آشنایی با شیوه های تطبیق جزاها و راهکار های اصلاحی، تربیوی و معالجوی برای اصلاح مجدد مجرمین
- کسب مهارت های لازم در زمینه چگونگی برخورد با محبوسین و اصلاح نظام محابس

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- بازدید محصلین از محابس، توقیف خانه و نظارتخانه؛
- دعوت از آمر محبس، اداره سارنوالی و محاکم جهت ارائه معلومات بیشتر.

در بخش آموزش عملی از روش های های زیر استفاده میشود:

- بازدید از نظارتخانه؛
- بازدید از توقیف خانه؛
- بازدید از محبس و محبوسین؛
- مصاحبه و مشاوره به محبوسین؛
- تحقیق میدانی در مورد شرایط محبوسین و چگونگی اصلاح مجرمین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف جزاشناسی - سیر تاریخی جزاشناسی و ارتباط با سایر علوم جزایی؛
- اهمیت و اهداف جزاشناسی؛
- انواع عکس العمل های اجتماعی، جزا، انواع، اهداف و ویژگی های آنان؛
- تصانیف مختلف جزاها؛
- تدابیر امنیتی، انواع و خصوصیات آنها؛
- تصنیف تدابیر امنیتی،؛
- اصلاح و تربیه مجدد مجرمین؛
- رژیم های مختلف حبس و مزایا و نواقص آن؛
- شرایط عمومی محابس، شرایط کار در محابس، شرایط مربوط به حفظ روابط اجتماعی در محابس؛
- چگونگی تطبیق مجازات حبس در مورد دسته های مختلف مجرمین؛
- اصلاح مجرمین کلانسال در محیط های متفاوت،؛
- تعلیق تنفیذ جزا و رهایی مشروط.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الیهی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان، و اسناد بین المللی؛	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش بردوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.		
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	شناخت انواع عکس العمل های جزایی و اهداف آنها	۱
ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	درک عوامل موثر بر سیاست جنایی و تاثیر تئوری ها بر عملکرد مجرمان	۲
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	ارتقای دانش و کسب مهارت های لازم در ارتباط به گسترش تدابیر حمایتی و مراقبتی برای محبوسین بعد از خروج از محبس	۳
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	آشنایی با شیوه های تطبیق جزاها و راهکار های اصلاحی، تزییوی و معالجوی برای اصلاح مجدد مجرمین	۴
ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 2	کسب مهارت های لازم در زمینه چگونگی برخورد با محبوسین و اصلاح نظام محابس	۵
1.2	2.2	1.8	3	1.4	2	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل						۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون جزاشناسی

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	جزاشناسی	حقوق جزا و علوم جنایی	دوم	سوم	2	حتمی- تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
دوم	1	معرفی مضمون و مفردات						
	2	تعریف و سیر تاریخی جزاشناسی و ارتباط با سایر علوم جزایی						
دوم	3	اهمیت و اهداف جزاشناسی				بازدید از توقیف خانه		
	4	انواع عکس العملهای اجتماعی						
سوم	5	جزاها						پرسش و پاسخ
	6	اهداف جزاها						
چهارم	7	خصوصیت جزاها						
	8	انواع جزاها تصنيف جزاها بنا بر شدت						
پنجم	9	تصنيف جزاها بنا بر ارتباط آنها با یکدیگر						
	10	تصنيف جزاها بنا بر صدمات وارد جزاهای جسمانی جزاهای مالی جزاهای سلب کننده آزادی)				بازدید از نظار تخانه		پرسش و پاسخ
ششم	11	تصنيف جزاها بنا بر ميعاد آنها						
	12	تصنيف جزاهای حبس از نظر رژیم های مختلف						
هفتم	13	تدابیر امنیتی و اهداف آنها						پرسش و پاسخ
	14	مشخصات تدابیر امنیتی انواع تدابیر امنیتی						
هشتم	15	تصنيف تدابیر امنیتی بنا بر جنبه اصلاحی و درمانی آن تصنيف تدابیر امنیتی بنا بر صدمات وارده						
	16	مقایسه جزاها و تدابیر امنیتی و بررسی آن ها در قانون جزای افغانستان						

						17	نهم
						18	
پرسش و پاسخ	بازدید از محبس					19	دهم
						20	
	مشاوره برای محبوسین					21	یازدهم
						22	
پرسش و پاسخ	تحقیق میدانی در مورد شرایط زندانیان در محبس					23	دوازدهم
						24	
						25	سیزدهم
						26	
پرسش و پاسخ	بازدید از محبس					27	چهاردهم
						28	
						29	پانزدهم
						30	
پرسش و پاسخ						31	شانزدهم
						32	

منابع یا مأخذ::	
1. دانش، حفیظ الله. (۱۳۹۰). <u>جزاشناسی</u> . کابل: نشر مطبعه طباعتی و تبلیغاتی حبیب الله حسیب. چاپ دوم.	1. ماخذ اساسی
<p>1. دانش، تاج زمان. (1368). <u>حقوق زندانیان و علم زندانها</u>. تهران: انتشارات موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران. چاپ اول.</p> <p>2. صلاحی، جاوید. (1389). <u>کیفر شناسی</u>. تهران. نشر میزان. چاپ دوم.</p> <p>3. قانون محابس و توقیف خانه های افغانستان مصوب ۱۳۸۴.</p> <p>4. قواعد حداقل استاندارد برای رفتار با محبوسین مصوب 1955 سازمان ملل متحد.</p> <p>5. کد جزای افغانستان منتشره ثور ۱۳۹۶.</p> <p>6. گودرزی بروجردی، محمد رضا و مقدادی، لیلا. (1386). <u>تاریخ تحولات زندان</u>. تهران: نشر میزان. چاپ سوم.</p> <p>7. موریس، نوروال و جی روتمن، داوید. (1390). <u>تاریخچه زندان، سرگذشت شیوه های اعمال کیفر در جوامع غربی</u>. ترجمه: محمد رضا گودرزی بروجردی. تهران: نشر میزان. چاپ دوم.</p> <p>8. ولیدی، محمد صالح. (بی تا). <u>حقوق جزای عمومی</u>. تهران: نشر سمت. چاپ دوم. جلد اول.</p>	2. ماخذ کمکی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

رشته حقوق

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف دوم - سمسټر چهاړم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای عمومی (۲)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای عمومی (2)
کود مضمون:	LA0423
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنياز مضمون:	LA0323
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

حقوق جزای عمومی، علمی است که از قواعد کلی و مشترک میان همه جرایم و مجازات بحث می کند این قواعد مربوط جرم خاصی نیست، بلکه مشترک میان تمان جرایم است. تعریف جرم و مجازات، شروط تحقق جرم و عناصر آن، انواع مجازات و مطلوبیت آنان، علت شناسی پدیده های جنایی و فلسفه ی مجازات مجرمان و همچنین بررسی اصول پذیرفته شده در حقوق جزا و تاریخچه این علم از موضوعات حقوق جزای عمومی هستند. حقوق جزای عمومی 2 بیشتر بر روی موانع مسئولیت جزایی، تصانیف مختلفه جرایم، صورت ها مادی اشتراک در جرم تمرکز دارد.

اهداف آموزشی:

- شناخت موانع مسئولیت جزایی و انواع آن در مطابقت به کد جزا و قوانین شکلی مرتبط به موضوع
- درک مفهوم معاونت در جرم، شراکت، مباشرت و سازمانده جرم، میزان مسئولیت هر یک، انواع آن و تفکیک میان صورت های مادی اشتراک در جرم
- تقویت نوآوری، ابتکار و تحقیق در حقوقدانان و جرم شناسان در زمینه طراحی و ارایه الگوهای بومی برای نظام جزایی
- افزایش مهارت و توانمندی مدیران و کارمندان نهادهای عدالت جزایی در زمینه شناسایی چالش ها و مشکلات اساسی عدالت جزایی و چگونگی رویارویی با این چالش ها
- آشنایی با خلاءها و نارسائیهای نظام آمار و اطلاعات جنایی و چگونگی پایه گذاری زیر ساخت های آماری و اطلاعاتی در نظام های حقوق جزایی.

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی کلیات حقوق جزای عمومی؛
- موانع مسئولیت جزایی؛
- بررسی صغر سن به عنوان مانع مسئولیت جزایی؛
- بررسی سکر به عنوان عامل مانع مسئولیت جزایی؛
- بررسی اکراه به عنوان عامل مانع مسئولیت جزایی؛
- بررسی اضطرار و نقش آن در رفع مسئولیت جزایی؛
- تصنیف جرایم از حیث عنصر قانونی و تصنیف جرایم در شریعت اسلامی؛
- تصنیف جرایم از حیث ارزش ها و مصلحت های عمومی؛
- تصنیف جرایم از حیث شدت و خفت و از حیث عادی بودن و اختصاصی بودن؛
- تصنیف جرایم از حیث طبیعی و غیر طبیعی بودن؛
- تصنیف جرایم از حیث آنی و غیر آنی و از حیث اعتیادی و غیر اعتیادی؛
- تصنیف جرایم از حیث عنصر معنوی؛
- بررسی عنصر معنوی جرم؛
- صورت های مداخله در ارتکاب عنصر مادی جرم؛
- بررسی مباشرت در جرم و انواع آن؛
- بررسی شراکت در جرم و انواع آن؛
- معاونت در جرم و حالات آن.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس	
1	2	3	4	5	6			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	۱	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛ 2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	۲	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	۳	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشرینقات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	۴	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	۵	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	مجموع	
2/3						اوسط عمومی		
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزایی عمومی (2)

مضمون	نوع	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمس تر	تعداد کریدیت	مضمون
اساسی		حقوق	حقوق جزای عمومی 2	حقوق جزا و علوم جنایی	دوم	چهارم	2	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محص ل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات. معرفی کلیات حقوق جزای عمومی در سمستر چهارم					
	2	موانع مسئولیت جزایی (جنون)					
دوم	3	بررسی صغر سن به عنوان مانع مسئولیت جزایی					پرسش و پاسخ
	4	بررسی مسئولیت جزایی اطفال بر اساس کد جزا و قانون رسیدگی به تخلفات اطفال					
سوم	5	سکر به عنوان عامل مانع مسئولیت جزایی					
	6	اکراه و نقش آن در رفع مسئولیت جزایی					
چهارم	7	اضطرار و نقش آن در رفع مسئولیت جزایی					پرسش و پاسخ
	8	بررسی تطبیقی اسباب اباحت و موانع مسئولیت جزایی					
پنجم	9	تصنیف جرایم از حیث عنصر قانونی تصنیف جرایم در شریعت اسلامی					
	10	تصنیف جرایم از حیث ارزش ها و مصلحت های عمومی					
ششم	11	تصنیف جرایم از حیث شدت و خفت تصنیف جرایم از حیث عادی بودن و اختصاصی بودن					پرسش و پاسخ
	12	تصنیف جرایم از حیث طبیعی و غیر طبیعی بودن					
هفتم	13	تصنیف جرایم از حیث ساده و مرکب					
	14	تصنیف جرایم از حیث آنی و غیر آنی تصنیف جرم از حیث اعتیادی و غیر اعتیادی					
هشتم	15	تصنیف جرایم از حیث عنصر معنوی					

پرسش و پاسخ					ارائه پروژه های صنفی	16	
					امتحان وسط سمستر	17	نهم
						18	
					بررسی عنصر معنوی جرم	19	دهم
					عنصر معنوی جرم در جرایم عمدی	20	
پرسش و پاسخ					عنصر معنوی جرم در جرایم خطا	21	یازدهم
					ارائه پروژه های صنفی	22	
					صورت های مداخله در ارتکاب عنصر مادی جرم	23	دوازدهم
					بررسی مباشرت در جرم و انواع آن	24	
پرسش و پاسخ					بررسی شراکت در جرم	25	سیزدهم
					بررسی سازمانده جرم	26	
					معاونت در جرم و حالات آن	27	چهاردهم
					مجازات معاونت در جرم و تفاوت آن با شراکت	28	
پرسش و پاسخ					مجرم از حیث عنصر معنوی	29	پانزدهم
					اشخاص حقوقی به عنوان مجرم	30	
					ارائه پروژه های صنفی	31	شانزدهم
					راهنمایی و حل مشکلات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:	
1. دانش. حفیظ الله. (1394). حقوق جزای عمومی. کابل: انتشارات سیرت.	ماخذ اساسی
1. اردبیلی، محمد علی. (1395). حقوق جزای عمومی. تهران: نشر میزان. چاپ 47 جلد 1 و 2. 2. توحید خانه، محمد صدر. (1388). رهنمود انستیتوت ماکس پلانک برای حقوق جزای عمومی افغانستان. هایدلبرگ: انستیتوت حقوق مقایسوی عامه و حقوق بین الملل ماکس پلانک. چاپ اول. 3. صانعی، پرویز. (1388). حقوق جزای عمومی. تهران: طرح نو. چاپ 2. 4. کد جزا مصوب 1396. 5. نوربها، رضا. (1383). زمینه حقوق جزای عمومی. تهران: کتابخانه گنج دانش. چاپ 34. 6. ولیدی، صالح. (1393). حقوق جزای عمومی. تهران: نشر سمت. چاپ 14.	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و جایب (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق و جایب (2)
کود مضمون:	LA0424
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	LA0324
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

حقوق و جایب، یکی از مضامین حتمی تخصصی در رشته حقوق و علوم سیاسی بوده که با توجه به اهمیت و محتوای آن در دو سمستر تدریس میشود. دانشجویان در سمستر اول با قواعد عمومی عقود یعنی چگونگی انعقاد عقد، چستی ارکان و شرایط عقد و در نهایت اسباب انحلال عقد آشنا میشوند. محتوی این مضمون در سمستر دوم مطالعه مفهوم مسئولیت مدنی، انواع و اسباب ایجاد مسئولیت مدنی در پرتو قانون مدنی افغانستان می باشد.

اهداف آ و زشی:

- تفکیک بین موارد مسئولیت مدنی قراردادی و غیر قراردادی و درک فایده تفکیک بین این دو نوع مسئولیت؛
- شناخت مبانی مسئولیت مدنی در فقه و نظام حقوقی افغانستان و بررسی تاثیر اراده و تمیز در ایجاد مسئولیت مدنی در نظام حقوقی افغانستان؛
- شناخت ارکان مسئولیت مدنی، شناخت اسباب ایجاد مسئولیت مدنی قراردادی و اسباب ایجاد مسئولیت مدنی غیر قراردادی
- و عوامل مانع ایجاد مسئولیت مدنی؛
- شناخت مصادیق ضرر در نظام حقوقی افغانستان و روش های جبران ضرر
- کسب مهارت های لازم برای ارائه مشوره های حقوقی در زمینه پرداخت خسارات ناشی از عدم انجام تعهدات قراردادی، اتلاف، غصب، ضرب و جرح و قتل.

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- مرور قوانین و مطالعه قضایای مربوط به مسئولیت مدنی؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم و انواع مسئولیت مدنی
- مبانی نظری مسئولیت مدنی
- مبانی فقهی مسئولیت مدنی
- مبانی مسئولیت مدنی در حقوق افغانستان
- مسئولیت مدنی قراردادی
- ارکان مسئولیت مدنی قراردادی
- ارکان مسئولیت مدنی غیرقراردادی
- انواع مسئولیت مدنی غیر قراردادی
- منابع ایجاد کننده مسئولیت مدنی غیر قراردادی
- دعوای مسئولیت مدنی
- روش های جبران خسارت و تقویم آن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع	
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شناخته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی			تفکیک بین موارد مسئولیت مدنی قراردادی و غیر قراردادی و درک فایده تفکیک بین این دو نوع مسئولیت؛
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۲	۳	
2	2	1	3	1	3	شناخت ارکان مسئولیت مدنی، شناخت اسباب ایجاد مسئولیت مدنی قراردادی و اسباب ایجاد مسئولیت مدنی غیر قراردادی و عوامل مانع ایجاد مسئولیت مدنی؛	2	۳
2	3	1	3	1	2	شناخت مصادیق ضرر در نظام حقوقی افغانستان و روش های جبران ضرر	2	۴
2	3	1	3	2	1	کسب مهارت های لازم برای ارائه مشوره های حقوقی در زمینه پرداخت خسارات ناشی از عدم انجام تعهدات قراردادی، اتلاف، غصب، ضرب و جرح و قتل.	1	۵
2.2	2.4	1	3	1.2	1.8	مجموع		
1.9/3						اوسط عمومی		
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق وجایب 2

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق وجایب 2	حقوق خصوصی	دوم	چهارم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مفهوم و انواع مسئولیت مدنی					پرسش وپاسخ
	2	مسئولیت مدنی قراردادی و غیرقراردادی بررسی موارد اشتراک و افتراق این دو مسئولیت					
دوم	3	مبانی نظری مسئولیت مدنی الف- نظریه تقصیر ب- نظریه خطر					پرسش وپاسخ
	4	مبانی نظری مسئولیت مدنی ج- نظریه مختلط د- نظریه تضمین حق					
سوم	5	مبانی فقهی مسئولیت مدنی					پرسش وپاسخ
	6	مبانی مسؤلیت مدنی در حقوق افغانستان					
چهارم	7	ارکان مسئولیت مدنی قراردادی الف- خطای قراردادی					پرسش وپاسخ
	8	ارکان مسئولیت مدنی قراردادی ب- ضرر ج- رابطه سببیت میان خطا و ضرر					
پنجم	9	ارکان مسئولیت مدنی غیرقراردادی تقصیر (خطای قهری)					پرسش وپاسخ
	10	حالت های سه گانه مشروع بودن تعدی: دفاع مشروع/ ایفای وظیفه/ حالت اضطرار					
ششم	11	ب- ضرر مفهوم و انواع ضرر شرایط ضرر قابل جبران					پرسش وپاسخ

					ج- رابطه سببیت بین خطاء و ضرر	12	
پرسش و پاسخ					انعدام رابطه سببیت به دلیل وجود سبب خارجی قوه قاهره (اسباب مجبره)	13	هفتم
					انعدام رابطه سببیت به دلیل وجود سبب خارجی تقصیر متضرر فعل شخص ثالث	14	
پرسش و پاسخ					انواع مسئولیت مدنی غیر قراردادی الف- مسئولیت از عمل غیر مسئولیت مدنی سرپرست	15	هشتم
					مسئولیت مدنی متبوع از تابع	16	
امتحان میان سمستر					امتحان 20%	17	نهم
					امتحان 20%	18	
پرسش و پاسخ					مسئولیت ناشی از عمل حیوان	19	دهم
					مسئولیت ناشی از اشیاء	20	
پرسش و پاسخ					منابع ایجاد کننده مسئولیت مدنی فعل مضر (غصب تعریف و شرایط آن)	21	یازدهم
					آثار غصب مسئولیت مدنی غاصبین متعدد	22	
پرسش و پاسخ					تعریف اتلاف انواع اتلاف (اتلاف مباشر و اتلاف بالتسبیب)	23	دوازدهم
					آثار اتلاف	24	
پرسش و پاسخ					فعل مفید (دارا شدن بدون سبب و حالات مختلف آن)	25	سیزدهم
					سقوط دعوی دارا شدن بدون سبب	26	
پرسش و پاسخ					فعل مفید (معامله فضولی؛ تعریف و ماهیت آن)	27	چهاردهم

					آثار معامله فضولی	28	
پرسش و پاسخ					دعوی مسؤلیت مدنی طرفین دعوی مسؤلیت مدنی	29	پانزدهم
					شرایط مطالبه جبران خسارت روش های جبران خسارت و تقویم آن	30	
جمع بندی					مرور مباحث تدریس شده در طول سمستر و حل مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					رهنمائی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:::	
1. ماخذ اساسی	رحیمی، محد اسحاق (1397). مسؤلیت مدنی و الزام خارج از قرارداد، کابل: انتشارات فرهنگ. ج اول
2. ماخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. بشله ، ماری نوئل و همکاران. 1392. حقوق وجایب. کابل : انتشارات سعید. 2. بهرامی احمدی، دکتر حمید، 1388، حقوق مدنی (4) مسؤلیت مدنی، تهران، نشر میزان . 3. الزحیلی. وهبه. 1997م . الفقه الاسلامی وادلته. الجزء السادس ، بیروت: دار الفكر ، الطبعة الرابعة. 4. السنهوری، احمد عبدالرزاق. 1382 ه.ش. الوسیط فی شرح القانون المدنی الجدید. ج2، ترجمه: دانش کیا، محمد حسین و سید مهدی دادمرزی، قم: دانشگاه قم، چاپ اول. 5. عبدالله، نظام الدین، 1389 ، حقوق و وجایب(شرح قانون مدنی افغانستان) ، کابل، انتشارات سعید. 6. قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. 7. کاتوزیان، ناصر. 1379 ه.ش. حقوق مدنی، الزام های خارج از قرارداد ج4، تهران: انتشارات بهمن برنا، چاپ پنجم.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق مالی (2)
کود مضمون:	LA0425
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تیوری و)
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	LA0325
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

زیر بنای اقتصاد هر کشور را دارایی های در دست داشته و درآمدهای آن تشکیل می دهد که از مجاری مختلف به دست می آید و قدرت هر دولت بر منابع عایداتی آن استوار است. به صورت عموم سطح توسعه دولت ها بستگی به طرز استفاده از منابع اقتصادی آنها دارد. منابع اقتصادی دولت از مجاری مختلف حاصل می شود که بخشی از این عواید اقتصادی از طریق مردم تعیین می گردد و تحت نام مالیات از آن یاد می شود. به دلیل اهمیت حقوق مالی این مضمون در نصاب درسی رشته حقوق در دو سمستر در نظر گرفته شده است تا محصلین بتوانند با موضوعاتی همچون: مالیات، اهمیت آن، منابع مالیات، منابع درآمد دولت، منابع درآمد غیر مالی دولت، اصول حقوقی حاکم بر اخذ مالیات، شیوه رسیدگی بودجه به پارلمان، کنترل و نظارت بر بودجه دولت آشنا شوند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفاهیم کلی همچون: (بودجه، خزانه داری، نوسانات اقتصادی وغیره)
- شناخت چگونگی تطبیق مالیات بر عواید مطابق به قانون نافذ کشور
- درک رابطه ی بین حقوق مالی و توسعه پایدار در افغانستان
- آشنایی با میزان اهمیت بودجه در نظام اقتصادی دولت
- آشنایی با طی مراحل و چگونگی تصویب بودجه دولت مطابق با قوانین داخلی افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

- در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

- کارگروپی؛
- مرور قانون بودجه عمومی و بررسی اسناد مالیاتی؛
- ارائه سمینار توسط محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- حقوق مالی و تحولات آن در افغانستان
- تحولات حقوق مالی از دوره شاه امان الله خان تا اکنون
- مالیات مستقیم در افغانستان
- منابع تابع و غیر تابع مالیات بر عایدات
- چگونگی تطبیق مالیات بر عواید مطابق به قانون نافذ کشور
- انواع مالیات غیر مستقیم در افغانستان
- مالیات رشد اقتصادی
- مالیات و نوسانات اقتصادی
- اثرات اقتصادی مالیات بر کشورهای در حال توسعه
- سیاست های مالیاتی
- مفهوم شناسی بودجه
- اهمیت بودجه در نظام اقتصادی دولت
- چگونگی تهیه و تنظیم بودجه دولت
- روش های تنظیم بودجه
- چگونگی ترتیب بودجه و محتویات آن در افغانستان
- صلاحیت های بودجوی
- خزانه داری
- راه کارهای بهبود روش های عملیاتی اخذ بودجه

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، قایمیلی، تجارتي و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پیچیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱	۱
1	1	1	1	1	1	شناخت مفاهیم کلی همچون: (بودجه، خزانه داری، نوسانات اقتصادی وغيره)	۱
2	2	2	2	1	2	شناخت چگونگی تطبیق مالیات بر عواید مطابق به قانون نافذ کشور	۲
3	1	2	1	3	1	درک رابطه ی بین حقوق مالی و توسعه پایدار در افغانستان	۳
2	2	1	2	3	1	آشنایی با میزان اهمیت بودجه در نظام اقتصادی دولت	۴
3	1	1	2	2	3	آشنایی با طی مراحل و چگونگی تصویب بودجه دولت مطابق با قوانین داخلی افغانستان	۵
2.2	1.4	1.4	1.6	2	1.6	مجموع	
1.7						اوسط عمومی	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق مالی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیرتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق مالی 2	حقوق عمومی	دوم	چهارم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات و اشاره ای به حقوق مالی (1) حقوق مالی و تحولات آن در افغانستان					پرسش و پاسخ
	2	تحولات حقوق مالی افغانستان در قرن 20					
دوم	3	مالیات مستقیم در افغانستان					پرسش و پاسخ
	4	مالیات بر عواید					
سوم	5	منابع تابع و غیر تابع مالیات بر عایدات					پرسش و پاسخ
	6	مالیات بر مواشی					
چهارم	7	مالیات بر محصولات گمرکی					پرسش و پاسخ
	8	چگونگی تطبیق مالیات بر عواید در افغانستان					
پنجم	9	مالیات مستقیم بر سایر منابع مالی					پرسش و پاسخ
	10	انواع مالیات غیر مستقیم در افغانستان					
ششم	11	ادامه مبحث - بحث آزاد					پرسش و پاسخ
	12	مالیات و رشد اقتصادی					
هفتم	13	مالیات و نوسانات اقتصادی					پرسش و پاسخ
	14	اثرات اقتصادی مالیات بر کشورهای در حال توسعه					
هشتم	15	تأثیر مالیات بر اقتصاد افغانستان					پرسش و پاسخ
	16	سیاست های مالیاتی					

پرسش و پاسخ					مفهوم شناسی بودجه	17	نهم
					امتحان میان سمستر	18	
پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	19	دهم
					اهمیت بودجه در نظام اقتصادی دولت	20	
پرسش و پاسخ					چگونگی تهیه و تنظیم بودجه دولت	21	یازدهم
					اصول کلی بودجه	22	
پرسش و پاسخ					مراحل یا سیکل بودجه	23	دوازدهم
					روش های تنظیم بودجه	24	
پرسش و پاسخ					چگونگی ترتیب بودجه و محتویات آن در افغانستان	25	سیزدهم
					صلاحیت های بودجوی	26	
پرسش و پاسخ					بحث آزاد	27	چهاردهم
					تصنیف اسناد بودجوی	28	
پرسش و پاسخ					بررسی اسناد مختلف بودجوی در افغانستان	29	پانزدهم
					خزانه داری	30	
پرسش و پاسخ					راه کارهای بهبود روش های عملیاتی اخذ بودجه	31	شانزدهم
					مرور مباحث و راهنمایی جهت اخذ امتحان	32	

	منابع یا مأخذ::
<ol style="list-style-type: none"> 1. کوهستانی ، جعفر. (بی تا)، حقوق مالیه عمومی . 2. نیاز به تدوین منبع دارد. 	1. ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. باریکلو،علیرضا. (1394). اموال و حقوق مالی، چ دوم، تهران: انتشارات سمت. 2. قانون مالیات بر عایدات افغانستان 3. کاتوزیان، ناصر. (1382). دوره مقدماتی اموال و مالکیت، چ ششم، تهران: نشر میزان. 4. معروفی ، محمد موسی. (بی‌تا). سیر انکشاف حقوق مالی و مالیه عامه در افغانستان 	1. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق اساسی 2
کود مضمون:	LA0426
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنيز مضمون:	LA0326
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

بی تردید حقوق اساسی، یکی از مهم‌ترین شاخه‌های دانش حقوق است که به ساختار دولت و نحوه‌ی طراحی نظام سیاسی و کارکرد ارکان عمده‌ی دولت و نسبت آن‌ها با یک دیگر و وظایف متقابل دولت و شهروندان می‌پردازد. مسایلی چون تفکیک قوا، حدود صلاحیت‌های هر یک از آن‌ها، نحوه‌ی تعامل قوا با یک‌دیگر و کارکرد نهادهای انتخابی که همه در قانون اساسی به‌مثابه رشته‌ی تحصیلین می‌میتاق ملی انعکاس یافته از بحث‌های اصلی این شاخه از دانش حقوقی است. حقوق در سمسترهای سوم و چهارم در چهار کريدیت آن را به مطالعه می‌گیرند. به منظور مطالعه موردی در سمتر چهارم، مضمون حقوق اساسی 2 در نصاب تحصیلی این رشته مدنظر گرفته شده تا تحصیلین به طور کامل با حقوق اساسی کشور، روابط بین قوای ثلاثه، حدود و اختیارات قوا، نهادهای انتخاباتی و غیره آشنا شوند و توانایی تحلیل همه‌جانبه‌ی موضوعات. و مباحث مربوط به آن را کسب نمایند.

اهداف آموزشی:

- درک مفاهیم کلی مبانی و منابع حقوق اساسی افغانستان
- بررسی و تحلیل قانون اساسی افغانستان و سیر تاریخی آن
- شناخت اصول اساسی حاکم در قانون اساسی افغانستان
- شناخت ساختار حکومتی افغانستان و درک و تحلیل رابط بین قوای ثلاثه
- درک و تحلیل مواد قانون اساسی افغانستان در زمینه حقوق اساسی شهروندان

شیوه های تدریس و آموزش

- در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارگروپی و مرور قانون اساسی افغانستان؛
- ارائه سمینار توسط محصلین

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی کلیات حقوق اساسی
- مفهوم قانون اساسی و مشروعیت
- سیر تاریخی بر قوانین اساسی افغانستان
- کنفرانس بن و اهمیت آن در ساخت قانون اساسی
- اصول اساسی موجود در قانون اساسی
- مبانی حقوق اساسی
- دولت در قانون اساسی افغانستان
- روابط بین قوا بر اساسی قانون اساسی
- قوه مجریه
- تشکیلات و مسئولیت ها و وظایف قوه مقننه
- قوه قضائیه - تشکیلات - وظایف و مسئولیت ها
- لویه جرگه در قانون اساسی افغانستان
- حقوق و وجایب شهروندان در قانون اساسی
- مکانیزم های تطبیق حقوق اساسی و حقوق بشر

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تدبیر حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
1	1	1	1	3	2	درک مفاهیم کلی مبانی و منابع حقوق اساسی افغانستان	۱
3	1	1	2	1	3	بررسی و تحلیل قانون اساسی افغانستان و سیر تاریخی آن	۲
2	1	1	2	1	3	شناخت اصول اساسی حاکم در قانون اساسی افغانستان	۳
3	2	1	2	2	3	شناخت ساختار حکومتی افغانستان و درک و تحلیل رابط بین قوای ثلاثه	۴
3	1	1	2	1	3	درک و تحلیل مواد قانون اساسی افغانستان در زمینه حقوق اساسی شهروندان	۵
1.8	1.2	1	1.8	1.6	2.8	مجموع	
1.7						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اساسی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کردیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق اساسی 2	حقوق عمومی	دوم	چهارم	2	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات معرفي کلیات حقوق اساسی					پرسش و پاسخ
	2	مفهوم قانون اساسی و مشروعیت آن تاثیر مفهوم جدید قانون اساسی بر جهان					
دوم	3	سیر تاریخی قوانین اساسی افغانستان					پرسش و پاسخ
	4	نظام نامه و اصول اساسی افغانستان					
سوم	5	قانون اساسی 1343					پرسش و پاسخ
	6	سایر قوانین اساسی در افغانستان					
چهارم	7	کنفرانس بن و اهمیت آن در تدوین قانون اساسی					پرسش و پاسخ
	8	مراحل تسوید قانون اساسی 1382					
پنجم	9	اصول اساسی موجود در قانون اساسی					پرسش و پاسخ
	10	مبانی حقوق اساسی					
ششم	11	مباحث مربوط به مقدمه قانون اساسی افغانستان					پرسش و پاسخ
	12	دولت در قانون اساسی افغانستان					
هفتم	13	تفکیک قوا و اجرای آن					پرسش و پاسخ
	14	روابط بین قوا بر اساسی قانون اساسی					
هشتم	15	قوه مجریه و رئیس دولت					پرسش و پاسخ
	16	حکومت در قانون اساسی					

پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	17	نهم
					امتحان میان سمستر	18	
پرسش و پاسخ					تشکیلات، صلاحیت ها و مسئولیت ها قوه مقننه	19	دهم
					بررسی مواد مربوطه در قانون اساسی	20	
پرسش و پاسخ					قوه قضائیه تشکیلات، صلاحیت ها و مسئولیت ها	21	یازدهم
					بررسی مواد مربوطه در قانون اساسی	22	
پرسش و پاسخ					لویه جرگه در قانون اساسی افغانستان	23	دوازدهم
					بررسی مواد مربوطه در قانون اساسی	24	
پرسش و پاسخ					حقوق مبتنی بر قانون اساسی و حقوق بشر	25	سیزدهم
					حقوق و وجایب شهروندان در قانون اساسی	26	
پرسش و پاسخ					مکانیزم های تطبیق حقوق اساسی و حقوق بشر	27	چهاردهم
					مطالعه مواد مربوطه در قانون اساسی	28	
پرسش و پاسخ					موضوعات متفرقه در قانون اساسی افغانستان	29	پانزدهم
					کارگروپی	30	
پرسش و پاسخ					رفع مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					راهنمایی و جمع بندی سمستر درسی و امتحانات	32	

منابع یا مأخذ::	
1. دانش، سرور. (1391). حقوق اساسی افغانستان، چ 2، کابل: انتشارات امیری .	1. مأخذ اساسی
1. بوشهری، جعفر. (1376). مسائل حقوق اساسی، تهران: نشر دادگستر. 2. بوشهری، جعفر. (1384). حقوق اساسی، جلد دوم، تهران: شرکت سهامی ناشر. 3. خسروی، ناصر. (1388). حقوق اساسی، زنجان: انتشارات استان. 4. قاسم زاده، قاسم. (1395) حقوق اساسی، تهران: انتشارات جنگل. 5. قانون اساسی افغانستان ، مصوب (1382) 6. مشتاق، رامین. (1388). حقوق اساسی افغانستان، ترجمه: حسین غلامی، ج 1 و 2، کابل: انیستتوت حقوق مقایسوی عامه و حقوق بین الملل ماکس پلان. 7. ویژه، محمد رضا. (1394). کلیات حقوق اساسی، چ دوم، تهران: سازمان سمت 8. هاشمی، سید محمد. (1390). حقوق اساسی و ساختارهای سیاسی ، تهران: بنیاد حقوقی میزان. 9. An Introduction to the Constitutional Law of Afghanistan Stanford Law School	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	نگارش حقوقی (1)
کود مضمون:	LA0432
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (1 کريدیت تیوری و 2 کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

مضمون نگارش حقوقی یکی از مضامین مهم و کاربردی در رشته حقوق به حساب می آید. این مضمون طی سه کريدیت در سمسטר چهارم و پنجم تدریس میگردد. این دوره آموزشی محصلین را با اساسات تفکر انتقادی، ساختار ماده ها، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، و نویسندگی مؤثر معرفی میسازد. محصلین با تمرینات داخل صنف و کارخانگی فراوانی مواجه خواهند شد که جهت انکشاف و پرورش مهارت های عملی حقوقی ایشان به دقت طرح گردیده اند. درین میان، محصلین مهارت های روش تفکر انتقادی، تجزیه ماده به اجزای متشکله آن، انجام دهی استدلال حقوقی، انجام دهی تحلیل حقوقی و نویسندگی مؤثر را فرا خواهند گرفت. در این دوره آموزشی بر علاوه لکچر از روش مباحثات و تمرین های آموزش فعال استفاده میشوند تا مهارت های نویسندگی حقوقی محصلین را در عمل تقویت نماید.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم فکر، تفکر انتقادی و موانع آن و انکشاف مهارت فکر نقادانه
- آشنایی با اصول بنیادین نویسندگی و توانایی نویسندگی واضح و مؤثر
- درک ساختار حقوقی ماده ها و توانایی پارچه نمودن یک ماده به اجزای متشکله، عناصر و نتایج آن
- کسب مهارت در زمینه تحریر متون حقوقی از شروع یک پاراگراف الی تحریر یک مقاله حقوقی
- کسب مهارت به ارتباط چگونگی استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی و کاربرد آن در یک قضیه

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- طرح قضیه و کار گروهی.

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن؛
- نوشتن پاراگراف و مقاله حقوقی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت مهارت های نگارش حقوقی؛
- مفهوم لغوی و اصطلاحی تفکر انتقادی و اهمیت آن؛
- چالش فراروی نویسندگی در تحصیلات عالی حقوقی؛
- موانع تفکر انتقادی، چهار چوب تفکر انتقادی؛
- قالب های تفکر انتقادی؛
- تجزیه و تحلیل استدلال دیگران؛
- در نظرگرفتن بدیل ها؛
- اهمیت مهارت های نویسندگی برای متخصصین حقوقی؛
- فرایند نویسندگی: مرحله قبل از نوشتن؛
- فرایند نویسندگی: مرحله بعد از نوشتن؛
- راهبرد ها برای نویسندگی مؤثر؛
- ملاحظات ساختاری؛
- راهبرد ها برای نویسندگی مؤثر؛
- بیان روش تحقیق حقوقی و نحوه تدوین یک تحقیق معیاری
- ساختار مواد، اجزا و بخش های مواد؛
- مفهوم استدلال حقوقی و انواع آن؛
- استدلال مبتنی بر قانون و بخش های آن؛
- استدلال مبتنی بر قیاس و استدلال مبتنی بر عرف؛
- استدلال مبتنی بر پالیسی (مصلحت عامه) و استدلال مبتنی بر اصول؛

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	تاریخ	
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسپه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۱	۱	
3	2	1	1	1	1	۱	۱	
3	1	1	1	1	1	۱	۱	
3	2	1	1	1	1	۱	۱	
3	2	1	1	1	1	۱	۱	
3	3	2	2	2	1	۱	۱	
3	2	1.2	1.2	1.2	1	مجموع	۱	
1.6/3						اوسط عمومی		
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی 1

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کردیدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	نگارش حقوقی 1	کلیه دیپارتمنت ها	دوم	چهارم	2	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و آشنایی با محصلین				انجام کارخانگی ها		
	2	اهمیت مهارت های نگارش حقوقی						
دوم	3	مفهوم لغوی و اصطلاحی تفکر انتقادی و اهمیت آن						
	4	چالش فراروی نویسندگی در تحصیلات عالی حقوقی.						
سوم	5	معرفی تفکر انتقادی و ارزیابی استدلال دیگران				طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن	پرسش و پاسخ	
	6	معنا در ورای واژه ها. واژه های مبهم و میزان ابهام آن ها، ارزیابی استدلال دیگران.						
چهارم	7	ارزیابی فرضیه ها.				طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن		
	8	ارزیابی شواهد دیگران.						
پنجم	9	ارزیابی استدلال خود. تشخیص معضل.				انجام تمرین در داخل صنف	پرسش و پاسخ	
	10	تنظیم استدلال خود. بازنگری استدلال خود. در نظر گرفتن بدیل ها						

پرسش و پاسخ		انجام کارخانگی ها				اصول نویسندگی. معرفی، اهمیت، فرایند نویسندگی - مرحله قبل از نوشتن	11	ششم
						مرحله نوشتن	12	
		تصحیح کارخانگی ها				مرحله بعد از نوشتن. راهبردها برای نویسندگی مؤثر. ملاحظات عمومی، لحن مسلکی	13	هفتم
						وضوح نوشته.	14	
پرسش و پاسخ						ملاحظات ساختاری.	15	هشتم
						ملاحظات در سطح پاراگراف.	16	
						ملاحظات در سطح جملات و واژه ها.	17	نهم
						تحقیق حقوقی: معرفی. اهداف و اهمیت و تمرین.	18	
		انجام تمرینات داخل صنف				مروری بر قوانین کشور. سلسله مراتب قوانین	19	دهم
						منابع و انواع قوانین: قوانین اساسی و عادی. اسناد تقنینی و دیگر منابع.	20	
پرسش و پاسخ		انجام تمرینات داخل صنف				پالیسی ها و برنامه های استراتژیک.	21	یازدهم
						استراتژی های تحقیق حقوقی.	22	
		انجام کارخانگی ها				امتحان وسط سمستر	23	دوازدهم
							24	
پرسش و پاسخ		تصحیح کارخانگی ها				چگونگی آغاز تحقیق حقوقی.	25	سیزدهم
						تشخیص معضل حقوقی.	26	
						مشخص تر ساختن مساله تحقیق.	27	چهاردهم

		انجام کارخانگی ها				تشخیص منبع حقوقی مرتبط. از کدام منبع باید آغاز کرد؟. تحقیق در قوانین وضعی.	28	
پرسش و پاسخ		تصحیح کارخانگی ها				چگونگی تحقیق در فقه اسلامی. در عرف و عادات. در قوانین بین المللی.	29	پانزدهم
						محل بدست آوردن منابع حقوقی.	30	
						زمان متوقف کردن فرایند تحقیق. ارزیابی منابع. یادداشت راجع به منابع الکترونیک	31	شانزدهم
						نمونه طرح تحقیق.	32	

منابع یا مآخذ:::	
نگارش حقوق 1 (1398ش). کابل: بنیاد آسیا - افغانستان.	1. مآخذ اساسی
1. اختر نیا، جعفر. (1394). عالی نگارش حقوقی و کیفری کاربردی. تهران: آوا. چاپ اول. 2. آذرنیا، نعمت. (1392). آیین نگارش کاربردی حقوقی، کیفری در نظام قضایی ایران. تهران: حقوقی. چاپ اول. 3. باختر، سید احمد و رئیسی، مسعود. (1395). آیین نگارش حقوقی در نظام قضایی ایران. بی جا: خط سوم بخش کمالان. چاپ اول. 4. خسروی، محمد رضا. (1385). آیین نگارش حقوقی، برای دانشجویان حقوقی، کارآموزان قضائی، کارآموزان وکالت و قضات دادگستری. تهران: موسسه فرهنگی هنری انتشاراتی نگاه بینه. چاپ سوم. 5. کشاورز، بهمن. (1395). آیین نگارش حقوقی و کلیات عملی علم حقوق. بی جا: کشاورز، جنگل. جلد اول و دوم. چاپ ششم.	2. مآخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق معادن

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق معادن
کود مضمون:	LA0433
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

اشتغال در عرصه ی معدن به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد، خالی از مشکلات و چالش ها حقوقی نیست، برداشت های متعدد و تلقی های متفاوت از یک قانون واحد، کوچک بودن مقیاس های معدنی که موجب کاهش بهره وری در این عرصه شده است، دشواری های سرمایه گذاران در معادن و نامشخص بودن وضعیت مالکیت زمین معدن، که در عمده موارد معلوم نیست از دیگر مشکلات این عرصه می باشد. در کشور ما نیز نیاز شدیدی احساس می شود که به این امر به طور تخصصی پرداخته شود. از همین روی مضمون حقوق معادن که به بررسی روابط بین شرکت های فعال در حوزه معادن با دولت، کارگران و قرارداد های محل می پردازد در نصاب درسی رشته حقوق قرار گرفته است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم و کلیات عمومی در ارتباط به حقوق معادن
- شناخت نظام حقوقی حاکم بر معادن و حقوق و تکالیف کارگران و کارفرماها
- درک چگونگی مطابقت قواعد داخلی با استندهای بین المللی
- کسب مهارت های مشورتی و استفاده آن در بازار کار (وکالت)
- بالا رفتن توان تحلیل محصلین در ایجاد رابطه بین حقوق معدن و توسعه پایدار

شیوه های تدریس و آموزش

- در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- مرور قوانین و قراردادهای معادن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات و مفاهیم عمومی
- پیشینه حقوق معادن
- حقوق معادن و اهمیت آن
- قراردادهای معادن
- ویژگی های یک قرارداد
- جواز معدن و گونه های آن
- حقوق کارگران معدن
- امنیت کارگران معدن
- صحت و سلامت کارگران معدن
- مالکیت معادن
- معادن و محیط زیست
- فعالیت حفر معدن و میراث فرهنگی
- معادن و باشندگان محل (افراد بومی)
- زباله های معدنی
- ارتباط توسعه کشور با معادن
- استخراج غیر قانونی معادن
- بازسازی معادن متروکه
- چگونگی مسدود ساختن معادن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، قایمی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			آشنایی با مفاهیم و کلیات عمومی در ارتباط به حقوق معادن	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱			
2	1	1	1	1	3	۲	۲		
2	2	1	2	3	2	۳	۳		
3	3	1	2	2	1	۴	۴		
1	2	2	1	2	1	۵	۵		
3	1	1	2	1	1				
2.2	1.2	1.2	1.6	1.6	1.4	مجموع			
1.53						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق معادن

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق معادن	حقوق عمومی	دوم	چهارم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات کلیات: مفهوم معدن و حقوق معادن					پرسش و پاسخ
	2	پیشینه حقوق معادن					
دوم	3	حقوق معادن و اهمیت آن					پرسش و پاسخ
	4	ماهیت و ضرورت حقوق معادن					
سوم	5	قراردادهای معادن انواع قرار داد های معادن					پرسش و پاسخ
	6	بررسی قرار دادهای بسته شده در افغانستان و تعیین نوعیت قرارداد					
چهارم	7	قرارداد های ملی و قرارداد های فراملی در معادن					پرسش و پاسخ
	8	ویژگی های یک قرارداد					
پنجم	9	جواز معدن و گونه های آن					پرسش و پاسخ
	10	حقوق کارگران معدن					
ششم	11	حقوق کارگران معدن مطابق به قوانین داخلی و بین المللی					پرسش و پاسخ
	12	امنیت کارگران معدن					
هفتم	13	صحت و سلامت کارگران معدن					پرسش و پاسخ
	14	بررسی قواعد حمایتی کارگران معدن					
هشتم	15	مالکیت معادن					پرسش و پاسخ
	16	مالکیت زمین های مجاور معدن					

پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	17	نهم
					امتحان میان سمستر	18	
پرسش و پاسخ					معادن و محیط زیست	19	دهم
					معادن و آلودگی آب و خاک	20	
پرسش و پاسخ					معادن و آلودگی هوا و صوتی	21	یازدهم
					معدن: فضای سبز و حیات وحش	22	
پرسش و پاسخ					فعالیت حفر معدن و میراث فرهنگی	23	دوازدهم
					تخریب میراث فرهنگی و مسئولیت مدنی آن	24	
پرسش و پاسخ					معادن و باشندگان محل	25	سیزدهم
					رضایت و کسب رضایت باشندگان محل	26	
پرسش و پاسخ					انتقال و بازگشت باشندگان محل	27	چهاردهم
					ارتباط توسعه کشور با معادن	28	
پرسش و پاسخ					توسعه پایدار و معدن زباله های معدنی	29	پانزدهم
					استخراج غیر قانونی معادن	30	
پرسش و پاسخ					بازسازی معادن متروکه مسدود ساختن معادن	31	شانزدهم
					راهنمایی امتحان پایان سمستر	32	

منابع یا مأخذ:

1. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان (1382ش). 818 جریده رسمی.
2. قانون مدنی افغانستان (1355ش). 353 جریده رسمی.
3. قانون معادن افغانستان (1393). 1143 جریده رسمی.
4. معاهدات بین المللی
5. ناصر، کاتوزیان. (1383). حقوق مدنی (امول و مالکیت)، چ هشتم، تهران: نشر میزان.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کریمنالستیک

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	کریمنالستیک
کود مضمون:	LA0434
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت (1 کرایدیت تیوری و 1 ساعت کار عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0327
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

کریمنالستیک یا جرم یابی اساسات علمی کشف جرایم می باشد. در این مضمون به کمک وسایل تخنیکی طرق دریافت و کشف پیچیده ترین جرایم، تثبیت اسلوب جرمی مجرمین متکرر و سازمان یافته، شیوه های دریافت و جمع آوری مدارک اثباتیه جرم، چگونگی استفاده از این مدارک در زمان محاکمه مورد مطالعه قرار میگیرد. کریمنالستیک محصلین این رشته را قادر میسازد تا در ساحه عمل به درک مفاهیم اساسی کشف و تثبیت جرایم پرداخته و چگونگی استفاده از این مدارک را بیاموزند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مدارک مادی و معنوی اثبات جرم
- آشنایی با مفاهیم انگشت نگاری، پل پا، بالستیک عدلی و سایر مدارک فزیکتی و اثر آنها در کشف جرم و دستگیری مجرمین
- کسب مهارت در زمینه چگونگی برداشت اثر انگشت، پل پا و آزمایش دی ان ای
- تربیه نیروی متخصص منحیث پلیس علمی کشف جرایم و حارنوال برای کمک به سیستم عدلی و قضایی افغانستان
- درک مفاهیم حقوق مظنون و متهم و رعایت این حقوق توسط نهادهای عدلی و قضایی در جریان رسیدگی به دوسیه جزایی جهت محاکمه عادلانه، تحکیم حاکمیت قانون و اجرای عدالت جزایی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
 - ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
 - کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
 - دعوت از پولیس کریمنال تکنیک و داکتر طب برای توضیح مطالب درسی و اجراءات ایشان.
- در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:
- انجام آزمایش های لابراتواری؛
 - بازدید از ساحات واقعه جرمی
 - بازدید از آزمایشگاه کریمنال تکنیک
 - برداشتن پل پا، اثر انگشت و طراحی صحنه جرمی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و اصطلاح کریمنالستیک، رابطه کریمنالستیک با سایر علوم جنایی؛
- تشخیص هویت بوسیله آثار و علایم، سابقه تاریخی تشخیص هویت؛
- انواع آثار و علایم؛ آثار و علایم انگشتان، آثار و علایم پا، آثار و علایم دندان ها؛
- آثار و علایم مو آثار و علایم ناخن ها، آثار و علایم خون؛
- تشخیص هویت با استفاده از DNA؛
- تثبیت نوعیت آله جرمی توسط آثار و علایم ابزار، آثار و علایم ابزار جارحه و ناریه؛
- آثار و علایم وسایل ترانسپورتی و عراده جات، تثبیت علایم تقلب کاری و ساخته کاری توسط آلات و ابزار؛
- کشف و تثبیت حادثه جرمی بالستیک عدلی؛
- بررسی کریمنالستیکی اسناد و خطوط علایم خط و کتابت؛
- بررسی حادثات آتش سوزی و انتحاری؛
- کریمنال تکتیک؛
- چگونگی اجراءات مقدماتی محقق جنائی، محل واقعه و شیوه های بررسی آن؛
- طرح فرضیه های تحقیقاتی و انواع آن؛
- چگونگی اجراءاتی که منجر به محدودیت حقوق و آزادی های فردی میشود/ تلاشی، استنطاق.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سازمان
1.	2.	3.	4.	5.	6.		
شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	ن.م.ر.	ن.م.ر.
1	1	1	3	3	2	۱	شناخت مدارک مادی و معنوی اثبات جرم
1	1	1	3	3	1	۲	آشنایی با مفاهیم انگشت نگاری، پل پا، بالستیک عدلی و سایر مدارک فزیک و اثر آنها در کشف جرم و دستگیری مجرمین
1	1	1	3	2	1	۳	کسب مهارت در زمینه چگونگی برداشت اثر انگشت، پل پا و آزمایش دی ان ای
1	2	1	3	2	2	۴	تربیه نیروی متخصص منحیث پلیس علمی کشف جرایم و حارنوال برای کمک به سیستم عدلی و قضایی افغانستان
1	3	2	3	3	2	۵	درک مفاهیم حقوق مظنون و متهم و رعایت این حقوق توسط نهادهای عدلی و قضایی در جریان رسیدگی به دوسیه جزایی جهت محاکمه عادلانه، تحکیم حاکمیت قانون و اجرای عدالت جزایی
1	1.6	1.2	3	2.6	1.6	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون کریمناستیک

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	حقوق	کریمناستیک	حقوق جزا و علوم جنایی	سوم	پنجم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات تعریف کریمناستیک موضوع کریمناستیک					
	2	هدف کریمناستیک رابطه کریمناستیک با سایر علوم جنایی رابطه کریمناستیک با حقوق جزا رابطه کریمناستیک با کریمنولوژی					
دوم	3	کریمنال تکنیک تشخیص هویت بوسیله آثار و علائم سابقه تاریخی تشخیص هویت قطع اعضا و داغ نمودن					پرسش و پاسخ
	4	طریقه دفیله تن پیمائی (اندازه گیری جسمانی) عکس برداری جنائی					
سوم	5	انواع آثار و علائم آثار و علائم انگشتان اریخچه آثار و علائم انگشتان انواع انگشت نگاری					
	6	موانع انگشت نگاری اصول انگشت نگاری					
چهارم	7	انواع خطوط و نقوش انگشتان طرق اخذ و برداشت آثار انگشتان مقایسه و تطبیق آثار انگشت به منظور تشخیص هویت					پرسش و پاسخ
	8	آموزش عملی نحوه برداشتن اثر انگشت					
پنجم	9	آثار و علائم پا آثار کف پا اندازه گیری آثار پا و انواع آثار پا					
	10	طرق دریافت آثار پا طرق اخذ و برداشت آثار پا مقایسه و تطبیق آثار پا به منظور تشخیص هویت					

					آموزش عملی نحوه برداشتن پل پا	11	
پرسش و پاسخ					آثار و علایم دندان ها آثار و علایم قسمت های مختلف دندان ها		ششم
					محل و علایم آثار دندان گرفتگی مقایسه و تطبیق آثار و علایم دندان بمنظور تشخیص هویت	12	
					آثار و علایم مو	13	هفتم
					آثار و علایم ناخن ها	14	
پرسش و پاسخ					آثار و علایم خون تشخیص لکه خون تثبیت عضو بدن که خون از آن خارج گردیده است تشخیص خون انسان از حیوان تشخیص خون زنده از مرده تشخیص خون حامله از غیر حامله تشخیص خون اطفال نوزاد از کلان سال تثبیت و تعیین گروپ های خون	15	هشتم
					آموزش عملی نحوه تشخیص لکه های خون	16	
					تشخیص هویت با DNA	17	
					امتحان بیست فیصد	18	نهم
					امتحان بیست فیصد	19	
					تثبیت نوعیت آله جرمی توسط آثار و علایم ابزار آثار و علایم ابزار جارحه آثار و علایم ابزار ناربه آثار و علایم وسایل ترانسپورتی و عراده جات	20	دهم
					تثبیت علایم تقلب کاری و ساخته کاری توسط آلات و ابزار آثار و علایم گرد و خاک اهمیت گرد و خاک در تحقیقات جنایی طرق اخذ و برداشت آثار گرد و خاک	21	
پرسش و پاسخ					کشف و تثبیت حادثه جرمی بالستیک عدلی	22	یازدهم

					<p>مفهوم بالستیک عدلی خصوصیات و اجزای سلاح ناریه خصوصیات مهمات و لوازم سلاح ناریه میخانکیت تشکیل آثار بالای پوچک مرمی و آثار بالای مرمی</p>		
					<p>میخانکیت تشکیل آثار بالای جسم مورد اصابت علائم نشانه ها و طرق تعیین مسافت فیر فیر چسبیده / فیر نزدیک / فیر دور طرق دریافت اسلحه مرمی و پوچک برداشت سلاح ناریه جمع آوری پوچک مرمی مشاهده سلاح تعیین نوعیت و گروپ سلاح تشخیص و ظاهر ساختن شماره سلاح که عمدا محو گردیده است پروسه مقایسه سلاح</p>	23	
					<p>بررسی کریمنالستیکی اسناد و خطوط علائم خط و کتابت علائم عمومی و علائم خصوصی کلام کتبی علائم عمومی و علائم خصوصی خط</p>	24	دوازدهم
					<p>اکسپرتیز علائم مربوط علائم متن تایپ شده اکسپرتیز علائم مربوط علائم تغییر و تذویر در اسناد تذویر در امضاء / تذویر در مهر</p>	25	
					<p>بررسی حادثات آتش سوزی و انتحاری آتش سوزی / انواع آتش سوزی طرق کشف آتش سوزی / شیوه های بررسی محلات آتش سوزی انتحاری بررسی محلات انتحاری شیوه های تثبیت انتحاری</p>	25	سیزدهم
پرسش و پاسخ					<p>کریمنال تکنیک چگونگی اجراءات مقدماتی محقق جنائی محل واقعه / شرایط رفتن به محل واقعه / مشاهده محل واقعه</p>	26	

					انواع مشاهده محل واقعه		
					شیوه های بررسی محل واقعه بررسی ماریچی محل واقعه مشاهده خطی محل واقعه بررسی شبکه بی محل واقعه بررسی منطقه بی محل واقعه بررسی چرخه محل واقعه وقت واقعه/ تعیین وقت واقعه اهمیت تعیین وقت واقعه	27	چهاردهم
					طرح فرضیه های تحقیقاتی انواع فرضیه ها انواع فرضیه ها از حیث وسعت حادثه جرمی انواع فرضیه ها از نقطه نظر برخورد محقق جنائی با آنها انواع فرضیه ها از حیث زمان وقوع کنترول فرضیه های تحقیقاتی	28	
					چگونگی اجرائتی که منجر به محدودیت حقوق و آزادی های فردی میشود تلاشی / تلاشی منازل / تلاشی اشخاص	29	پانزدهم
پرسش و پاسخ					تلاشی وسایط نقلیه / ضبط گرفتاری مؤقتی و توقیف	30	
					استنطاق / اساسات حقوقی و قانونی استنطاق / موضوعات قابل رعایت در استنطاق / شخصیت مستنطاق / میتود های پیشبرد استنطاق	31	شانزدهم
					استنطاق کتگوری های مختلف اشخاص / میتود استنطاق زنان استنطاق اطفال / استنطاق مظنونین و متهمین / استنطاق شهود و متضررین / استنطاق کر و گنگ / استنطاق بوسیله دستگاه دروغ یابی / استنطاق بوسیله تخدیر	32	

منابع یا مأخذ:	
1. واصل، عبدالاقرار. 1391. <u>کریمنالستیک</u> . کابل: بی نا.	1. ماخذ اساسی
1. ببرک زی. عمر. 1386. <u>کریمنالستیک</u> . کابل: میوند. 2. گلپهاری. غلام فاروق. 1384. <u>کریمنالستیک</u> . کابل: نشرات پولیس. 3. نجابتی، مهدی. 1385. <u>کشف علایم جرمی</u> . تهران: سمت. 4. واصل، عبدالاقرار. 1391. <u>سیر تاریخی تشخیص هویت</u> . مجله حقوق. شماره چهارم: کابل جیهون 5. وزارت عدلیه. (1392). <u>قانون اجراءات جزایی</u> . جریده رسمی شماره 1132، کابل: مطبعه دولتی.	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	اصول فقه
کود مضمون:	LA0435
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0110 LA0107
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

فهم و شناخت قواعد اصول فقه برای محصلین رشته حقوق در زمینه فراگیری علوم شرعی و قانونی و همچنین در عرصه قانونگذاری از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده، همچنان جایگاه رفیعی در نظام حقوقی افغانستان دارد. ماده اول قانون اساسی نظام حاکم را جمهوری اسلامی، ماده دوم دین افغانستان را اسلام دانسته است و بر مبنای ماده سوم همین قانون؛ هیچ قانونی خلاف احکام و معتقدات شریعت اسلام نافذ شده نمی تواند. همچنان بر مبنای ماده 130 و 131 قانون اساسی، فقه اسلامی از منابع رسمی و الزامی در حل و فصل قضایا میباید طوریکه هرگاه حکمی در قانون نباشد قاضی باید بر مبنای احکام فقه اسلامی حکم صادر نماید. لازم به ذکر است که مضامین اساسات حقوق اسلام، مبادی فقه و اصول فقه تکمیل کننده یکدیگر در نصاب درسی رشته حقوق هستند. با توجه به همین مطلب است که مفردات این مضامین به نحوی ترتیب گردیده است تا از تکرار آن در مضامین فقهی جلوگیری بعمل آید. در مضمون اصول فقه محصلین نخست با کلیات اصول فقه تعریف، موضوع، هدف اصول فقه آشنا میشوند. سپس با قواعد اصولی موجود در اصول فقه آشنا خواهند شد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی لازم با مفهوم و مبانی اصول فقه اسلامی
- آشنایی با روش های استنباط احکام از منابع فقه اسلامی
- فراگیری احکام و قواعد اصولی شرعی در فقه اسلامی و کسب مهارت لازم در زمینه استفاده از این ابزار برای استنباط احکام
- کسب مهارت به ارتباط کار برد اصول فقه در روند قانونگذاری
- کسب مهارت به ارتباط مطابقت قوانین، تصامیم محاکم و دساتیر مقامات با احکام فقه اسلامی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- مطالعه متون مربوط به اصول فقه و مطابقت آنها با قوانین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف اصول فقه ، موضوع و هدف آن
- فصل اول: حکم و انواع آن
- فصل دوم: حاکم
- فصل سوم: محکوم فیه
- فصل چهارم: محکوم علیه
- فصل پنجم: قواعد اصولی لغوی
- قاعده اول: لفظ به لحاظ وضع آن در برابر معنی
- قاعده دوم- لفظ به لحاظ استعمال آن در معنی موضوع له یا غیر آن
- قاعده سوم: لفظ به لحاظ دلالت آن بر معنی
- قاعده چهارم: لفظ به اعتبار کیفیت دلالت آن بر معنی
- فصل ششم: قواعد اصولی شرعی
- قاعده اول: مقاصد عمومی تشریح احکام/ قاعده دوم: حق الله و حق العبد
- قاعده سوم: ساحه کاربرد اجتهاد
- قاعده چهارم: نسخ احکام
- قاعده پنجم: تعارض و ترجیح

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی لازم با مفهوم و مبانی اصول فقه اسلامی	۱
2	2	2	1	1	1	آشنایی با روش های استنباط احکام از منابع فقه اسلامی	۲
3	2	1	1	2	2	فراگیری احکام و قواعد اصولی شرعی در فقه اسلامی و کسب مهارت لازم در زمینه استفاده از این ابزار برای استنباط احکام	۳
3	2	2	1	2	2	کسب مهارت به ارتباط کار برد اصول فقه در روند قانونگذاری	۴
3	3	1	1	1	2	کسب مهارت به ارتباط مطابقت قوانین، تصامیم محاکم و دساتیر مقامات با احکام فقه اسلامی	۵
2.4	2	1.2	1	1.4	2	مجموع	
1.6/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون اصول فقه

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
ی	حقوق	اصول فقه	حقوق خصوصی	دوم	چهارم	3	حتمی- تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، مفردات و منابع مضمون					پرسش و پاسخ
	2	تعریف اصول فقه موضوع و هدف اصول فقه روش های دانشمندان در زمینه بحث پیرامون علم اصول فقه					
دوم	3	فصل اول: حکم و انواع آن / معنی حکم / انواع حکم شرعی / اول: حکم تکلیفی / انواع حکم تکلیفی (فرض و واجب)					پرسش و پاسخ
	4	انواع حکم تکلیفی (مندوب، مباح حرام و مکروه)					
سوم	5	دوم: حکم وضعی انواع حکم وضعی (سبب و انواع آن) انواع حکم وضعی (شرط و انواع آن)					پرسش و پاسخ
	6	انواع حکم وضعی (مانع و انواع آن) انواع حکم وضعی (صحیح و باطل) انواع حکم وضعی (عزیمت و رخصیت) تفاوت حکم تکلیفی با حکم وضعی					
چهارم	7	فصل دوم: حاکم					پرسش و پاسخ
	8	فصل سوم: محکوم فیه معنی محکوم فیه / شروط محکوم فیه / انواع محکوم فیه					
پنجم	9	فصل چهارم: محکوم علیه معنی محکوم علیه					پرسش و پاسخ
	10	شروط محکوم علیه توانایی فهم دلیل تکلیف را داشته باشد محکوم علیه باید اهلیت تکلیف را داشته باشد مفهوم اهلیت / انواع اهلیت					
ششم	11	شروط محکوم علیه / عوارض اهلیت عوارض طبیعی و عوارض اکتسابی موانع اهلیت / مانع صحتی و مانع قانونی					پرسش و پاسخ

					فصل پنجم: قواعد اصولی لغوی قاعده اول: لفظ به لحاظ وضع آن در برابر معنی الف- لفظ خاص و دلالت آن / تعریف لفظ خاص / حکم لفظ خاص	12	
پرسش و پاسخ					انواع لفظ خاص به اعتبار صیغه مطلق / مقید / امر / نهی و حالات آن	13	هفتم
					لفظ عام و دلالت آن / تعریف لفظ عام / تفاوت لفظ عام با لفظ مطلق / الفاظ عام / دخول اناث در خطاب ذکور اقل جمع / دلالت عام / انواع عام	14	
پرسش و پاسخ					لفظ عام و دلالت آن / تخصیص عام / تعریف تخصیص / ارکان تخصیص	15	هشتم
					تفاوت تخصیص با نسخ / دلیل تخصیص / انواع مخصص (مخصص های متصل و مخصص های منفصل)	16	
امتحان میان سمستر					لفظ مشترک و دلالت آن / تعریف مشترک / انواع مشترک / قاعده دوم: لفظ به لحاظ استعمال در معنای ماوضع له یا در غیر ماوضع له / حقیقت / مجاز	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					قاعده دوم: لفظ به لحاظ استعمال آن در معنی موضوع له یا غیر آن / صریح / کنایه	19	دهم
					قاعده سوم: لفظ به لحاظ دلالت آن بر معنی الفاظ واضح الدلاله و مراتب آن / ظاهر / نص / مفسر / محکم	20	
پرسش و پاسخ					الفاظ غیر واضح الدلاله و مراتب آن / خفی / مشکل / مجمل / متشابه	21	یازدهم
					قاعده چهارم: لفظ به اعتبار کیفیت دلالت آن بر معنی دلالت لفظ بر مفهوم موافق	22	
پرسش و پاسخ					دلالت بر مفهوم مخالف	23	دوازدهم
					فصل ششم: قواعد اصولی شرعی / قاعده اول: مقاصد عمومی تشریح احکام / معنی مقاصد عمومی تشریح احکام / ترتیب احکام شرعی به لحاظ مقصود آن	24	
پرسش و پاسخ					قاعده دوم: حق الله و حق العبد	25	سیزدهم

					قاعده سوم: ساحه کاربرد اجتهاد اجتهاد/ مفهوم و شروط اجتهاد/ اقسام اجتهاد/ حکم اجتهاد	26	
پرسش و پاسخ					تقلید/ مفهوم تقلید/ انواع تقلید/ حکم تقلید	27	چهاردهم
					قاعده چهارم: نسخ احکام معنی نسخ / فلسفه نسخ	28	
پرسش و پاسخ					انواع نسخ/ زمان نسخ و محل آن/ شروط تحقق نسخ	29	پانزدهم
					قاعده پنجم: تعارض و ترجیح معنی تعارض/ محل تعارض/ طرق دفع تعارض	30	
جمع بندی					مرور مباحث تدریس شده در طول سمستر و حل مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					رهنمائی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
1- نذیر. داد محمد. 1392. علم اصول فقه. کابل: انتشارات رسالت.	1. ماخذ اساسی
1. الخضرى بيك، محمد. بی تا. تاريخ التشريع الاسلامى. مصر. دار احیاء تراث عربى. 2. الزحیلې. وهبه. 1986. اصول الفقه الاسلامى. الجزء الاول و الثانى. الطبعة الاولى. دمشق: دارالفكر للطباعة التوزيع و النشر. 3. زيدان. عبدالکریم. الوجيز فى اصول الفقه. بيروت: مؤسسه الرساله.	2. ماخذ کمکی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

رشته حقوق

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف سوم - سمستر پنجم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	نگارش حقوقی (2)
کود مضمون:	LA0532
تعداد کريدیت:	1 کريدیت (تعداد کريدیت تیوری و تعداد کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0432
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

این مضمون بر پایه نگارش حقوقی 1 بوده و دانشجویان را به مهارت های پیشرفته در نگارش حقوقی آشنا میسازد. علاوه بر بهبودی مهارت ها در اصول نوشتن مؤثر، تفکر انتقادی، ساختار قوانین، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی؛ محصلین یاد خواهند گرفت که چگونه تحقیقات حقوقی مسلکی را انجام دهند و همچنان با اصول اخلاقی نویسندگی آشنا خواهند شد. برعلاوه، دانشجویان با یادگیری نحوه تهیه نظریات حقوقی مسلکی، مهارت های قوی نوشتن پیش بینانه خویش را توسعه خواهند داد. همچنین محصلین در نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده مانند تهیه پیش نویس دعاوی و اظهارات مسلکی ادعا و دفاعیه مهارت های لازم را کسب خواهند کرد.

اهداف آموزشی:

- بهبود مهارت ها در اصول نگارش مؤثر، تفکر انتقادی، ساختار قوانین، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی
- درک و یادگیری نحوه نگارش اخلاقی به ویژه در زمینه اجرای قانون (حقوق عملی)
- یادگیری اصول اساسی و نحوه انجام تحقیقات حقوقی مسلکی
- کسب مهارت در نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی)
- یادگیری نگارش حقوقی پیش بینانه شامل تهیه پیش نویس نظریات حقوقی مسلکی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- طرح قضیه و کار گروهی و ارائه آن در صنف.

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- طرح فرضیه، تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن؛
- نوشتن نظریه حقوقی پیش بینانه؛
- تحریر صورت دعوی و دفاعیه مدنی و جزایی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اهمیت مهارت های حقوقی مسلکی عملی در افغانستان
- تحلیل حقوقی و نحوه استدلال
- هدف و اهمیت تحقیقات حقوقی
- بررسی اجمالی از قوانین افغانستان. سلسله مراتب آن
- استراتژی های تحقیق حقوقی
- اخلاق در نوشتن و تحقیق
- نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده
- استراتژی های نوشتن اسناد قانع کننده
- نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی)
- نوشتن نتیجه

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	نمره
6.	اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	ن.م.ر					
5.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	ن.م.ر					
4.	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	ن.م.ر					
3.	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	ن.م.ر					
2.	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شایسته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	ن.م.ر					
1.	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر					
						بهبود مهارت ها در اصول نگارش مؤثر، تفکر انتقادی، ساختار قوانین، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی	1
						درک و یادگیری نحوه نگارش اخلاقی به ویژه در زمینه اجرای قانون (حقوق عملی)	2
						یادگیری اصول اساسی و نحوه انجام تحقیقات حقوقی مسلکی	3
						کسب مهارت در نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی)	4
						یادگیری نگارش حقوقی پیش بینانه شامل تهیه پیش نویس نظریات حقوقی مسلکی	5
						مجموع	1.2
						اوسط عمومی	1.86/3
							3 = مطابقت کامل 2 = مطابقت نسبی 1 = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون نگارش حقوقی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	نگارش حقوقی (2)	حقوق خصوصی	سوم	پنجم	1	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون مروری بر نگارش حقوقی 1						
دوم	2	اهمیت مهارت های حقوقی مسئله عملی در افغانستان تحقیق حقوقی هدف و اهمیت تحقیقات حقوقی						
سوم	3	بررسی اجمالی از قوانین افغانستان. سلسله مراتب آن منابع و طیف قوانین افغانستان				طرح فرضیه		پرسش و پاسخ
چهارم	4	استراتژی های تحقیق حقوقی شروع تحقیقات شناسایی مسئله یا قضیه حقوقی						
پنجم	5	شناسایی مقامات حقوقی مربوطه (تحقیق در مورد قوانین موضوعه، قوانین اسلامی، قوانین عرفی، و قوانین بین المللی				تجزیه و تحلیل فرضیه و ارزیابی آن		پرسش و پاسخ
ششم	6	استراتژی های تحقیق حقوقی پیدا کردن مقامات حقوقی (چاپ، آنلاین، دیگر منابع، رهنمایی های عملی بیشتر) ارزیابی مقامات حقوقی						

پرسش و پاسخ		نوشتن نظریه حقوقی پیش بینانه			اخلاق در نوشتن و تحقیق نگارش بیش بینانه (تحریر نظریه حقوقی) ملاحظات عمومی؛ ساختار و قالب	7	هفتم
					امتحان وسط سمستر	8	هشتم
پرسش و پاسخ					تهیه عناوین و سوالات حقوقی مؤثر تهیه پاسخ های کوتاه بصورت مؤثر	9	نهم
		تحریر صورت دعوی مدنی			تهیه اظهارات حقایق قضیه بشکل مؤثر تهیه پاسخ های کوتاه بصورت مؤثر تهیه پیش نویس و بخش بحث بشکل مؤثر	10	دهم
پرسش و پاسخ		تحریر دفع دعوی مدنی			تهیه پیش نویس بخش بحث بشکل مؤثر تهیه بخش نتیجه گیری بشکل مؤثر	11	یازدهم
					نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (تقاضا نامه) سند حقوقی قانع کننده چیست؟ ساختار و اهداف آن نوشتن مقدمه مؤثر و اظهارات حقایق	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ		تحریر صورت دعوی جزایی			استراتژی های نوشتن اسناد قانع کننده: تهیه پیش نویس برای استدلال های قانع کننده و نتیجه گیری نوشتن ورق درخواستی مسلکی و مؤثر	13	سیزدهم

						نوشتن اسناد حقوقی قانع کننده (دفاعیه و صورت دعوی) مقدمه و اصول کلی قضیه ساختار کلی اظهارات دعوی و دفاعیه	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ		تحریر دفاعیه جزایی				تهیه بخش مقدماتی بشکل مسلکی و مؤثر تهیه اظهارات در مورد حقایق قضیه تهیه مسائل حقوقی قانع کننده تهیه بخش بحث قانع کننده بصورت مؤثر	15	پانزدهم
						نوشتن نتیجه راهنمایی و حل مشکلات محصلین	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
نگارش حقوقی 2 (1398ش). کابل: بنیاد آسیا - افغانستان.	1. ماخذ اساسی
<p>1. اختر نیا، جعفر. (1394). عالی نگارش حقوقی و کیفری کاربردی. تهران: آوا. چاپ اول.</p> <p>2. آذرنیا، نعمت. (1392). آیین نگارش کاربردی حقوقی، کیفری در نظام قضایی ایران. تهران: حقوقی. چاپ اول.</p> <p>3. باختر، سید احمد و رئیسی، مسعود. (1395). آیین نگارش حقوقی در نظام قضایی ایران. بی جا: خط سوم بخش کمالان. چاپ اول.</p> <p>4. خسروی، محمد رضا. (1385). آیین نگارش حقوقی، برای: دانشجویان حقوقی، کارآموزان قضائی، کارآموزان وکالت و قضات دادگستری. تهران: موسسه فرهنگی هنری انتشاراتی نگاه بینه. چاپ سوم.</p> <p>5. کشاورز، بهمن. (1395). آیین نگارش حقوقی و کلیات عملی علم حقوق. بی جا: کشاورز، جنگل. جلد اول و دوم. چاپ ششم.</p>	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای اختصاصی (1)
کود مضمون:	LA0540
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (تعداد کریدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	حتمی-تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

در حقوق جزای اختصاصی همانگونه که از عبارت آن بر می آید به طور خاص و اختصاصی شرایط تحقق هریک از جرایم بررسی و عوامل مؤثر و قواعد لازم الرعایه در تحقق جرایم، مورد شناسایی قرار می گیرد. لذا حقوق جزای اختصاصی را به شاخه ای از حقوق جزایی تعریف می نمایم که ارکان و شرایط خاص شکل گیری جرایم تصریح شده، وسایل اثبات هر یک از جرایم و مجازات آنها را در نظام جزایی را پس از تعریف هریک از جرایم مورد بررسی قرار می دهد. بطور مثال اینکه قتل به چه معنا است و شرایط شکل گیری آن چیست در حقوق جزای اختصاصی معرفی و بررسی می گردد. مضمون حقوق جزای اختصاصی (1) در دو کریدیت در سمستر پنجم برای محصلین رشته حقوق تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت موضع نظام حقوقی افغانستان و فقه اسلامی در مورد جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص
- درک مفهوم قتل، انواع، ارکان و مجازات آن در کد جزا و فقه اسلامی
- شناخت انواع حدود و مجازات در فقه اسلامی
- کسب مهارت در مورد تجزیه و تحلیل قواعد حقوق جزای اختصاصی و چگونگی تطبیق آن بر قضایای جزایی
- کسب مهارت به ارتباط تفکیک و مقایسه جایگاه فقه جزایی و کد جزا در ارتباط به جرایم علیه اشخاص

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛
- تحقیقات گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مرور قوانین و مطالعه قضایای جزایی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات حقوق جزای اختصاصی و منابع آن؛
- مفهوم جنایت در حوزه شریعت و قوانین جزایی و انواع آن؛
- جرم قتل و انواع آن از منظر قانون و فقهای اسلامی؛
- بررسی جرم قتل عمد، ارکان، وسایل اثبات و مجازات آن در شریعت اسلامی و کد جزای افغانستان؛
- قتل شبه عمد، ارکان و مصادر مشروعیت آن بر اساس فقه و کد جزا؛
- قتل خطا و مصادر مشروعیت طبق فقه و کد جزا؛
- بررسی قانون ترافیک جاده در خصوص قتل ناشی از حوادث ترافیکی؛
- جرم ضرب و جرح بر اساس فقه و قانون جزا؛
- معرفی جرایم حدود و انواع آن؛
- جرم زنا، عناصر متشکله و چگونگی مجازات آن مطابق فقه و کد جزا؛
- جرم قذف و مصادر مشروعیت و عناصر متشکله آن؛
- شرب خمر و عناصر متشکله آن؛
- ارتداد و عناصر متشکله آن؛
- بررسی سقط جنین بر اساس فقه و قانون؛
- بررسی جرم اختطاف بر اساس فقه و کد جزا.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثبات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	3	2	2	3	شناخت موضع نظام حقوقی افغانستان و فقه اسلامی در مورد جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص	۱
1	2	3	1	1	3	درک مفهوم قتل، انواع، ارکان و مجازات آن در کد جزا و فقه اسلامی	۲
1	2	3	2	1	3	شناخت انواع حدود و مجازات در فقه اسلامی	۳
3	2	3	1	1	2	کسب مهارت در مورد تجزیه و تحلیل قواعد حقوق جزای اختصاصی و چگونگی تطبیق آن بر قضایای جزایی	۴
2	1	3	2	1	3	کسب مهارت به ارتباط تفکیک و مقایسه جایگاه فقه جزایی و کد جزا در ارتباط به جرایم علیه اشخاص	۵
1.6	1.6	3	1.6	1.2	2.8	مجموع	
1.96/3						اوسط عمومی	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق جزای اختصاصی (1)	حقوق جزا و علوم جنایی	سوم	پنجم	2	حتمی-تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و آشنایی با محصلین					
	2	کلیات حقوق جزای اختصاصی (تعریف و اهمیت مطالعه آن)					
دوم	3	منابع حقوق جزای اختصاصی					پرسش و پاسخ
	4	مفهوم جنایت در حوزه شریعت و قوانین جزایی و انواع آن					
سوم	5	جرم قتل و انواع آن از منظر قانون و فقههای اسلامی					
	6	تصنیف قتل از نظر دخالت عنصر قصد					
چهارم	7	قتل عمد و حرمت آن در قرآنکریم دو سنت پیامبر (ص)					پرسش و پاسخ
	8	عناصر متشکله (ارکان) قتل عمد					
پنجم	9	ادامه عناصر متشکله قتل عمد					
	10	وسایل اثبات قتل عمد					
ششم	11	ارکان متشکله قتل عمد					پرسش و پاسخ
	12	مجازات قتل عمد در فقه و کد جزا					
هفتم	13	قتل شبه عمد، ارکان و مصادر مشروعیت آن بر اساس فقه و کد جزا					
	14	وسایل اثبات قتل شبه عمد و مجازات آن بر اساس فقه و کد جزای افغانستان					
هشتم	15	قتل خطا و مصادر مشروعیت					پرسش و پاسخ
	16	عناصر و وسایل اثبات قتل خطا					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					
	18						
دهم	19	بررسی قانون ترافیک جاده در خصوص قتل ناشی از حوادث ترافیکی					

					جرم ضرب و جرح بر اساس فقه و قانون جزا	20	
پرسش و پاسخ					معرفی جرایم حدود و انواع آن	21	یازدهم
					جرم زنا، عناصر متشکله آن مجازات زنا مطابق فقه و کد جزا	22	
					جرم قذف و مصادر مشروعیت و عناصر متشکله آن	23	دوازدهم
					مجازات جرم قذف در فقه و کد جزا	24	
پرسش و پاسخ					شرب خمر و عناصر متشکله آن	25	سیزدهم
					مجازات جرم شرب خمر	26	
					ارتداد و عناصر متشکله آن	27	چهاردهم
					مجازات جرم ارتداد در فقه و کد جزا	28	
پرسش و پاسخ					سقط جنین و عناصر متشکله آن	29	پانزدهم
					وسایل اثبات سقط جنین و مجازات آن	30	
					بررسی جرم اختطاف	31	شانزدهم
					راهنمایی و حل مشکلات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:::	
	ماخذ اساسی
1. نذیر، داد محمد. (1393). <u>حقوق جزای اختصاصی</u> . کابل انتشارات مجد چاپ اول. جلد اول.	
1. شامبیاتی، هوشنگ. (1393). <u>حقوق جزای اختصاصی</u> . تهران: انتشارات مجد. چاپ دوم. 2. عوده، عبدالقادر. (1394). <u>حقوق جزای اختصاصی</u> . ترجمه: فرهودی نیا، حسن. بی جا: نشر احسان. چاپ اول. جلد دوم. 3. کد جزای ۱۳۹۶ 4. کریمی، عبدالوهاب. (1394). <u>حقوق جزای اختصاصی (جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص)</u> . بی جا: بی نا. 5. ولیدی، محمد صالح. (1391). <u>حقوق جزای اختصاصی</u> . تهران: انتشارات امیر کبیر. چاپ چهارم 6. هدایه شریف (کتاب جنایات)	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق عینی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق عینی 1
کود مضمون:	LA0541
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

نیازهای مادی انسان مانند خوردن، نوشیدن، استراحت کردن و نظیر اینها متعدد و متنوع است. رفع این نیازهای مادی مستلزم کسب اموال و ملکیت است تا توسط آن انسان ها بتوانند این نیازها را رفع نمایند. اشخاص حقوقی نیز جهت پیشبرد فعالیت های خویش ضرورت به اکتساب مال توسط ممثلین خویش که عبارت از اشخاص حقیقی (انسان ها) است، دارند. اکتساب اموال و ملکیت یکی از ارکان مهم زندگی و یکی از نیازهای اولیه و بی نهایت اساسی اشخاص است. آشنایی محصلین با حق ملکیت، حقوق متفرع از ملکیت و مصادر کسب ملکیت امری ضروری است. با توجه به این مهم است که تدریس حقوق عینی در رشته حقوق پیش بینی شده است. در این مضمون نخست مفاهیم اساسی همچون حق عینی، ملکیت، مال و انواع آن توضیح داده میشود. سپس اسباب کسب ملکیت و احکام هر یک در قانون مدنی مورد بحث قرار گرفته و در نهایت حقوق عینی اصلی و تبعی در قانون مدنی تدریس میگردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و مصادیق حق عینی، مقایسه حق عینی با حق دینی و شناخت حق ملکیت، انواع و آثار آن
- یادگیری انواع مال و تشخیص فایده تقسیم بندی اموال در قانون مدنی
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه وصیت و اجرای آن، وصیت واجبه، حق شفع، تصاحب اشیاء، احیاء اراضی موات، التصاق و حیات
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم عقود توثیقی از جمله عقد رهن رسمی و حیازی، دریافت حق اختصاص و عقود انتفاعی از جمله عقد حکر
- کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از ملکیت مشاع، تقسیم مال مشاع، حقوق ارتفاق، حق شفع و حق رهن

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مرور قانون مدنی، بررسی قضایای مربوط به حقوق عینی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف حق و تقسیمات آن
- حق عینی و انواع آن
- مفهوم مال و انواع آن
- ملکیت و انواع آن
- اسباب کسب ملکیت؛ اول: استیلا بر اموال؛ دوم: التصاق و احکام آن؛ سوم: وصیت؛ چهارم: شفع؛ پنجم: حیات
- حقوق متفرع از ملکیت
- حقوق عینی تبعی
- اول: حق رهن
- دوم: حق حبس مال
- سوم: حق اختصاص
- چهارم: حق امتیاز

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						تاریخ	مضمون		
6.	5.	4.	3.	2.	1.			۱	شناخت مفهوم و مصادیق حق عینی، مقایسه حق عینی با حق دینی و شناخت حق ملکیت، انواع و آثار آن
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثبات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عالی از	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر.	ن.م.ر.		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	2	۲		
2	2	1	3	1	1	1	۳		
1	1	1	3	1	1	1	۴		
3	3	1	3	1	1	1	۵		
3	3	1	3	1	1	1.2	مجموع		
2.4	2.4	1.2	3	1	1.2	1.8/3	اوسط عمومی		
۱ = مطابقت کم ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق عینی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق عینی (1)	حقوق خصوصی	سوم	پنجم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و منابع درسی					پرسش و پاسخ
	2	تعریف حق و تقسیمات آن					
دوم	3	حق عینی و انواع آن					پرسش و پاسخ
	4	مفهوم مال در فقه و قانون مدنی					
سوم	5	انواع مال مال مادی و غیر مادی مال منقول و غیر منقول مال متقوم و غیر متقوم					پرسش و پاسخ
	6	انواع مال مال استهلاکی و استعمالی مال مثلی و قیمی مال مشاع و مفروز					
چهارم	7	ملکیت / مفهوم ملکیت					پرسش و پاسخ
	8	انواع ملکیت و آثار آن					
پنجم	9	قیود وارده بر ملکیت					پرسش و پاسخ
	10	تقسیم ملکیت مشاع					
ششم	11	انواع تقسیم مال مشاع					پرسش و پاسخ
	12	آثار تقسیم مال مشاع					
هفتم	13	اسباب کسب ملکیت					پرسش و پاسخ
	14	اول: استیلا بر اموال					
هشتم	15	دوم: التصاق و احکام آن					پرسش و پاسخ
	16	ادامه‌وصیت، مفهوم، شرایط و آثار.					
نهم	17	پاسخ به پرسش محصلان					امتحان میان سمستر
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	چهارم: شفع / مفهوم شفع					پرسش و پاسخ
	20	شرایط شفع					

پرسش وپاسخ					آثار شفع	21	یازدهم
					احکام و انتهای شفع	22	
پرسش وپاسخ					پنجم حیات:	23	دوازدهم
					مفهوم حیات و آثار آن	24	
پرسش وپاسخ					حقوق متفرع از ملکیت	25	سیزدهم
					اول: حقوق انتفاع	26	
پرسش وپاسخ					حق حکر	27	چهاردهم
					حق ارتفاق، حقا به، حق مرور	28	
پرسش وپاسخ					حقوق ارتفاق، حق مجرا و مسیل	29	پانزدهم
					مفهوم و انواع حقوق عینی تبعی	30	
پرسش وپاسخ					حق رهن، حق رهن حیا زی	31	شانزدهم
					ادامه حق رهن	32	
جمع بندی					جمع بندی مطالب کلی سمستر		

منابع یا مأخذ:::	
<ol style="list-style-type: none"> صمیم، پوهنوال عبدالمجید. 1393هـ. حقوق عینی. هرات: انتشارات وامق. عبدالله، نظام الدین، 1389هـ. حقوق عینی. چاپ دوم، کابل: انتشارات سعید. قانون احوال شخصیه اهل تشیع، مصوب 1388ش. قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. 	1. ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> ابوزههره، امام محمد. 1994م. الملكية و نظریه العقد. القاهرة: دارالفکر العربی. راجی سمگانی، قاضی یادگار. 1390هـ. تشریح و توضیح قانون مدنی. حقوق عینی. جلد چهارم، هرات: انتشارات قدس. السنهوری، عبدالرازق احمد. 2000م. الوسیط فی شرح القانون المدنی. الجزء العاشر، منشورات بیروت: الحلبي الحقوقیه. کاتوزیان، ناصر. 1381هـ. اموال و مالکیت. تهران: چاپ پنجم، نشر میزان. 	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق فامیل (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق فامیل (1)
کود مضمون:	LA0542
تعداد کريدیت:	2 کريدیت نظری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

خانواده هسته اصلی یک جامعه را تشکیل میدهد. ازدواج اساس تشکیل خانواده است، زیرا بر اساس آن معاشرت بین زن و مرد مشروع میگردد و خانواده تاسیس میشود. در اثر عقد ازدواج است که بر هر یک از طرفین اعم از زوج و زوجه حقوق و تکالیف وضع میگردد. آشنایی با این حقوق و تکالیف نقش مهمی در شکل گیری خانواده سالم و بقاء آن دارد. با توجه به اهمیت این موضوع است که مضمون حقوق فامیل طی دو سمستر در رشته حقوق تدریس میگردد. در سمستر اول به مراحل مقدماتی عقد ازدواج از جمله خواستگاری و نامزدی، انعقاد عقد ازدواج، حقوق مالی و غیر مالی زوجه پرداخته میشود. در سمستر دوم روش های انحلال ازدواج از جمله طلاق، تفریق، فسخ و خلع و احکام و آثار هر یک در پرتو فقه و قانون مدنی افغانستان مورد بحث قرار میگردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت منابع حقوق فامیل و ماهیت قواعد حاکم بر تنظیم روابط خانوادگی افراد در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت مراحل مقدماتی عقد ازدواج در قوانین نافذ افغانستان و مقایسه آن با عرف رایج در کشور
- شناخت و مقایسه ارکان و شرایط ازدواج، ضمانت اجرای عدم رعایت ارکان و شرایط ازدواج، اهلیت ازدواج و حدود صلاحیت ولی در ازدواج در فقه، قانون مدنی و قانون احوال شخصیه اهل تشیع
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه شروط ضمن عقد ازدواج، تعیین مهر، حرمت های دایمی و مؤقت در ازدواج، ازدواج های صحیح فاسد و باطل و آثار آن
- کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از فسخ نامزدی، عیوب اراده در ازدواج، تعدد زوجات و عدم رعایت شرایط ازدواج

شیوه های تدریس و آموزش:

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مطالعه قضایای فامیلی و مرور قانون مدنی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف حقوق فامیل و منابع حقوق فامیل
- مقدمات عقد ازدواج
- خواستگاری و شروط آن
- نامزدی و آثار آن
- ازدواج و ارکان آن
- شرایط ازدواج
- محرّمات در عقد ازدواج
- تعدد زوجات.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**قواعد کارخانگی**

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	ساعت
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موجدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الیبتی افراد، دولتیه، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	1	3	2	3	شناخت منابع حقوق فامیل و ماهیت قواعد حاکم بر تنظیم روابط خانوادگی افراد در نظام حقوقی افغانستان	۱
1	1	1	3	1	1	شناخت مراحل مقدماتی عقد ازدواج در قوانین نافذه افغانستان و مقایسه آن با عرف رایج در کشور	۲
3	3	2	3	1	3	شناخت و مقایسه ارکان و شرایط ازدواج، ضمانت اجرای عدم رعایت ارکان و شرایط ازدواج، اهلیت ازدواج و حدود صلاحیت ولی در ازدواج در فقه، قانون مدنی و قانون احوال شخصیه اهل تشیع	۳
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه شروط ضمن عقد ازدواج، تعیین مهر، حرمت های دایمی و مؤقت در ازدواج، ازدواج های صحیح فاسد و باطل و آثار آن	۴
3	3	1	3	1	1	کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از فسخ نامزدی، عیوب اراده در ازدواج، تعدد زوجات و عدم رعایت شرایط ازدواج	۵
2.4	2.4	1.8	3	1.2	1.8	مجموع	
2.1/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق فامیل (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق فامیل (1)	حقوق خصوصی	سوم	پنجم	2	حتمی- تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات آن					پرسش و پاسخ
	2	تعریف فامیل تعریف حقوق فامیل منابع حقوق فامیل					
دوم	3	مقدمات عقد ازدواج مفهوم و شرایط خواستگاری					پرسش و پاسخ
	4	حکم شرعی دیدن خواستگار ها					
سوم	5	تعریف نامزدی و اهداف آن					پرسش و پاسخ
	6	انصراف از نامزدی و نتایج حقوقی آن					
چهارم	7	ازدواج تعریف ازدواج در فقه تعریف ازدواج در قانون مدنی افغانستان					پرسش و پاسخ
	8	اهداف ازدواج					
پنجم	9	اوصاف شرعی ازدواج					پرسش و پاسخ
	10	انواع ازدواج از حیث اطلاق و تقیید صیغه ازدواج معلق / ازدواج مضاف / ازدواج شغار (بدل)					
ششم	11	انواع ازدواج از حیث صحت ، فساد و بطلان ازدواج صحیح / ازدواج فاسد / ازدواج باطل					پرسش و پاسخ
	12	ارکان ازدواج در فقه و قانون مدنی افغانستان					
هفتم	13	شرایط انعقاد ازدواج					پرسش و پاسخ
	14	عیوب رضایت طرفین در ازدواج اشتباه یا خطا / حيله یا فریب					

پرسش و پاسخ					جبر یا اکراه / غبن یا تغیر	15	هشتم
					شرایط صحت ازدواج	16	
					امتحان 20 %	17	نهم
					امتحان 20 %	18	
پرسش و پاسخ					شرایط نفاذ ازدواج	19	دهم
					شرایط لزوم ازدواج	20	
پرسش و پاسخ					شرایط قانونی ازدواج لزوم انجام معاینات صحی	21	یازدهم
					شرایط قانونی ازدواج لزوم ثبت ازدواج	22	
پرسش و پاسخ					محرمات در عقد ازدواج محرمات دایمی / محرمات نسبی	23	دوازدهم
					محرمات دایمی / محرمات سببی	24	
پرسش و پاسخ					محرمات دایمی / محرمات رضاعی	25	سیزدهم
					محارم دایمی ناشی از روابط نا مشروع	26	
پرسش و پاسخ					محرمات در عقد ازدواج محرمات مؤقتی حرمت سببی به اساس خط غیر مستقیم / ازدواج مسلمان با غیر مسلمان	27	چهاردهم
					محرمات مؤقتی ازدواج با مطلقه ثلاثه جمع زوجات بیش از چهار	28	
پرسش و پاسخ					شروط ضمن عقد ازدواج	29	پانزدهم
					حکمت مشروعیت تعدد زوجات در اسلام قانون مدنی و تعدد زوجات	30	
جمع بندی					جمع بندی و پاسخ به سوالات	31	شانزدهم
					راهنمایی امتحان نهایی	32	

	منابع یا مأخذ:::
<ol style="list-style-type: none"> 1. عدالتخواه، عبدالقادر. 1395. حقوق فامیل. کابل: سپین زر میلاد. 2. قانون احوال شخصیه اهل تشیع مصوب 1388. 3. قانون مدنی - جلد اول مصوب 1355. 	<p>1. مأخذ اساسی</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. رسولی، عبدالحسین، (1397ش)، حقوق خانواده، کابل: بنیاد اندیشه. 2. رضایی، ابراهیم، (1396ش) حقوق فامیل، کابل نشر واژه. 3. عبدالله، نظام الدین. 1389. حقوق فامیل. کابل: انتشارات سعید. 4. فایز، عبدالبصیر. 1388. توضیحی بر قانون مدنی افغانستان (حقوق فامیل). کابل: انتشارات سعید. 5. میدیکاموندیال، ازدواج قانونی در افغانستان (رهنمود علمی) کابل - افغانستان، اکتوبر 2004 گلوبل رایٹس، حقوق خانواده و طرز رسیدگی به دعاوی آن، چاپ اول جدي سال 1389 6. هیئت ناروی برای مهاجرین، 1389. رهنمای حقوق خانواده در افغانستان NRC. کابل: مطبعه سریع گرافیکس. 	<p>2. مأخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق بین الملل عمومی (1)
کود مضمون:	LA0543
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	LA0106 LA0206
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

حقوق بین الملل به عنوان حقوق جامعه بین المللی، مناسبات و روابط جامعه بین المللی را تنظیم نموده و از این طریق به حقوق و تکالیف افراد نیز تأثیر گذار می باشد. دولت ها و سازمان های بین المللی هم ایجاد کننده قواعد حقوق بین الملل و از طرفی متأثر از آن می باشند. از همین رو شناخت جامعه بین المللی که بر اساس اصل همکاری، همبستگی و مبتنی بر منافع مشترک و نیازمندیهای متقابل بوجود آمده و آشنایی با مقررات حاکم بر این جامعه، چگونگی ایجاد و توسعه این قواعد، نقش دولت ها و سازمان های بین المللی از جمله موضوعات اساسی می باشد که نیاز به بررسی و تعمق دارد. این مضمون در سه کریدیت به عنوان یک مضمون اساسی در نصاب درسی رشته حقوق در نظر گرفته شده است چرا بدون شک حقوق بین الملل و قواعد حاکم بر نظام بین الملل به طور مستقیم بر حقوق داخلی آنها تأثیرات معینی را خواهد گذاشت بنابراین ضروری است تا دانشجویان با نظام حقوق بین الملل آشنا شده و قواعد و تأثیرات آن را بر حقوق داخلی بدانند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفاهیم کلی در ارتباط به حقوق بین الملل عمومی
- شناخت مبانی، منابع و جایگاه حقوق بین الملل عمومی
- بالا رفتن مهارت های همچون تطابق و تفسیر قواعد داخلی و بین المللی
- آشنایی با تابعان حقوق بین الملل (فرد، سازمان ها و دولت ها)
- شناخت قواعد حل و فصل منازعات بین المللی بر اساس معاهدات بین المللی

شیوه های تدریس و آموزش

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛

ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

کارگروپی، نقش بازی کردن، مرور اسناد بین المللی و ارائه سمینار تحقیقی توسط محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات راجع به حقوق بین الملل
- معرفی منابع، نقد و بررسی آن ها
- منابع اصلی حقوق بین الملل :
- سیر انکشاف حقوق بین الملل عمومی
- سیر انکشاف حقوق بین الملل عمومی
- اصول حقوق بین الملل
- مبانی حقوق بین الملل
- منابع حقوق بین الملل
- ضمانت اجرای حقوق بین الملل
- ضمانت اجرای جزایی و ضمانت اجرای غیر جزایی
- رابطه حقوق داخلی با حقوق بین الملل
- تابعان حقوق بین الملل (1) ، تابعان حقوق بین الملل (2) و تابعان حقوق بین الملل (3)
- مفهوم جنگ، آثار جنگ، اصول حاکم بر جنگ
- حقوق بین الملل دریاها
- حقوق بین الملل هوا و فضاء
- حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی
- بررسی حقوق بشر دوستانه بین المللی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعیین حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			۱. شناخت مفاهیم کلی در ارتباط به حقوق بین الملل عمومی	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱	۲		
1	2	1	2	1	1	۱	۲		
2	1	1	3	1	3	۳	۳		
2	1	1	3	2	2	۱	۴		
3	2	1	2	2	1	۱	۵		
3	3	1	3	2	1	مجموع			
1.8	1.8	1	2.6	1.6	1.6	اوسط عمومی			
1.73									
۱ = مطابقت کم						۳ = مطابقت کامل			
۲ = مطابقت نسبی									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق بین الملل عمومی (1)	حقوق عمومی	سوم	پنجم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات راجع به حقوق بین الملل وجه تسمیه حقوق بین الملل تفاوت آن ها با موضوعات مشابه					پرسش و پاسخ
	2	رابطه حقوق بین الملل با حقوق داخلی					
	3	نظریات یگانه گرایی و دو گانه گرایی و رویکرد حقوق بین الملل در این زمینه					
دوم	4	سیر انکشاف حقوق بین الملل عمومی / دوران باستان					پرسش و پاسخ
	5	قرون وسطی					
	6	دوره معاصر					
سوم	7	منابع اصلی حقوق بین الملل					پرسش و پاسخ
	8	قراردادهای بین المللی،					
	9	تعاملات بین المللی					
چهارم	10	منابع فرعی حقوق بین الملل عمومی					پرسش و پاسخ
	11	اصول عمومی حقوق					
	12	/ دوکتورین / رویه قضایی					
پنجم	13	منابع حقوق بین الملل					پرسش و پاسخ
	14	منابع مندرج در اساسنامه محکمه بین المللی عدالت					
	15	منابع خارج از اساسنامه محکمه بین المللی عدالت					
ششم	16	اصول هفت گانه حقوق بین الملل					

پرسش و پاسخ				اصول هفت گانه حقوق بین الملل	17	
				اصول هفت گانه حقوق بین الملل	18	
پرسش و پاسخ				شخصیت های حقوق بین الملل	19	هفتم
				دولت و عناصر متشکله آن	20	
				شناخت دولت و حکومت	21	
پرسش و پاسخ				سازمانهای بین المللی	22	هشتم
				افراد و سایر شخصیت ها	23	
				سازمانهای آزادی بخش	24	
پرسش و پاسخ				امتحان وسط سمستر	25	نهم
				حقوق بین المللی ابحار	26	
				حقوق کشورهای محاط به خشکه	27	
پرسش و پاسخ				حقوق بین المللی هوا فضا	28	دهم
				حقوق بین المللی فضا	29	
				حقوق بین المللی کیهان	30	
پرسش و پاسخ				مخاصمات مسلحانه بین المللی	31	یازدهم
				مفهوم، آثار و اصول حاکم بر جنگ	32	
				دفاع مشروع، دفاع جمعی، بیطرفی	33	
پرسش و پاسخ				حقوق بشر دوستانه بین المللی / جنایات و محاکم بین المللی	34	دوازدهم
				جنایات بین المللی	35	
				محاکم و مجازات بین المللی	36	
پرسش و پاسخ				مسئولیت دولتها	37	سیزدهم
				مفهوم مسئولیت دولتها	38	

					انواع مسئولیت دولت ها	39	
پرسش و پاسخ					ضمانت اجرای حقوق بین الملل عمومی	40	چهاردهم
					مفهوم ضمانت اجرا	41	
					انواع ضمانت اجراها	42	
پرسش و پاسخ					حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات	43	پانزدهم
					مفهوم اختلافات بین المللی	44	
					انواع روش های حل و فصل اختلافات بین المللی	45	
پرسش و پاسخ					حقوق بین الملل عمومی در اسلام / منابع حقوق بین الملل در اسلام	46	شانزدهم
					اصول حقوق بین الملل در اسلام	47	
					اسلام و عدم مداخله در امور کشورها	48	

منابع یا مآخذ:::	
مآخذ اساسی	<ol style="list-style-type: none"> 1. دانش، سرور. (1393). درآمدی بر حقوق بین الملل عمومی، کابل: انتشارات ابن سینا 2. نیاز به تدوین منبع درسی
مآخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. آکهرست، مایکل. (1372). کلیات نوین حقوق بین الملل، ترجمه مهرداد داراب پور، چ1، تهران: انتشارات جهان معاصر. 2. براونلی، یان. (1966). اصول حقوق بین الملل عمومی، ترجمه دکتر محمد حبیبی مجنده چ هشتم، تهران: انتشارات دانشگاه مفید. 3. رسو، شارل. (1347). حقوق بین المللی عمومی، ترجمه محمد علی حکمت، ج1، چ1، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. 4. صفدری، محمد. (1392). حقوق بین الملل عمومی، چاپ اول تهران: انتشارات دانشگاه تهران، 5. ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، چ چهارم، 6. مقصود لو، سید داود. (1381). حقوق بین الملل عمومی، چ1، تهران: انتشارات سنجش. 7. موسی زاده، رضا. (1394) بایست های حقوق بین الملل عمومی، چ بیست و پنجم،

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش تحقیق

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنچی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	روش تحقیق
کود مضمون:	LA0544
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (1 نظری و 1 عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	LA0432
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

درین مضمون آشنایی با روش های قبول شده تحقیق علمی برای تکمیل منوگراف و کارهای علمی- تحقیقی که برای محصلین ضروری و با اهمیت است؛ صورت می گیرد. محصل میتواند از چگونگی انتخاب عنوان، نوشتن طرح تحقیق، طرح فرضیه و سوالات تحقیق، انتخاب جامعه نمونه، روش های جمع آوری اطلاعات، روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات و نوشتن گزارش تحقیق را در این مضمون بی آموزد.

اهداف آموزشی:

- بهبود مهارت ها در انجام تحقیق علمی مؤثر، تفکر انتقادی، شناخت چالش های اجتماعی، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی
- درک و یادگیری نحوه نگارش طرح تحقیق علمی به خصوص در حوزه مباحث حقوقی
- یادگیری اصول اساسی و نحوه انجام تحقیقات حقوقی مسلکی
- کسب مهارت در نوشتن منوگراف و مقالات حقوقی
- یادگیری نحوه اجرای سلسله ای تحقیق علمی-حقوقی به نحوی که محصل قادر به استخراج مقاله علمی از نوشته خود باشد

شیوه های تدریس و آموزش

- طرح بحث توسط استاد و تشریح مباحث نظری؛
- کار گروهی و کار صنفی؛
- پرسش و پاسخ بین محصلین و استاد؛
- تمرین درس در داخل صنف.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفاهیم عمومی شامل، علم، تحقیق و تحقیق علمی؛
- مبانی روش تحقیق؛
- فرایند انجام یک تحقیق علمی؛
- عناصر ساختاری و ویژگی های تحقیق علمی؛
- اجزای اصلی تحقیق علمی؛
- نظریه علمی؛
- انتخاب عنوان تحقیق
- نحوه نگارش طرح یا پروپوزال تحقیق؛
- تشخیص اهداف تحقیق علمی؛
- فرضیه و سوالات تحقیق علمی؛
- متغیرهای تحقیق علمی؛
- تعریف جامعه آماری؛
- روش های جمع آوری اطلاعات؛
- تنظیم بودجه و زمان بندی اجرای تحقیق؛
- تهیه گزارش تحقیق علمی و انواع گزارش تحقیق؛
- عناصر ساختاری مقاله علمی.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع				
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	ن.م.ر	نتایج متوقعه مضمون	مجموع	۱	بهبود مهارت ها در انجام تحقیق علمی مؤثر، تفکر انتقادی، شناسخت چالش های اجتماعی، استدلال حقوقی، و تحلیل حقوقی			۲			
5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	ن.م.ر					2	2		2	درک و یادگیری نحوه نگارش طرح تحقیق علمی به خصوص در حوزه مباحث حقوقی	3
4. شناسخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضا یا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	ن.م.ر					1	1		1	یادگیری اصول اساسی و نحوه انجام تحقیقات حقوقی مسلکی	4
3. شناسخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	ن.م.ر					1	1		1	کسب مهارت در نوشتن منوگراف و مقالات حقوقی	5
2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	ن.م.ر					2	2		1	یادگیری نحوه اجرای سلسله ای تحقیق علمی -حقوقی به نحوی که محصل قادر به استخراج مقاله علمی از نوشته خود باشد	مجموع
1. شناسخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر					1	1		1	مجموع	1.2
1.86/3						اوسط عمومی					
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم			

پلان درسی هفته وار مضمون روش تحقیق

نوع مضمون	تعداد کردیت	سمستر	صنف	دبیرتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
حتمی- تخصصی	2	پنجم	سوم	حقوق عمومی	روش تحقیق	حقوق	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					معرفی مضمون	1	اول
					مفاهیم عمومی	2	
پرسش و پاسخ					مبانی روش تحقیق علمی	3	دوم
					فرایند تحقیق علمی	4	
					عناصر ساختاری تحقیق علمی	5	سوم
					ویژگی های تحقیق علمی	6	
پرسش و پاسخ					اجزای اصلی روش تحقیق علمی	7	چهارم
					نظریه علمی	8	
					انتخاب عنوان	9	پنجم
					تعیین حیطه، حوزه و موضوع تحقیق	10	
پرسش و پاسخ					نگارش طرح یا پروپوزال تحقیق	11	ششم
					اجزای پروپوزال تحقیق	12	
					تمرین نگارش بیان مسئله	13	هفتم
					تعیین اهداف تحقیق	14	
پرسش و پاسخ					فرضیه ها و سوال های تحقیق	15	هشتم
					تعریف متغیر های تحقیق	16	

					تمرین تشخیص متغیر های تحقیق	18	نهم
					امتحان وسط سمستر	19	
					روش های جمع آوری اطلاعات	20	دهم
					شناخت منابع اولیه و ثانویه	21	
پرسش و پاسخ					معرفی روش های مطالعه علمی	22	یازدهم
					تمرین شناخت منابع	23	
					روش های نمونه گیری	24	دوازدهم
					تعریف جامعه نمونه و انواع آن	25	
پرسش و پاسخ					تنظیم بودجه تحقیق	25	سیزدهم
					زمان بندی اجرای تحقیق	26	
					تهیه گزارش تحقیق عملی	27	چهاردهم
					معرفی انواع گزارش های تحقیقی	28	
پرسش و پاسخ					عناصر ساختاری مقاله علمی	29	پانزدهم
					عناصر ساختاری منوگراف تحقیقی	30	
					تمرین تدوین ساختار منوگراف	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:

1. رحیمی، ولی محمد (۱۳۶۲ش) اساسات نگارش رساله ها... کابل: پوهنتون کابل.
2. رشیق، محمد حسن (۱۳۸۴ش) طرز نگارش اثر علمی تحقیقی. کابل: پوهنتون کابل.
3. وزارت عدلیه (۱۳۸۲ش) مقررہ فعالیتہای علمی - تحقیقی - ونشراتی موسسات علمی تحقیقی « جریده رسمی. شماره ۸۱۵.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عقود معین

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	عقود معین
کود مضمون:	LA0545
تعداد کریدیت:	2 کریدیت نظری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

مباحث عقود از مهم ترین بخش های حقوق مدنی در نظام حقوقی افغانستان است که هر محصل و حقوقدانی نیازمند به بررسی مطالعه و تعمق در آن می باشد. بحث عقود را میتوان به دو بخش عمده تقسیم کرد. در یک بخش قواعد عمومی عقود مورد بحث قرار می گیرد و در بخش دیگر به احکام و مقررات عقود معین پرداخته میشود. بخش اول تحت عنوان حقوق وجایب تدریس طی دو سمستر تدریس گردید. بخش دوم که به عقود معین معروف است به بررسی و تحلیل عقود متعددی که در قانون نام و احکام مشخصی دارند اختصاص دارند. عقود معین از جمله مضامین تخصصی دیپارتمنت حقوق خصوصی می باشد که طی دو کریدیت تدریس میشود. در این مضمون عقود معین به دسته های متفاوت از جمله عقود تملیکی، انتفاعی، امانی و نظیر اینها تقسیم شده و یک نمونه از هر دسته با قواعد حاکم بر آن در قانون مدنی، تدریس میشود.

اهداف آموزشی:

- شناخت انواع عقود معین در قانون مدنی و تشخیص قواعد حاکم بر عقود و حقوق و تعهدات طرفین بر حسب ماهیت آنها
- شناخت ارکان و شرایط عقود معین و ضمانت اجرای عدم رعایت آنها
- شناخت روش های انحلال عقود معین و درک آثار مرتب بر آن
- کسب مهارت های لازم برای حل قضایای مدنی ناشی از عقود تملیکی، انتفاعی، توثیقی، امانی و تبرعی مبتنی بر فقه و قانون
- کسب مهارت های لازم برای تنظیم عقود معین مبتنی بر فقه و قانون

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مطالعه قضایا و مرور قوانین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- عقد بیع
- عقد اجاره
- عقد ودیعه
- عقد عاریت
- عقد وکالت
- عقد قرض

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرفقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

-----مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس	
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثبات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی			۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۲	شناخت ارکان و شرایط عقود معین و ضمانت اجرای عدم رعایت آنها	
2	3	1	3	1	2	۳	شناخت روش های انحلال عقود معین و درک آثار مرتب بر آن	
2	3	1	3	1	1	۴	کسب مهارت های لازم برای حل قضایای مدنی ناشی از عقود تملیکی، انتفاعی، توثیقی، امانی و تبرعی مبتنی بر فقه و قانون	
3	3	1	3	1	1	۵	کسب مهارت های لازم برای تنظیم عقود معین مبتنی بر فقه و قانون	
2.4	3	1	3	1.2	1.4	مجموع		
2/3						اوسط عمومی		
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون عقود معین

نوع مضمون	تعداد کپی	سمستر	صنف	دیپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
حتمی - تخصصی	2	چهارم	دوم	حقوق خصوصی	عقود معین	حقوق	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					معرفی مضمون، منابع و مفردات درسی	1	اول
					تعریف عقود تملیکی و عهده و فرق آنها	2	
پرسش و پاسخ					تعریف و خصوصیات عقد بیع	3	دوم
					انواع عقد بیع	4	
پرسش و پاسخ					ارکان عقد بیع	5	سوم
					شرایط عقد بیع شرایط انعقاد	6	
پرسش و پاسخ					شرایط عقد بیع شرایط صحت	7	چهارم
					شرایط عقد بیع شرایط نفاذ و لزوم	8	
پرسش و پاسخ					موضوع تسلیم / زمان و محل	9	پنجم
					ضمانت اجرای تسلیم مبیع	10	
پرسش و پاسخ					آثار تسلیم انتقال ضمان معوض	11	ششم
					قاعده تلف شدن مبیع قبل از قبض	12	
پرسش و پاسخ					ضمان استحقاق (ضمان درک)	13	هفتم
					انحلال عقد بیع (اقاله)	14	
پرسش و پاسخ					انحلال عقد بیع (فسخ)	15	هشتم
					انحلال عقد بیع (انفساخ)	16	
کتبی					عقد اجاره و شرایط آن	17	نهم

					امتحان 20 فیصد	18	
پرسش وپاسخ					حقوق و وجایب مؤجر و مستأجر	19	دهم
					انحلال عقد اجاره	20	
پرسش وپاسخ					عقد ودیعه و شرایط آن	21	یازدهم
					حقوق و وجایب مودع و مستودع	22	
پرسش و پاسخ					انحلال عقد ودیعه	23	دوازدهم
					عقد عاریت و شرایط آن	24	
پرسش وپاسخ					حقوق و وجایب معیر و مستعیر	25	سیزدهم
					انحلال عقد عاریت	26	
پرسش وپاسخ					عقد وکالت و شرایط آن	27	چهاردهم
					حقوق و وجایب وکیل و مؤکل	28	
پرسش وپاسخ					عقد قرض و شرایط آن	29	پانزدهم
					حقوق و وجایب طرفین	30	
جمع بندی					انحلال عقد قرض	31	شانزدهم
					جمع بندی	32	

منابع یا مأخذ:::	
<p>1. رسولی، عبدالحسین، (1396ش) قواعد عمومی قراردادها، کابل: نشر امیری.</p> <p>2. عبدالله، نظام الدین، 1391. عقود معین. کابل: انتشارات سعید.</p> <p>3. قانون مدنی - جلد سوم مصوب 1355.</p>	1. مأخذ اساسی
<p>1. اتاسی، محمد خالد. 1370. شرح مجله الاحکام العدلیه. ترجمه: موج سمنگانی و عبدالواحد نهضت فراهی. کابل: انتشارات ستره محکمه.</p> <p>2. الزحیلی، وهبه. 1997م. الفقه الاسلامی وادلته. الجزء الرابع، بیروت: دار الفکر، الطبعة الرابعة.</p> <p>3. کاتوزیان، ناصر. 1385ه.ش. حقوق مدنی، قواعد عمومی قراردادها. ج5، تهران: انتشارات بهمن برنا.</p>	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد فقهی (مدنی)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	قواعد فقهی (مدنی)
کود مضمون:	LA0546
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

با توجه به اینکه نظام حقوقی افغانستان در حوزه های مدنی و جزایی بر مبنای فقه اسلامی بنا یافته است، ضرورت است تا محصلین با قواعد فقهی آشنا گردند. هدف از این مضمون این است تا محصلین با احکام کلی و قواعد فقهی آشنا گردند و قدرت و توانایی ایشان در فهم مشکلات حقوقی و فقهی افزایش یابد. در این مضمون محصلین با قواعد متعدد فقهی که در حوزه حقوق مدنی کاربرد بیشتری دارد آشنا می شوند.

اهداف آموزشی:

- شناخت احکام کلی و قواعد فقهی
- کسب مهارت های لازم برای استنباط حکم قضایای مدنی، تجارتي و فامیلی از قواعد فقهی
- کسب مهارت های لازم برای استناد به احکام فقهی در صورت سکوت و ابهام قانون
- شناخت قواعد اصلی و ثانوی و یادگیری نحوه ترجیح قواعد اصلی بر ثانوی
- کسب مهارت چگونگی استناد به قواعد فقهی حین دعوی، دفع دعوی، صدور حکم و تفسیر قانون

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- مطالعه و مرور متون مربوط به قواعد فقهی مدنی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، موضوع، هدف و اهمیت قواعد فقهی
- قاعده الامور بمقاصدها
- قاعده اليقين لايزول بالشك
- قاعده المشقه تجلب التيسير
- قاعده العاده محكمه
- قاعده لاضرر و لاضرار
- قاعده البيئه للمدعى وليمين على من انكر
- قاعده يلزم مراعات الشرط بقدر الامكان
- قاعده يضاف الفعل الى الفاعل لا الى الامر مالم يكن مجبرا
- قاعده الامر بالتصرف الملك الغير باطل
- قاعده الخراج بالضمان
- قاعده اعمال الكلام اولى من اهماله

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**پالیسی حاضری**

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد		
6.	5.	4.	3.	2.	1.			<p>شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی</p>	۱۰۳۰۵
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسالمتی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی	۱	۱		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	۱	۱		
1	2	1	3	1	3	۲	۲		
3	3	1	3	1	3	۳	۳		
3	2	1	3	1	3	۴	۴		
2	2	1	3	1	2	۵	۵		
3	3	1	3	1	3	مجموع	2.4		
2.4	2.4	1	3	1	2.8	اوسط عمومی	32.1/		
						۳ = مطابقت کامل			
						۲ = مطابقت نسبی			
						۱ = مطابقت کم			

پلان درسی هفته وار مضمون قواعد فقهی (مدنی)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	حقوق	قواعد فقهی مدنی	حقوق خصوصی	سوم	پنجم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و تعارف با محصلین					پرسش وپاسخ
	2	تعریف، موضوع، هدف و اهمیت قواعد فقهی					
دوم	3	ویژگی ها و منابع قاعده فقهی					پرسش وپاسخ
	4	تاریخچه قواعد فقهی					
سوم	5	قاعده الامور بمقاصدها					پرسش وپاسخ
	6	قواعد فرعی که تحت این قاعده قرار دارد					
چهارم	7	قاعده الیقین لایزول بالشک					پرسش وپاسخ
	8	قواعد فرعی در مورد یقین					
پنجم	9	قاعده المشقه تجلب التیسیر					پرسش وپاسخ
	10	قواعد فرعی که تحت این قاعده قرار دارد					
ششم	11	قاعده العاده محکمه					پرسش وپاسخ
	12	قواعد فرعی در مورد عرف					
هفتم	13	قاعده لاضرر و لاضرار					پرسش وپاسخ
	14	قواعد فرعی در مورد قاعده لا ضرر					
هشتم	15	قاعده البینه للمدعی ولیمین علی من انکر					پرسش وپاسخ
	16	قواعد فرعی در مورد ادله اثبات					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					قاعده التابع تابع	19	دهم
					قواعد فرعی که در مورد احکام تابع و متبوع است	20	
پرسش و پاسخ					قاعده يلزم مراعات الشرط بقدر الامکان	21	یازدهم
					قواعد فرعی در مورد شرایط معاملات	22	
پرسش و پاسخ					قاعده يضاف الفعل الى الفاعل لا الى الامر مالم يكن مجبرا	23	دوازدهم
					قواعد فرعی که در مورد نسبت فعل به مباشر است	24	
پرسش و پاسخ					قاعده الامر بالتصرف الملك الغير باطل	25	سیزدهم
					قواعد فرعی در این زمینه	26	
پرسش و پاسخ					قاعده الخراج بالضمان	27	چهاردهم
					قواعد فرعی در مورد تاوان	28	
پرسش و پاسخ					قاعده اعمال الكلام اولی من اهماله	29	پانزدهم
					قواعد فرعی که از قاعده فوق متاثر شده است	30	
جمع بندی					جمع بندی موضوعات	31	شانزدهم
					رهنمائی امتحان	32	

	لکچر نوت / کتاب درسی:
<p>1- زرقاء . مصطفى. 1381. شرح نود و نه قاعده فقهی . ترجمه: عبدالواحد نهضت فراهی. کابل: انتشارات میوند.</p> <p>2- نذیر، داد محمد (1389). قواعد فقهی. کابل: انتشارات سعید.</p>	1. ماخذ اساسی
<p>1. الزحیلی، مصطفى، (2004). القواعد الفقهیه. دمشق:</p> <p>2. حیدر، علی. بی تا. درر اللحكام شرح مجله الاحکام العدلیه. ترجمه فهی حسینی. بی حا.</p> <p>3. قانون مدنی افغانستان - جلد اول مصوب 1355.</p>	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق تجارت
کود مضمون:	LA0547
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

حقوق تجارت از رشته های حتمی - تخصصی و کاربردی در حوزه حقوق خصوصی میباشد. از آنجا که معاملات تجاری و تجار نقش عمده ای در انکشاف و رشد اقتصاد یک کشور ایفا میکنند. بناء تجار تابع قواعد و مقررات ویژه ای هستند و حقوق و تعهدات خاصی در قوانین برای شان به رسمیت شناخته شده است. مضمون حقوق تجارت مفهوم معاملات تجاری و انواع آن، مفهوم تاجر و انواع آن، حقوق و تعهدات تجار، قراردادهای تجاری، روش های حل منازعات تجاری، رقابت های تجاری و اسناد تجاری و قواعد حاکم بر آن را مورد بحث قرار میدهد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مصادیق و انواع معاملات تجاری، تشخیص فایده تفکیک بین انواع معاملات تجاری و شناخت منابع قواعد امری و اختیاری حاکم بر معاملات تجاری
- شناخت حقوق و تعهدات تاجر، اصول حاکم بر رقابت تجاری و قواعد حاکم بر سرمایه گذاری
- شناخت قواعد جزایی مربوط به رقابت تجاری ناسالم، عدم پرداخت چک
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی و حل اختلافات در زمینه صدور انواع اسناد تجاری، ارائه، قبولی و دریافت وجه اسناد تجاری، ظهر نویسی و آثار حقوقی عدم قبولی و عدم پرداخت وجه سند تجاری
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قرارداد های تجاری نمونه، قرارداد نمایندگی تجاری، کمیشن کاری و

دلالی

شیوه های تدریس و آموزش:

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛

- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن،
- مرور قوانین و مطالعه قضایای تجاری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول: کلیات حقوق تجارت
- فصل دوم: معاملات تجاری و شرایط تحقق آن
- فصل سوم: تاجر
- فصل چهارم: قرارداد های تجاری
- فصل پنجم: اسناد تجاری و انواع آن
- فصل ششم: سرمایه گذاری

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

----- مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسالکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثبات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	نتایج متوقعه مضمون	۱	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			شناخت مصادیق و انواع معاملات تجاری، تشخیص فایده تفکیک بین انواع معاملات تجاری و شناخت منابع قواعد امری و اختیاری حاکم بر معاملات تجاری
1	2	1	3	1	2			شناخت حقوق و تعهدات تاجر، اصول حاکم بر رقابت تجاری و قواعد حاکم بر سرمایه گذاری
1	1	1	3	2	1			شناخت قواعد جزایی مربوط به رقابت تجاری ناسالم، عدم پرداخت چک
1	2	3	3	3	1			شناخت قواعد جزایی مربوط به رقابت تجاری ناسالم، عدم پرداخت چک
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی و حل اختلافات در زمینه صدور انواع اسناد تجاری، ارائه، قبولی و دریافت وجه اسناد تجاری، ظهر نویسی و آثار حقوقی عدم قبولی و عدم پرداخت وجه سند تجاری		
1	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قرارداد های تجاری نمونه، قرارداد نمایندگی تجاری، کمیشن کاری و دلالی	۵	
1.4	2.2	1.4	3	1.6	1.2	مجموع		
1.8/3						اوسط عمومی		
						۳ = مطابقت کامل		
						۲ = مطابقت نسبی		
						۱ = مطابقت کم		

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت

نوع مضمون	تعداد کريدت	سمستر	صنف	ديپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
حتمی تخصصی	2	پنجم	سوم	حقوق خصوصی	حقوق تجارت	حقوق	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی					پرسش و پاسخ
	2	اهداف ، ضرورت و روش تدریس					
دوم	3	مفاهیم، تجارت، حقوق تجارت					پرسش و پاسخ
	4	جایگاه حقوق تجارت در بین سایر رشته ها					
سوم	5	سیر تاریخی حقوق تجارت در جهان					پرسش و پاسخ
	6	سیر تاریخی حقوق تجارت در افغانستان					
چهارم	7	منابع حقوق تجارت					پرسش و پاسخ
	8	معاملات تجاری					
پنجم	9	انواع معاملات تجاری اصلی، ذاتی و مختلط					پرسش و پاسخ
	10	چند نمونه از معاملات تجاری					
ششم	11	تاجر؛ مفهوم و انواع تاجر					پرسش و پاسخ
	12	اهلیت تجاری (تاجر)					
هفتم	13	حقوق تاجر					پرسش و پاسخ
	14	وجایب تاجر					
هشتم	15	رقابت تجاری و اصول حاکم					پرسش و پاسخ
	16	ضمانت اجرای نقض قواعد حاکم بر رقابت تجاری					
نهم	17	مرور و مباحثه					کتبی
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	نماینده گی تجاری، قرارداد					

پرسش وپاسخ					حقوق و جاب طرفین در قرارداد نماینده تجارتي	20	
پرسش وپاسخ					اسناد تجارتي، مفهوم و انواع آن	21	يازدهم
					خصوصيات اسناد تجارتي	22	
پرسش وپاسخ					برات، مفهوم، شرايط صدور	23	دوازدهم
					آثار صدور و ظهري نوسي برات	24	
پرسش وپاسخ					چک، شرايط صدور، انتقال و مدت اعتبار چک	25	سيزدهم
					مسئوليت و آثار صدور چک	26	
پرسش وپاسخ					مفهوم، اهميت و انواع قرارداد هاي تجارتي	27	چهاردهم
					قرارداد هاي تجارتي بين المللي	28	
پرسش وپاسخ					قرارداد هاي تجارتي داخلي	29	پانزدهم
					مفهوم و انواع سرمايه گذاري	30	
جمع بندي					اسناد ملي و بين المللي در زمينه حمايت از سرمايه گذاري	31	شانزدهم
					امتيازات و محدوديت هاي سرمايه گذاري در افغانستان	32	

منابع يا مأخذ:	
1. اصولنامه تجارت افغانستان 1336. 2. ستانکزي، نصرالله و ولي محمد ناصح. 1387. حقوق تجارت. کابل: پروژه امور عدلي و قضايي افغانستان. 3. قانون اسناد قابل معامله 1387. 4. قانون سرمايه گذاري خصوصي 1384 5. قانون قراردادهاي تجارتي 1393.	1. ماخذ اساسي
1. اسکيني، رييعا. 1382. حقوق تجارت. تهران: سمت. 2. حسني، حسن. 1378. حقوق تجارت. تهران: نشر ميزان. 3. قانون قرارداد هاي تجارتي 1393. 4. ميرزايي، علي محمد (ب.ت) حقوق تجارت (1)، کابل:	2. ماخذ کمکي

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي

رشته حقوق

مفردات و پلان درسي هفته وار مضامين

صنف سوم - سمستر ششم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دییارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای اختصاصی (2)
کود مضمون:	LA0640
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0540
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

در حقوق جزای اختصاصی همانگونه که از عبارت آن بر می آید به طور خاص و اختصاصی شرایط تحقق هریک از جرایم بررسی و عوامل مؤثر و قواعد لازم الرعایه در تحقق جرایم، مورد شناسایی قرار می گیرد. مضمون حقوق جزای اختصاصی 2 به بررسی هر یک از جرایم علیه اموال و آسایش عمومی در کد جزا، عناصر متشکله و مجازات آنها می پردازد. محصلین با فراگیری مضمون حقوق جزایی اختصاصی در دو سمستر قادر خواهند شد منجیث کارشناسان حقوق جزا در بخش های مختلف سیستم عدلی و قضایی به انجام خدمت مبادرت ورزند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مبانی، ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده جرایم علیه اموال و مالکیت در کد جزا
- آشنایی با مفهوم مدارک اثباتیه، انواع و وسایل اثبات در جرایم علیه اموال و مالکیت
- شناخت مفهوم سرقت، انواع، مدارک اثباتیه، آثار ثبوت، و مجازات آن در کد جزا و فقه اسلامی
- ارتقای دانش و تربیه نیروی متخصص در زمینه رسیدگی به دعاوی جزایی و تفکیک قواعد حقوق جزای اختصاصی از قواعد حقوق جزای عمومی
- کسب مهارت تجزیه و تحلیل قواعد جزایی و کمک در تحکیم عدالت جزایی در جامعه

شیوه های تدریس و آموزش

- در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن، مطالعه و مرور کد جزا و قوانین خاص جزایی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- بررسی جرایم علیه اموال و آسایش عمومی؛
- جرم سرقت مستوجب حد و تعزیر؛
- عناصر (ارکان) متشکله جرم سرقت و وسایل اثبات آن؛
- بررسی جرم سرقت کبری در قوانین موضوعه افغانستان؛
- آثار ثبوت حد سرقت، محل و موضع قطع؛
- اسباب سقوط حد سرقت؛
- جرم راهزنی در فقه و کد جزا؛
- جرم خیانت در امانت و عناصر متشکله آن؛
- جرم غصب اسناد و امضا؛
- جرم تهدید و عناصر متشکله آن؛
- جرم فریب کاری و عناصر متشکله آن؛
- جرم رشوه و عناصر متشکله آن؛
- جرم اختلاس و عناصر متشکله آن؛
- جرم شهادت دروغ و عناصر متشکله آن؛
- جرم سوگند دروغ و اطلاع دروغ و عناصر متشکله آنها.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**پالیسی حاضری**

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.
- **پالیسی نمره دهی:** نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	ساعات		
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریات و شرایط مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			نتایج متوقعه مضمون	۵
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۱	۱		
۱	۲	۳	۱	۱	۱	۲	۲		
۱	۲	۳	۱	۱	۳	۳	۳		
۲	۲	۳	۱	۱	۱	۴	۴		
۲	۳	۳	۱	۱	۱	۵	۵		
۳	۲	۳	۱	۲	۱	مجموع	۱.۸		
۱.۸	۲.۲	۳	۱	۱.۲	۱.۴	اوسط عمومی	۱.۷/۳		
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی		۳ = مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق جزایی اختصاصی (2)	حقوق جزا و علوم جنایی	سوم	ششم	2	حتمی- تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون بیان کلیات					پرسش و پاسخ
	2	مقدمه ای جرایم علیه اموال					
دوم	3	جرم سرقت مستوجب حد و تعزیر					پرسش و پاسخ
	4	ناصر (ارکان) متشکله جرم سرقت					
سوم	5	وسایل اثبات در جرم سرقت صغری					پرسش و پاسخ
	6	مجازات جرم سرقت صغری					
چهارم	7	بررسی جرم سرقت کبری در قوانین موضوعه افغانستان					پرسش و پاسخ
	8	آثار ثبوت حد سرقت					
پنجم	9	محل و موضع قطع					تحریر حقوقی
	10	اسباب سقوط حد سرقت					
ششم	11	جرم راهزنی در فقه و قانون جزا					پرسش و پاسخ
	12	شرایط تحقق جرم راهزنی و مجازات آن از منظر فقه و کد جزا					
هفتم	13	جرم خیانت در امانت و عناصر آن					پرسش و پاسخ
	14	وسایل اثبات جرم خیانت در امانت و مجازات آن					
هشتم	15	جرم غصب اسناد و امضاء عناصر غصب اسناد و امضا					پرسش و پاسخ
	16	مجازات جرم غصب اسناد و امضا					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					کتبی

					18	
پرسش و پاسخ					19	دهم
					جرم تهدید و عناصر متشکله آن	
کار گروهی					20	یازدهم
					مجازات جرم تهدید	
پرسش و پاسخ					21	دوازدهم
					جرم فریب کاری و عناصر آن	
پرسش و پاسخ					22	سیزدهم
					مجازات فریب کاری در کد جزا	
پرسش و پاسخ					23	چهاردهم
					جرم رشوت و عناصر متشکله آن	
پرسش و پاسخ					24	پانزدهم
					مجازات جرم رشوت	
پرسش و پاسخ					25	شانزدهم
					جرم اختلاس و عناصر متشکله آن	
ارائه سمینار					26	هجدهم
					مجازات جرم اختلاس در کد جزا	
ارائه سمینار					27	نوزدهم
					جرم شهادت دروغ و عناصر آن	
ارائه سمینار					28	بیستم
					مجازات جرم شهادت دروغ	
ارائه سمینار					29	هفدهم
					جرم سوگند دروغ	
ارائه سمینار					30	هجدهم
					مجازات جرم سوگند دروغ	
ارائه سمینار					31	شانزدهم
					جرم اطلاع دروغ،	
ارائه سمینار					32	هجدهم
					راهنمایی و حل مشکلات محصلین	

منابع یا مأخذ::	
1. ماخذ اساسی	نذیر، داد محمد. (1393). حقوق جزای اختصاصی. جلد اول. انتشارات مجد. چاپ اول.
2. ماخذ کمکی	1. شامبیاتی. هوشنگ. (1393). حقوق جزای اختصاصی. تهران: انتشارات مجد. چاپ دوم. 2. عوده، عبدالقادر. (1394). حقوق جزای اختصاصی. ترجمه: فرهودی نیا، حسن. بی جا: نشر احسان. چاپ اول. جلد دوم. 3. کد جزای ۱۳۹۶ 4. هدایه شریف (کتاب جنایات)

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق عینی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق عینی 2
کود مضمون:	LA0641
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0541
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

نیازهای مادی انسان مانند خوردن، نوشیدن، استراحت کردن و نظیر اینها متعدد و متنوع است. رفع این نیازهای مادی مستلزم کسب اموال و ملکیت است تا توسط آن انسان‌ها بتوانند این نیازها را رفع نمایند. اشخاص حقوقی نیز جهت پیشبرد فعالیت‌های خویش ضرورت به اکتساب مال توسط ممثلین خویش که عبارت از اشخاص حقیقی (انسان‌ها) است، دارند. اکتساب اموال و ملکیت یکی از ارکان مهم زندگی و یکی از نیازهای اولیه و بی‌نهایت اساسی اشخاص است. آشنایی محصلین با حق ملکیت، حقوق متفرع از ملکیت و مصادر کسب ملکیت امری ضروری است. با توجه به این مهم است که تدریس حقوق عینی در رشته حقوق پیش بینی شده است. در این مضمون نخست مفاهیم اساسی همچون حق عینی، ملکیت، مال و انواع آن توضیح داده میشود. سپس اسباب کسب ملکیت و احکام هر یک در قانون مدنی مورد بحث قرار گرفته و در نهایت حقوق عینی اصلی و تبعی در قانون مدنی تدریس میگردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و مصادیق حق عینی، مقایسه حق عینی با حق دینی و شناخت حق ملکیت، انواع و آثار آن
- یادگیری انواع مال و تشخیص فایده تقسیم بندی اموال در قانون مدنی
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه وصیت و اجرای آن، وصیت واجبه، حق شفیع، تصاحب اشیاء، احیاء اراضی موات، التصاق و حیازت
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم عقود توثیقی از جمله عقد رهن رسمی و حیازی، دریافت حق اختصاص و عقود انتفاعی از جمله عقد حکر
- کسب مهارت‌های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از ملکیت مشاع، تقسیم مال مشاع، حقوق ارتفاق، حق شفیع و حق رهن

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مرور قانون مدنی، بررسی قضایای مربوط به حقوق عینی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف حق و تقسیمات آن
- حق عینی و انواع آن
- مفهوم مال و انواع آن
- ملکیت و انواع آن
- اسباب کسب ملکیت؛ اول: استیلا بر اموال؛ دوم: التصاق و احکام آن؛ سوم: وصیت؛ چهارم: شفع؛ پنجم: حیازت
- حقوق متفرع از ملکیت
- حقوق عینی تبعی
- اول: حق رهن
- دوم: حق حبس مال
- سوم: حق اختصاص
- چهارم: حق امتیاز

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	موضوع
12.	11.	10.	9.	8.	7.		
اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعیین حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	نتایج متوقعه مضمون	موضوع
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	1	3	1	2	شناخت مفهوم و مصادیق حق عینی، مقایسه حق عینی با حق دینی و شناخت حق ملکیت، انواع و آثار آن	۱
1	1	1	3	1	1	یادگیری انواع مال و تشخیص فایده تقسیم بندی اموال در قانون مدنی	۲
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه وصیت و اجرای آن، وصیت واجبه، حق شفع، تصاحب اشیاء، احیاء اراضی موات، التصاق و حیازت	۳
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم عقود توثیقی از جمله عقد رهن رسمی و حیازتی، دریافت حق اختصاص و عقود انتفاعی از جمله عقد حکر	۴
3	3	1	3	1	1	کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات ناشی از ملکیت مشاع، تقسیم مال مشاع، حقوق ارتفاق، حق شفع و حق رهن	۵
2.4	2.4	1.2	3	1	1.2	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق عینی (2)

نوع مضمون	تعداد کریدیت	سمستر	صنف	دیپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
حتمی - تخصصی	2	ششم	سوم	حقوق خصوصی	حقوق عینی (2)	حقوق	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					معرفی مضمون و منابع درسی	1	اول
					شفع	2	
پرسش و پاسخ					اجتماع شفعاء	3	دوم
					آثار و انقضای شفع	4	
پرسش و پاسخ					ملک منفعیت شخصی	5	سوم
					حق استعمال	6	
پرسش و پاسخ					حق سکونت	7	چهارم
					حق حکر	8	
پرسش و پاسخ					شرایط و آثار حق حکر	9	پنجم
					حق مجرد	10	
پرسش و پاسخ					حق ارتفاق	11	ششم
					حقابہ، حق مجرا و مسیل	12	
پرسش و پاسخ					حق مرور	13	هفتم
					مرور مواد قانون مدنی	14	
پرسش و پاسخ					تأمینات عینی	15	هشتم
					انواع تأمینات عینی	16	
					امتحان وسط سمستر	17	نهم

امتحان میان سمستر					مقایسه تأمینات عینی و شخصی	18	
پرسش و پاسخ					حقوق عینی تبعی	19	دهم
					انواع حقوق عینی تبعی	20	
پرسش و پاسخ					مقایسه حقوق عینی اصلی و تبعی	21	یازدهم
					مرور قانون مدنی	22	
پرسش و پاسخ					حق رهن حیازی	23	دوازدهم
					آثار رهن حیازی	24	
پرسش و پاسخ					رهن رسمی	25	سیزدهم
					آثار رهن رسمی	26	
پرسش و پاسخ					حق حبس مال	27	چهاردهم
					کار گروهی	28	
پرسش و پاسخ					حق اختصاص	29	پانزدهم
					حق تقدم	30	
جمع بندی					جمع بندی درس	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان	32	

منابع یا مأخذ::	
<ol style="list-style-type: none"> 1. صمیم، پوهنوال عبدالمجید. 1393هـ. حقوق عینی. هرات: انتشارات وامق. 2. عبدالله، نظام الدین، 1389هـ. حقوق عینی. چاپ دوم، کابل: انتشارات سعید. 3. قانون مدنی افغانستان. 1355. منتشره جریده رسمی، شماره 353. کابل. 	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. ابوزهرة، امام محمد. 1994م. الملكية و نظریه العقد. القاهرة: دارالفکر العربی. 2. راجی سمنگانی، قاضی یادگار. 1390هـ. تشریح و توضیح قانون مدنی. حقوق عینی. جلد چهارم، هرات: انتشارات قدس. 3. السنهوری، عبدالرازق احمد. 2000م. الوسیط فی شرح القانون المدنی. الجزء العاشر، منشورات بیروت: الحلبي الحقوقیه. 4. کاتوزیان، ناصر. 1381هـ. اموال و مالکیت. تهران: چاپ پنجم، نشر میزان. 	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق فامیل (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق فامیل (2)
کود مضمون:	LA0642
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0542
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

خانواده هسته اصلی یک جامعه را تشکیل میدهد. ازدواج اساس تشکیل خانواده است، زیرا بر اساس آن معاشرت بین زن و مرد مشروع میگردد و خانواده تاسیس میشود. در اثر عقد ازدواج است که بر هر یک از طرفین اعم از زوج و زوجه حقوق و تکالیف میگردد. آشنایی با این حقوق و تکالیف نقش مهمی در شکل گیری خانواده سالم و بقاء آن دارد. مباحثت مربوط به نامزدی، ازدواج و حقوق مالی و غیر مالی زوجین را در سمسטר قبلی مطالعه نمودیم. در سمسטר دوم روش های انحلال ازدواج از جمله طلاق، تفریق، فسخ و خلع و احکام و آثار هر یک در پرتو فقه و قانون مدنی افغانستان مورد بحث قرار میگیرد.

اهداف آموزشی:

- مقایسه عوامل انحلال ازدواج و تشخیص تاثیر اراده زوج، زوجه و رأی محکمه در انحلال ازدواج در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت آثار ناشی از انحلال ازدواج و ماهیت امری قواعد حاکم بر آثار انحلال ازدواج
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه دستیابی خانم ها به مهر، ارث، نفقه و سایر حقوق غیرمالی زوجه، حقوق و تکالیف مشترک زوجین و ضمانت اجرای عدم رعایت آنها
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه روش های انحلال ازدواج و پروسژر انحلال ازدواج از طریق طلاق، تفریق فسخ و خلع
- کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش صورت دعوی، دفع دعوی، استناد به متون قانونی مربوط به حقوق فامیل و تطبیق مواد قانون با قضایای عینی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و مرور قانون مدنی و قانون احوال شخصیه اهل تشیع در این زمینه؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- آثار ازدواج (مالی و غیر مالی) حقوق مالی زوجه
- حقوق غیر مالی زوجه حقوق و وجایب مشترک زن و شوه
- شروط ضمن عقد ازدواج عوامل انحلال زوجیت در فقه و قانون اول: طلاق
- دوم: خلع
- سوم: تفریق یا متارکه قضایی
- چهارم: فسخ ازدواج
- لعان ، ایلاء وظهار
- نتایج حقوقی انحلال عقد ازدواج
- حقوق فرزند بالای والدین حقوق والدین بالای فرزند

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کامپی
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	نتایج متوقعه مضمون	کامپی
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	1	1	3	1	2	مقایسه عوامل انحلال ازدواج و تشخیص تاثیر اراده زوج، زوجه و رأی محکمه در انحلال ازدواج در نظام حقوقی افغانستان	۱
1	2	1	3	1	1	شناخت آثار ناشی از انحلال ازدواج و ماهیت امری قواعد حاکم بر آثار انحلال ازدواج	۲
3	3	1	3	2	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه دستیابی خانم ها به مهر، ارث، نفقه و سایر حقوق غیرمالی زوجه، حقوق و تکالیف مشترک زوجین و ضمانات اجرای عدم رعایت آنها	۳
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه روش های انحلال ازدواج و پروسژر انحلال ازدواج از طریق طلاق، تفریق فسخ و خلع	۴
3	3	1	3	1	1	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش صورت دعوی، دفع دعوی، استناد به متون قانونی مربوط به حقوق فامیل و تطبیق مواد قانون با قضایای عینی	۵
2.4	2.4	1	3	1.2	1.2	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق فامیل (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق فامیل (2)	حقوق خصوصی	سوم	ششم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	توضیح مفردات درسی					پرسش و پاسخ
	2	آثار ازدواج (مالی و غیر مالی)					
دوم	3	حقوق مالی زوجه: حق مهر و نفقه					پرسش و پاسخ
	4	حقوق غیر مالی زوجه					
سوم	5	حقوق زوج					پرسش و پاسخ
	6	حقوق و وجایب مشترک زوجین					
چهارم	7	ضمانت اجرای تکالیف مشترک					پرسش و پاسخ
	8	شروط ضمن عقد ازدواج					
پنجم	9	عوامل انحلال زوجیت					پرسش و پاسخ
	10	طلاق / مفهوم طلاق و شرایط آن					
ششم	11	شرایط طلاق					پرسش و پاسخ
	12	مقایسه طلاق در قانون مدنی و قانون احوال شخصیه اهل تشیع					
هفتم	13	اقسام طلاق / طلاق رجعی و آثار آن					پرسش و پاسخ
	14	اقسام طلاق / طلاق بائن و آثار آن					
هشتم	15	خلع					پرسش و پاسخ
	16	شروط خلع و آثار آن					
نهم	17	امتحان 20 %					امتحان میان سمستر
	18	امتحان 20 %					
دهم	19	تفریق / تفریق به سبب عیب					

پرسش و پاسخ					تفریق به سبب ضرر	20	
پرسش و پاسخ					تفریق به سبب عدم انفاق	21	یازدهم
					تفریق به سبب غیابت شوهر	22	
پرسش و پاسخ					تعریف و اسباب فسخ ازدواج	23	دوازدهم
					آثار فسخ / فرق بین فسخ و طلاق	24	
پرسش و پاسخ					لعان	25	سیزدهم
					ایلاء /ظهار	26	
پرسش و پاسخ					نتایج حقوقی انحلال ازدواج / عدت	27	چهاردهم
					ثبوت نسب / حضانت	28	
پرسش و پاسخ					حقوق فرزند بالای والدین	29	پانزدهم
					حقوق والدین بالای فرزند	30	
جمع بندی					جمع بندی و پاسخ به سوالات	31	شانزدهم
					راهنمایی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
	مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. عدالتخواه، عبدالقادر. 1395. حقوق فامیل. کابل: سپین زر میلاد. 2. قانون احوال شخصیه اهل تشیع مصوب 1388. 3. قانون مدنی - جلد اول مصوب 1355. 	
	مأخذ کمکی
<ol style="list-style-type: none"> 1. رسولی، عبدالحسین، (1397ش) حقوق خانواده، کابل: بنیاد اندیشه. 2. عبدالله، نظام الدین. 1389. حقوق فامیل. کابل: انتشارات سعید. 3. فایز، عبدالبصیر. 1388. توضیحی بر قانون مدنی افغانستان (حقوق فامیل). کابل: انتشارات سعید. 4. میدیکاموندیال، ازدواج قانونی در افغانستان (رهنمود علمی) کابل - افغانستان، اکتوبر 2004 گلوبل رایتس، حقوق خانواده و طرز رسیدگی به دعاوی آن، چاپ اول جدی سال 1389. 5. هیئت ناروی برای مهاجرین، 1389. رهنمای حقوق خانواده در افغانستان NRC. کابل: مطبعه سریع گرافیکس. 	

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق بین الملل عمومی (2) معاهدات بین المللی
کود مضمون:	LA0643
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	حتمی تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0543
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

معاهدات به عنوان مهمترین منبع حقوق بین الملل به رسمیت شناخته شده است. حقوق و صلاحیت های اعضای جامعه بین المللی و هم چنین تکالیف و مسئولیت های آن ها را به صورت مکتوب مقرر می دارد. در قانون اساسی بسیاری از دولت ها از جمله قانون اساسی افغانستان نیز به رعایت معاهدات بین المللی تأکید فراوان صورت گرفته است؛ بنابراین، آگاهی از مقررات بین المللی مانند آموختن قواعد داخلی ضروری می باشد. اهمیت این موضوع در نصاب رشته حقوق در نظر گرفته شده است و این مضمون منحیث یک مضمون حتمی - تخصصی در دو کريدیت به محصلین این رشته تدریس می شود تا آنها را با موضوعاتی همچون: منابع حقوق معاهدات، مراحل انعقاد معاهدات، حق الشرط برای معاهدت، مراجع صلاحیت دار تفسیر، آثار معاهدات، عمل متقابل در اجرای معاهدات و موانع اعمال متقابل و غیره آشنا نماید.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم کلی همچون معاهده ، دکترین و غیره
- شناخت منابع داخلی و خارجی معاهدات
- آشنایی با مراحل انعقاد معاهدات بین المللی
- درک شرایط حاکم بر مهاهدات و چگونگی ختم یا فسخ معاهدات بین المللی
- شناخت جایگاه معاهدات بین المللی و اهمیت آن در نظام حقوقی افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

- در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- بررسی مفاهیم و کلیات معاهده ، دکترین و غیره
- تاریخچه حقوق معاهدات دوره باستان
- منابع حقوق معاهدات
- طبقه بندی معاهدات
- اصطلاح شناسی معاهدات
- مراحل انعقاد معاهدات (1)
- مراحل انعقاد معاهدات (2)
- حق الشرط برای معاهدت
- تفسیر معاهدات
- مراجع صلاحیت دار تفسیر
- آثار معاهدات
- عمل متقابل در اجرای معاهدات و موانع اعمال متقابل
- پایان معاهدات بین المللی (1)
- پایان معاهدات (2)
- جنگ و حقوق معاهدات

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فابیلی، تجارتي و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱		
2	1	1	2	2	1	آشنایی با مفاهیم کلی همچون معاهده، دکتترین و غیره	۱
2	1	2	3	2	3	شناخت منابع داخلی و خارجی معاهدات	۲
3	2	2	3	1	2	آشنایی با مراحل انعقاد معاهدات بین المللی	۳
3	2	1	3	2	1	درک شرایط حاکم بر مهاهدات و چگونگی ختم یا فسخ معاهدات بین المللی	۴
3	2	2	3	2	3	شناخت جایگاه معاهدات بین المللی و اهمیت آن در نظام حقوقی افغانستان	۵
2.6	1.6	1.6	2.8	1.8	2	مجموع	
2						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل عمومی (2)

(حقوق معاهدات بین المللی)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق بین الملل عمومی (2) حقوق معاهدات بین المللی	حقوق عمومی	سوم	ششم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات مربوط به درس، مفهوم معاهده در دکتترین.					پرسش و پاسخ
	2	تعریف معاهده در کنوانسیون های 1969 و 1986.					
دوم	3	تاریخچه حقوق معاهدات					پرسش و پاسخ
	4	دوران قرون وسطی و معاصر					
سوم	5	منابع حقوق معاهدات					پرسش و پاسخ
	6	منابع خاص و منابع عام					
چهارم	7	طبقه بندی معاهدات					پرسش و پاسخ
	8	ماهوی / شکلی / تشریفات انعقاد.					
پنجم	9	اصطلاح شناسی معاهدات					پرسش و پاسخ
	10	کنوانسیون، توافقنامه، پروتکل.					
ششم	11	مراحل انعقاد معاهدات (1)					پرسش و پاسخ
	12	مذاکره، نگارش و امضای معاهدات					
هفتم	13	مراحل انعقاد معاهدات (2)					پرسش و پاسخ
	14	تصویب معاهدات، مبادله اسناد، تودیع معاهده، امین معاهده، ثبت و انتشار معاهدات.					
هشتم	15	حق الشرط برای معاهدت					پرسش و پاسخ
	16	موانع حق الشرط و اعتراض به حق الشرط.					
نهم	17	امتحان میان سمستر					پرسش و پاسخ
	18	امتحان میان سمستر					

پرسش و پاسخ					تفسیر معاهدات، مفهوم تفسیر، ضرورت تفسیر، اصول تفسیر	19	دهم
					مراجع صلاحیت دار تفسیر	20	
پرسش و پاسخ					آثار معاهدات، نسبی بودن	21	یازدهم
					آثار معاهده نسبت به ثالث	22	
پرسش و پاسخ					اجرای معاهدات، اجرای موقت، تعلیق و توقیف اجراء	23	دوازدهم
					عمل متقابل در اجرای معاهدات و موانع اعمال متقابل	24	
پرسش و پاسخ					معاهدات خاص - معاهدات حقوق بشری، اساسنامه سازمان های بین المللی	25	سیزدهم
					معاهدات حاوی قواعد عرفی و آمره بین المللی	26	
پرسش و پاسخ					پایان معاهدات بین المللی (1)	27	چهاردهم
					بطلان معاهدات	28	
پرسش و پاسخ					پایان معاهدات (2)	29	پانزدهم
					فسخ، تعلیق، انقضای مدت و اجرای تعهدات قرار دادی	30	
پرسش و پاسخ					جنگ و حقوق معاهدات	31	شانزدهم
					رهنمایی محصلین	32	

منابع یا مأخذ:::

1. براونلی، یان. (1966). اصول حقوق بین الملل عمومی، ترجمه دکتر محمد حبیبی مجنده چ هشتم، تهران: انتشارات دانشگاه مفید.
2. رسو، شارل. (1347). حقوق بین المللی عمومی، ترجمه محمد علی حکمت، ج 1، چ 1، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
3. صفدری، محمد. (1392). حقوق بین الملل عمومی، چاپ اول تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
4. ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، چ چهارم،
5. مقصود لو، سید داود. (1381). حقوق بین الملل عمومی، چ 1، تهران: انتشارات سنجش.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول و مبانی مدیریت

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	اصول و مبانی مدیریت
کود مضمون:	LA0648
تعداد کريدیت:	3 کريدیت (2 کريدیت تيوری و 1 کريدیت عملی)
نوعیت مضمون:	اساسی
پيشنياز مضمون:	LA0106
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

فرایند به کارگیری مؤثر و کارآمد منابع مادی و انسانی در برنامه ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل است که برای دستیابی به اهداف سازمانی و بر اساس نظام ارزشی مورد قبول صورت می گیرد را مدیریت و اداره امور می نامند از آنجایی که افغانستان در شرایط کنونی به وجود افرادی توانا در جهت مدیریت منابع ملی و بشری نیازمند است توجه به علم اداره و مدیریت و جای دادن آن در نصاب درسی پوهنتون ها خالی از لطف نخواهد بود. این مضمون در پوهنځی های حقوق به عنوان یک مضمون اساسی در نظر گرفته شده و حاوی محتویات مهمی می باشد که موجب آشنایی محصل با مواردی همچون: اصطلاحات کلیدی مدیریت، نظریه های علمی پیرامون اصول مدیریت، وظایف عمده و اساسی مدیریت و درک بهتر مهارت های مدیریت می گردد و محصلین را برای ورود به بازار کار آماده می سازد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با توانایی های مدیریتی در ادارات دولتی و غیر دولتی
- شناخت ساختار اجرایی ادارات دولتی و قواعد حاکم بر آن
- آشنایی با قواعد ساخت استراتژی پلان و دیگر اسناد برای مدیریت کلان
- آشنایی با سیستم اسختم و روش های سه گانه آن در نظام اداری افغانستان
- کسب فنون و مهارت های نظارت از امور داخلی در ادارات دولتی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- در بخش آموزش عملی از روش های های زیر استفاده میشود:
- بازدید ادارات مختلف به منظور آشنایی با شیوه کاری آنها
- انجام فعالیت های عملی در صنف همچون (نوشتن خلص سوانح ، تنظیم فورمه استخدام و غیره)

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، اهمیت و اصطلاحات کلیدی
- تاریخچه علم مدیریت
- اداره علم است یا هنر
- مکاتب مهم مدیریت
- وظایف اساسی مدیران
- برنامه ریزی، اهمیت و انواع آن
- عناصر و فواید برنامه ریزی
- مراحل و ویژگی های برنامه ریزی
- سازماندهی، تعریف و اهمیت آن
- تعریف و اهمیت رهبری
- تفاوت رهبری با مدیریت
- انواع رهبری و روش های رهبری
- هماهنگی، تعریف و اهمیت آن
- مراحل و شیوه های ایجاد هماهنگی
- کنترل؛ تعریف، اهمیت و اهداف آن
- تعریف، اهمیت و اهداف مدیریت منابع بشری
- تحلیل و تجزیه شغل
- استخدام؛ انواع و شرایط
- آموزش، حقوق و امتیازات کارکنان
- تعریف، اهمیت و عناصر ارتباطات
- راه های ایجاد انگیزش در کارکنان
- تصمیم گیری؛ تعریف، اهمیت و اهداف

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شناخته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	۱. آشنایی با توانایی های مدیریتی در ادارات دولتی و غیر دولتی	۱
						۲. شناخت ساختار اجرایی ادارات دولتی و قواعد حاکم بر آن	۲
						۳. آشنایی با قواعد ساخت استراتژی پلان و دیگر اسناد برای مدیریت کلان	۳
						۴. آشنایی با سیستم استخدام و روش های سه گانه آن در نظام اداری افغانستان	۴
						۵. کسب فنون و مهارت های نظارت از امور داخلی در ادارات دولتی	۵
1.8	1.4	1	1.8	2	1.8	مجموع	
1.63						اوسط عمومی	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون اصول و مبانی مدیریت

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	اصول و مبانی مدیریت	حقوق عمومی	سوم	ششم	3	اساسی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف، اهمیت و اصطلاحات کلیدی (اداره، مدیریت، مدیر، رهبر)					پرسش و پاسخ
	2	تاریخچه علم مدیریت					
	3	اداره علم است یا هنر					
دوم	4	مکاتب مهم مدیریت نظریات کلاسیک					پرسش و پاسخ
	5	نظریه مدیریت علمی					
	6	نظریه مدیریت اداری					
سوم	7	نظریه بوروکراسی					پرسش و پاسخ
	8	نظریات روابط انسانی					
	9	نظریات معاصر مدیریت					
چهارم	10	وظایف اساسی مدیران					پرسش و پاسخ
	11	برنامه ریزی، اهمیت و انواع آن عناصر و فواید برنامه ریزی					
	12	کار عملی: نوشتن یک پلان توسط محصلین					
پنجم	13	مراحل و ویژگی های برنامه ریزی					پرسش و پاسخ
	14	سازماندهی، تعریف و اهمیت آن					
	15	اهداف و انواع سازماندهی					
ششم	16	مراحل سازماندهی					پرسش و پاسخ
	17	انواع سازماندهی از لحاظ ساختار و تشکیل					
	18	ارکان سازماندهی					

پرسش و پاسخ					تعریف و اهمیت رهبری	19	هفتم
					تفاوت رهبری با مدیریت	20	
					انواع رهبری	21	
پرسش و پاسخ					روش های رهبری: (آمرانه، مشارکتی)	22	هشتم
					پدرانه و آزاد	23	
					خصوصیات رهبری	24	
پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	25	نهم
					هماهنگی، تعریف و اهمیت آن	26	
					مراحل و شیوه های ایجاد هماهنگی	27	
پرسش و پاسخ					کنترل؛ تعریف، اهمیت و اهداف آن	28	دهم
					انواع کنترل	29	
					مراحل کنترل	30	
پرسش و پاسخ					تعریف، اهمیت و اهداف مدیریت منابع بشری	31	یازدهم
					وظایف عمده مدیریت منابع بشری	32	
					برنامه ریزی نیروی بشری	33	
پرسش و پاسخ					تحلیل و تجزیه شغل استخدام؛ انواع و شرایط	34	دوازدهم
					کار عملی: بازدید از اداره اصلاحات اداری و آشنایی با روش های استخدامی و مراحل آن	35	
					آموزش، حقوق و امتیازات کارکنان	36	
پرسش و پاسخ					تعریف، اهمیت و عناصر ارتباطات	37	سیزدهم
					انواع مفاهمه یا ارتباطات	38	
					مراحل و محدودیت های ارتباطات	39	

پرسش و پاسخ					تعریف، اهمیت و دیدگاه تاریخی انگیزش	40	چهاردهم
					راه های ایجاد انگیزش در کارکنان	41	
					نظریات انگیزشی	42	
پرسش و پاسخ					کار عملی: باز دید از اداره ولایت	43	پانزدهم
					تصمیم گیری؛ تعریف، اهمیت و اهداف	44	
					مراحل تصمیم گیری	45	
پرسش و پاسخ					انواع تصمیم گیری	46	شانزدهم
					پاسخ به پرسش های محصلین	47	
					راهنمایی چگونگی اخذ امتحان	48	

منابع یا مآخذ:::	
1. دودبال، محمد بشیر (1388)، اداره. گودر خپرندویه تولنه، جلال آباد. 2. مرکز مطالعات پوهنتون کابل، مدیریت و منجمنت	1. مآخذ اساسی
1. ستانکزی، محمد ناصر (1392)، سیستم اداری و تشکیلاتی افغانستان معاصر، نشرات سعید، کابل. 2. ستانکزی، محمد ناصر (1392)، چالشهای موجود در بخش های عمده اداری افغانستان، انتشارات سعید، کابل. 3. شهیدزاده، سید فرهاد (1393)، اداره و منجمنت، هرات.	2. مآخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق شرکت های تجاری

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق شرکت های تجاری
کود مضمون:	LA0649
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0547
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

روابط تجاری - اقتصادی اشخاص حقیقی و حکمی در حوزه تشکیل، ارکان، فعالیت و انحلال شرکت های تجاری، از موضوعات اساسی پنداشته میشود که باید از لحاظ حقوقی به آن پرداخته شود. سمستر دوم صنف سوم مضمون حقوق شرکت های تجاری به پرسش های موجود در هریک زمینه های فوق پاسخ ارائه می نماید. بدون شک محصلین رشته حقوق باید به دانش حاکم در موارد فوق آراسته گردند. تا قادر به اشتغال در شرکت های تجاری و ساحات مربوط به حقوق اقتصادی گردند.

اهداف آموزشی:

- شناخت انواع شرکتها اعم از شرکت های تجاری، مدنی، دولتی و خارجی و درک مزایای شرکت های تجاری
- شناخت منابع حقوق شرکت های تجاری، مراجع ثبت شرکت های تجاری و مراجع ذیصلاح در زمینه رسیدگی به اختلافات شرکت های تجاری، انحلال و تصفیه شرکت های تجاری
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم شرکتنامه ها
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه تأسیس و ثبت شرکت های تجاری، فعالیت شرکت های تجاری، ساختار و تشکیلات فعالیت های تجاری، مناسبات شرکا با یکدیگر و اشخاص ثالث و انحلال شرکت های تجاری
- کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات میان شرکاء و اشخاص ثالث، تقسیم سود و زیان، انحلال و تصفیه شرکت ها

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛

- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مرور قوانین مربوط به شرکتها.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم و انواع شرکتها
- اهمیت شرکتهای تجاری
- مزایای شرکتهای تجاری
- معرفی شرکتهای دولتی
- معرفی شرکتهای خارجی و مدنی
- شرکت های تجاری
- عقد شرکت های تجاری
- شخصیت حقوقی شرکت های تجاری
- حقوق و وجایب شرکت های تجاری
- شرکت محدودالمسئولیت
- شرکت های سهامی
- شرکت تضامنی
- کوپراتیف ها یا شرکتهای تعاونی
- بازار بورس
- شرکت های چند ملیتی
- قواعد حاکم شرکتهای خارجی فعال در افغانستان

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	موضوع
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش بردوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعیین حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	شناخت انواع شرکتها اعم از شرکت های تجاری، مدنی، دولتی و خارجی و درک مزایای شرکت های تجاری	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	شناخت منابع حقوق شرکت های تجاری، مراجع ثبت شرکت های تجاری و مراجع ذیصلاح در زمینه رسیدگی به اختلافات شرکت های تجاری، انحلال و تصفیه شرکت های تجاری	۲
۱	۲	۱	۳	۱	۱	کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم شرکتنامه ها	۳
۱	۳	۱	۳	۳	۱	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه تاسیس و ثبت شرکت های تجاری، فعالیت شرکت های تجاری، ساختار و تشکیلات فعالیت های تجاری، مناسبات شرکا با یکدیگر و اشخاص ثالث و انحلال شرکت های تجاری	۴
۳	۳	۱	۳	۲	۱	کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات میان شرکاء و اشخاص ثالث، تقسیم سود و زیان، انحلال و تصفیه شرکت ها	۵
۱.۸	۲.۸	۱	۳	۱.۸	۱	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی
						۱= مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق شرکتهای تجاری

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیرتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق شرکتهای تجاری	حقوق خصوصی	سوم	ششم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مباحث مقدماتی شامل (روش های انجام معاملات تجاری)					پرسش و پاسخ
	2	مباحث مقدماتی شامل (مفهوم و انواع شرکتهای)					
دوم	3	اهمیت شرکتهای تجاری					پرسش و پاسخ
	4	مزایای شرکتهای تجاری					
سوم	5	معرفی شرکتهای دولتی					پرسش و پاسخ
	6	شرکتهای خارجی و مدنی					
چهارم	7	شرکت های تجاری					پرسش و پاسخ
	8	عقد شرکت های تجاری					
پنجم	9	شخصیت حقوقی شرکت					پرسش و پاسخ
	10	حقوق و وجایب شرکت					
ششم	11	شرکت محدودالمسئولیت					پرسش و پاسخ
	12	سرمایه، تشکیلات و انحلال					
هفتم	13	شرکت های سهامی (تعریف، اهمیت و تاریخچه)					پرسش و پاسخ
	14	اجراآت مربوط به تأسیس					
هشتم	15	ثبت شرکت های سهامی					پرسش و پاسخ
	16	ارکان شرکت سهامی (مجمع عمومی)					
نهم	17	امتحان 20%					

امتحان میان سمستر					امتحان 20%	18	
پرسش و پاسخ					(هیئت مدیره ، هیئت نظار)	19	دهم
					اوراق بهادار (اسناد قرضه)	20	
پرسش و پاسخ					اوراق بهادار (اسناد سهم)	21	یازدهم
					بازار بورس	22	
پرسش و پاسخ					انحلال قضایی شرکت	23	دوازدهم
					انحلال قانونی و توافقی	24	
پرسش و پاسخ					(مفهوم مسئولیت تضامنی)	25	سیزدهم
					انواع شرکت های تضامنی	26	
پرسش و پاسخ					شرکت تضامنی عام	27	چهاردهم
					شرکت تضامنی خاص	28	
پرسش و پاسخ					شرکت تضامنی به اعتبار شرکت تضامنی کار	29	پانزدهم
					کوپراتیف ها	30	
جمع بندی					شرکتهای چند ملیتی	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان	32	

منابع یا مآخذ::	
<ol style="list-style-type: none"> 1. اصولنامه تجارت افغانستان 1336 هـ.ش. 2. حقوق تجارت از پوهاند نصرالله ستانکزی چاپ 1397 هـ.ش. 3. عادل، غلام شاه. 1394. حقوق شرکت های تجاری. هرات: انتشارات محمدی. 4. قانون شرکتهای تضامنی جریده رسمی 1385 هـ.ش. 5. قانون شرکتهای سهامی و محدودالمسئولیت 1385 هـ.ش. 	1. مآخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. اسکینی، ربیعا. 1382. حقوق تجارت. تهران: سمت. 2. تهرانی، حسن ستوده. 1380. تهران: سمت. 3. حسنی، حسن. 1378. حقوق تجارت. تهران: نشر میزان. 4. عرفانی، محمود. 1377. حقوق تجارت. ج 2. تهران: نشر ماجد. 	2. مآخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای بین الملل	
مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای بین الملل
کود مضمون:	LA0650
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0540 LA0543
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

در پایان جنگ جهانی دوم، رشته جدیدی به نام حقوق بین المللی جزایی پا به عرصه حقوق جزا گذاشت. حقوق کیفری بین المللی (حقوق جزای بین الملل خاص) باید از حقوق بین الملل جزایی (حقوق جزای بین الملل عام) تمیز داده شود. در حالی که حقوق بین الملل جزا خصوصیت بین المللی دارد، حقوق جزای بین المللی به حقوق داخلی مربوط می شود. مفهوم حقوق جزای بین المللی مربوط به آن قسمت از حقوق جزای داخلی است که یک عامل برون مرزی در آن وجود دارد. این عامل برون مرزی یا به محل وقوع جرم مربوط است و یا به تابعیت مرتکب جرم. در حالیکه حقوق بین الملل جزایی به مباحث همچون تشکیل محاکم جزایی بین المللی موقت و دائم، و توضیح جرائم بین المللی ذاتی و قراردادی می پردازد. این مضمون از مضامین حتمی و تخصصی دیپارتمنت حقوق جزا بوده که در قالب 3 کریدیت در سمستر ششم برای محصلین رشته حقوق تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم صلاحیت ها، مبانی، شرایط تطبیق و انواع آن و تمایز میان صلاحیت های قوی و ضعیف جهت تطبیق بر قضایای جرمی
- درک مفهوم مسئولیت دیپلماتیک و کنسولی، انواع مسئولیت ها و استثناءات آن در پرتو اسناد ملی و بین المللی
- کسب مهارت به ارتباط حل قضایای جرمی بین المللی و شناخت قواعد حاکم بر رفع تعارضات میان دولتها در عرصه جرایم بین المللی
- شناخت مفهوم و اصول استرداد و چگونگی استرداد مجرمین و انتقال محکومین به حبس در پرتو اسناد ملی و بین المللی
- شناخت محاکم بین المللی موقت و دائم، ارکان و قواعد و مقررات جزایی آن و پروسژر موجود در روند رسیدگی به جرایم بین المللی ذاتی و قراردادی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- پرسش و پاسخ؛
- طرح فرضیه و کار گروهی محصلین و ارائه آن در صنف.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و تمایز حقوق جزای بین الملل از سایر شاخه های علم حقوق به ویژه حقوق بین الملل جزایی.
- جایگاه حقوق جزای بین الملل در میان علم حقوق.
- پیشینه تاریخی شکل گیری رشته حقوق جزای بین الملل.
- نحوه تعامل صلاحیتها با حقوق جزای بین الملل.
- صلاحیت جهانی و جایگاه آن در نظام حقوقی افغانستان.
- مفهوم و جایگاه استرداد در نظام حقوقی افغانستان.
- سابقه تاریخی و اصول حاکم بر استرداد.
- انواع جرایم بین المللی.
- اصول و ویژگی های حاکم بر جرایم بین الملل.
- ارگان های تطبیق کننده ملی و فراملی جرایم بین المللی.
- معرفی محکمه بین المللی.
- سابقه تاریخی محکمه بین المللی.
- جایگاه محکمه بین المللی در نظام حقوقی افغانستان.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
1.	2.	3.	4.	5.	6.		
شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسالکی-حقوقی.	ن.م.ر.	ن.م.ر.
2	2	2	3	2	2	1	آشنایی با مفهوم صلاحیت ها، مبانی، شرایط، تطبیق و انواع آن و تمایز میان صلاحیت های قوی و ضعیف جهت تطبیق بر قضایای جرمی
1	1	2	2	1	1	2	درک مفهوم مسئولیت دیپلماتیک و کنسولی، انواع مسئولیت ها و استثناءات آن در پرتو اسناد ملی و بین المللی
1	2	3	3	2	2	3	کسب مهارت به ارتباط حل قضایای جرمی بین المللی و شناخت قواعد حاکم بر رفع تعارضات میان دولتها در عرصه جرایم بین المللی
1	1	2	3	1	1	4	شناخت مفهوم و اصول استرداد و چگونگی استرداد مجرمین و انتقال محکومین به حبس در پرتو اسناد ملی و بین المللی
1	2	3	3	2	2	5	شناخت محاکم بین المللی موقت و دائم، ارکان و قواعد و مقررات جزایی آن و پروسژر موجود در روند رسیدگی به جرایم بین المللی ذاتی و قراردادی
مجموع						1.2	1.6
1.8/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل						۲ = مطابقت نسبی	
۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای بین الملل

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق جزای بین الملل	حقوق جزا و علوم جنایی	سوم	ششم	3	حتمی- تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	آشنایی و معرفی اصول درسی					
	2	تعریف و تمایز حقوق جزای بین الملل از حقوق بین الملل جزایی. اهمیت و هدف آن					
	3	انواع صلاحیت ها صلاحیت به لحاظ مقام اعمال کننده صلاحیت و قلمرو مکانی				پرسش و پاسخ	
دوم	4	صلاحیت سرزمینی (محلی).					
	5	مشکلات عملی در تطبیق اصل صلاحیت محلی.					
	6	جرائم اعتیادی، کانکور جرائم جرم ساده و مرکب.					
سوم	7	قلمرو حاکمیت و انواع آن					پرسش و پاسخ
	8	مصادیق در حکم قلمرو حاکمیت					
	9	کشتی ها، طیاره ها و سفارتخانه ها					
چهارم	10	استثنائات در تطبیق اصل صلاحیت محلی					
	11	مصنویت و مزایای دیپلماتیک و کنسولی					
	12	مبانی (منطق مصنویت دیپلماتیک)					
پنجم	13	مصنویت کنسولی					پرسش و پاسخ
	14	استثناءات مصنویت دیپلماتیک استثناءات مصنویت کنسولی					
	15	طرز تطبیق عملی صلاحیت محلی					
ششم	16	طرح فرضیه در مورد صلاحیت محلی و کار گروهی محصلین					
	17						
	18	اصل صلاحیت عینی (واقعی) منطق صلاحیت واقعی و وجه تسمیه آن					

پرسش و پاسخ					شرایط اعمال اصل صلاحیت عینی	19	هفتم
					خصوصیات اصل صلاحیت عینی	20	
					طرز تطبیق اصل صلاحیت عینی	21	
					صلاحیت های تعویضی (فرعی) حقوق جزای بین الملل اصل صلاحیت شخصی و دلایل آن	22	هشتم
					مبانی (منطق) و شرایط اعمال اصل صلاحیت شخصی	23	
					طرز تطبیق عملی صلاحیت شخصی	24	
					امتحان وسط سمستر	25	نهم
						26	
					طرح قضیه و کار گروهی	27	
پرسش و پاسخ					اصل صلاحیت شخصی مفعولی (مبتنی بر تابعیت مجنی علیه) منطق صلاحیت شخصی	28	دهم
					شرایط اعمال اصل صلاحیت مبتنی بر تابعیت مجنی علیه چگونگی تطبیق صلاحیت مبتنی بر تابعیت مجنی علیه	29	
					اصل صلاحیت جهانی و منطق آن	30	
					شرایط اعمال اصل صلاحیت جهانی و طرز تطبیق آن	31	یازدهم
						32	
					طرح قضیه و کار گروهی	33	
پرسش و پاسخ					همکاری های بین المللی در مسایل جزایی	34	دوازدهم
					استرداد و سیر تاریخی آن اصول حاکم بر استرداد	35	
					شرایط استرداد	36	
					طرز العمل استرداد	37	سیزدهم
						38	
					استثنائات استرداد	38	
					نتایج استرداد	39	
					پلیس بین المللی	40	چهاردهم

پرسش و پاسخ					همکاری های بین المللی قضایی	41	
					انتقال محکومین به حبس شرایط انتقال محکومین به حبس	42	
					تعریف حقوق بین الملل جزایی عناصر جرایم بین المللی	43	پانزدهم
					انواع جرایم بین المللی مجرمین و مویدات بین المللی	44	
					ارگانهای تطبیق کننده قواعد حقوق جزای بین الملل عام محاکم بین المللی جزایی موقت نورنبرگ و توکیو	45	
پرسش و پاسخ					محکمه یوگسلاوی و محکمه رواندا	46	شانزدهم
					معرفی محکمه کیفری بین المللی	47	
					حل مشکلات و راهنمایی بامتحان	48	

منابع یا مأخذ:	
1.1	1. دانش، حفیظ الله. (۱۳۹۶). <u>حقوق جزای بین المللی</u> . کابل: انتشارات مستقبل، ج 1، چاپ ششم.
2.1	1. اردبیلی، محمد علی. (1383). <u>حقوق بین المللی کیفری</u> . (گزیده مقالات)، چاپ اول. تهران: نشر میزان. 2. پوربافرانی، محمد حسین. (1387). <u>حقوق جزای بین المللی</u> . تهران: انتشارات جنگل. 3. حسینی نژاد، حسینقلی. (1383). <u>حقوق کیفری بین المللی</u> . تهران: نشر میزان. 4. شبث، ویلیام. (1384). <u>مقدمه ای بر دیوان کیفری بین المللی</u> . ترجمه: میر عباسی، سید باقر و حمید الهویی نظری. <u>حقوق کیفری بین المللی</u> . تهران: انتشارات جنگل. چاپ اول. 5. عباسی، محمود. (1373). <u>استرداد مجرمین</u> . تهران: کتابخانه گنج دانش. چاپ اول. 6. کد جزای افغانستان مصوب 1396. و قانون هوانوردی ملکی مصوب 1391. د: اسناد بین المللی 7. اساسنامه دیوان کیفری بین المللی (اساسنامه رم) مصوب 1998. 8. کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاها مصوب 1982. 9. کنوانسیون دریای سرزمینی و منطقه نظارت مصوب 1958. 10. کنوانسیون حقوق دیپلماتیک مصوب 1961 وین. 11. کنوانسیون حقوق کنسولی مصوب 1963 وین. 12. کنوانسیون توکیو در مورد جرایم ارتكابی و برخی اعمال دیگر در هوایما مصوب 1963.
2.2	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قواعد فقهی جزایی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	قواعد فقهی جزایی
کود مضمون:	LA0651
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
	LA0110
	LA0435
پيشنياز مضمون:	LA0323
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

این مضمون قواعد کلیه فقهی را بیان میکند که دربرگیرنده احکام مسائل زیاد فرعی فقهی اند و مشتمل بر احکام عمومی اند که فراگیری و تحصیل احکام فقهی را برای محصل آسان میسازد. و کسی که از این قواعد آگاه باشد، به آسانی میتواند درمسائل فروع فقهی به طریق درست حکم نماید

اهداف آموزشی:

- آشنایی با تاریخ نشأت قواعد فقهی جزایی و تطور آن
- شناخت نحوه استنباط احکام فروع از اصول وقواعد
- درک ارتباط میان کلیات احکام جزایی با فروع آنها
- توانایی تجزیه و تحلیل مثالهای تطبیقی فقهی جزایی
- کسب مهارتهایی نظم و نسق میان مسائل متشط و پراکنده

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن، مطالعه قضایا و مرور متون فقهی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مباحث مقدماتی
- قواعد فقهی و تقسیمات آنها
- اصول پنجگانه
- اصل براءة ذمه
- اصل شخصی بودن جرم
- اصل تناسب میان جرم و جزا
- اصل تداخل جرایم
- اصل مقدم بون مباشر در مسؤولیت جزایی
- قواعد فقهی جزایی مربوط به حدود
- قواعد فقهی جزایی مربوط به قصاص
- قواعد فقهی جزایی مربوط به دیات
- قواعد فقهی جزایی مربوط به تعزیرات
- برخی قواعد فقهی جزایی متفرقه

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی منعی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	3	1	1	3	آشنایی با تاریخ نشأت قواعد فقهی جزایی و تطور آن	۱
2	2	3	1	1	3	شناخت نحوه استنباط احکام فروع از اصول وقواعد	۲
3	2	3	1	2	3	درک ارتباط میان کلیات احکام جزایی با فروع آنها	۳
2	2	2	1	1	2	توانایی تجزیه و تحلیل مثالهای تطبیقی فقهی جزایی	۴
3	2	3	1	1	3	کسب مهارتهایی نظم و نسق میان مسائل متشط و پراکنده	۵
2.2	1.8	2.8	1	1.2	2.8	مجموع	
1.96/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون قواعد فقهی جزایی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	قواعد فقهی جزایی	جزا و علوم جنایی	سوم	ششم	2	حتمی تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و شرح مفردات آن					
	2	قواعد فقهی و تقسیمات آنها					
دوم	3	اصل براءة ذمه					پرسش و پاسخ
	4	اصل فردی بودن جرایم					
سوم	5	اصل رعایت تناسب میان جرایم و جزا هایی آنها					
	6	اصل تداخل جرایم و جنایات و اصل مقدم بودن مباشر در مسؤولیت جزایی					
چهارم	7	قاعده دفع حدود به شبهات و مسأله تأخیر در تطبیق آن					پرسش و پاسخ
	8	قاعده عدم سقوط حد به توبه و اختیار امام در عفو اقرار کننده و مسأله کفالت و شفاعت در حدود					
پنجم	9	قاعده عدم قصاص پدر در برابر اولاد و قاعده عدم قصاص میان مرد وزن در مادون نفس					
	10	قاعده آله اجرای قصاص و مسائل مرتبط به آن					
ششم	11	قواعد مربوطه قصاص در مادون نفس از جمله: شجاج، جراحات و عظم (استخوان)					پرسش و پاسخ
	12	توضیح اقسام ده گانه شجاج و تصنیف جراحات از لحاظ امکان و عدم امکان تطبیق قصاص در آنها					
هفتم	13	قاعده وجوب دیت بر عاقله و قاعده لزوم دیت بر خود جانی					
	14	قاعده مرتب شدن دیگر جزاهای تبییعی و تکمیلی در جرم قتل					
هشتم	15	کفاره قتل و مسأله حرمان میراث					پرسش و پاسخ
	16	امتحان وسط سمستر					
نهم	18/17	قسامت و قواعد مربوطه آن					
دهم	19	شرح و توضیح این قواعد با مثالها و استثناءات آنها.					
	20	قاعده عدم جواز اخذ مال غیر بدون سبب شرعی و قاعده استعجال در حق قبل از موعدهش					
یازدهم	21	قاعده حرمت اعطای آنچه که اخذش حرام است و قاعده اضطرار					پرسش و پاسخ

					22	قاعده: جنایة العجماء جبار
					23	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و تطبیقات آن.
					24	قاعده منافات ضمان با جواز شرعی
پرسش و پاسخ					25	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و تطبیقات آن.
					26	قاعده تغییر احکام به سبب تغییر زمان و مکان
					27	شرح و توضیح این قاعده با مثالها و تطبیقات آن.
					28	قاعده منوط بودن تصرف حاکم در حق رعیت بر مصلحت وقاعده ترجیح اهون الشریین
پرسش و پاسخ					29	شرح و توضیح این قواعد با مثالها و تطبیقات آنها.
					30	قاعده حرمت تجسس و شکنجه بخاطر اخذ اعتراف
					31	شرح و توضیح این قاعده در روشنی مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر و دیگر کنوانسیونها.
					32	قاعده حرمت ضرر و اضرار

منابع یا مأخذ:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. دعاس، عزت عبید، (1989م). القواعد الفقهية مع الشرح الموجز. دارلفکر الاسلامی. سوریه - دمشق. 2. جمعی از علماء، (1989م). مجلة الاحكام العدلية. الفلاح: پيشاور - پاکستان. 3. ده آبادی، دکتر احمد حاجی، (1391ش) قواعد فقه جزایی. چاپ سوم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، کتابخانه ملی ایران 	<p>ماخذ اساسی</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. سنهوری، (ب.ت). الوسيط في شرح القانون المدني الجديد. بيروت: دار المعرفة. 2. علي حيدر، خواجه أمين أفندي. (1411 هـ. ق). درر الحکام في شرح مجلة الأحكام. تعريب: فهمي الحسيني. طبع اول. دار الجبل. 3. موسوی، سيد محمد، (1381ش) قواعد فقهيه. انتشارات مجد: تهران 4. وزارت عدليه افغانستان، کود جزا. جريده رسمی منتشره سال (1396هـ). 	<p>ماخذ کمکی</p>

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

رشته حقوق

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

صنف چهارم - سمستر هفتم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (3)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	حقوق جزای اختصاصی (3)
کود مضمون:	LA0740
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0540 LA0338
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

یک بخش حقوق جزای اختصاصی 3 به بررسی جرایمی همچون: خیانت به وطن، جاسوسی، تروریسم، جعل پول، مسکوکات و تزویر و همچنان به بررسی مجازات آنها بر اساس کد جزا می پردازد. بخش دیگر این مضمون که به بررسی جرایم سایبری و مجازات آن در کد جزای کشور اختصاص داده شده است. امروزه استفاده از وسایل نوین الکترونیک ارتباطی تغییرات گسترده‌ای در تمام جنبه‌های زندگی انسان ایجاد نموده است، بدیهی است عرصه حقوق جزا نیز دچار تغییرات زیادی شده است. مهم‌ترین تأثیری که تکنولوژی بر حقوق جزا گذاشته، ایجاد فرصت‌های جدید ارتکاب جرم، در محیط اینترنت می باشد. عدم هماهنگی حقوق جزا با این پدیده‌ها مطمئناً راه را برای ارتکاب جرایم بسیار زیادی در محیط اینترنت و سایر فراهم خواهد نمود، بر این اساس باید گفت که پیشرفت تکنولوژی نباید بتواند جلوی جلوگیری و مقابله با جرایم را در حقوق جزا بگیرد، بنابراین مهم‌ترین مسئله‌ای که در پیش روی نظام‌های جزایی مختلف وجود دارد ایجاد و پذیرش تغییرات در راستای مبارزه و مقابله با جرایم مختلفی است که با استفاده از اینترنت و یا در محیط مجازی به وقوع می‌پیوندند. از مهم‌ترین موضوعاتی که در این مضمون به بحث گرفته می شود می توان به مباحثی همانند محیط سایبر و تعریف فضای سایبر و جرایم سایبری، انواع جرایم سایبری، مجرمین فضای سایبر، آثار جرایم سایبری و ارگان‌های رسیدگی کننده به این جرایم اشاره نمود.

اهداف آموزشی:

- شناخت مبانی، ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده جرایم سایبری در کد جزا
- آشنایی با مفهوم مدارک اثباتیه، انواع و وسایل اثبات در جرایم سایبری
- شناخت مدارک اثباتیه و شیوه‌های استناد به آنها در نظام حقوق داخلی و بین‌المللی
- ارتقای دانش و تربیه نیروی متخصص در زمینه رسیدگی به دعاوی جزایی سایبری و تفکیک قواعد این حوزه از سایر حوزه‌های حقوق جزا

- کسب مهارت تجزیه و تحلیل قواعد جزایی در حوزه مباحث جدید و کمک در تحکیم عدالت جزایی در جامعه
- شیوه های تدریس و آموزش
- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- بحث و مناقشه صنفی؛
- طرح قضایای مواصله به محاکم و کار گروهی محصلین؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- جرم خیانت به وطن و جزای آن بر اساس کد جزای افغانستان؛
- جرم جاسوسی و جزای آن بر اساس کد جزای افغانستان؛
- جرم تروریسم و جزای آن بر اساس کد جزای افغانستان؛
- جرم خیانت جعل پول و مسکوکات و جزای آن بر اساس کد جزای افغانستان؛
- جرم تزویر جزای آن بر اساس کد جزای افغانستان؛
- فضای مجازی و رفتارهای مجرمانه؛
- مفهوم جرم سایبری؛
- تاریخچه جرایم کامپیوتری؛
- ظهور پلیس مبارزه با جرایم سایبری؛
- ارکان و ویژگی های جرایم سایبری؛
- نوع شناسی جرایم سایبری و مجرمین فضای سایبر؛
- انواع جرایم سایبری در کد جزای افغانستان؛
- نحوه رسیدگی جرایم سایبری در قوانین جزایی افغانستان؛
- کشف و تحقیق جرایم سایبری و طرق راپور دهی آن و ادله اثبات جرایم سایبری؛
- آثار مخرب جرائم اینترنتی و راه های پیشگیری از وقوع این جرایم.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع، تطبیق موبینات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عزای از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	3	1	1	1	شناخت مبانی، ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده جرایم سایبری در کد جزا	۱
1	2	3	1	1	1	آشنایی با مفهوم مدارک اثباتیه، انواع و وسایل اثبات در جرایم سایبری	۲
2	2	3	2	1	3	شناخت مدارک اثباتیه و شیوه های استناد به آنها در نظام حقوق داخلی و بین المللی	۳
2	3	3	1	2	2	ارتقای دانش و تربیه نیروی متخصص در زمینه رسیدگی به دعاوی جزایی سایبری و تفکیک قواعد این حوزه از سایر حوزه های حقوق جزا	۴
3	2	3	2	2	1	کسب مهارت تجزیه و تحلیل قواعد جزایی در حوزه مباحث جدید و کمک در تحکیم عدالت جزایی در جامعه	۵
1.8	2.2	3	1.4	1.4	1.6	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق جزای اختصاصی (3)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کپی‌دیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق جزای اختصاصی (3) جرایم سایبری	حقوق جزا و علوم جنایی	چهارم	هفتم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	آشنایی با محصلین و معرفی اصول درسی و مضمون.			مطالعه قوانین		پرسش و پاسخ
	2	جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی					
دوم	3	جرم خیانت به وطن تعریف جرم و عناصر متشکله جرم خیانت ملی			بررسی دوسی فرضی		پرسش و پاسخ
	4	عناصر مادی جرم عناصر معنوی جرم مجازات جرم خیانت ملی					
سوم	5	جرم جاسوسی تعریف و عناصر متشکله جرم جاسوسی عناصر قانونی جرم جاسوسی			مطالعه قوانین		پرسش و پاسخ
	6	عناصر مادی جرم جاسوسی عناصر معنوی: تحقق قصد جنایی					
چهارم	7	تروریزم مفهوم جرم تروریزم گونه های تروریزم			بررسی دوسی فرضی		پرسش و پاسخ
	8	عناصر متشکله جرم تروریزم مجازات تروریزم در کد جزای افغانستان					
پنجم	9	جرم جعل پول، مسکوکات و مجازات آن در کد جزا			مطالعه قوانین		پرسش و پاسخ
	10	جرم تزویر و مجازات آن بر اساس کد جزا					
ششم	11	مفهوم جرم سایبر و مفاهیم مرتبط به آن فضای مجازی و رفتارهای مجرمانه			بررسی دوسی فرضی		پرسش و پاسخ
	12	تاریخچه جرایم کامپیوتری ظهور پلیس مبارزه با جرایم سایبری؛					

پرسش و پاسخ	مطالعه قوانین				ارکان جرایم سایبری	13	هفتم
					ویژگی های جرایم سایبری	14	
پرسش و پاسخ	بررسی دوسی فرضی				نوع شناسی جرایم سایبری؛ مجرمین فضای سایبر سعی و تلاش افغانستان در برابر جرایم سایبری	15	هشتم
					جرایم مالی سایبری(علیه اموال) جرایم سیاسی سایبری(علیه دولت ها)	16	
پرسش و پاسخ	مطالعه قوانین				جرایم اخلاقی سایبری	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
ارزیابی کتبی	بررسی دوسی فرضی				جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی؛ سوء استفاده از هویت و ..	19	دهم
					جرایم علیه امنیت عامه و اشخاص قمار بازی سایبری، باج گیری سایبری و ..	20	
پرسش و پاسخ	مطالعه قوانین				جرایم علیه امنیت سیستم، برنامه یا اطلاعات کامپیوتری در فضای سایبر	21	یازدهم
					دسترسی غیرمجاز به سیستم، تغییرات غیرمجاز و از بین بردن غیرمجاز سیستم	22	
پرسش و پاسخ	مطالعه اسناد بین المللی				جرایم علیه حقوق مالکیت معنوی در فضای سایبر مطابق کد جزای افغانستان	23	دوازدهم
					فریب کاری الکترونیکی، افشای رمز دسترسی	24	
پرسش و پاسخ	مطالعه اسناد بین المللی				نحوه رسیدگی جرایم سایبری در قوانین جزایی افغانستان	25	سیزدهم
					کشف و تحقیق جرایم سایبری ادله اثبات جرایم سایبری	26	
پرسش و پاسخ	مطالعه اسناد بین المللی				تلاشی و ضبط کامپیوترها و نگهداری وسایل اثبات الکترونیکی	27	چهاردهم
					آثار مخرب جرائم اینترنتی آثار و آسیب های روانی؛	28	
پرسش و پاسخ	کار گروهی				آثار اجتماعی و فرهنگی راه های پیشگیری از جرایم سایبری	29	پانزدهم

					حالات مشدده، ارتکاب جرم توسط شخص حکمی	30	
پرسش و پاسخ		نتیجه گیری کتبی			ارائه پروژه های صنفی	31	شانزدهم
					راهنمایی و حل مشکلات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:

1. اکبر، وروایی. حسین، مومنی پور. (بی تا). جرایم سایبری از علت شناسی تا پیشگیری. بی تا. بی جا.
2. تقی زاده، مهرداد. (1395) ه.ش. کتاب سازمان های بین المللی و قاعده مند سازی فضای سایبری. تهران: انتشارات خرسندی. چاپ اول.
3. حسن بیگی، ابراهیم. (1384) ه.ش. حقوق و امنیت در فضای سایبر. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر.
4. کبری، مرادی راد. (1394) جرایم سایبری و راهکارهایی پیشگیری از وقوع آن. اولین کنفرانس بین المللی حقوق و توسعه پایدار جامعه مدنی.
5. کد جزای افغانستان مصوب 1396.
6. کنوانسیون جرایم سایبری و پروتکل الحاقی آن. ترجمه: جلالی فراهانی، امیر حسین (1389). تهران: انتشارات خرسندی.
7. گرگی، مارکو. (1389). جرایم سایبری: راهنمایی برای کشورهای در حال توسعه. ترجمه: اکبری، مرتضی. تهران: نشر پلیس امنیت.
8. مسوده قانون مبارزه با جرایم سایبری.
منابع به زبان خارجی:
9. Albert J. Marcella, Jr. Doug Menendez. *Cyber Forensics: A Field Manual for collecting, examining, and preserving evidence of computer crimes*, second edition, New York, Auerbach publication, 2008.
10. Carmen, Ro. *Criminal Procedure: Law and practice*. 3th ed. Belmont, Calif: wads worth pub. 2010.
11. Hall, Daniel. *Criminal Law and Procedure*. 6th ed. Albany: Delmar, 2011.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق اداری (1)
کود مضمون:	LA0756
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	حتمی تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0648
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

حقوق اداری شاخه‌ای از حقوق عمومی داخلی است و به مجموعه قواعد حقوقی گفته می‌شود که حقوق و تکالیف سازمان‌های اداری دولت و روابط آن‌ها با مردم را تعیین می‌کند و ناظر بر فعالیت‌های مربوط به خدمات عمومی و حفظ نظم عمومی سازمان‌های اداری است و شامل فعالیت‌های سیاسی، قضائی، قانون‌گذاری این سازمان‌ها نمی‌شود. این مضمون به عنوان یک مضمون حتمی- تخصصی در نصاب درسی رشته حقوق قرار داده شده و در آن مباحثی همچون؛ مبانی و اصول حقوق اداری، کلیات، نقش، اداره عمومی، اجراءات و اعمال اداری، نظارت بر اعمال اداری، حاکمیت قانون و مسئولیت مدنی دولت پرداخته می‌شود و محصلین را با نظام اداری کشور آشنا نموده، تحلیل آن‌ها را در این زمینه بالا می‌برد، با نهادهای مرتبط به دولت آشنا نموده، قوانین مربوطه و حمایت‌های قانونی را در ارتباط به حقوق کارمندان و کارکنان دولتی آموخته و ایشان را برای یافتن ساحه ی کاری در این زمینه کمک می‌نماید.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفاهیم و کلیات در ارتباط با حقوق اداری
- شناخت مبانی، منابع حقوقی و ساختار اداری ادارات
- درک روابط کاری بین کارفرما و کارکنان و حقوق و صلاحیت‌های آنان
- آشنایی با ادارات دولتی و اجراءات آنها در افغانستان از طریق انجام پروژه‌های تحقیقی
- درک قواعد و ضوابط حاکم بر ادارات دولتی افغانستان و آمادی جهت ورود به بازار کار

شیوه‌های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- بازدید از ادارات دولتی به نظر آشنایی محصلین با ساختار اداری و نحوی اجراءات آنها
- دادن پروژه های علمی به محصلین به منظور آشنا کردن آنها با ادارات دولتی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و جایگاه حقوق اداری
- رابطه حقوق اداری با سایر رشته های حقوق
- سیر تحول حقوق اداری
- منابع حقوق اداری
- اهداف و وظایف اداره عمومی
- خدمات عمومی
- نظم عامه (پولیس اداری)
- شخصیت حقوقی اداره عمومی
- اصول حاکم بر اداره عمومی
- روابط اداره عمومی
- اداره عمومی در افغانستان
- حقوق استخدامی
- حقوق و امتیازات کارکنان

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- -----

۱۰۰%

---- مجموع

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست³، سرقت علمی⁴، و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می دهد. اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

³ Wrong Citation

⁴ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس	
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شناخته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	شناخت مفاهیم و کلیات در ارتباط با حقوق اداری		
1	1	1	1	1	1	شناخت مبانی، منابع حقوقی و ساختار اداری ادارات		
2	1	1	3	3	3	درک روابط کاری بین کارفرما و کارکنان و حقوق و صلاحیت های آنان		
2	1	1	2	1	1	آشنایی با ادارات دولتی و اجراء آنها در افغانستان از طریق انجام پروژه های تحقیقی		
1	1	1	1	3	1	درک قواعد و ضوابط حاکم بر ادارات دولتی افغانستان و آمادی جهت ورود به بازار کار		
1.6	1	1.2	2	2	1.2	مجموع		
1.5						اوسط عمومی		
						۳ = مطابقت کامل		
						۲ = مطابقت نسبی		
						۱ = مطابقت کم		

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق اداری (1)	حقوق عمومی	چهارم	هفتم	2	حتمی تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف و جایگاه حقوق اداری					پرسش و پاسخ
	2	موضوع و خصوصیات حقوق اداری					
دوم	3	رابطه حقوق اداری با سایر رشته های حقوق					پرسش و پاسخ
	4	رابطه حقوق اداری با سایر علوم					
سوم	5	سیر تحول حقوق اداری					پرسش و پاسخ
	6	منابع حقوق اداری					
چهارم	7	مبانی حقوق اداری					پرسش و پاسخ
	8	مبانی حقوق اداری					
پنجم	9	اهداف و وظایف اداره عمومی					پرسش و پاسخ
	10	خدمات عمومی					
ششم	11	نظم عامه (پولیس اداری)					پرسش و پاسخ
	12	نظم عامه					
هفتم	13	شخصیت حقوقی اداره عمومی					پرسش و پاسخ
	14	مبانی نظری					
هشتم	15	انواع آن					پرسش و پاسخ
	16	پیدایش و ختم اداره امور عمومی					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					اصول حاکم بر اداره عمومی	19	دهم
					اصول قانونیت و مساوات	20	
پرسش و پاسخ					اصل شفافیت و عدالت	21	یازدهم
					اصول حسابدگی و رسیدگی سریع	22	
پرسش و پاسخ					روابط اداره عمومی	23	دوازدهم
					نظام متمرکز اداری	24	
پرسش و پاسخ					نظام غیر متمرکز اداری	25	سیزدهم
					نظام اداری مختلط	26	
پرسش و پاسخ					اداره عمومی در افغانستان	27	چهاردهم
					اداره عمومی در افغانستان	28	
پرسش و پاسخ					حقوق استخدامی	29	پانزدهم
					حقوق استخدامی	30	
پرسش و پاسخ					حقوق و امتیازات کارکنان	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. دانش، سرور (1392)، حقوق اداری افغانستان، کابل: انتشارات امیری.</p> <p>2. قاضی، گل رحمن (1392)، حقوق اداری، کابل: انتشارات سعید.</p>	1. ماخذ اساسی
<p>1. تمکی محمدی، عبدالعلی (1391)، حقوق اداری افغانستان، تهران: انتشارات عرفان.</p> <p>2. طباطبایی موتمنی، منوچهر (1397)، حقوق اداری، تهران: انتشارات سمت.</p>	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق بین الملل خصوصی (1)
کود مضمون:	LA0757
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

توسعه روابط و مبادلات بین المللی بخصوص گسترش روابط خصوصی افراد در زندگی بین المللی، ضرورت مطالعه و شناخت قواعدی را که از جانب دولت ها به منظور تنظیم این روابط و رسیدگی به دعاوی و اختلافات بین المللی وضع گردیده است؛ بیش از پیش نمایان ساخته است. حقوق بین الملل خصوصی که به عنوان مضمون حتمی تخصصی در صنوف چهارم رشته تدریس میشود در واقع مجموعه قواعد و مقرراتی است که بر روابط خصوصی افراد در سطح بین المللی حکومت میکند. تدریس این رشته از حقوق از اهمیت بسیاری برخوردار میباشد چرا که مطالعه و یادگیری آن برای محصلین این امکان را فراهم میسازد تا از یکسو شناخت دقیق و همه جانبه ای را از نظام حقوقی کشور خویش با توجه به مسایل و روابط بین المللی حاصل نمایند و تفاوت ها و پیچیدگی های موجود در نگرش به مسایل و روابط بین المللی را نسبت به مسایل داخلی درک نمایند و از سویی دیگر مهارت های مسلکی خویش را در زمینه تطبیق مواد قانون داخلی با قضایای فرضی تقویت بخشند. همچنان با قواعد حل تعارض سایر کشور ها در زمینه احوال شخصیه، اموال، تنظیم اسناد و قرار داد ها آشنایی حاصل نمایند. از آنجایی که این رشته از روابط میان اتباع دولت ها اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی بحث میشود، مطالب مربوط به آن به سه دسته عمده: تقسیم جغرافیایی اشخاص (شامل تابعیت و اقامتگاه)، وضعیت حقوقی بیگانگان و تعارض ها تقسیم شده است. در سمستر اول جدا از کلیات مربوط به شناخت این رشته، مسائل مربوط به تابعیت، اقامتگاه و وضعیت حقوقی بیگانگان مورد بحث قرار میگیرد و در سمستر دوم مسئله تعارض اعم از تعارض قوانین و تعارض محاکم با در نظر داشت احکام قوانین افغانستان مورد مطالعه قرار میگیرد.

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

- کارهای گروهی و ارائه آن، کار روی قضایای فرضی.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و منابع حقوق بین الملل خصوصی و مقایسه حقوق بین الملل خصوصی با سایر رشته های حقوق
- شناخت قواعد حاکم بر تابعیت و اقامتگاه، تشخیص آثار حقوقی و فواید داشتن تابعیت و اقامتگاه، مقایسه معایب و مزایای سیستم های اعطای تابعیت و تشخیص سیستم اعطای تابعیت در افغانستان
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه کسب تابعیت تغییر تابعیت، تابعیت مضاعف و ترک تابعیت مبتنی بر قانون تابعیت افغانستان
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه اقامتگاه و تابعیت اشخاص حکمی از جمله شرکت های تجاری ملی و بین المللی
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه اقامت و عبور و مرور بیگانگان، دریافت پاسپورت، کار و استخدام اتباع خارجی و سرمایه گذاری در افغانستان

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی حقوق بین الملل خصوصی و فواید مطالعه آن
- منابع حقوق بین الملل خصوصی
- تابعیت و شرایط تحقق تابعیت
- اصول حاکم بر تابعیت و ترک تابعیت و شرایط آن
- اقامتگاه، اهمیت و فواید آن و اصول حاکم بر اقامتگاه
- بیگانگان و وضعیت حقوقی آنها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مقایسه
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش بردوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	شناخت مفهوم و منابع حقوق بین الملل خصوصی و مقایسه حقوق بین الملل خصوصی با سایر رشته های حقوق	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۳	۲
1	1	1	3	1	3	شناخت قواعد حاکم بر تابعیت و اقامتگاه، تشخیص آثار حقوقی و فواید داشتن تابعیت و اقامتگاه، مقایسه معایب و مزایای سیستم های اعطای تابعیت و تشخیص سیستم اعطای تابعیت در افغانستان	۳
3	3	1	3	2	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه کسب تابعیت تغییر تابعیت، تابعیت مضاعف و ترک تابعیت مبتنی بر قانون تابعیت افغانستان	۳
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه اقامتگاه و تابعیت اشخاص حکمی از جمله شرکت های تجاری ملی و بین المللی	۴
3	3	1	3	2	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه اقامت و عبور و مرور بیگانگان، دریافت پاسپورت، کار و استخدام اتباع خارجی و سرمایه گذاری در افغانستان	۵
2.2	2.2	1	3	1.4	1.8	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق بین الملل خصوصی (1)	حقوق خصوصی	چهارم	هفتم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و منابع درسی					پرسش و پاسخ
	2	معرفی حقوق بین الملل خصوصی و فواید مطالعه آن					
دوم	3	منابع داخلی حقوق بین الملل خصوصی					پرسش و پاسخ
	4	منابع بین المللی حقوق بین الملل خصوصی					
سوم	5	تابعیت و شرایط تحقق تابعیت					پرسش و پاسخ
	6	اهمیت تابعیت و انواع تابعیت					
چهارم	7	اصول حاکم بر تابعیت					پرسش و پاسخ
	8	سیستم خون و دلایل طرفداران خون					
پنجم	9	سیتم خاک و دلایل طرفداران					پرسش و پاسخ
	10	اصل وحدت تابعیت					
ششم	11	موارد نقض تابعیت واحد					پرسش و پاسخ
	12	جلوگیری از تابعیت مضاعف					
هفتم	13	اصل تغییر پذیری تابعیت،					پرسش و پاسخ
	14	ترک تابعیت و شرایط آن					
هشتم	15	تحصیل تابعیت					پرسش و پاسخ
	16	تغییر غیر ارادی تابعیت					
نهم	17	مرور درسهای گذشته					امتحان میان سمستر
	18	امتحان 20%					

پرسش و پاسخ					تابعیت اشخاص حکمی	19	دهم
					اقامتگاه، اهمیت و فواید آن	20	
پرسش و پاسخ					اصول حاکم بر اقامتگاه	21	یازدهم
					ادله اصول حاکم بر اقامتگاه	22	
پرسش و پاسخ					انواع اقامتگاه	23	دوازدهم
					اقامتگاه اشخاص حکمی	24	
پرسش و پاسخ					بیگانگان	25	سیزدهم
					انواع بیگانگان	26	
پرسش و پاسخ					اصول حاکم بر بیگانگان، اصل آزادی و ورود و عبور	27	چهاردهم
					اصل آزادی اقامت و خروج	28	
پرسش و پاسخ					شناسائی حد اقل حقوق بیگانگان	29	پانزدهم
					حقوق خصوصی و عمومی بیگانگان	30	
جمع بندی					اشخاص حقوقی بیگانه	31	شانزدهم
					راهنمایی محصلین راجع به امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
1- افضل‌ی، عبدالواحد و محمد اسحاق رحیمی، 1397. حقوق بین الملل خصوصی. تهران: نشر سمت. 2- ناصح، ولی محمد. 1393. حقوق بین الملل خصوصی. کابل: انتشارات سعید.	1. ماخذ اساسی
1- سلجوقی، محمود. 1381. حقوق بین الملل خصوصی. تهران: میزان. 2- عبدالله، نظام الدین. 1388. حقوق بین الملل خصوصی. کابل: انتشارات سعید 3- قانون پاسپورت مصوب 1394. 4- قانون تابعیت مصوب 1421 ه.ق. 5- قانون مدنی مصوب 1355. 6- مقررہ استخدام اتباع خارجی مصوب 1384. 7- نصیری، محمد. 1381. حقوق بین الملل خصوصی. تهران: انتشارات آگاه.	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	اصول محاکمات مدنی (1)
کود مضمون:	LA0758
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

برهه هویدا است که اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی دارای یک سلسله حقوق و امتیازات می باشند که در قانون برسمیت شناخته شده است. اما گاه گاهی در عالم واقعیت حقوق بعضی از این اشخاص مورد تعدی قرار می گیرد؛ در نتیجه بین مدعی حق و متجاوز نزاع و کشمکش بوجود می آید که باید به صورت مسالمت آمیز حل و فصل گردد. در این جاست که نهاد قضا برای رسیدگی به این مهم تاسیس گردیده است. برای اینکه نزاع درست مورد رسیدگی قرار گیرد و عدالت به بهترین وجه آن تأمین گردد؛ نیاز است که یک پروسه کاملاً شفاف و واضح وجود داشته باشد تا هیچ حقی نا حق و ناحقی حق نشود. از این رو است که قواعد اصول محاکمات مدنی برای تعیین وظایف و صلاحیت های محاکم در رسیدگی به دعوی مدنی، چگونگی تحریک دعوی و شرایط اقامه دعوی و دفاع از آن، ادله اثبات دعوی، نحوه استیناف خواهی و تجدید نظر خواهی و بالاخره تنفیذ حکم تقنین گردیده است؛ محاکم، طرفین دعوی و وکلای مدافع به آن ملزم می باشند.

اهداف آموزشی:

- شناخت قواعد و پروسژر موجود در روند رسیدگی مدنی و خصوصیات قواعد اصول محاکمات مدنی
- شناخت حقوق و تکالیف اصحاب دعوی و قضات در روند رسیدگی مدنی
- کسب مهارت به ارتباط نگارش عریضه حقوقی، صورت دعوی و دفع دعوی
- شناخت سازمان قضایی افغانستان و صلاحیت مراجع قضایی و غیر قضایی در رسیدگی به دعاوی
- کسب مهارت به ارتباط رسیدگی به قضایای مدنی منحیث وکیل مدافع و قاضی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛

- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، بررسی قضایا، مرور قوانین و ارائه سمینارهای علمی توسط محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، اهداف، فواید و منابع اصول محاکمات مدنی
- روش های حل منازعه
- معرفی سازمان قضائی افغانستان : مراجع قضایی عمومی
- مراجع شبه قضایی
- صلاحیت قضایی و انواع آن
- چگونگی اقامه دعوی
- تعریف، ارکان و شیوه نگارش عریضه حقوقی
- اجراء رسیدگی به عریضه حقوقی
- مفهوم و ارکان دعوی
- شرایط عمومی و خصوصی دعوی
- دفع دعوی و انواع آن

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	3	1	3	3	2	1	شناخت قواعد و پروسز موجود در روند رسیدگی مدنی و خصوصیات قواعد اصول محاکمات مدنی
2	3	1	3	3	2	2	شناخت حقوق و تکالیف اصحاب دعوی و قضات در روند رسیدگی مدنی
3	3	1	3	3	1	3	کسب مهارت به ارتباط نگارش عریضه حقوقی، صورت دعوی و دفع دعوی
2	3	1	3	3	3	4	شناخت سازمان قضایی افغانستان و صلاحیت مراجع قضایی و غیر قضایی در رسیدگی به دعاوی
3	3	1	3	3	1	5	کسب مهارت به ارتباط رسیدگی به قضایای مدنی منحیث وکیل مدافع و قاضی
2.4	3	1	3	2.4	1.8	مجموع	
2.2/3						اوسط عمومی	
						3 = مطابقت کامل	2 = مطابقت نسبی
						1 = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	اصول محاکمات مدنی (1)	حقوق خصوصی	چهارم	هفتم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون مفهوم قواعد اصول محاکمات و انواع آن					پرسش و پاسخ
	2	تعریف اصول محاکمات مدنی و قلمرو آن					
دوم	3	منابع، اهداف و فواید اصول محاکمات مدنی ویژگی های قواعد اصول محاکمات مدنی					پرسش و پاسخ
	4	تاریخچه اصول محاکمات مدنی					
سوم	5	روش های حل منازعه روش حقوقی: روش های رسمی					پرسش و پاسخ
	6	روش های غیر رسمی ADR					
چهارم	7	معرفی سازمان قضائی افغانستان مراجع قضایی عمومی مراجع قضایی تخصصی بررسی تشکیلات و صلاحیت های ستره محکمه					پرسش و پاسخ
	8	معرفی سازمان قضائی افغانستان بررسی تشکیلات و صلاحیت های محاکم استیناف و ابتدائی					
پنجم	9	مراجع شبه قضایی معرفت تشکیلات و اجراءات آمریت حقوق ریاست عدلیه					پرسش و پاسخ
	10	معرفی تشکیلات و اجراءات آمریت قضایای دولت					
ششم	11	صلاحیت قضایی و انواع آن صلاحیت ذاتی و صلاحیت نسبی صلاحیت نسبی: صلاحیت حوزوی و صلاحیت موضوعی					پرسش و پاسخ

					معرفی اصطلاحات استدعای حق تحریک رسیدگی قضائی	12	
پرسش و پاسخ					چگونگی اقامه دعوی عریضه حقوقی	13	هفتم
					مرجع رسیدگی به عرایض اجراء رسیدگی به عریضه حقوقی / نگارش عریضه حقوقی	14	
پرسش و پاسخ					اعتراضات ابتدائی / دفاتر محکمه / اطلاع، جلب و احضار / تعرفه های محصولی	15	هشتم
					اجراء قضایی در رسیدگی به دعاوی مدنی / مفهوم دعوی / تفکیک دعوی از مفاهیم مشابه / ویژه گی های دعوی / عناصر دعوی	16	
امتحان میان سمستر					امتحان 20 %	17	نهم
					امتحان 20 %	18	
پرسش و پاسخ					ارکان دعوی / شرایط عمومی دعوی	19	دهم
					شرایط مشترک مدعی و مدعی علیه / شرایط مدعی بها	20	
پرسش و پاسخ					شرایط خصوصی دعوی / شرایط دعوی عقار / شرایط دعوی دین / نگارش صورت دعوی	21	یازدهم
					شرایط دعاوی طلاق، تفریق، قرض، شفع، نگارش صورت دعوی	22	
پرسش و پاسخ					انواع دعوی / دعوی صحیح، باطل و فاسد / دعوی اصلی و دعوی حادث	23	دوازدهم
					دعوی عینی، دعوی دینی، دعوی مختلط / دعوی منقول و غیر منقول / دعوی مالی، دعوی غیر مالی	24	
پرسش و پاسخ					دفع دعوی / تعریف دفع و شرایط آن ماهیت حقوقی دفع / انواع دفع / دفع موضوعی / دفع شکلی / دفع عدم قبول	25	سیزدهم
					دفع موضوعی / انواع دفع موضوعی دفع صحیح	26	

پرسش و پاسخ					دفع موضوعی / انواع دفع موضوعی / دفع ناقص	27	چهاردهم
					دفع شکلی / انواع دفع شکلی / اعتراضات انضمامی / دفع شکلی محض	28	
پرسش و پاسخ					کار عملی نگارش دفاعیه: دفع صحیح و دفع ناقص	29	پانزدهم
					کار عملی نگارش دفاعیه: دفع شکلی و اعتراضات انضمامی	30	
جمع بندی					مرور مباحث تدریس شده در طول سمستر و حل مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					ارایه توضیحات در مورد نحوه اخذ امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. احمدی، هاشم، 1390. اصول محاکمات مدنی. کابل: انتشارات مقصودی. 2. ستانکزی، نصرالله، 1391. اصول محاکمات مدنی. کابل: انتشارات سعید. 3. قانون اصول محاکمات مدنی افغانستان مصوب 1368. 4. قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضائیه مصوب 1392. 	1. ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. عبدالله، شمس، 1390 ه.ش. آیین دادرسی مدنی، ج 2، تهران: ورداک. 2. قانون طرز تحصیل حقوق مصوب 1397 ش.. 3. قانون مدنی افغانستان مصوب 1355 ه.ش. 4. مجلة الاحكام العدلیة، مصوب 1293 ه.ق. (1384)، مطبعة بهیر، کابل، افغانستان. 5. مکی، ثریا عمران و پیام شهرجردی، 2012. اصول محاکمات مدنی افغانستان. کابل: انستیتیوت مطالعات بین المللی مقایسوی پاریس - فرانسه. 	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول اجراءات جزایی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	اصول اجراءات جزایی (1)
کود مضمون:	LA0759
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت (تیوری)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش نیاز مضمون:	LA0540 LA0323
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

اصول محاکمات جزایی علمی است که شرایط و چگونگی تعقیب مظنون و رسیدگی به اتهام وی در مرجع ذیصلاح پس از انجام تحقیقات لازم و در نهایت اجرای مجازات و نظارت بر تنفیذ احکام محاکم را بررسی و معرفی می نماید. این مضمون در کارهای عملی محصلین بسیار مؤثر بوده و از مضامین پر کاربرد در نهادهای عدلی و قضایی می باشد. شرایط، اصول و قواعد رسیدگی به اتهام اشخاص و معرفی مرجع صالح به رسیدگی در علم اصول محاکمات جزایی مورد بحث قرار می گیرد. تعیین و تعریف صلاحیت و اقسام آن، مراجع رسیدگی به یک دوسیه جزایی و چگونگی طی مراحل آن از جمله مباحث مهم علم جزاست که در علم اصول محاکمات جزایی بررسی می گردد این مضمون از مضامین حتمی و تخصصی دیپارتمنت حقوق جزا است که طی 4 کزیدیت در سمستر هفتم و هشتم برای محصلین قضایی - حارنوالی تدریس می شود.

اهداف آموزشی:

- شناخت قواعد و پروسژر موجود در روند رسیدگی جزایی، منابع و خصوصیات قواعد اصول محاکمات جزایی
- شناخت حقوق مظنون، متضرر از جرم، متهم و محکوم علیه در مراحل مختلف محاکمه عادلانه و رعایت آن
- کسب مهارت به ارتباط نگارش انواع قرارها، اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه
- شناخت مفهوم وسایل اثبات جرم، انواع مدارک و کسب مهارت در زمینه چگونگی استناد به ادله اثبات در اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه منحصی حارنوال و وکیل مدافع و ترجیح دلایل بر یکدیگر
- کسب مهارت به ارتباط رسیدگی به قضایای جزایی منحصی پلیس، وکیل مدافع، اهل خبره، حارنوال و قاضی

شیوه های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- بحث و مناقشه صنفی؛
- طرح قضیه و کار گروهی محصلین؛
- دعوت از پلیس کریمینال تکنیک، اداره سارنوالی و محاکم جهت ارائه معلومات بیشتر.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات، هدف و اهمیت اصول محاکمات جزایی؛
- منابع اجراءات جزایی؛
- رابطه اصول محاکمات جزایی با سایر علوم؛
- انواع سیستم های محاکمات جزایی؛
- اصول دوازده گانه حاکم بر اجراءات جزایی؛
- مراحل اجراءات جزایی؛
- اجراءات پولیس حین بررسی محل واقعه جرمی؛
- مرحله تحقیق جرم و اجراءات حارنوال تحقیق؛
- اجراءات حارنوال تعقیب عدلی؛
- مرحله محاکمه؛
- انواع صلاحیت محاکم؛
- طرز رسیدگی قضایی در محکمه ابتداییه؛
- محکمه استیناف و طرز رسیدگی آن؛
- فرجام خواهی و تجدید نظر بر احکام محاکم.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کامپی		
6.	5.	4.	3.	2.	1.				
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موجدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	نتایج متوقعه مضمون	کامپی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			۱	۱
2	2	3	2	3	2			۲	۲
2	2	3	2	2	1			۳	۳
3	3	3	1	2	1			۴	۴
3	3	3	2	2	2			۵	۵
2	3	3	1	2	1			مجموع	مجموع
2.4	2.6	3	1.6	2.2	1.4			اوسط عمومی	اوسط عمومی
2.2/3									
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی		
						۱ = مطابقت کم			

پلان درسی هفته وار مضمون اجراءات جزایی (1)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	اصول اجراءات جزایی (1)	حقوق جزا و علوم جنایی	چهارم	هفتم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفت با محصلین، معرفی مضمون و توضیحات در رابطه به شیوه تدریس					
	2	توضیحات در رابطه به نظم و قواعد داخل صنف تعریف، موضوع و اهداف اصول محاکمات جزایی					
دوم	3	بیان اهمیت اصول محاکمات جزایی.					پرسش و پاسخ
	4	وظایف و سلسله مراتب اجراءات جزایی؛ / تفاوت اصول محاکمات جزایی با اصول محاکمات مدنی؛ / تفاوت اصول محاکمات جزایی با حقوق جزا					
سوم	5	منابع اجراءات جزایی؛ / قانون اساسی / قوانین عادی					
	6	منابع فقهی / رویه قضایی / اسناد بین المللی / دکترین حقوقی					
چهارم	7	رابطه اصول محاکمات جزایی با سایر علوم / حقوق جزا / کریمینولوژی / طب عدلی / کریمینالستیک					پرسش و پاسخ
	8	انواع سیستم های محاکمات جزایی / سیستم اتهامی / ویژگی های سیستم اتهامی					
پنجم	9	سیستم تفتیشی / ویژگی های سیستم تفتیشی / سیستم مختلط و ویژگی های آن / سیستم اسلام					
	10	مقایسه سیستم ها و انطباق آن با نظام اجراءات جزایی افغانستان.					
ششم	11	اصول دوازده گانه حاکم بر اجراءات جزایی					پرسش و پاسخ
	12	کار بر روی یک قضیه عملی					

					مراحل اجراءات جزایی؛ / مرحله کشف جرم / تاریخچه پولیس	13	هفتم
					ماهیت کشف جرم / اقدامات کشفی / مکلفیت های مراجع کشفی	14	
پرسش و پاسخ					اجراءات پولیس حین بررسی محل واقعه جرمی	15	هشتم
					اسباب تحری دعوی جزایی	16	
					اخذ امتحان وسط سمستر	17	نهم
						18	
					مرحله تحقیق جرم / تاریخچه خارنوالی / صلاحیت و مکلفیت های خارنوال تحقیق	19	دهم
					جمع اوری دلایل توسط خارنوال تحقیق / توقیف و مشروعیت آن	20	
پرسش و پاسخ					جلب و احضار / اصول حاکم بر اجراءات خارنوال	21	یازدهم
					ترتیب اتهامنامه / محتویات اتهامنامه / شرح جزئیات موضوع	22	
					اجراءات خارنوالی تعقیب	23	دوازدهم
					ترتیب صورت دعوا / تفاوت صورت دعوا با اتهامنامه / رد، تایید و لغو اتهامنامه.	24	
پرسش و پاسخ					مرحله محاکمه	25	سیزدهم
					تشکیلات قوه قضاییه فصل هفتم قانون اساسی مواد (۱۱۶-۱۳۵)	26	
					انواع صلاحیت محاکم / صلاحیت موضوعی	27	چهاردهم
					صلاحیت حوزه وی / صلاحیت تقویضی طرز رسیدگی قضایی در محکمه ابتداییه	28	
پرسش و پاسخ					محکمه استیناف و طرز رسیدگی آن	29	پانزدهم
					تشکیلات و صلاحیت های محکمه استیناف	30	

					فرجام خواهی و تشکیلات و وظایف ستره محکمه تجدید نظر بر احکام محاکم	31	شانزدهم
					راهنمایی امتحان و حل مشکلات	32	

منابع یا مآخذ:::	
1. علامه، غلام حیدر. (1394). <u>اصول محاکمات جزایی افغانستان</u> . تهران: نشر واژه. چاپ اول.	1. مآخذ اساسی
1. غلامی، حسین. (1385). <u>مبانی حقوق و عدالت جنایی در افغانستان</u> . کابل: سفارت کبری جمهوری فدرال آلمان. چاپ اول. 2. قانون اجراءات جزایی مصوب 1393. 3. قانون کشف و تحقیق جرایم و نظارت سارنوالی بر قانونیت تطبیق آن. 4. قانون محاکم خاص مصوب 1393. 5. کد جزا مصوب 1396. 6. کنوانسیون حقوق مدنی و سیاسی مصوب 1966. 7. هاشمی، غازی. (1393). <u>مزایا و نواقص اجراءات جزایی</u> . بی جا. بی نا. چاپ اول. 8. هیلال گوور، الکساندرا و دیگران. (1387). <u>رهنمود ماکس پلانک پیرامون موازین محاکمه عادلانه</u> . مترجم: طنین، بشیر. کابل: انستیتوت مقایسوی عامه و حقوق بین الدول ماکس پلانک. چاپ چهارم.	2. مآخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق میراث

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق میراث
کود مضمون:	LA0760
تعداد کرایدیت:	3 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

مال و ثروت از نظر دین مقدس اسلام برای زندگی انسان یک امر ضروری و طبیعی است. انسان به اساس فطرت و محرکات طبیعی و به اساس رسالت و وظیفه انسانی خود در زمین به جمع آوری و کسب آن اقدام میکند. بناء تحریم جمع کردن مال برای انسان امر غیر طبیعی و مخالف فطرت و سرشت انسان است. اسلام بر خلاف مکتب های دیگر به مال و ثروت نظر جداگانه دارد و گفته میتوانیم که تمام احکام اسلام از این دیدگاه سرچشمه میگردد. و مصدر همه ارشادات و هدایات مالی اسلام همین نظر و طرز دید است و آن عبارت است از اینکه مالک اصلی و حقیقی مال تنها خداوند است و انسان نایب و خلیفه خداوند در مورد تصرف در مال میباشد. بر این خلیفه لازم است حدود شریعت الهی را در کسب و جمع آوری مال و ثروت جدا رعایت کرده آن را در راه خداوند و مصالح و منافع اجتماع استخدام نماید. میراث نمونه ای از عدالت اسلامی است و یکی از اسباب کسب ملکیت میباشد که باعث انتقال مال و توزیع عادلانه ثروت میگردد. مضمون حقوق میراث از مضامین تخصصی رشته حقوق میباشد که طی سه کرایدیت تدریس میشود. در این مضمون راجع به مبادی علم میراث، اسباب، ارکان و شرایط میراث بحث صورت میگردد. سپس ترکه و حقوق متعلق به آن توضیح داده خواهد شد. و در نهایت طبقات وارثین و سهام آنها توضیح داده شده، اصول مسائل میراث از قبیل مخارج فروض و تقسیم ترکه، تداخل، عول، رد، تصحیح، تخارج و مناسخه تدریس و میگردد. در تدریس این مضمون سعی شده است که در هرفصل مطالب مربوط به آن از قانون مدنی افغانستان نیز آموزش داده میشود.

اهداف آموزشی:

- شناخت ارکان، شرایط و موانع ارث در فقه و قانون مدنی
- شناخت صاحبان ارث و سهام آنها
- کسب دانش و مهارت لازم در زمینه کاربرد اصول مسائل میراث و حل مسائل عول، رد، تخارج و مناسخه
- کسب مهارت های لازم در زمینه تقسیم متروکه
- کسب مهارت های لازم در زمینه حل منازعات مربوط به حقوق میراث از قبیل تقسیم ترکه، اجرای وصیت و پرداخت دیون متوفی از مال متروکه

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مرور مواد قانون مربوط به میراث.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف علم میراث، اهمیت و موضوع آن
- ارکان و اسباب میراث، شرایط و موانع میراث و ترکه و حقوق متعلق به آن
- ذوی الفروض و سهام آن و عصبات
- اصول مسائل میراث و ذوی الارحام
- استحقاق به طریق غیر ارث و ارث احتیاطی
- مفقود، اسیر و خنثی
- تخارج و کیفیت تقسیم ترکه و مناسخه.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**پالیسی حاضری**

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سایر
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراجع تطبیق موییدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	1	3	1	2	شناخت ارکان، شرایط و موانع ارث در فقه و قانون مدنی	۱
1	2	1	3	1	1	شناخت صاحبان ارث و سهام آنها	۲
1	2	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم در زمینه کاربرد اصول مسائل میراث و حل مسائل عول، رد، تخارج و مناسخه	۳
1	3	1	3	1	1	کسب مهارت های لازم در زمینه تقسیم متروکه	۴
2	3	1	3	2	1	کسب مهارت های لازم در زمینه حل منازعات مربوط به حقوق میراث از قبیل تقسیم ترکه، اجرای وصیت و پرداخت دیون متوفی از مال متروکه	۵
1.2	2.4	1	3	1.2	1.2	مجموع	
1.6/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق میراث

نوع مضمون	تعداد کریدیت	سمستر	صنف	دیپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
حتمی - تخصصی	3	هفتم	چهارم	حقوق خصوصی	حقوق میراث	حقوق	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					معرفی مضمون، اهمیت و ضرورت آن	1	اول
					تعریف علم میراث، اهمیت و موضوع آن	2	
					نظام میراث قبل از اسلام	3	
پرسش و پاسخ					ارکان میراث	4	دوم
					اسباب میراث	5	
					شرایط و موانع میراث	6	
پرسش و پاسخ					ترکه و حقوق متعلق به آن / مصارف تجهیز و تکفین / پرداخت دین	7	سوم
					ترکه و حقوق متعلق به آن / اجرای وصیت / تقسیم ارث	8	
					طبقات وارثین	9	
پرسش و پاسخ					ذوی الفروض و سهام آن	10	چهارم
					ادامه ذوی الفروض	11	
					ادامه ذوی الفروض	12	
پرسش و پاسخ					عصبات	13	پنجم
					ادامه عصبات	14	
					ادامه عصبات	15	
					حجب	16	ششم

پرسش و پاسخ					انواع حجب	17	
					اصول مسائل میراث	18	
پرسش و پاسخ					ادامه اصول مسائل میراث	19	هفتم
					عول	20	
					ادامه عول	21	
پرسش و پاسخ					حل مسائل عول	22	هشتم
					رد و تصحیح	23	
					ادامه رد و تصحیح	24	
امتحان میان سمستر					حل مسائل رد و تصحیح	25	نهم
					امتحان وسط سمستر	26	
					امتحان وسط سمستر	27	
پرسش و پاسخ					ذوی الارحام	28	دهم
					ادامه ذوی الارحام	29	
					حل مسائل ذوی الارحام	30	
پرسش و پاسخ					استحقاق به طریق غیر ارث	31	یازدهم
					ادامه استحقاق به طریق غیر ارث	32	
					مثالهای استحقاق به طریق غیر ارث	33	
پرسش و پاسخ					ارث احتیاطی	34	دوازدهم
					ادامه ارث احتیاطی	35	
					مثال هایی از ارث احتیاطی	36	
پرسش و پاسخ					مفقود، اسیر و خنثی	37	سیزدهم
					احکام مفقود، اسیر و خنثی	38	

					ادامه احکام مفقود، اسیر و خنثی	39	
پرسش و پاسخ					تخارج و کیفیت تقسیم ترکه	40	چهاردهم
					ادامه تخارج	41	
					مثالهایی از تخارج و ترکه	42	
پرسش و پاسخ					مناسخه	43	پانزدهم
					مثالهایی از مناسخه	44	
					حل مثالهای مناسخه توسط محصلین	45	
جمع بندی					وصیت واجبه	46	شانزدهم
					ادامه وصیت واجبه	47	
					جمع بندی و رهنمائی امتحان	48	

منابع یا مأخذ::	
1- عزیز، عبدالعزیز. 1393. احکام فقه میراث از نگاه فقه و قانون. کابل: انتشارات سعید.	1- ماخذ اساسی
1- عبدالله، عمر. 1955. احکام الموارث فی الشریعه الاسلامیه . القاهره: دارالمعارف. 2- نذیر، داد محمد. 1392. حقوق میراث از دیدگاه شریعت اسلامی و قانون مدنی افغانستان. کابل: انتشارات رسالت.	2- ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روش های حل منازعات تجارتي

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسي
دپارتمنت:	حقوق خصوصي
اسم مضمون:	روش های حل منازعات تجارتي
کود مضمون:	LA0761
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	تخصصي
پيشنياز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

ارگان های عدلی و قضایی بخش عمده و اساسی از بازار کار فارغ التحصیلان رشته حقوق را تشکیل میدهد. اما این تنها حوزه کاری نیست و فارغ التحصیلان رشته حقوق می توانند به عنوان مشاور حقوقی در شرکت های تجاری، شرکت های بیمه، مؤسسات غیر دولتی، بانک ها، اتاق های تجارت و صنایع، اتحادیه ها و اصناف استخدام و مشغول به کار شوند. این حوزه کاری در حال حاضر که بازار کار در عرصه قضاء، خازنوالی و وکالت دفاع به دلایل متعددی مشبوع گردیده است از اهمیت بیشتری برخوردار می باشد؛ از یک سو فرصت کاری برای فارغ التحصیلان پوهنځی های حقوق فراهم میگردد و از سویی دیگر سکتور خصوصی میتواند با استفاده از دانش و تخصص فارغ التحصیلان رشته حقوق در پیشبرد فعالیت ها و حل و فصل منازعات تجارتي با استفاده از روش های رسمی و غیر رسمی بهره ببرند. با در نظر داشت این مهم است که دپارتمنت حقوق خصوصي مضمون روش های حل منازعات تجارتي را پیشنهاد نموده است. در این مضمون محصلین علاوه بر آشنایی با قانون اصول محاکمات تجارتي با روش های بدیل حل منازعات تجارتي از جمله حکمیت تجارتي و مصالحه تجارتي آشنا میشوند.

اهداف آموزشی:

- شناخت روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات تجارتي، مقایسه دعوی تجارتي با دعوی مدنی از حیث قواعد حاکم، محکمه ذیصلاح، ادله اثبات ماهیت و خصوصیات دعوی
- شناخت قواعد حاکم بر رسیدگی به دعاوی تجارتي، مراجع رسیدگی به دعاوی تجارتي، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراءات محاکم در رسیدگی به دعاوی تجارتي
- کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات تجارتي از طریق حکمیت و مصالحه تجارتي
- کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش صورت دعوی و دفع دعوی، نحوه استناد به ادله اثبات در دعاوی تجارتي با توجه قواعد مندرج در قانون اصول محاکمات تجارتي
- کسب دانش و مهارت لازم در زمینه اعتراض به حکم صادره محاکم ابتدائیه تجارتي در مرحله استیناف خواهی و فرجام خواهی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات تجارتي
- قواعد حاکم بر حکمیت تجارتي در نظام حقوقی افغانستان
- قواعد حاکم بر مصالحه (میانجیگری) تجارتي در نظام حقوقی افغانستان
- حل منازعات تجارتي از طریق روش قضایی
- مفهوم، ماهیت و خصوصیات دعوی تجارتي
- تشکیلات محاکم تجارتي
- صلاحیت محاکم تجارتي
- اقامه دعوی تجارتي در محاکم ابتدائیه
- دفاع در دعوی تجارتي
- ادله اثبات در دعاوی تجارتي
- اسباب صدور حکم
- صدور حکم
- استیناف خواهی (مرافعه طلبی)
- تمیز طلبی
- موارد سقوط دعوی تجارتي.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کامپی
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عالی، آ. ه. گونینه فیلساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	3	1	3	1	2	شناخت روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات تجاری، مقایسه دعوی تجاری با دعوی مدنی از حیث قواعد حاکم، محکمه ذیصلاح، ادله اثبات ماهیت و خصوصیات دعوی	۱
2	3	1	3	2	1	شناخت قواعد حاکم بر رسیدگی به دعاوی تجاری، مراجع رسیدگی به دعاوی تجاری، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراء محاکم در رسیدگی به دعاوی تجاری	۲
3	3	1	3	1	1	کسب مهارت های لازم در زمینه حل اختلافات تجاری از طریق حکمیت و مصالحه تجاری	۳
3	3	1	3	2	1	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش صورت دعوی و دفع دعوی، نحوه استناد به ادله اثبات در دعاوی تجاری با توجه قواعد مندرج در قانون اصول محاکمات تجاری	۴
2	3	1	3	2	1	کسب دانش و مهارت لازم در زمینه اعتراض به حکم صادره محاکم ابتدائیه تجاری در مرحله استیناف خواهی و فرجام خواهی	۵
2.4	3	1	3	1.6	1.2	مجموع	
2/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون روش های حل منازعات تجارتي

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	روش های حل منازعات تجارتي	حقوق خصوصي	چهارم	هفتم	2	حتمی - تخصصی

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	انواع روش های حل منازعات تجارتي روش های رسمی: روش قانونی، روش اداری و روش قضایی					پرسش وپاسخ
	2	روش های غیر رسمی: حکمیت تجارتي، مصالحه، میانجیگری، مذاکره					
دوم	3	قواعد حاکم بر حکمیت تجارتي در نظام حقوقی افغانستان مفهوم حکمیت تجارتي / موافقتنامه حکمیت تجارتي / ترکیب بورد حکمیت					پرسش وپاسخ
	4	طرز تعیین حکم / تعیین محل حکمیت / آغاز رسیدگی به حکمیت / ارائه دلایل ادعا و دفاعیه					
سوم	5	صدور قرار حکمیت تجارتي و خاتمه رسیدگی / قانون قابل تطبیق / طرز اتخاذ تصمیم					پرسش وپاسخ
	6	صدور قرار حکمیت / فسخ قرار حکمیت / تطبیق و رد قرار حکمیت / ختم ماموریت حکم					
چهارم	7	قواعد حاکم بر مصالحه (میانجیگری) تجارتي در نظام حقوقی افغانستان / مفهوم مصالحه (میانجیگری) تجارتي / طرز میانجیگری / آغاز میانجیگری / اجرای میانجیگری / ملاقات میانجی					پرسش وپاسخ
	8	ارائه طرح / برخورد منصفانه / عدم جمع آوری مدارک / ختم عملیه میانجیگری / نقش میانجی به حیث حکم / توافق به روند حکمیت یا رسیدگی قضایی / تطبیق موافقتنامه					
پنجم	9	حل منازعات تجارتي از طریق روش قضایی / مفهوم دعوی تجارتي / موضوع دعوی تجارتي / خصوصیات دعوی تجارتي / انواع دعوی تجارتي					پرسش وپاسخ
	10	ارکان دعوی تجارتي / شرایط دعوی تجارتي / منابع حل و فصل دعوی تجارتي					
ششم	11	تشکیلات محاکم تجارتي / صلاحیت محاکم تجارتي / صلاحیت موضوعی / صلاحیت حوزوی					پرسش وپاسخ

					تنازع صلاحیت محاکم / اهلیت و نیابت در دعوی تجارتي / اهلیت طرفین / صلاحیت های وکیل و مؤکل	12	
پرسش و پاسخ					مراحل رسیدگی قضایی در دعاوی تجارتي / صلاحیت محکمه تجارتي در رسیدگی به دعاوی	13	هفتم
					اقامه دعوی تجارتي در محاکم ابتدائیه / ثبت و اجراءات دعوی / طرفین دعوی / آثار دعوی	14	
پرسش و پاسخ					تدابیر احتیاطی / تأمینات / ابلاغ و احضار	15	هشتم
					اعتراضات ابتدایی / اعتراضات مربوط به اصل موضوع / رد قضات محاکم تجارتي / دعوی متقابل	16	
امتحان میان سمستر					امتحان نیمه سمستر	17	نهم
					امتحان نیمه سمستر	18	
پرسش و پاسخ					دفاع در دعوی تجارتي / مفهوم دفاع تجارتي	19	دهم
					خصوصیات دفاع تجارتي / انواع دفاع در دعاوی تجارتي	20	
پرسش و پاسخ					ادله اثبات در دعاوی تجارتي / اقرار / سند / اسناد رسمی و غیر رسمی	21	یازدهم
					مراسلات برقی / دفاتر تجارتي / بررسی ادعای / مشبوهیت جعل سند / رد سند	22	
پرسش و پاسخ					ادله اثبات در دعاوی تجارتي / شهادت / شرایط شاهد / حدود اعتبار شهادت در دعاوی تجارتي	23	دوازدهم
					نظریات اهل خبره / رسیدگی به دلایل و ختم تحقیقات	24	
پرسش و پاسخ					اسباب صدور حکم / صدور حکم / مندرجات نص حکم / تاثیر نقصان در مندرجات حکم	25	سیزدهم
					نسخه های حکم / میعاد صدور حکم / ابلاغ حکم محکمه تجارتي	26	
پرسش و پاسخ					استیناف خواهی (مرافعه طلبی) / حق استیناف خواهی / احکام و قرار های قابل استیناف طلبی / حالات عدم امکان استیناف طلبی / مدت استیناف طلبی	27	چهاردهم
					درخواست استیناف خواهی / محتوی درخواست استیناف خواهی / حدود صلاحیت رسیدگی محکمه استیناف / ختم رسیدگی محکمه استیناف / ابلاغ حکم	28	

پرسش و پاسخ					29	تمیز طلبی / احکام و قرار های قابل تمیز / حالات عدم امکان تمیز طلبی / مدت تمیز طلبی / شرایط درخواست تمیز طلبی	پانزدهم
					30	رسیدگی در تمیز / صلاحیت محکمه تمیز در مورد نقض قرار و حکم محکمه استیناف / ابلاغ حکم	
جمع بندی					31	موارد سقوط دعوی تجارتي / مرور زمان / افلاس و ورشکستگی / مصالحه / ترک خصومت / انصراف از دعوی / نقضای میعاد / حکمیت / ابراء / فوت	شانزدهم
					32	جمع بندی و رهنمایی امتحان	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان. دستنامه اصول محاکمات تجارتي. کابل : ARLP .</p> <p>2. استانکزی، نصرالله و همکاران. 1388. اصول محاکمات تجارتي. کابل: سازمان بین المللی انکشاف حقوق.</p> <p>3. رحیمی، اسحاق و عبدالواحد افضل. حقوق حکمیت تجارتي بین المللی، چ اول، کابل: بنیاد اندیشه.</p> <p>4. قانون اصول محاکمات تجارتي مصوب 1343.</p> <p>5. قانون حکمیت تجارتي مصوب 1385</p> <p>6. قانون مصالحه (میانگیری) تجارتي مصوب 1385</p>	1. ماخذ اساسی
<p>1. عبدالله. شمس. 1390 ه.ش. آیین دادرسی مدنی. ج 2. تهران: ورداک.</p> <p>2. احمدی. هاشم. 1390. اصول محاکمات مدنی. کابل: انتشارات مقصودی.</p> <p>3. ستانکزی، نصرالله. 1391. اصول محاکمات مدنی. کابل: انتشارات سعید.</p>	2. ماخذ کمکی

برنامه درسی مضمون کلینیک حقوقی (حقوق فامیلی)

پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	کلینیک حقوقی مشوره دهی در قضایا فامیلی
کود مضمون:	LA760a
تعداد کربدیت:	2 کربدیت (تعداد کربدیت تیوری و تعداد کربدیت عملی)
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	حقوق فامیلی و اصول محاکماتی مدنی
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

این برنامه تلاش دارد تا مشاوره دهی در قضایا (فامیلی و مدنی) و نحوه کار نمودن در کلینیک حقوقی مشاوره دهی را برای محصلین صنف چهارم پوهنځی های حقوق آموزش دهد. برای کار در کلینیک حقوقی منحیث مشاور و مشاوره دهی در قضایای فامیلی فراگیری این برنامه لازمی پنداشته می شود.

در این برنامه محصلین با فراگیری و آموزش میتود های مشاوره دهی نحوه برخورد با موکل و ارائه خدمات مشاوره دهی حقوقی را خواهند آموخت و علاوه برآن نحوه مصاحبه با موکل، دریافت معلومات و شناسایی موضوعات مهم از طریق گوش دادن به سخنان موکل را فرا خواهند گرفت.

محصلین با استفاده از کتاب کلینیک حقوقی ترتیب شده این برنامه آموزشی نوع تکمیل نمودن فورم ها در قضایای مشخص فامیلی را می آموزند که در نتیجه توانایی مشخص نمودن مسیر درست حرکت در قضایای فامیلی را دریافت می نمایند. با فرار گرفتن این کورس محصلین قادر به آن خواهد بود که تحت نظر یک وکیل مدافع در کلینیک حقوقی فامیلی که در داخل محکمه فامیلی موقعیت دارند، بصورت نسبتاً مستقل به موکلین که خواهان مشوره دهی های حقوقی می باشند خدمات حقوقی و مساعدت حقوقی رایگان را ارائه می نمایند. در کورس کلینیک حقوقی مشوره دهی فامیلی محصلین عملاً 30 جلسه درسی تحت نظر اساتید که دارنده جواز وکالت دفاع بوده و عملاً تجربه پیشبرد قضایا فامیلی در محاکم کشور دارند تدریس گردیده و دو جلسه دیگر به امتحان از موضوعات تدریس شده تخصیص داده شده است. کلینیک حقوقی مشوره دهی فامیلی از یک طرف برای محصلین مهارت های عملی مثلی مصاحبه، مشاوره، مذاکره و نوشتن عرایض حقوقی در قضایا فامیلی چگونگی استفاده از آن را با مواج شدن با موکلین حقیقی در داخل کلینیک آموزش می دهد. از طرف دیگر ارائه مساعدت های حقوقی برای اشخاص بی بضاعت را توسط محصلین فراهم می نماید.

شیوه های تدریس و آموزش

تدریسی این مضمون با در نظر داشت ماهیت آن با استفاده از روش های عملی و در قالب برنامه های کلینیک چند بعدی صورت میگردد. ارائه لکچر و شرح در این مضمون امر فرعی محسوب می گردد. تمرکز محصلین به کارهای عملی به شمول کار گروهی تجزیه، تحلیل، استدال بر بنیاد قوانین، چگونگی ارائه مشوره در قضایا فامیلی برای افراد بی بضاعت، چگونیک تحریر پاسخ به استعلام های محاکم نوشتن عرایض در قضایا فامیلی،

در تدریس عملی این مضمون از روش های ذیل استفاده می شود:

- بازدید از کلینیک داخل محکمه، بازدید از محکمه فامیلی، بازدید از مدیریت حقوق
- کار عملی: ترتیب تنظیم سوالنامه ها جهت مصاحبه با موکل و مصاحبه با موکل، عریضه حقوقی، تحریر مشوره حقوقی، نحوه نوشتن پاسخ به استعلام های محاکم
- برگزاری محکمه تمثیلی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف کلینیک حقوقی و انواع آن
- تاریخ واره کلینیک های حقوقی، مبانی نظری کلینیک های حقوقی
- اهداف، اهمیت، مفهوم کلینیک های حقوقی
- کلینیک حقوقی مشوره دهی و نوع فعالیت آن
- ساختار کلینیک های حقوقی و موضوعات مورد بحث در کلینیک های حقوقی فامیلی
- اصول اجراءات در کلینیک های حقوقی فامیلی
- نوع کارکرد کلینیک های حقوقی فامیلی
- کلینیک حقوقی و نقش آن بر ارائه مساعدت های حقوقی رایگان
- چالش ارائه مساعدت های حقوقی رایگان برای زنان و اطفال از طریق کلینیک حقوقی
- مهارتهای کاربردی کلینیکی
- تعریف مصاحبه، اهداف مصاحبه، چالش های مصاحبه، مصاحبه با موکل، روش های مصاحبه
- تعریف مشاور، اهداف مشاوره، چالش های مشاوره، تفاوت مشاوره از نصیت و رهنمایی، چگونگی ارائه مشاوره برای موکل
- تعریف مذاکره، اهداف مذاکره، چالش های مذاکره، تفاوت مذاکره از مصالحه، چگونگی ارائه مذاکره با طرفین در قضا یا فامیلی
- تحلیل قضا یا فامیلی (تفریق، به سبب ضرر، عیب، غیابت، عدم انفاق، مهر، انصراف از نامزدی تعیین سرنوشت)
- تحلیل و تجزیه مواد مرتبط به قضا یا فوق در قانون مدنی، اصول محاکمات مدنی و قانون طرز تحصیل حقوق.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	در اخیر این مضمون محصلین قادر خواهند بود: متن نتیجه متوقعه آموزشی مضمون	تعداد
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزائي و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شفافیت های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	نتایج متوقعه مضمون	۵	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱	فراگیری حقوق و وجایب وکیل، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی، ارائه پاسخ به استعلام های محاکم و مدیریت های حقوق	۱	
3	3	1	2	3	1	شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی مدنی، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراء آنها در رسیدگی به قضایای مرتبط به حقوق فامیل زنان و اطفال	۲	
3	3	1	1	3	1	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش عریضه حقوقی،	۳	
3	3	1	1	3	1	کسب مهارت های مشاور، مصاحبه لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم	۴	
3	3	1	1	3	1	کسب مهارت مذاکره در قضایا فامیلی و استفاده از آن به نفع موکل	۵	
3	3	1	1.2	3	1	مجموع		
2/3						اوسط عمومی		
۱ = کمترین اشتراک						۲ = اشتراک متوسط	۳ = اعظمی ترین اشتراک	

کورس پالیسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق عمومی)

نوع مضمون	تعداد کربدیت	سمستر	صنف	دیپارتمت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
کار عملی و منوگراف	2	هفتم	چهارم	کلینیک حقوقی	کلینیک حقوقی مشوره دهی در (قضایا فامیلی)	حقوق	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					مفهوم مبانی ، اهداف کلینیک های حقوقی	1	اول
					انواع و تاریخ واره کلینیک ها حقوقی	2	
پرسش و پاسخ					کلینیک حقوقی در افغانستان	3	دوم
					کلینیک حقوقی مشوره دهی	4	
پرسش و پاسخ					ساختار و نوع کارکرد کلینیک حقوقی فامیلی	5	سوم
					نقش وکلای مدافع ، محصلین در کلینیک حقوقی	6	
پرسش و پاسخ					نحوه کارکرد، اصول اجراءات درکلینیک حقوقی فامیلی	7	چهارم
					نقش کلینیک حقوقی فامیلی در ارائه مساعدت های حقوقی رایگان برای زنان واطفال	8	
پرسش و پاسخ					مهارتهای کاربردی کلینیکی	9	پنجم
					تعریف مصاحبه ، مصاحبه باموکل ، اهداف مصاحبه ، روش های مصاحبه، چالش های مصاحبه	10	
پرسش و پاسخ					تعریف مذاکره ، مذاکره در قضایا فامیلی ، اهداف مذاکره ، چالش های مذاکره در قضایا فامیلی	11	ششم
					تعریف مشاوره ، مشاوره باموکل اهداف مشاوره ، چالش های مشاوره در قضایا فامیلی	12	
پرسش و پاسخ					تحلیل قضایا فامیلی انصراف از نامزدی	13	هفتم
					کار بالای دوسیه های ، تحلیل مواد قوانین، ترتیب سوالنامه جهت مصاحبه ، ارائه مشاوره	14	

پرسش و پاسخ	بررسی صحنه جرم				تحلیل قضایا تفریق به سبب ضرر، تجزیه مواد قانون حقایق قضیه،	15	هشتم
					کار عملی	16	
پرسش و پاسخ					تحلیل قضایا تفریق به سبب عدم انفاق	17	نهم
					کار عملی	18	
پرسش و پاسخ	بازدید از حارنوالی اختصاصی اطفال				تحلیل قضایا تفریق به سبب غیابت	19	دهم
					کار عملی	20	
پرسش و پاسخ					تحلیل قضایا تفریق به سبب عیب، تشخیص حقایق قضیه، دریافت مواد قانون	21	یازدهم
					کار عملی	22	
پرسش و پاسخ					تحلیل قضایا حضانت، تشخیص حقایق قضیه، دریافت و تجزیه مواد قانون مرتبط	23	دوازدهم
					کار عملی	24	
پرسش و پاسخ	بازدید از مرکز اصلاح و تربیه				تحلیل قضایا مهر، تشخیص حقایق قضیه، دریافت و تجزیه مواد قانون	25	سیزدهم
					کار عملی	26	
پرسش و پاسخ					تحلیلی قضایا تعیین سرنوشت، تشخیص حقایق قضیه و وصف حقوقی،	27	چهاردهم
					کار عملی	28	
پرسش و پاسخ					شیوه های تکمیل سوالنامه در قضایا فامیلی تفریق، مهر، انصراف از نامزدی، حضانت	29	پانزدهم
					کار عملی	30	
پرسش و پاسخ	بازدید از محکمه اختصاصی اطفال				محکمه تمثیلی / امتحان	31	شانزدهم
					جمع بندی درس	32	

منابع یا مأخذ:	
1. کلینک حقوقی-مشوره فامیلی (1398). کابل: نشر بنیاد آسیا-افغانستان. 2. رهنمود طرز ایجاد و فعالیت کلینیک های حقوقی (1396). وزارت تحصیلات عالی افغانستان.	1. ماخذ اساسی
1- قانون وکلای مدافع (1386). 934 جریده رسمی؛ 2- مقررہ مساعدت های حقوقی (1398). 1355 جریده رسمی. 3- قانون جزای عمومی افغانستان. منتشره جریده رسمی شماره (347) سال 1355؛ 4- قانون احوال شخصیه اهل تشیع افغانستان. مصوبه سال 1388؛ 5- قانون اساسی افغانستان مصوبه سال 1382؛ 6- قانون مدنی افغانستان. منتشره جریده رسمی شماره (353) سال 1355؛ سید سائق. فقه السنه. ترجمه: محمود ابراهیمی. چاپ اول 1371. چهارتیریز. 7- احکام الاحوال الشخصیه فی شریعت الاسلامیه والقانون. مؤلفان: الشیخ احمد ابراهیم بک. والمستشار واصل علاء الدین احمد ابراهیم. طبع: پنجم. سال طبع 1424 ه.ق. 2003م قاهره مصر. 8- ازدواج اسلامی. مؤلف: حضرت حکیم الامت مولانا اشرف علی تھانوی. ترجمه: مولانا محمد ابراهیم دامنی. ناشر: انتشارات صدیقی. نوبت چاپ: پنجم. سال چاپ: 1385. 9- ازدواج یا یمان مقدس. مؤلف: محمد اشرف رسولی. نوبت چاپ: اول سال 2001. محل چاپ: پشاور پاکستان مرکز انتشارات فضل. 10- ازدواجهای اجباری. مؤلف احسان الله (ناجی) ناشر کمسیون مستقل حقوق بشر افغانستان سال 1382. 11- بزرگ مهر، دکتر امیر عباس، روانشناسی شهادت قضایی، سهامی انتشار تهران، 1390 به نقل از گوروف، فرانسوا، روانشناسی قضایی. 12- تاریخ قرآن. مؤلف: ابو عبد الله زنجانی. مترجم: ابوالقاسم سحاب. سال چاپ 1349. 13- ترجمه فقه السنه. مؤلف: سید سابق. مترجم: دکتر محمود ابراهیمی. ناشر: مردم سالاری. نوبت چاپ دوم سال 1387. تهران ایران. 14- تفسیر فی ظلال القرآن. تالیف: سید قطب. ترجمه دکتر مصطفی خرم دل - چاپخانه اسوه ایران تهران. سال چاپ 1387. 15- تفسیر آیات احکام. تالیف: محمد علی صابونی. مترجم: پوهاند نعمت الله شہرانی - محل چاپ: مطبعة نعمانی کابل افغانستان - چاپ دوم سال 1385. 16- تفسیر معارف القرآن. تالیف: حضرت علامه مفتی محمد شفیع عثمانی دیوبندی. مترجم مولانا محمد یوسف حسین پور - چاپ چهارم سال 1387 موسسه چاپ و انتشارات رات دانشگاه فردوسی مشهد ایران. 17- توضیح مختصر حقوق اتباع در قانون اساسی افغانستان تهیه کننده سر محقق محمد موسی رحیمی سال چاپ سرطان سال 1382 کابل. 18- توضیح مختصر حقوق اساسی اتباع در قانون اساسی افغانستان. تهیه و ترتیب: سر محقق محمد موسی رحیمی. ناشر کمسیون مستقل حقوق بشر افغانستان سال نشر 1383 کابل. چاپ خانه پیام حق. 19- چرا خود سوزی. ناشر: کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان. سال نشر چاپ اول 1382. 20- حقوق جزای عمومی. مؤلف: دکتر محمد ولید. نوبت چاپ دوازدهم سال 1385 ناشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران.	3. ماخذ کمکی

- 21- حقوق فامیل (کتاب درسی). مؤلف: پوهندوی عبدالقادر عدالتخواه. نوبت چاپ اول : سال 1387.
- 22- داکتر ناصر کارتوزیان، ادله اثبات دعوي 1 جلد.
- 23- دیوید آر ایوانز و همکاران مترجمین محمد علی گودرزی و احمد میر جعفری، مصاحبه به روش گام به گام، سمت، تهران 1398.
- 24- دیوید لوپس، مترجم جالینوس کرمی، زبان بدن، مهر جالینوس، مشهد 1384.
- 25- رابرت بولتون، مترجم حمید رضا سهرابی، روانشناسی روابط انسانی، انتشارات رشد تهران 1381.
- 26- رهنمای حقوق ملکیت در افغانستان . مؤلف : کانرفولی . نشر و چاپ : دفتر هیئت ناروی برای مهاجرین. نوبت چاپ : طبع دوم سال 2005 میلادی مطابق با سال 1384 هجری شمسی
- 27- زن افغان از موقعیت شرعی تا واقعیت اجتماعی. مؤلف: داکتر خلیل الرحمن حنائی . سال طبع : 1386 . محل چاپ : مطبعة طباعتی و صنعتی احمد کابل افغانستان.
- 28- زن در اندیشه اسلام. مؤلف : جمال محمد رسول . مترجم : دکتر محمود ابراهیمی. ناشر: نشر احسان . نوبت چاپ : اول سال 1383.
- 29- زن در تاریخ افغانستان. مؤلف: دین محمد جاوید . چاپ اول سال 1381 مطبعة بهیر کابل افغانستان.
- 30- شخصیت و حقوق زن در اسلام. مؤلف : مهدی مهریزی . نوبت چاپ دوم سال 1386. ناشر : شرکت انتشارات علمی و فرهنگی تهران ایران.
- 31- شروط ضمن عقد نکاح. مؤلف : نجیب الله عزیزی سال چاپ 1387- مطبعة سریع کابل.
- 32- الشعة اللمعات ترجمه فارسی مشکوة شریف . مؤلف : شیخ عبدالحق محدث دهلوی . ناشر: مکتبه رشیدیہ پشاور پاکستان سال طبع : 1378.
- 33- ظریف، ستانکزی. اجراء دعوا مدنی از دیدگاه فقه و قانون، کابل، انتشارات حامد رسالت، سال 1393.
- 34- فرهنگ المنجد عربی به فارسی. مؤلف: لوپس معلوف . مترجم : محمد بندر ریگی . ناشر: انتشارات ایران تهران. نوبت چاپ: سال 1386 ه ش . تهران ایران.
- 35- فرهنگ معاصر عربی فارسی. مؤلف : عبدالنبی قییم . ناشر: فرهنگ معاصر ایران تهران . نوبت چاپ ششم سال 1386.
- 36- الفقه الاسلامی و ادلته. مؤلف : ا.د. وهبة الزحیلی . ناشر: نشر احسان- طهران. مطبعة : اسوه . طبع سوم سال 2006 م 1427 ه ق.
- 37- مجموعه قواعد فقهی شرح مجلة الاحکام همراه ترجمه فارسی: تدوین و ترتیب تنظیم ترجمه : محمد عثمان "ژوبل" سال چاپ 1381 کابل افغانستان.
- 38- نظام الدین، عبدالله. شرح قانون مدنی افغانستان، کابل ، انتشارات سعید، سال 1397
- 39- نورجهان، یوسفزی. حضانت کودکان کابل، چاپ مشاورین مدیریت و بازاریابی افغان سال 1388.
- 40- وهبه، الزحیلی. الفقه الاسلامي وادلته .، ناشر : مولوي محمد ظفر حقاني مکتبه فریدیہ پشاور پاکستان : 1385
- 41- Julian Webb ET all, Lawyers Skills, New York, Oxford University press, 2007.
- 42- Srefan H. Krieg and Jr., Richard K. Neuman, wolters kluerr, Essential Lawyering Skills :
- 43- Interviewing, Counseling, Negotiation, and Persuasive Fact Analysis, 2007 .
- 44- Bikin, Bruce, American Bar Association, Litigation News, "Client Expectations Discovering Them, Understanding, Them Managing Them," accessed April 4, 2012, p2.

<p>45- Psychology. About .com Kendra Van Wagner, Memory Retrieval.””</p> <p>46- Fiona Boyle ET all, A Practical Guide to lawyering Skills, OP.CIT.</p> <p>47- Rule 2.1: Advisor Ohio Rules of Professional Conkuct Effective. February 1, 2007.</p> <p>48- Sherr. A, Client Care for Lawyers, 2nd ed. London. Sweet and Maxwell, 1999.</p> <p>49- Jeremy Hainsworth, New-style interviewing, canadinanlawyermag, 2011.</p> <p>50- Roger Leroy Miller, Mary Meinzinger Urisko , paralegal Today: The legal Team at work, Delmare, 2010.</p> <p>51- Johan Reid, Joseph Buckley, Jayne Criminal Interrogation and Confessions, kindle, 2010</p>	
--	--

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (حقوق اطفال)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	کلینیک حقوقی (حقوق اطفال)
کود مضمون:	LA0760b
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت عملی
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	مبادی حقوق - حقوق جزای عمومی
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

کلینیک حقوقی مرکزی می باشد که مطلق وابسته به پوهنتون است. در کلینیک های حقوقی پوهنځی حقوق اساتید و محصلین حقوق به صورت عملی اقدام به ارائه خدمات حقوقی مختلف به مراجعان و موکلان می کنند. خدمات حقوقی در کلینیک حقوقی نوعاً زیر نظر اساتید حقوق با تجربه علمی ارائه شده و از محصلین حقوق دارای مجوز کار برای امور اجرایی و پیگیری امور بهره گرفته می شود. این مرکز نهادی مردمی - پوهنتونی است که در فضایی از دانش، تجربه، تعهد، و عدالت محوری فعالیت می کند. این نهاد از یک سو به مردم خدمات حقوقی ارائه می کند و آگاهی مردم را در مورد حقوق شهروندی و قوانین ارتقا می بخشد و از سوی دیگر می کوشد تا دانش و تجربه محصلین را افزایش دهد، مهارت های حقوقی را عملاً به آنها بیاموزد، حس تعهد و مسئولیت پذیری را در آنان تقویت نماید و روحیه نوع دوستی و مشارکت در فعالیت های خیر خواهانه را در آنها پرورش دهد. از همین رو کلینک حقوقی در سمستر هفتم برای محصلین در نظر گرفته شده است.

اهداف آموزشی:

- فراگیری حقوق و وجایب وکیل، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
- شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی مدنی، تشکیلات محاکم و ریاست عدلیه و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای مرتبط به حقوق طفل
- کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش عریضه حقوقی، صورت دعوی و دفع دعوی
- کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم
- کسب مهارت های لازم در زمینه اعتراض به حکم صادره محاکم در مرحله استیناف خواهی و فرجام خواهی

شیوه های تدریس و آموزش

تدریسی این مضمون با در نظر داشت ماهیت آن با استفاده از روش های عملی و در قالب برنامه های کلینیک چند بعدی صورت میگیرد. ارائه لکچر و شرح در این مضمون امر فرعی محسوب می گردد. تمرکز محصلین به کارهای عملی به شمول کار گروهی و مرور قوانین، تدویر محاکم تمثیلی، کار بر روی قضایای اصلی و در صورت نیاز قضایای فرضی. در تدریس عملی این مضمون از روش های ذیل استفاده می شود:

- بازدید از محکمه اختصاصی اطفال، بازدید از مرکز اصلاح و تربیه، بازدید از خرنوالی اختصاصی اطفال
- کار عملی: دعوت از پلیس کرمینال تخنیک جهت توضیحات بیشتر و بازسازی صحنه جرم
- برگزاری محکمه تمثیلی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف طفل و تقسیمات اطفال
- در آمدی بر حقوق طفل و پیشینه حقوق طفل
- حقوق اطفال در اسلام و اسناد بین المللی
- پیشینه حمایت از حقوق طفل در اسناد بین المللی
- مسئولیت مدنی و جزایی و علل تخلفات اطفال
- علل تخلفات اطفال
- ازدواج اطفال
- مبادی وکالت دفاع
- کشف جرم و صلاحیت های پولیس در گرفتاری، دلایل اثبات جرم
- اجراءات خرنوالی تحقیق پیرامون یک قضیه ی جنایی در مرحله تحقیق بدیل های حجز
- وظایف مددکار اجتماعی و مساعد کنندگان در روش آزادی با مراقبت
- چگونگی رسیدگی به قضایای اطفال
- تشکیلات و طرز اجراءات محکمه ی اختصاصی اطفال

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
12. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	11. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	10. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	9. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	8. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	7. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			فراگیری حقوق و وجایب وکیل، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱			
3	3	1	2	3	1	۲			
3	3	1	1	3	1	۳			
3	3	1	1	3	1	۴			
3	3	1	1	3	1	۵			
3	3	1	1.2	3	1	مجموع			
2/3						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (اطفال)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
حقوق	کلینیک حقوقی (اطفال)	کلینیک حقوقی	چهارم	هفتم	2	کار عملی و منوگراف	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	تعریف طفل و تقسیمات اطفال					پرسش و پاسخ
	2	تقسیمات اطفال / صغیر غیر ممیز / صغیر ممیز					
دوم	3	تعریف اهلیت و انواع آن					پرسش و پاسخ
	4	انواع اهلیت					
سوم	5	در آمدی بر حقوق طفل و ویژگی ها حقوق طفل					پرسش و پاسخ
	6	پیشینه حقوق طفل					
چهارم	7	حقوق اطفال در اسلام و اسناد بین المللی					پرسش و پاسخ
	8	پیشینه حمایت از حقوق طفل در اسناد بین المللی					
پنجم	9	مسئولیت مدنی و جزایی و علل تخلفات اطفال					پرسش و پاسخ
	10	علل تخلفات اطفال					
ششم	11	ازدواج اطفال					پرسش و پاسخ
	12	کار بالای دوسیه مربوطه					
هفتم	13	وکالت دفاع در قضایای اطفال					پرسش و پاسخ
	14	کار بالای دوسیه های اطفال					
هشتم	15	کشف جرم و صلاحیت های پولیس در گرفتاری				بررسی صحنه جرم	پرسش و پاسخ
	16	کار عملی					
نهم	17	ادله اثبات					

پرسش و پاسخ				مرور قوانین	18	
پرسش و پاسخ	بازید از خارنوالی اختصاصی اطفال			نقش خارنوالی در قضایای اطفال	19	دهم
				بازید از خارنوالی اختصاصی اطفال	20	
پرسش و پاسخ				کار بر روی قضایای اطفال	21	یازدهم
				حضور در مراکز نگهداری اطفال متخلف	22	
پرسش و پاسخ				تمثیل اجراءات خارنوالی به ارتباط اطفال	23	دوازدهم
				تدویر محمله تمثیلی	24	
پرسش و پاسخ	بازید از مرکز اصلاح و تربیه			بدیل های حجز	25	سیزدهم
				بررسی گروهی تاثیر بدیل های حبس	26	
پرسش و پاسخ				مصاحبه با اطفال متخلف	27	چهاردهم
				وظایف مددکار اجتماعی و مساعد کنندگان در روش آزادی با مراقبت	28	
پرسش و پاسخ				مصاحبه با مددکار اجتماعی	29	پانزدهم
				چگونگی رسیدگی به قضایای اطفال در محاکم	30	
پرسش و پاسخ	بازدید از محکمه اختصاصی اطفال			محکمه تمثیلی	31	شانزدهم
				جمع بندی درس	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>3. کلینک حقوقی پوهنتون هرات، رهنمود آموزش های کلینیک حقوقی (عدالت اطفال)، سال 1395.</p> <p>4. قانون رسیدگی به تخلفات اطفال، مصوب سال 1383.</p> <p>5. کد جزای افغانستان، مصوب سال 1397</p>	ماخذ اساسی
<p>52- پیوندی، غلام رضا. (1390). حقوق طفل، تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی .</p> <p>53- دانش، تاج زمان. (1386). دادرسی اطفال متخلف در حقوق تطبیقی، چ سوم، بی جا: میزان.</p> <p>54- رئیس، حسین. (بی تا). حقوق طفل و نوجوان از تولد تا هجده سالگی.</p> <p>55- عباچی، مریم. (1388). حقوق جزایی اطفال در اسناد سازمان ملل متحد، چ دوم، بیجا: نشر مجد.</p> <p>56- مهرا، نسرين. (1390). عدالت جزایی و نوجوانان، چ اول، بی جا: نشر میزان.</p> <p>57- ناصیری، ولی الله. (1390). حقوق تحقیقات جنایی، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>58- قانون اساسی افغانستان، مصوب 1382 افغانستان</p> <p>59- قانون مراکز اصلاح و تربیت اطفال، مصوب (1387).</p> <p>60- قانون اجراءات جزایی، مصوب (1393).</p> <p>61- قانون وکلای مدافعه، مصوب (1386).</p> <p>62- قانون پولیس، مصوب (1380).</p>	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی (جزایی)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنچی:	حقوق و علوم سیاسی
دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	کلینیک حقوقی جزایی
کود مضمون:	LA0760c
تعداد کریدیت:	2 کریدیت عملی
نوعیت مضمون:	کار عملی و منوگراف
پیشنیاز مضمون:	حقوق جزای عمومی، اصول محاکمات جزایی
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

تربیه نیروهای متخصص در بخش‌های مختلف عدلی و قضایی اعم از وکالت دفاع، خارنوالی و قضاء رسالت مهمی است که پوهنچی‌های حقوق و شرعیات به عنوان نهاد‌های تحصیلات عالی حقوقی و فقهی به عهده دارند. تحقق رسالت فوق زمانی ممکن است که دانشجویان حقوق و شرعیات علاوه بر فراگیری آموزش‌های نظری، مهارت‌های عملی را برای ارائه خدمات حقوقی کسب نمایند و با تشکیلات، وظایف، صلاحیت‌ها و اجراءات ارگان‌های عدلی و قضایی اعم از پولیس، خارنوالی و محاکم در عمل آشنا شوند. کلینیک حقوقی یک برنامه آموزشی عملی است که تجربه قانونی را در اختیار محصلین قرار داده و به مشتریان مختلف خدمات ارائه می‌نماید. کلینیک‌های حقوقی معمولاً کار حرفه‌ای را در یک منطقه خاص انجام می‌دهند و خدمات حقوقی رایگان را به مشتریان ارائه می‌دهند. کلینیک‌های حقوقی به عنوان یک روش تدریس (عملی) برای محصلین حقوق و شرعیات مطرح می‌شوند. کلینیک حقوقی جزایی تمرکز بر روند حل قضایا در مراجع مختلف عدلی و قضایی و رسیدگی عملی دوسیه‌های جزایی دارد. این برنامه کلینیکی بر اساس سیستم کریدیت طی یک سمستر تحصیلی برای 30 تن از محصلین ارائه می‌شود. حدود 30% دروس این کلینیک به شکل تئوری ارائه شده و 70% دیگر آنرا کارهای عملی محصلین تشکیل می‌دهد. در بخش تئوریک محصلین آموزش‌های لازم را در مورد وکالت دفاع، ارگان‌های ذیربط در قضایای جزایی و قوانین مربوطه فرا می‌گیرند. در این مضمون علاوه بر کتاب درسی برای محصلین کتاب کار نیز توضیح شده که در داخل آن تمام اوراق مرتبط در بخش جزایی از شروع کشف جرم الی صدور فیصله؛ درج می‌باشد و محصلین به رویت همین کتاب، کار عملی را روی دوسیه‌های جزایی به پیش می‌برند.

اهداف آموزشی:

- فراگیری حقوق و وجایب وکیل مدافع، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت‌های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
- شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی جزایی، تشکیلات محاکم و خارنوالی و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای جزایی
- کسب مهارت‌های لازم در زمینه نگارش محاضر، اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه
- تقویت و تربیه نیروی متخصص منحیث اهل خبره، مشاور حقوقی، وکیل مدافع، خارنوال و قاضی

- کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم

شیوه های تدریس و آموزش

تدریسی این مضمون با در نظر داشت ماهیت آن با استفاده از روش های عملی و در قالب برنامه های کلینیک چند بعدی صورت میگیرد. ارائه لکچر و شرح در این مضمون امر فرعی محسوب می گردد. تمرکز حاصلین به کارهای عملی به شمول کار گروهی مرور قوانین، تدویر محاکم تمثیلی، کار بر روی قضایای اصلی و در صورت نیاز قضایای فرضی. همچنان روش های ذیل در زمینه مورد استفاده قرار می گیرد:

- دعوت از پولیس کریمنال تخنیک و داکتر طب برای توضیح مطالب درسی و اجراءات ایشان.
- انجام آزمایش های لابراتواری، بازدید از ساحات واقعه جرمی، بازدید از آزمایشگاه کریمنال تخنیک
- بازدید از انجمن وکلای مدافع؛، بازدید از خرنوالی، بازدید از محکمه،
- مصاحبه با موکل، مشاوره به موکل؛
- تحریر فورمه های مختلفمانند محضر کشف جرایم، محضر شروع تحقیق و ختم آن، محضر تفتیش و تلاشی ...
- تحریر قرارهای مختلف مانند قرار توقیف، تمدید توقیفی، قرار عدم لزوم اقامه دعوی جزایی و...؛
- تحریر اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه؛
- ترتیب عریضه استیناف طلبی و فرجام خواهی، تحریر فیصله.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات در مورد کلینیک و اخلاقی کلینیکی؛
- وکالت دفاع، مبادی و انواع آن؛
- تحریر دفاعیه؛
- ارگان های کشف جرم و اجراءات آنها؛
- بررسی قانون پولیس؛
- معرفی ارگان خرنوالی، وظایف و صلاحیت های حارنوال تحقیق؛
- وظایف و صلاحیت های حارنوال تعقیب جرم؛
- بررسی قانون تشکیل و صلاحیت خرنوالی؛
- معرفی ستره محکمه، وظایف و صلاحیت های آن؛
- قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه؛
- چگونگی طی مراحل یک دوسیه در محاکم ثلاثه؛
- مصاحبه با موکل؛
- بررسی قانون وکلای مدافع و مقررره و طرز سلوک آن؛
- بررسی مقررره مساعدت های حقوقی.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسکلی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، نشریقات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	2	2	3	1	۱	فراگیری حقوق و وجایب وکیل مدافع، طرز سلوک وکلاء مدافع و کسب مهارت های لازم در زمینه مصاحبه و مشوره دهی و فن دفاع
3	3	3	1	3	1	۲	شناخت مراجع رسیدگی به دعاوی جزایی، تشکیلات محاکم و خازنوالی و نحوه اجراءات آنها در رسیدگی به قضایای جزایی
3	3	3	1	2	1	۳	کسب مهارت های لازم در زمینه نگارش محاضر، اتهامنامه، صورت دعوی و دفاعیه
3	2	3	1	3	1	۴	تقویت و تربیه نیروی متخصص منحبث اهل خبره، مشاور حقوقی، وکیل مدافع، حازنوال و قاضی
3	3	3	1	2	1	۵	کسب مهارت های لازم در زمینه نحوه استناد به ادله اثبات، تحلیل حقوقی و صدور حکم
3	2.8	2.8	1.2	2.6	1	مجموع	
2.2/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون کلینیک حقوقی جزایی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	کلینیک حقوقی جزایی	حقوق جزا و علوم جنایی	چهارم	هفتم	2	کار عملی و منوگراف

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	کار عملی	ارزیابی روزمره
اول	1	آشنایی با محصلین و معرفی مضمون						
	2	آشنایی با مقررات داخلی کلینیک (اخلاق کلینیکی) محرمیت اوراق و سلوک مسلکی						
دوم	3	اساسات وکالت دفاع تئوری های وکالت دفاع					تحریر دفاعیه	
	4	قانون وکلای مدافع						
سوم	5	مقرره مساعدت های حقوقی					بازدید از انجمن وکلای مدافع	پرسش و پاسخ
	6	طرز سلوک مسلکی وکلای مدافع						
چهارم	7	بخش عام کد جزا						
	8	تحلیل بخش عام کد جزا						
پنجم	9	قوانین شکلی جزایی قانون اجراءات جزایی					ترتیب محضر تلاشی، تفتیش و تحقیق	پرسش و پاسخ
	10	قانون تشکیل و صلاحیت خرنوالی						
ششم	11	مرحله کشف جرم					دعوت از کریمینال تخنیک	پرسش و پاسخ
	12	اجراءات پلیس و بررسی محل واقعه						
هفتم	13	قانون پلیس					بازدید از نظارتخانه و توقیف خانه	
	14	وظایف و صلاحیت های پلیس بر اساس قانون پلیس و وظایف و صلاحیت های پلیس بر اساس قانون اجراءات جزایی						
هشتم	15	مرحله تحقیق						

پرسش و پاسخ	دعوت از ارگان خاړنوالی					معرفی ارگان خاړنوالی تحقیق و استنتاج از متهم	16	
	تحریر اتهامنامه و صورت دعوی							
						اجرای محکمه تمثیلی	17 18	نهم
	بازدید محصلین از خاړنوالی					تحریر اتهامنامه	19	دهم
		وظایف و صلاحیت های سارنوالی تعقیب تدقیق دوسیه ترتیب صورت دعوی					20	
پرسش و پاسخ	دعوت از قضات					معرفی ستره محکمه	21	یازدهم
						محکمه تمثیلی	22	
	مصاحبه تمثیلی					مصاحبه با موکل	23	دوازدهم
						ادامه محکمه تمثیلی	24	
پرسش و پاسخ	تحریر قرار قضایی					قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضایی	25	سیزدهم
						معرفی محکمه استیناف، دیوان و وظایف و صلاحیت های آن	26	
	بازدید از محکمه					کار عملی	27	چهاردهم
						کار عملی روی دوسیه	28	
پرسش و پاسخ	تحریر فیصله					تحلیل و ارزیابی قضیه جزایی	29	پانزدهم
						کار عملی روی دوسیه	30	
						اجرای محکمه تمثیلی	31 32	شانزدهم

	منابع یا مأخذ::
<p>کلینیک حقوقی پوهنتون هرات. (1396). رهنمود آموزش های کلینیک حقوقی (جزایی). هرات: انتشارات قدس. چاپ اول.</p>	<p>1. ماخذ اساسی</p>
<p>1. دانش، حفیظ الله. (1394). <u>حقوق جزای عمومی</u>. کابل: مستقبل. چاپ اول. 2. واصل، عبدالاقرا. (1394). <u>حقوق جزای اختصاصی</u>. کابل: سعید. چاپ اول. 3. واصل، عبدالاقرار. (1394). <u>کریمنالستیک</u>. کابل: سعید. چاپ دوم. 4. رسولی، محمد اشرف. (1394). <u>شرح قانون اجراءات جزایی</u>. کابل: بی نا. چاپ اول. 5. گوور هیلال، الیکساندر و دیگران. (1387). <u>رهنمود ماکس پلانک پیرامون موازین محاکمه عادلانه در افغانستان</u>. کابل: انستیتوت ماکس پلانک. چاپ اول. 6. کد جزا مصوب 1396. 7. قانون اجراءات جزایی مصوب 1393. 8. قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضاییه مصوب 1393. 9. قانون تشکیل و صلاحیت خارنوالی مصوب 1393. 10. قانون وکلای مدافع مصوب 1386. 11. اساسنامه انجمن مستقل وکلای مدافع. 12. مقررہ مساعدت های حقوقی.</p>	<p>2. ماخذ کمکی</p>

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي

رشته حقوق

مفردات و پلان درسي هفته وار مضامين

صنف چهارم - سمستر هشتم

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری 2

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق اداری 2
کود مضمون:	LA0856
تعداد کريدیت:	2 کريدیت (تعداد کريدیت تیوری)
نوعیت مضمون:	حتمی تخصصی
پیشنیز مضمون:	LA0756
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

حقوق اداری شاخه‌ای از حقوق عمومی داخلی است و به مجموعه قواعد حقوقی گفته می‌شود که حقوق و تکالیف سازمان‌های اداری دولت و روابط آن‌ها با مردم را تعیین می‌کند و ناظر بر فعالیت‌های مربوط به خدمات عمومی و حفظ نظم عمومی سازمان‌های اداری است و شامل فعالیت‌های سیاسی، قضائی، قانون‌گذاری این سازمان‌ها نمی‌شود. این مضمون به عنوان یک مضمون حتمی - تخصصی در نصاب درسی رشته حقوق قرار داده شده و در آن مباحثی همچون؛ مبانی و اصول حقوق اداری، کلیات، نقش، اداره عمومی، اجراءات و اعمال اداری، نظارت بر اعمال اداری، حاکمیت قانون و مسئولیت مدنی دولت پرداخته می‌شود و محصلین را با نظام اداری کشور آشنا نموده، تحلیل آن‌ها را در این زمینه بالا می‌برد، با نهادهای مرتبط به دولت آشنا نموده، قوانین مربوطه و حمایت‌های قانونی را در ارتباط به حقوق کارمندان و کارکنان دولتی آموخته و ایشان را برای یافتن ساحه‌ی کاری در این زمینه کمک می‌نماید.

اهداف آموزشی:

- شناخت و اهمیت منابع بشری در نظام حقوقی
- شناخت مبانی، منابع حقوقی و ساختار اداری ادارات
- درک روابط کاری بین کارفرما و کارکنان و حقوق و صلاحیت‌های آنان
- آشنایی با ساختار محاکم و افغانستان و روند رسیدگی به تخلفات اداری
- شناخت مبانی نظری مسئولیت مدنی دولت

شیوه‌های تدریس و آموزش:

- در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف، مرور قوانین مربوطه، ارائه سمینار تحقیقی توسط محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- بیان کلی موضوعات حقوق اداری (1)
- مکلفیت ها، وظایف و مسؤولیت های کارکنان
- رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان
- موقف های ماموریت
- اعمال و اجراءات اداری
- تصامیم اداری
- قرارداد های اداری
- نظارت بر اعمال اداری
- محاکم اداری
- مسئولیت مدنی دولت
- مبانی نظری مسئولیت مدنی دولت
- آثار مسئولیت مدنی دولت
- انواع مسئولیت مدنی دولت

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی، مطلق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شناخته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			شناخت و اهمیت منابع بشری در نظام حقوقی	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	شناخت مبانی، منابع حقوقی و ساختار ادارات	۲		
1	1	1	3	3	3	درک روابط کاری بین کارفرما و کارکنان و حقوق و صلاحیت های آنان	۳		
2	1	1	2	1	1	آشنایی با ساختار محاکم و افغانستان و روند رسیدگی به تخلفات اداری	۴		
1	1	1	1	3	1	شناخت مبانی نظری مسئولیت مدنی دولت	۵		
1.6	1	1.2	2	2	1.2	مجموع			
1.5						اوسط عمومی			
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم									

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق اداری (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق اداری (2)	حقوق عمومی	چهارم	هشتم	2	حتمی - تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مرور حقوق اداری (1)					پرسش و پاسخ
	2	منابع بشری و مالی کارکنان خدمات ملکی ماهیت وظیفه خدمات ملکی					
دوم	3	مکلفیت ها، وظایف و مسؤولیت های کارکنان حقوق کارکن اداره					پرسش و پاسخ
	4	تادیب کارکن اداره					
سوم	5	تخلفات اداری کارکنان					پرسش و پاسخ
	6	تخلفات اداری کارکن خدماتی					
چهارم	7	موقف های ماموریت					پرسش و پاسخ
	8	بحث و تبادل نظر					
پنجم	9	اعمال و اجراء اداری					پرسش و پاسخ
	10	تصامیم اداری					
ششم	11	اقسام، اجرا و پایان تصمیم اداره					پرسش و پاسخ
	12	قرارداد های اداری					
هفتم	13	اقسام قرارداد های اداری					پرسش و پاسخ
	14	شیوه ها و مراحل انعقاد					
هشتم	15	حقوق و تکالیف ناشی قرارداد های اداری					پرسش و پاسخ
	16	بحث و تبادل					
نهم	17	امتحان وسط سمستر					

پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					نظارت بر اعمال اداری	19	دهم
					حاکمیت قانون	20	
پرسش و پاسخ					نظارت داخلی	21	یازدهم
					نظارت خارجی	22	
پرسش و پاسخ					محاکم اداری	23	دوازدهم
					محاکم اداری در افغانستان	24	
پرسش و پاسخ					مسئولیت مدنی دولت	25	سیزدهم
					مسئولیت حکومت به جای کارمند	26	
پرسش و پاسخ					ارکان مسئولیت مدنی دولت	27	چهاردهم
					ارکان مسئولیت مدنی دولت	28	
پرسش و پاسخ					آثار مسئولیت مدنی دولت	29	پانزدهم
					آثار مسئولیت مدنی دولت	30	
پرسش و پاسخ					انواع مسئولیت مدنی دولت	31	شانزدهم
					انواع مسئولیت مدنی دولت	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. دانش، سرور (1392)، حقوق اداری افغانستان، کابل: انتشارات امیری.</p> <p>2. قاضی، گل رحمن (1392)، حقوق اداری، کابل: انتشارات سعید.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. تمکی محمدی، عبدالعلی (1391)، حقوق اداری افغانستان، تهران: انتشارات عرفان.</p> <p>2. طباطبایی موتمنی، منوچهر (1397)، حقوق اداری، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>3. امامی، دکتور محمد (1396)، حقوق اداری، تهران: نشر دبیر خانه انجمن، چاپ بیست و یکم.</p> <p>4. انصاری، دکتور ولی الله (1397ش)، کلیات حقوق اداری، تهران: انتشارات میزان، چاپ یازدهم.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق بین الملل خصوصی (2)
کود مضمون:	LA0857
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0757
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

توسعه روابط و مبادلات بین المللی بخصوص گسترش روابط خصوصی افراد در زندگی بین المللی، ضرورت مطالعه و شناخت قواعدی را که از جانب دولت ها به منظور تنظیم این روابط و رسیدگی به دعاوی و اختلافات بین المللی وضع گردیده است؛ بیش از پیش نمایان ساخته است. حقوق بین الملل خصوصی که به عنوان مضمون حتمی تخصصی در صنوف چهارم رشته حقوق کشور تدریس می شود در واقع مجموعه قواعد و مقرراتی است که بر روابط خصوصی افراد در سطح بین المللی حکومت میکند. تدریس این رشته از حقوق از اهمیت بسیاری برخوردار میباشد چرا که مطالعه و یادگیری آن برای محصلین این امکان را فراهم میسازد تا از یکسو شناخت دقیق و همه جانبه ای را از نظام حقوقی کشور خویش با توجه به مسایل و روابط بین المللی حاصل نمایند و تفاوت ها و پیچیدگی های موجود در نگرش به مسایل و روابط بین المللی را نسبت به مسایل داخلی درک نمایند و از سویی دیگر مهارت های مسلکی خویش را در زمینه تطبیق مواد قانون داخلی با قضایای فرضی تقویت بخشند و همچنان با قواعد حل تعارض سایر کشور ها در زمینه احوال شخصیه، اموال، تنظیم اسناد و قرار داد ها آشنایی حاصل نمایند. از آنجایی که این رشته از روابط میان اتباع دولت ها اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی بحث میشود، مطالب مربوط به آن به سه دسته عمده: تقسیم جغرافیایی اشخاص (شامل تابعیت و اقامتگاه)، وضعیت حقوقی بیگانگان و تعارض ها تقسیم شده است. در سمستر اول جدا از کلیات مربوط به شناخت این رشته، مسائل مربوط به تابعیت، اقامتگاه و وضعیت حقوقی بیگانگان مورد بحث قرار میگیرد و در سمستر دوم مسئله تعارض اعم از تعارض قوانین و تعارض محاکم با در نظر داشت احکام قوانین افغانستان مورد مطالعه قرار میگیرد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم تعارض قوانین، تعارض محاکم، اصطلاحات موجود در تعارض قوانین و درک رابطه بین تعارض قوانین و تعارض محاکم
- مطالعه تطبیقی دسته های ارتباط و مصادیق آن در قانون مدنی افغانستان و قوانین سایر کشورها و تشخیص روش های حل تعارض و راه حل های مورد استفاده در قانون مدنی افغانستان و قوانین سایر کشورها
- کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات و پیشبرد دوسیه های مدنی، تجارتي و احوال شخصیه در صورت وجود تعارض قوانین مبتنی بر قواعد حل تعارض افغانستان و حل اختلاف بین سیستم های حل تعارض افغانستان و سایر کشورها در صورت توصیف و احاله
- کسب دانش و مهارت لازم برای رسیدگی و حل قضایای مدنی که در آن یک حق در خارج افغانستان کسب و درافغانستان اجرا خواهد شد، شرایط و حدود تاثیر این حق در افغانستان
- کسب مهارت های لازم در زمینه تطبیق قانون خارجی و پروسژر اجرای احکام محاکم خارجی در افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم تعارض قوانین و شرایط پیدایش آن
- روش های حل تعارض
- مفهوم توصیف و ارکان آن
- مفهوم احاله و انواع آن
- تعارض متحرک-اجرای قانون خارجی
- موانع اجرای قانون خارجی
- مسائل مهم تعارض قوانین.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
1.	2.	3.	4.	5.	6.		
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضائی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	ن.م.ر	ن.م.ر
1	1	3	1	1	1	1	۱
2	1	3	1	3	2	2	۲
1	2	3	1	3	3	3	۳
1	2	3	1	3	3	3	۴
1	2	3	1	3	3	3	۵
1.2	1.6	3	1	2.6	2.4	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل						۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بین الملل خصوصی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق بین الملل خصوصی (2)	حقوق خصوصی	چهارم	هشتم	2	حتمی - تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مفهوم تعارض قوانین و شرایط پیدایش آن					پرسش و پاسخ
	2	اصطلاحات و قواعد اساسی تعارض قوانین					
دوم	3	روش های حل تعارض					پرسش و پاسخ
	4	روش های حل تعارض روش حقوقی روش سیاسی					
سوم	5	تاریخچه تعارض قوانین دوره قدیم					پرسش و پاسخ
	6	تاریخچه تعارض قوانین دوره جدید					
چهارم	7	مفهوم توصیف و ارکان آن					پرسش و پاسخ
	8	راه حل های مساله توصیف					
پنجم	9	مفهوم احاله و انواع آن					پرسش و پاسخ
	10	احاله در حقوق بین الملل و حقوق افغانستان					
ششم	11	تعارض متحرک اعتبار بین المللی حق مکتسبه و شرایط آن					پرسش و پاسخ
	12	حدود تاثیر حق مکتسبه					
هفتم	13	نحوه اجرای قانون خارجی					پرسش و پاسخ
	14	مبانی استناد به قانون خارجی					
هشتم	15	موانع اجرای قانون خارجی نظم عمومی					پرسش و پاسخ
	16	موانع اجرای قانون خارجی تقلب نسبت به قانون					
نهم	17	مرور و مباحثه					امتحان میان سمستر
	18	امتحان وسط سمستر					
دهم	19	مسائل مهم تعارض قوانین تعارض قوانین در احوال شخصیه مفهوم احوال شخصیه و قواعد حاکم بر آن					پرسش و پاسخ

					موارد مختلف اعمال قانون حاکم بر احوال شخصیه استثنائات قاعده اعمال قانون ملی نسبت به احوال شخصیه	20	
پرسش و پاسخ					بررسی مصادیق احوال شخصیه و قانون حاکم بر آن نکاح / طلاق	21	یازدهم
					بررسی مصادیق احوال شخصیه و قانون حاکم بر آن ولایت و وصایت / قیمومیت	22	
پرسش و پاسخ					تعارض قوانین در اموال مادی	23	دوازدهم
					تعارض قوانین در اموال غیر مادی	24	
پرسش و پاسخ					تعارض قوانین در اسناد تجاری	25	سیزدهم
					تعارض قوانین در وجایب قراردادی و غیر قراردادی	26	
پرسش و پاسخ					مفهوم تعارض محاکم	27	چهاردهم
					معیار های تشخیص محکمه ذیصلاح	28	
پرسش و پاسخ					شناسایی احکام محاکم خارجی	29	پانزدهم
					اجرای احکام محاکم خارجی	30	
جمع بندی					مرور، مباحثه و پاسخ به سوالات	31	شانزدهم
					رهنمائی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:	
1- افضلی، عبدالواحد و محمد اسحاق رحیمی. 1397. حقوق بین الملل خصوصی. تهران: نشر سمت. 2- ناصح، ولی محمد. 1393. حقوق بین الملل خصوصی. کابل: انتشارات سعید.	1. ماخذ اساسی
1- ارفع نیا، بهشید. 1373. حقوق بین الملل خصوصی. تهران: بهتاب. 2- سلجوقی، محمود. 1381. حقوق بین الملل خصوصی. تهران: میزان. 3- عبدالله، نظام الدین. 1388. حقوق بین الملل خصوصی. کابل: انتشارات سعید. 4- قانون اسناد قابل معامله مصوب 1387. 5- قانون مدنی مصوب 1355.	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	اصول محاکمات مدنی (2)
کود مضمون:	LA0858
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0758
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

هر کس مدعی حقی باشد باید آنرا اثبات کند. تمامی دعاوی که از طرف اشخاص علیه یکدیگر مطرح میشود، در ابتدا از نظر محکمه ادعایی بیش نیست. این ادعاها باید با دلایل مورد نظر قانونگذار به اثبات برسد تا نهایتاً در پیشگاه محاکم ذیصلاح مورد پذیرش قرار گیرد. ادله اثبات دعوی عبارت از اموری اند که از سوی اصحاب دعوا برای اثبات دعوی یا دفاع از آن مورد استناد قرار می‌گیرد. این ادله به لحاظ ارزش و اهمیتی که برای طرفین دعوا و روند رسیدگی قضایی دارد مورد توجه قانونگذار قرار گرفته است؛ هر یک از انواع ادله اثبات، شرایط، آثار و نحوه ارائه دلیل و ارزیابی آن از سوی قاضی به تفصیل در قانون مدنی و قانون اصول محاکمات مدنی مورد بحث قرار گرفته است. با توجه به این مهم، سمستر دوم اصول محاکمات مدنی به منظور آشنا ساختن محصلین حقوق با ادله اثبات دعوا در دعاوی مدنی ترتیب شده است تا در آینده به عنوان وکیل مدافع مهارت و دانش لازم را در ابراز دلیل و یا در مقام قاضی آگاهی و تخصص لازم را در پذیرش یا رد دلیل داشته باشند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم دلیل، انواع دلیل و تحلیل نقش طرفین دعوی و قاضی در اقامه دلیل
- مقایسه ارزش اثباتی ادله اثبات در دعاوی مدنی
- کسب مهارت در زمینه چگونگی استناد به ادله اثبات در دعوی و دفع دعوی منجیث وکیل مدافع
- کسب مهارت در زمینه چگونگی ترجیح دلیل و چگونگی استناد به اسباب صدور حکم منجیث قاضی
- کسب دانش و مهارت لازم در زمینه چگونگی اعتراض به فیصله های محکمه ابتدائیه در مرحله استیناف خواهی، فرجام خواهی و تجدید نظر

شیوه های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:
- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن، مرور قوانین، مطالعه قضایا و ارائه سمینار تحقیقی از جانب محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها

- مفهوم دلیل
- اقامه دلیل
- ادله اثبات دعوی در نظام حقوقی افغانستان
- اول: اقرار
- دوم: سند
- سوم: شهادت
- چهارم: قرینه
- پنجم: یمین و نکول از یمین
- ششم: نظریات اهل خبره
- تصمیمات قضایی محاکم : فیصله و قرار
- اشکال مختلف قرار های قضایی
- احکام یا فیصله های قضایی
- ابلاغ، تصحیح و آثار حکم
- طرق شکایت از آراء محاکم
- اول: اعتراض در مرحله استیناف
- دوم: اعتراض در مرحله فرجام خواهی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس		
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛			نتایج متوقعه مضمون	کلاس
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
2	3	1	3	2	2	۱	شناخت مفهوم دلیل، انواع دلیل و تحلیل نقش طرفین دعوی و قاضی در اقامه دلیل		
3	3	1	3	2	2	۲	مقایسه ارزش اثباتی ادله اثبات در دعاوی مدنی		
3	3	1	3	3	1	۳	کسب مهارت در زمینه چگونگی استناد به ادله اثبات در دعوی و دفع دعوی منجیث وکیل مدافع		
3	3	1	3	3	2	۴	کسب مهارت در زمینه چگونگی ترجیح دلیل و چگونگی استناد به اسباب صدور حکم منجیث قاضی		
3	3	1	3	3	2	۵	کسب دانش و مهارت لازم در زمینه چگونگی اعتراض به فیصله های محکمه ابتدائیه در مرحله استیناف خواهی، فرجام خواهی و تجدید نظر		
2.8	3	1	3	2.6	1.8	مجموع			
2.3/3						اوسط عمومی			
						۳ = مطابقت کامل			
						۲ = مطابقت نسبی			
						۱ = مطابقت کم			

پلان درسی هفته وار مضمون اصول محاکمات مدنی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	اصول محاکمات مدنی (2)	حقوق خصوصی	چهارم	هشتم	2	حتمی - تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مفردات درسی و منابع درسی					پرسش و پاسخ
	2	مفهوم دلیل تقسیم بندی ادله اثبات دعوی از جهات مختلف					
دوم	3	اقامه دلیل بررسی نقش متداعیین در اقامه دلیل					پرسش و پاسخ
	4	بررسی نقش قاضی در اقامه دلیل / زمان اقامه دلیل					
سوم	5	ادله اثبات دعوی در نظام حقوقی افغانستان اول: اقرار / مفهوم اقرار					پرسش و پاسخ
	6	دسته بندی اقرار از جهات مختلف					
چهارم	7	شرایط اقرار: شرایط مقرر، شرایط مقرر له، شرایط مقرر به					پرسش و پاسخ
	8	آثار اقرار					
پنجم	9	دوم: سند / انواع سند: سند رسمی و سند عرف					پرسش و پاسخ
	10	ارزش اثباتی سند جعل و انکار سند					
ششم	11	سوم: شهادت / مفهوم شهادت / شرایط شهادت: شرایط شاهد و شرایط مشهود به					پرسش و پاسخ
	12	تزکیه شهود					
هفتم	13	چهارم: قرینه / انواع قرینه: قرینه قاطعه و قرینه مستنبطه					پرسش و پاسخ
	14	اعتبار و ارزش قراین					
هشتم	15	پنجم: یمین و نکول از یمین / شرایط یمین و اقسام آن					پرسش و پاسخ

					نکول از یمین	16	
امتحان میان سمستر					امتحان 20 %	17	نهم
					امتحان 20 %	18	
پرسش و پاسخ					ششم: نظریات اهل خبره	19	دهم
					مکلفیت های اهل خبره	20	
پرسش و پاسخ					تصمیمات قضایی محاکم: فیصله و قرار / اشکال مختلف قرار های قضایی / موضوع قرار	21	یازدهم
					احکام یا فیصله های قضایی / شرایط اصدار حکم / منابع مورد استناد در حکم / مندرجات حکم	22	
پرسش و پاسخ					ابلاغ، تصحیح و آثار حکم دسته بندی احکام	23	دوازدهم
					حکم غیابی	24	
پرسش و پاسخ					طرق شکایت از آراء محاکم اول: اعتراض در مرحله استیناف حق استیناف خواهی شرایط استیناف طلبی احکام و قرار های قابل استیناف طلبی مدت استیناف طلبی	25	سیزدهم
					درخواست استیناف خواهی محتوی درخواست استیناف خواهی حدود صلاحیت رسیدگی محکمه استیناف کار عملی: کار روی قضیه فرضی و نگارش صورت دعوی به محکمه استیناف	26	
پرسش و پاسخ					دوم: اعتراض در مرحله فرجام خواهی احکام و قرار های قابل فرجام خواهی مدت فرجام خواهی	27	چهاردهم
					شرایط درخواست فرجام خواهی صلاحیت محکمه تمیز در مورد نقض قرار و حکم محکمه کار عملی: کار روی دوسیه و نگارش صورت دعوی فرجام خواهی به محکمه استیناف	28	

پرسش و پاسخ					سوم : اعتراض در مرحله تجدید نظر	29	پانزدهم
					مدت تجدید نظر در دعاوی مدنی و جزایی موارد تجدید نظر طلبی اجراء رسیدگی به عریضه تجدید نظر صلاحیت محکمه تجدیدنظر در مورد ابرام نقض قرار و حکم ستره محکمه	30	
جمع بندی					مرور مباحث تدریس شده در طول سمستر و حل مشکلات محصلین	31	شانزدهم
					جمع بندی	32	

منابع یا مأخذ:::	
<ol style="list-style-type: none"> 1. احمدی. هاشم. 1390. اصول محاکمات مدنی. کابل: انتشارات مقصودی. 2. ستانکزی، نصرالله. 1391. اصول محاکمات مدنی. کابل: انتشارات سعید. 3. قانون تشکیل و صلاحیت قوه قضائیه مصوب 1392. 4. قانون اصول محاکمات مدنی افغانستان مصوب 1368. 	1. ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. مکی، ثریا عمران و پیام شهرجردی. 2012. اصول محاکمات مدنی افغانستان. کابل: انستیتیوت مطالعات بین المللی مقایسوی پاریس - فرانسه. 2. عبدالله. شمس. 1390 ه.ش. آیین دادرسی مدنی. ج 2. تهران: ورداک. 3. قانون طرز تحصیل حقوق مصوب 1402 ه.ق. 4. قانون مدنی افغانستان مصوب 1355 ه.ش. 5. مجلة الاحكام العدلیة، مصوب 1293ه ق. (1384) ، مطبعة بهیر، کابل، افغانستان. 	2. ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول اجراءات جزایی (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	اصول محاکمات جزایی (2)
کود مضمون:	LA0859
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	اصول محاکمات جزایی 1
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

امروز در هر جامعه برای مجازات نمودن مجرمین پروسه قانونی و مشخص وجود دارد که به اساس آن افراد ملزم از بی گناه تفکیک می گردند، این روند را بنام اجراءات جزایی می نامند. اجراءات جزایی قواعد شکلی است که برای تطبیق قوانین ماهوی جزایی؛ حتمی و لازمی پنداشته می شود. مباحثی همچون مفهوم قضا و اهمیت آن، تشکیلات محاکم افغانستان و اجراءات آن، اسباب سقوط دعوی جزایی، طرز تطبیق احکام، بدیل های حبس و تنفیذ احکام از جمله مباحث مهم اصول محاکمات جزایی در سمستر هشتم می باشد می باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت و درک اسباب سقوط دعوی جزای و آثار آن در جریان رسیدگی به یک دوسیه جزایی
- تفکیک اتهامات صحیح از تعقیبات سقیم و ناروا
- درک مفهوم بدیل های حبس، انواع آن و تاثیر بدیل های حبس در اصلاح مجرمین
- کسب مهارت در زمینه چگونگی ترجیح مدارک اثبات جرم و چگونگی استناد به اسباب صدور حکم منحیث قاضی
- کسب دانش و مهارت لازم در زمینه چگونگی اعتراض به فیصله های محاکم در مراحل استیناف خواهی، فرجام خواهی و تجدید نظر

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- طرح قضیه و کار گروهی محصلین و ارائه در صنف؛
- محکمه تمثیلی جزایی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم قضا و معرفی سیستم قضایی افغانستان؛
- اجراءات محاکم ثلاثه و اصول حاکم بر مراحل محاکمه؛
- اعتراض بر احکام محاکم تحتانی و دلایل آن؛
- تجدید نظر و موارد آن؛
- اسباب سقوط دعوی جزایی؛
- تعلیق تنفیذ و انواع آن؛
- تاجیل تنفیذ و رهایی مشروط؛
- سقوط تطبیق حکم جزایی؛
- اعاده حیثیت؛
- نسخ قوانین؛
- تنفیذ مجازات حبس؛
- تنفیذ احکام تادیبات مالی؛
- بدیل های حبس.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	شناخت و درک اسباب سقوط دعوی جزای و آثار آن در جریان رسیدگی به یک دوسیه جزایی تفکیک اتهامات صحیح از تعقیبات سقیم و ناروا درک مفهوم بدیل های حبس، انواع آن و تاثیر بدیل های حبس در اصلاح مجرمین کسب مهارت در زمینه چگونگی ترجیح مدارک اثبات جرم و چگونگی استناد به اسباب صدور حکم منخبت قاضی کسب دانش و مهارت لازم در زمینه چگونگی اعتراض به فیصله های محاکم در مراحل استیناف خواهی، فرجام خواهی و تجدید نظر	۱ ۲ ۳ ۴ ۵
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	3	1	1	1		
2	2	3	1	2	1		
1	1	3	1	2	1		
2	2	3	1	3	2		
3	2	3	1	1	1		
1.8	1.6	3	1	1.8	1.2	مجموع	
1.7/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون اصول اجراءات جزایی (2)

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	حقوق	اصول اجراءات جزایی (2)	حقوق جزا و علوم جنایی	چهارم	هشتم	2	حتمی - تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و کلیات آن					
	2	مفهوم، حکمت، اهمیت قضا تاریخچه قضا در افغانستان					
دوم	3	معرفی سیستم قضایی افغانستان بر اساس قانون اساسی کشور					پرسش و پاسخ
	4	اجراءات محاکم ثلاثه					
سوم	5	اصول حاکم بر مرحله محاکمه و انواع صلاحیت محاکم					
	6	اعتراض بر احکام محاکم تحتانی و دلایل آن					
چهارم	7	تجدید نظر بر احکام محاکم					پرسش و پاسخ
	8	موارد تجدید نظر مراجع ذیصلاح تجدید نظر					
پنجم	9	اسباب سقوط دعوای جزایی					
	10	وفات متهم یا محکوم علیه احکام فقه در مورد سقوط قصاص و دیت در صورت وفات					
ششم	11	مفهوم و ماهیت مرور زمان جزایی					پرسش و پاسخ
	12	انقطاع و تعطیل مرور زمان جزایی					
هفتم	13	تعریف، هدف و تاریخچه عفو					
	14	انواع عفو / آثار عفو					
هشتم	15	تعلیق تنفیذ					پرسش و پاسخ
	16	انواع تعلیق تنفیذ حکم تعلیق تنفیذ مجازات					

					آثار تعلیق تنفیذ		
					امتحان وسط سمستر	17	نهم
						18	
					تأجیل تنفیذ حکم تعمیل جزای اعدام	19	دهم
					انواع تأجیل بر اشخاص خاص	20	
پرسش و پاسخ					مفهوم رهایی مشروط و تاریخچه آن	21	یازدهم
					پروسیجر رهایی مشروط بر اساس قانون	22	
					نسخ یا لغو قوانین	23	دوازدهم
					انصراف شاکی یا متضرر از جرم	24	
پرسش و پاسخ					سقوط تطبیق حکم جزایی	25	سیزدهم
					اعاده حیثیت انواع اعاده حیثیت اعاده حیثیت قضایی اعاده حیثیت قانونی	26	
					تنفیذ مجازات حبس	27	چهاردهم
					محاسبه ایام نظارت و توقیف در مدت حبس	28	
پرسش و پاسخ					تنفیذ احکام تادیات مالی	29	پانزدهم
					مجرای جزای نقدی در برابر توقیف	30	
					بدیل های حبس و انواع آن	31	شانزدهم
					بررسی راهنمایی برای امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:

1. علامه، غلام حیدر. (1394). اصول محاکمات جزایی افغانستان. تهران: نشر واژه. چاپ اول.
2. غلامی، حسین. (1385). مبانی حقوق و عدالت جنایی در افغانستان. کابل: سفارت کبری جمهوری فدرال آلمان. چاپ اول.
3. هیلال گوور، الکساندرا و دیگران. (1387). رهنمود ماکس پلانک پیرامون موازین محاکمه عادلانه. مترجم: طنین، بشیر. کابل: انستیتوت مقایسوی عامه و حقوق بین الدول ماکس پلانک. چاپ چهارم.
4. هاشمی، غازی. (1393). مزایا و نواقص اجراءات جزایی. بی جا. بی نا. چاپ اول.
5. کد جزا مصوب 1396.
6. قانون اجراءات جزایی مصوب 1393.
7. قانون محاکم خاص مصوب 1393.
8. قانون کشف و تحقیق جرایم و نظارت سارنوالی بر قانونیت تطبیق آن.
9. کنوانسیون حقوق مدنی و سیاسی مصوب 1966.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت بین الملل

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق تجارت بین الملل
کود مضمون:	LA0867
تعداد کربدیت:	2 کربدیت
نوعیت مضمون:	حتمی تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0547
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

حقوق تجارت بین الملل از رشته های حتمی - تخصصی و کاربردی در حوزه حقوق خصوصی میباشد که طی دو کربدیت در سمستر هشتم تدریس میگردد. از آنجائیکه قواعد مربوط این مضمون به تنظیم روابط تجاری میان اشخاص حقیقی و حقوقی در سطح بین المللی میپردازد، آشنایی و فراگیری این مضمون برای محصلین حقوق از اهمیت خاصی برخوردار است. مباحث عمده مضمون حقوق تجارت بین الملل را مفهوم تجارت بین الملل، منابع حقوق تجارت بین الملل، سازمانهای تجارتی در سطح بین الملل و قراردادهای تجارتی بین المللی و قواعد حاکم بر انعقاد، اجرا و فسخ آن را تشکیل میدهد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و منابع حقوق تجارت بین الملل
- آشنایی با سازمان تجارت جهانی، ساختار و نحوه خروج، اخراج و تعلیق عضویت در سازمان تجارت جهانی
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قرارداد های بیع بین المللی کالا و حمل و نقل کالا و ارائه مشوره حقوقی در زمینه تعیین حقوق و تعهدات طرفین
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه عضویت افغانستان در سازمان تجارت بین المللی و توانمند سازی محصلین برای کار در وزارت تجارت و صنایع و اتاق های تجارت افغانستان
- کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از بیع بین المللی کالا و قرارداد حمل و نقل کالا در قالب روش های رسمی و غیر رسمی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف و اصطلاحات حقوق تجارت بین الملل
- منابع حقوق تجارت بین الملل
- یکسان سازی قواعد تجارت بین الملل
- معرفی برخی سازمان های یکسان کننده قواعد تجارت بین الملل و دستاورد های آنها
- معرفی سازمان تجارت جهانی
- تنظیم قرارداد های تجارتي بین المللی
- بیع بین المللی کالا
- کنوانسیون بیع بین المللی کالا
- تشکیل قرارداد بیع بین المللی کالا
- حمل و نقل دریایی کالا
- حمل و نقل جاده ای کالا تحت قواعد CMR
- حمل و نقل هوایی کالا
- معرفی انواع انواع روش های پرداخت بین المللی، ماهیت و مزیت های آن.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	معیار
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی -حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موجدیات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	3	2	1	1	۱ شناخت مفهوم و منابع حقوق تجارت بین الملل
3	3	1	3	3	1	2	۲ آشنایی با سازمان تجارت جهانی، ساختار و نحوه خروج، اخراج و تعلیق عضویت در سازمان تجارت جهانی
3	3	1	3	2	1	3	۳ کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قرارداد های بیع بین المللی کالا و حمل و نقل کالا و ارائه مشوره حقوقی در زمینه تعیین حقوق و تعهدات طرفین
3	3	1	3	3	1	4	۴ کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه عضویت افغانستان در سازمان تجارت بین المللی و توانمند سازی محصلین برای کار در وزارت تجارت و صنایع و اتاق های تجارت افغانستان
3	3	1	3	2	1	5	۵ کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از بیع بین المللی کالا و قرار داد حمل و نقل کالا در قالب روش های رسمی و غیر رسمی
2.6	2.6	1	3	2.4	1.2		مجموع
2.1/3							اوسط عمومی
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	
						۳ = مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق تجارت بین الملل

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کزیدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق تجارت بین الملل	حقوق خصوصی	چهارم	هشتم	2	حتمی - تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و مفردات درسی					پرسش وپاسخ
	2	تعریف و اصطلاحات حقوق تجارت بین الملل					
دوم	3	منابع، معاهدات و رویه های تجارت بین المللی					پرسش وپاسخ
	4	حقوق عرفی تجارتي، اصول کلی حقوق و منابع داخلی					
سوم	5	یکسان سازی قواعد تجارت بین الملل					پرسش وپاسخ
	6	روش های یک سان سازی و سازمان های یک سان کننده					
چهارم	7	معرفی سازمان تجارت جهانی					پرسش وپاسخ
	8	مهمترین موافقت نامه های سازمان تجارت جهانی					
پنجم	9	نحوه عضویت در سازمان تجارت جهانی					پرسش وپاسخ
	10	نحوه خروج، اخراج، تعلیق عضویت در سازمان تجارت جهانی					
ششم	11	سازمان تجارت بین الملل					پرسش وپاسخ
	12	اصول حاکم بر سازمان تجارت بین الملل					
هفتم	13	تنظیم قرارداد های تجارتي بین المللی					پرسش وپاسخ
	14	نکات مهم و انواع قرارداد ها					
هشتم	15	معرفی انواع رو های پرداخت بین المللی					پرسش وپاسخ
	16	کار گروهی					
نهم	17	امتحان 20%					

امتحان میان سمستر					امتحان 20%	18	
پرسش و پاسخ					بیع بین المللی کالا، کنوانسیون بیع بین المللی کالا، قواعد عمومی حاکم بر اجرای کنوانسیون	19	دهم
					بیع قرارداد سیف و اصطلاحات مرتبط	20	
پرسش و پاسخ					تشکیل قرارداد بیع بین المللی کالا، ایجاب و قبول،	21	یازدهم
					زمان و مکان وقوع قرارداد آثار قرارداد بیع بین المللی کالا،	22	
پرسش و پاسخ					حمل و نقل دریایی	23	دوازدهم
					بارنامه دریایی	24	
پرسش و پاسخ					مسئولیت های متصدی حمل و نقل	25	سیزدهم
					مصنوعیت های متصدی حمل و نقل	26	
پرسش و پاسخ					حمل و نقل جاده ای کالا تحت قواعد CMR، ساحه تطبیق قواعد سی ام آر، مکلفیت های اسنادی، حقوق و مسئولیت های متصدی، حقوق متصدی و ارسال کننده	27	چهاردهم
					28		
پرسش و پاسخ					حمل و نقل هوایی کالا معرفی سیستم وارسای، ساحه تطبیق سیستم وارسای در مورد قرارداد حمل و نقل هوایی	29	پانزدهم
					مسئولیت های ارسال کننده و حقوق ارسال کننده حقوق و مسئولیت های متصدی	30	
جمع بندی					معرفی انواع انواع روش های پرداخت بین المللی، ماهیت و مزیت های آن	31	شانزدهم
					حل مشکلات محصلین و رهنمایی امتحان نهایی	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. اشمیتوف، کلا.یو. ام. (۱۳۷۸). حقوق تجارت بین الملل، ترجمه: بهروز اخلاقی و دیگران، تهران، ج ۱، چاپ اول، انتشارات سمت.</p> <p>2. اشمیتوف، کلا.یو. ام. (۱۳۷۸). حقوق تجارت بین الملل، ترجمه: بهروز اخلاقی و دیگران، تهران، ج ۲، چاپ اول، انتشارات سمت.</p> <p>3. شیروی، عبدالحسین. (۱۳۹۲). حقوق تجارت بین الملل، تهران، چاپ پنجم، انتشارات سمت.</p>	1. مأخذ اساسی
<p>1. خزاعی، حسین. (۱۳۷۲). روشهای حمل کالا در تجارت بین المللی، مجله دانشکده علوم و حقوق سیاسی،</p> <p>2. خزاعی، حسین. (۱۳۷۷). روشهای پرداخت ثمن در تجارت بین المللی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبایی، شماره ۳۳ دانشگاه علامه طباطبایی، شماره ۲۹</p> <p>3. صفایی، سید حسین. (۱۳۸۷). حقوق بیع بین المللی با مطالعه تطبیقی، تهران، چاپ دوم، دانشگاه تهران</p>	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون طب عدلی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی و فاکولته طب
اسم مضمون:	طب عدلی
کود مضمون:	LA0868
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (1 کریدیت تیوری و 1 کریدیت عملی)
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

حق حیات از حقوق مسلم شناخته شده برای بشر است و در صورتی که بدون مجوز قانونی سلب شود، بایستی در اسرع وقت و با امکانات کافی نسبت به کشف جنایت و رساندن عامل یا عاملین قتل به سزای جنایت اقدام گردد. یکی از راههای کشف جرم، اقدامات دقیق متخصصان طب عدلی است. عملکرد داکتر طب عدلی در اجرای عدالت دارای ارزش فوق العاده زیاد میباشد زیرا قاضی، جهت دادن رأی صواب در هر موردی نیاز به داشتن اطلاعات صحیح از حقایق امر در آن موضوع دارد که این امر بدون کمک داکتر طب عدلی میسر نیست. طب عدلی به کار بردن علم طب در امور حقوقی و قضایی جامعه است، زیرا صدور قرار از طرف مقامات قضایی در علوم طبی و شعبات آن احتیاج به کمک دارد و بر اساس نظریات اهل خبره است که مقامات قضایی می توانند قرار لازم را جهت اجراءات بعدی در مورد متهم صادر کنند، لذا در جرایمی که از نظر جسمی یا روانی صدمات یا ضایعاتی ایجاد می کند مقامات قضایی به نظریه های اهل خبره جسمی یا روانی که همان طب عدلی است احتیاج دارند. از همین رو؛ این مضمون بیشتر بر مباحثی همچون مرگ، انواع و علل آن، لکه های میتی، تفاوت قتل از خودکشی و ... تمرکز دارد

اهداف آموزشی:

- تعیین علت، زمان و چگونگی مرگ جهت گزارش به مقامات عدلی و قضایی
- یادگیری و شناخت کالبد شکافی جسد از دیدگاه علم آناتومی
- آشنایی با موضع فقه و کد جزا در مورد تشریح جسد و کالبد شکافی
- تربیه نیروی متخصص جهت تحکیم عدالت جزایی و کمک به سیستم عدلی و قضایی کشور
- کسب مهارت های لازم در ارتباط به انواع معاینات طب عدلی در واقعات مختلف و چونگی تثبیت هویت اشخاص

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- انجام آزمایش های لابراتواری
- بازدید از ریاست طب عدلی به منظور تشریح جسد، تشخیص جسد و تعیین زمان مرگ و غیره
- تشخیص میزان جراحات و صدمات موجوده

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اساسات طب عدلی تعریف طب عدلی
- تنااتولوژی یا مطالعه مرگ
- معاینات واقعات فوتی
- معاینات طب اجساد در واقعات مرگ های آنی
- تحقیقات تثبیت هویت و مشاهده محل واقعه
- البسه، اشیاء و اسناد
- اهمیت بررسی عدلی - طبی محل واقعه
- تروماتولوژی طب عدلی
- اسفکسی
- معاینات طب عدلی
- معاینات طب عدلی اشخاص زنده
- ستومالوژی عدلی
- طب عدلی روانی
- جرایم و انحرافات جنسی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
12. اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	ن.م.ر	1	3	1	1		
11. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	ن.م.ر	1	1	1	1	یادگیری و شناخت کالبد شکافی جسد از دیدگاه علم آناتومی	۲
10. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	ن.م.ر	3	3	2	3	آشنایی با موضع فقه و کد جزا در مورد تشریح جسد و کالبد شکافی	۳
9. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	ن.م.ر	1	1	1	1	تربیه نیروی متخصص جهت تحکیم عدالت جزایی و کمک به سیستم عدلی و قضایی کشور	۴
8. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	ن.م.ر	1	2	2	2	کسب مهارت های لازم در ارتباط به انواع معاینات طب عدلی در واقعات مختلف و چونگی تثبیت هویت اشخاص	۵
7. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر	1	1	1	1		
						مجموع	
			1.5/3			اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون طب عدلی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	طب عدلی	حقوق جزا/ فاکولته طب	چهارم	هشتم	2	حتمی- تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	اساسات و تعریف طب عدلی ارتباط طب عدلی با دیگر علوم					پرسش و پاسخ
	2	معاینات تخصصی طب عدلی مواد تحقیقاتی طب عدلی اهمالهای طبی					
دوم	3	تناتولوژی یا مطالعه مرگ مرگ طبیعی / مرگ جنایی مرگ از نظر طب عدلی					پرسش و پاسخ
	4	مراحل مرگ / انواع مرگ علائم مرگ جنایی تعیین زمان مرگ					
سوم	5	معاینات و افعات فوتی معاینات خارجی مرگ معاینات داخلی جسد				دعوت از داکتر طب عدلی	پرسش و پاسخ
	6	معاینات طبی اجساد اسکلت شده و مجهول الهویه معاینات طبی اجساد نبش شده و پارچه شده					
چهارم	7	معاینات طب اجساد در واقعات مرگ های آنی تشخیص مرگ های آنی معاینات قابلیت های حیات					پرسش و پاسخ
	8	تثبیت علت مرگ/ علایم مرگ آنی / تثبیت حیات داخل و خارج رحمی					
پنجم	9	تحقیقات تثبیت هویت و مشاهده محل واقعه تحقیقات تثبیت هویت اهداف تشخیص هویت				بازدید از اداره طب عدلی	پرسش و پاسخ
	10	البسه، اشیاء و اسناد تعیین جنس / معاینات خون، انگشت نگاری، دندان و DNA					
ششم	11	مشاهده عدلی طبی محل واقعه / تعریف محل واقعه					پرسش و پاسخ

					نقش طب عدلی در بررسی محل واقعه		
	دعوت از خائرنوالی تحقیق				اهمیت بررسی عدلی - طبی محل واقعه طرز و نحوی بررسی محل واقعه اجراءات آمر طب عدلی در محل واقعه	12	
					تروماتولوژی طب عدلی اهداف عمده مطالعه صدمات عدلی طبی تخریش، اکیموزس، مجروح	13	هفتم
	پرسش و پاسخ				علایم عمده صدمات حیاتی صدمات توسط حالات و اشیاء	14	
					اسفکسی / تعریف اسفکسی / اسفکسی در اثر فشار و انسداد	15	هشتم
	پرسش و پاسخ				خفه با حلقه و دست / بسته شدن فوهات دهن و بینی	16	
					امتحان میان سمستر	17	نهم
	پرسش و پاسخ				امتحان میان سمستر	18	
					معاینات طب عدلی و مدارک جرم / ارزیابی آثار اثباتی جرم / تعیین و تثبیت	19	دهم
	پرسش و پاسخ	تحقیق میدانی			موجودیت خون، نوع خون، تعلیقیت جنس خون و لکه معاینات اسپرم و لکه های آن / طرز معاینات مو	20	
					معاینات طب عدلی اشخاص زنده / تعیین سن / امراض تصنعی / سیکل فعالیت های جنسی	21	یازدهم
	پرسش و پاسخ	دعوت از اهل خبره جهت توضیحات بیشتر			اختلالات میل جنسی / تثبیت بلوغ، جنسیت، عقامت و عنایت / تثبیت حمل، سقط و معاینات غشای بکارت	22	
					ستومالوژی عدلی علایم و آثار دندان	23	دوازدهم
	پرسش و پاسخ				تثبیت اجساد متفسخ شده از مطالعه دندان / وظایف طبی - عدلی در مسائل دندان	24	
					طب عدلی روانی بیماری های اصلی و روانی	25	سیزدهم
	پرسش و پاسخ	دعوت روانشناس					

					انواع مراجعات	26	
پرسش و پاسخ					جرایم و انحرافات جنسی	27	چهاردهم
					انحرافات جنسی / جرایم جنسی / انواع زنا		
					انواع سادسم ، سافیزم مرده بازی / عقده نرگس یا خوشیفتگی، هرزه گوی و چشم جرائی	28	
پرسش و پاسخ	دعوت از زهر شناس				صدمات کیمیاوی / توکسیکولوژی عدلی / مسمومیت ها	29	پانزدهم
					ایتانول و معاینات فیزیکی و حالات روانی / ارسنییک، سرتسیماب، تریاک، هروئین، سند ورم، زهریات مختلف، دوا، گازات و	30	
پرسش و پاسخ					جمع بندی دروس	31	شانزدهم
					راهنمایی برای امتحان	32	

منابع یا مأخذ:::	
عالمی، احسان الله. (1394). <u>طب عدلی</u> . کابل: نشر مطبعه.	1. <u>مأخذ اساسی</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. رازی، احد و دیگران. (1384). <u>پزشکی قانونی</u>. تبریز: انتشارات اختر. چاپ اول. 2. عقاب، محمد راشد. (بی تا). <u>طب عدلی</u>. کابل: بی تا. 3. کیانی، مهرزاد و گودرزی، فرامرز. (1386). <u>پزشک قانونی</u>. تهران: سمت. چاپ چهارم. 4. گودرزی، فرامرز و مهرزاد کیانی. (1380). <u>طب قانونی و مسمومیت ها</u>. تهران: انتشارات روزنامه رسمی. چاپ اول. 5. معاونت آموزشی قوه قضائیه. (بی تا). <u>نکته های کلیدی در پزشکی قانونی</u>. تهران: انتشارات جنگل. 6. هواردسی، ادلمن، (1390). <u>پزشکی قانونی</u>. تهران: نشر دانشگاه علوم انتظامی ناجا. 	2. <u>مأخذ کمکی</u>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق دیپلماتیک و کنسولی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق دیپلماتیک و کنسولی
کود مضمون:	LA0870
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	LA0543 LA0643
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

جهانی شدن به افزایش روزافزون ارتباطات بین المللی انسان ها در شکل مراودات تجاری، علمی، فرهنگی و سیاحتی انجامیده است. این افزایش ارتباطات، مسائل دیپلماتیک و کنسولی را به یکی از چالش های فزاینده دولت ها در عرصه حاضر تبدیل کرده و به طبع نیاز به خدمات دیپلماتیک و کنسولی ضرورتی به وسعت جهانی شدن یافته است. در عصر حاضر، روابط کشورها از چنان اهمیتی برخوردار شده که کشورها حتی در صورت قطع روابط سیاسی و سعی در حفظ روابط کنسولی خود دارند؛ چرا که گذشته از به کارگیری این عامل جهت حفظ و صیانت منافع اتباع کشور، از روابط کنسولی به عنوان عاملی برای تحقق مقاصد سیاسی و اقتصادی در کشورهای دیگر هم بهره می گیرند در حال حاضر کنوانسیون های 1961 . 1963 حاوی نکات مهمی است که به روابط بین دولت ها سامان داده است و ارتباطات را در سطح بین المللی آسان ساخته است از آنجایی که افغانستان نیز در شرایط کنونی نیاز به گسترش روابط و همکاری های خود با نظام بین الملل دارد دانستن قواعد و اصول حاکم بر روابط دیپلماتیک بسیار حائز اهمیت می باشد. بر اساس همین ضرورت مهم مضمون حقوق دیپلماتیک و کنسولی در 2 کریدیت در دو کریدیت در سمستر هشتم نصاب درسی رشته حقوق قرار گرفته است تا محصلان را با قواعد دیپلماتیک و حقوق و مزایای پیشبینی شده در اسناد بین المللی، قواعد حاکم بر صلاحیت بر نمایندگی و غیره را بیاموزند و توانایی تحلیل حقوق نمایندگان سیاسی افغانستان را کسب نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم حقوق دیپلماتیک ، حقوق کنسولی ، نمایندگی سیاسی و غیره
- شناخت مفهوم ، مبانی، ساختار حقوق دیپلماتیک و کنسولی
- آشنایی با منابع داخلی و بین المللی در ارتباط با حقوق دیپلماتیک و کنسولی
- آشنایی با حقوق و مصونیت های دیپلماتیک
- کسب مهارت در ارتباط به شناخت قواعد بین المللی و تطابق آن با قواعد داخلی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛

در بخش آموزش عملی از روش های زیر استفاده میشود:

- بازدید از نمایندگی وزارت امور خارجه
- دعوت از مسئولان نمایندگی وزات امور خارجه به منظور ارائه سمینار در پوهنخی

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم حقوق دیپلماتیک و کنسولی
- تاریخچه حقوق دیپلماتیک
- روابط دیپلماتیک و کنسولی
- تفاوت ها و اشتراکات در ایجاد روابط کنسولی و دیپلماتیک
- شرایط برقرای روابط دیپلماتیک
- طبقات نمایندگی دیپلماتیک
- انواع نمایندگی های دیپلماتیک
- تابعیت و تعدد نمایندگان دیپلماتیک
- مزایای دیپلماتیک و مصونیت های دیپلماتیک
- حقوق کنسولی
- وطاقیف کنسولی
- حوزه های کنسولی
- مزایای کنسولی و مصونیت های کنسولی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فاسیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تمهیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شناخته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
1	1	1	3	1	1		
2	1	1	2	1	1		
2	1	1	3	1	1		
2	1	1	2	1	1		
3	1	1	3	1	3		
2	1	1.2	2.6	1.2	1.4		
1.56						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق دیپلماتیک و کنسولی

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کرایدیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق دیپلماتیک و کنسولی	حقوق عمومی	چهارم	هشتم	2	حتمی - تخصص

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	بیان کلیات درس و معرفی منابع و سرفصل های مربوطه					پرسش و پاسخ
	2	مفهوم حقوق دیپلماتیک و کنسولی					
دوم	3	تاریخچه حقوق دیپلماتیک					پرسش و پاسخ
	4	دوره های کنگره وین 1815 دوره های بعد از کنگره وین تا تاسیس ملل متحد دوره ملل متحد					
سوم	5	روابط دیپلماتیک و کنسولی					پرسش و پاسخ
	6	تفاوت ها و اشتراکات در ایجاد روابط کنسولی و دیپلماتیک					
چهارم	7	شرایط برقراری روابط دیپلماتیک					پرسش و پاسخ
	8	دولت بودن / رضایت / شناسایی					
پنجم	9	وظایف اساسی نمایندگان دیپلماتیک					پرسش و پاسخ
	10	وظایف نمایندگان دیپلماتیک مطابق به ماده 3 کنوانسیون 1961 بازدید از نمایندگی های وزارت امور خارجه					
ششم	11	طبقات نمایندگی دیپلماتیک					پرسش و پاسخ
	12	طبقه اول: سفیر طبقه دوم: وزیر مختار فرستادگان ویژه طبقه سوم: کاردار					
هفتم	13	اعضاء سیاسی نمایندگان دیپلماتیک					پرسش و پاسخ
	14	سکرترها، مستشاران و اتشه ها					

پرسش و پاسخ					کارمندان فنی و اداری دیپلماتیک	15	هشتم
					کارمندان و خدمه های نمایندگی دیپلماتیک	16	
پرسش و پاسخ					امتحان وسط سمستر	17	نهم
					امتحان وسط سمستر	18	
پرسش و پاسخ					انواع نمایندگی های دیپلماتیک	19	دهم
					تابعیت و تعدد نمایندگان دیپلماتیک	20	
پرسش و پاسخ					مزایای دیپلماتیک مفهوم مزایا / انواع مزایای دیپلماتیک / تفاوت مزایای با مصونیت ها	21	یازدهم
					دعوت از دیپلمات های کشور	22	
پرسش و پاسخ					مصونیت های دیپلماتیک مفهوم و تعریف مصونیت	23	دوازدهم
					انواع مصونیت های دیپلماتیک	24	
پرسش و پاسخ					مبانی مصونیت های دیپلماتیک	25	سیزدهم
					اصراف از مصونیت ها مصونیت و مسئولیت دیپلماتیک	26	
پرسش و پاسخ					حقوق کنسولی مفهوم حقوق کنسولی تاریخچه حقوق کنسولی منابع حقوق کنسولی	27	چهاردهم
					وظایف کنسولی / شرایط انجام وظایف دیپلماتیک توسط ماموران کنسولی	28	
پرسش و پاسخ					ماموران کنسولی حوزه های کنسولی	29	پانزدهم
					کنسولی های افتخاری	30	
پرسش و پاسخ					مزایای پست کنسولی	31	شانزدهم
					مصونیت های پست کنسولی	32	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. خالوزاده، سعید. (1394ش). حقوق دیپلماتیک و کنسولی، چ4، تهران، انتشارات سمت</p> <p>2. کنوانسیون 1815 وین</p> <p>3. کنوانسیون 1961 وین</p> <p>4. کنوانسیون 1969</p>	<p>• ماخذ اساسی</p>
<p>1. ابراهیمی، محمّد. (1377). اسلام و حقوق بین الملل عمومی، ج 2، بی نا.</p> <p>2. ذوالعین، پرویز. (1384). حقوق دیپلماتیک، چ دوم، تهران: مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی تهران، چاپ دوم، 1384</p> <p>3. صدر، جواد. (1376). حقوق دیپلماتیک و کنسولی، تهران: انتشارات قدس.</p> <p>4. عمید زنجانی، عباسعلی. (1389). فقه سیاسی: حقوق تعهدات بین المللی و دیپلماسی در اسلام، بی نا.</p> <p>5. معین زاده، عباس. (1372). حقوق دیپلماتیک نوین، تهران: مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.</p>	<p>• ماخذ کمکی</p>

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

رشته حقوق

مفردات و پلان درسی هفته وار مضامین

مضامین اختیاری

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اساسات احصائیه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	اساسات احصائیه
کود مضمون:	LA0112
تعداد کريدیت:	1 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

احصائیه رشته وسیعی از ریاضی است که راههای جمع آوری، خلاصه سازی و نتیجه گیری از داده ها را مطالعه می کند. این علم برای طیف وسیعی از علوم دانشگاهی از فیزیک و علوم اجتماعی گرفته تا انسان شناسی و همچنین تجارت، حکومت داری و صنعت کاربرد دارد. احصائیه را باید علم و عمل استخراج، بسط و توسعه ای دانشهای تجربی انسانی با استفاده از روش های گردآوری، تنظیم، پرورش، و تحلیل داده های تجربی دانست. از جمله مهم ترین اهداف احصائیه، می توان تولید «بهترین» اطلاعات از داده های موجود و سپس استخراج دانش از آن اطلاعات را ذکر کرد. به همین سبب است که برخی از منابع، احصائیه را شاخه ای از نظریه تصمیم ها به شمار می آورند. در طول چندین دهه احصائیه فقط با بیان اطلاعات و مقادیر عددی درباره ی اقتصاد، جمعیت شناسی و اوضاع سیاسی حاکم در یک کشور سر و کار داشت. حتی امروزه بسیاری از نشریات و گزارشهای دولتی که توده ای از احصائیه و ارقام را در بردارند معنی اولیه کلمه احصائیه را در ذهن زنده می کنند. همانگونه که بیان شده در شرایط کنونی احصائیه در تمامی تحقیقات مورد استفاده قرار می گیرد و نیاز است تا بیشتر به آن در مجامع علمی همچون پوهنتون ها پرداخته شود. در نصاب تحصیلی جدید رشته حقوق نیز این مضمون منحیث یک مضمون اختیاری مد نظر گرفته شده است و تمرکز آن بر موضوعاتی همچون: مفهوم و اهمیت احصائیه، مراحل تحقیقات، عملیه های احصائیه، جمع آوری اعداد و روش های احصائیه، تصنیف اعداد و ارقام و اهمیت آن در علوم اجتماعی می باشد. تکمیل این مضمون به محصلین که علاقمند انجام تحقیقات علمی معیاری هستند، توصیه می گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم اساسی و اهمیت و تقسیم بندی احصائیه
- شناخت کارتیل ها، دیسیل ها و پرسانتیل ها و موارد استفاده آن
- آشنایی با نحوی استفاده احصائیه در علوم مختلف
- آشنایی با روش کاربرد احصائیه در فعالیت های (اجتماعی و سیاسی و اقتصادی) دولت
- آشنایی با نحوی استفاده از احصائیه در تحقیقات میدانی

شیوه های تدریس و آموزش

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارگروپی، کار با ابزار مورد نیاز نظیر کامپیوتر و نرم افزار های مورد نیازو

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم، تعریف، اهمیت و تقسیم بندی احصائیه
- مراحل تحقیقات و عملیه های احصائیوی
- جمع آوری اعداد و روش ها
- جداول تحصائیوی و توزیع فریکونسی / تصنیف اعداد و ارقام / اوسط، میدیان و موارد استفاده از آن
- کارتیل ها، دیسیل ها و پرسانتیل ها و موارد استفاده از آن
- انحرافات و مقیاسات عدم تناظر منحنی فریکونسی و توزیع فریکونسی و انحرافات
- پارچات و هستوگرام توزیع / شاخصه ها
- تغییر سال اساس و پیوستن شاخص های دارای سال های اساس متفاوت
- تحلیل ارتباط و همبستگی
- دریافت خطا و تثبیت ارتباط و همبستگی / رابطه میان ارتباط و همبستگی
- ارتباط و همبستگی خطی چند جانبه
- نظریه های احتمال / تحلیل سلسله های زمانی
- تحلیل سلسله های زمانی
- انواع تغییرات یا مدل های تحلیل سلسله زمانی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	ن.م.ر
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسبه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	2	2	2	2	2	۱	آشنایی با مفاهیم اساسی و اهمیت و تقسیم بندی احصائیه
3	1	1	۲	2	2	۲	شناخت کاربیل ها، دیسیل ها و پرساتیل ها و موارد استفاده آن
2	1	۴	۱	2	2	۳	آشنایی با نحوی استفاده احصائیه در علوم مختلف
2	۴	1	1	1	2	۴	آشنایی با روش کاربرد احصائیه در فعالیت های (اجتماعی و سیاسی و اقتصادی) دولت
3	2	2	2	1	۲	۵	آشنایی با نحوی استفاده از احصائیه در تحقیقات میدانی
2.6	1.8	1.8	1.6	1.6	2	مجموع	
1.9						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل						۲ = مطابقت نسبی	
۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون اساسات احصائیه

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	اساسات احصائیه	حقوق عمومی	اول	اول	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مفهوم، تعریف، اهمیت و تقسیم بندی احصائیه					پرسش و پاسخ
دوم	2	مراحل تحقیقات و علیه های احصائیوی / جمع آوری اعداد و روش ها / جداول تحصائیوی					//
سوم	3	تویع فریکونسی تصنیف اعداد و ارقام مشکلات در توزیع عددی فریکونسی					//
چهارم	4	مقیاسات گرایش مرکزی اوسط					//
پنجم	5	میدیان / مود / کارتیل ها، دیسیل ها و پرسانتیل ها و موارد استفاده از آنها					//
ششم	6	انحرافات / مقیاس انحرافات یا پراکندگی ها و عدم تناظر					//
هفتم	7	انحراف معیاری یا استندرد انحراف / مقیاسات عدم تناظر منحنی فریکونسی					//
هشتم	8	توزیع فریکونسی و انحرافات پارچات و هستوگرام توزیع					//
نهم	9	امتحان میان سمستر					//
دهم	10	شاخصه ها شاخصه های (قیمیت، مقدار و ارزش)					//
یازدهم	11	تغییر سال اساس و پیوستن شاخص های دارای سال های اساس متفاوت					//
دوازدهم	12	تحلیل ارتباط و همبستگی دریافت خطا و تثبیت ارتباط و همبستگی					//
سیزدهم	13	ارتباط و همبستگی کیفی رابطه میان ارتباط و همبستگی					//

//				ارتباط و همبستگی خطی چند جانبه/ نظریه های احتمال	14	چهاردهم
//				قواعد اصول و اساسات احتمال تحلیل سلسله های زمانی	15	پانزدهم
//				راهنمایی جهت امتحان پایان سمستر	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ::	
<p>1. آذر، عادل. (1389). آمار و کاربرد آن در مدیریت، ج 1، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها</p> <p>2. مراد علی، اصیل. (1382). مبادی تئوریهای عمومی احصائیه و تطبیق آنها در اقتصاد، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت)، شماره انتشارات 875 انتشارات سعید.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. نیکوکار، مسعود. (1377). آمار و کاربرد آن در مدیریت(1)، تهران: انتشارات گسترش علوم پایه، دانشگاه صنعتی امیرکبیر.</p> <p>2. نیکوکار، مسعود صدقیانی، جمشید صالحی، ابراهیمی، ایرج. (1377). آمار و کاربرد آن در مدیریت (2) تهران: انتشارات فریناز.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون آیات الاحکام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنچی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی / شرعیات
اسم مضمون:	آیات الاحکام
کود مضمون:	LA0113
تعداد کریدیت:	1 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

به آیاتی از قرآن کریم که در آنها حکم شرعی بیان شده یا از آنها حکم شرعی استنباط می شود، آیات احکام گفته میشود. مراد از حکم شرعی احکام عملی است مانند احکام، نماز، روزه، حج، جهاد، قضا، حدود، معاملات و فامیل. به تعبیری این ها موضوعاتی هستند که در قرآن کریم به ارتباط شان حکم فقهی بیان شده است. قرآن مجید نخستین و اساسی ترین منبع فقه اسلامی به شمار میرود. برای اینکه محصلین بتوانند به این منبع مقدس آشنا شوند برخی از آیات احکام در قالب مضمون آیات الاحکام بیان و تفسیر میگردند. در این مضمون آیاتی در زمینه های، قضا، شهادت، حدود، قصاص، دیات، اشخاص و محجورین، اموال و مالکیت و عقود انتخاب گردیده اند. تکمیل این مضمون به محصلینی که علاقمند کار در سکتور قضایی هستند توصیه میشود.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم اساسی و اهمیت آیات احکام در نظام حقوقی اسلام
- آشنایی با شیوه استخراج و استنباط آیات الاحکام
- آشنایی با مصداق های مختلف آیات الاحکام و مطابقت آن با قوانین وضعی
- آشنایی با روش کاربرد آیات الاحکام در امور قضایی و حقوقی
- آشنایی با نحوی استفاده منابع دست اول اسلامی در انجام تحقیقات علمی

شیوه های تدریس و آموزش

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- معرفی آیات مربوط به درس توسط استاد
- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- مطابقت مواد قوانین وضعی در زمینه موضوع درس با آیات شریف؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- آیات مربوط به قضاء
- آیات مربوط به شهادت؛
- آیات مربوط به حدود؛
- آیات مربوط به قصاص؛
- آیات مربوط به دیات؛
- آیات مربوط به اشخاص و محجورین؛
- آیات مربوط به اموال و مالکیت؛
- آیات مربوط به عقود؛
- آیات مربوط به خانواده؛

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	ساعت
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسبه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شایسته های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
2	2	2	2	1	2	۱	آشنایی با مفاهیم اساسی و اهمیت آیات احکام در نظام حقوقی اسلام
1	2	1	3	2	2	۲	آشنایی با شیوه استخراج و استنباط آیات الاحکام
2	2	2	۱	3	2	۳	آشنایی با مصداق های مختلف آیات الاحکام و مطابقت آن با قوانین وضعی
2	2	1	2	1	1	۴	آشنایی با روش کاربرد آیات الاحکام در امور قضایی و حقوقی
3	2	3	3	2	۲	۵	آشنایی با نحوی استفاده منابع دست اول اسلامی در انجام تحقیقات علمی
2	2	1.8	2.2	1.8	1.8	مجموع	
3/1.93						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون آیات الاحکام

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دبیرانتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	حقوق	آیات الاحکام	حقوق خصوصی	اول	اول	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	مفهوم، تعریف، اهمیت آیات الاحکام در منابع فقه اسلامی					پرسش و پاسخ
دوم	2	شیوه استخراج و استنباط حکم از آیات الهی					پرسش و پاسخ
سوم	3	دسته بندی آیات الاحکام از دیدگاه فقها و مفسرین					پرسش و پاسخ
چهارم	4	جایگاه احکام شریعت مقدس اسلام در نظام حقوقی افغانستان					پرسش و پاسخ
پنجم	5	آیات احکام مربوط به قضاء (58، 65 و 105 نساء، 48 مائده و 26 ص)					پرسش و پاسخ
ششم	6	آیات احکام مربوط به شهادت (282 بقره، 15 نساء، 106 مائده و 4 و 13 نور و 2 طلاق)					پرسش و پاسخ
هفتم	7	آیات احکام مربوط به حدود (33، 34، 38 و 39 مائده)					پرسش و پاسخ
هشتم	8	آیات احکام مربوط به حدود (32 اسراء و 1 و 5 نور)					پرسش و پاسخ
نهم	9	امتحان میان سمستر					پرسش و پاسخ
دهم	10	آیات احکام مربوط به قصاص (32 و 45 مائده و 68 فرقان)					پرسش و پاسخ
یازدهم	11	آیات احکام مربوط به دیات (178 و 179 بقره و 92 و 93 نساء)					پرسش و پاسخ

پرسش و پاسخ				آیات احکام مربوط به اشخاص و محجورین (45 ماده، 11 حجرات و 60 نساء)	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ				آیات احکام مربوط به اموال و ملکیت (292 نساء)	13	سیزدهم
پرسش و پاسخ				آیات احکام مربوط به عقود (175 ماده، 275 بقره، 25 قصص، 4 نساء و 5 ماده)	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ				آیات احکام مربوط به خانواده (3، 22، 23 نساء و 229 طلاق).	15	پانزدهم
پرسش و پاسخ				راهنمایی جهت امتحان پایان سمستر	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

1. أحكام القرآن تألیف جعفر احمد بن محمد بن سلمه الطحاوی الحنفی (1232)، مکتبة الازهرية
2. أحكام القرآن: تألیف أحمد بن علي الجصاص الحنفی (1994م)، لبنان: دار الكتب العلمية بيروت
3. أحكام القرآن: تألیف عماد الدين أبي الحسين علي بن محمد الكيا الهراسي الشافعي.
4. أحكام القرآن: منسوب به امام شافعي.
5. أضواء البيان تألیف شيخ محمد الشنقيطي (ت: 1397ه).
6. الإكليل في استنباط التنزيل: تألیف جلال الدين السيوطي الشافعي.
7. تفسير آيات الأحكام للشيخ مناع خليل القطان (ت: 1420ه).
8. الجامع لاحكام القرآن تألیف امام ابو عبد الله القرطبي.
9. روائع البيان: تفسير آيات الأحكام من القرآن تألیف محمد علي الصابوني (ت 1436ه).
10. گرجی، ابوالقاسم، (1388ش) آیات الاحکام، تهران. ب.نا.
11. نیل المرام من تفسير آيات الأحكام تألیف محمد صديق خان القنوجي.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ حقوق جزا

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	تاریخ حقوق جزا
کود مضمون:	LA0114
تعداد کرایدیت:	1 کرایدیت (تیوری)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

تاریخ حقوق جزا در نمودار علوم جنایی یکی از شاخه های علوم جنایی حقوقی تکمیلی است. در این شاخه رشته حقوق جزا در اعصار گذشته بررسی می شود. یعنی چه آداب و سنن جزایی بر جامعه حاکم بوده است و مشخص می شود که نظام های حقوقی باستان بر چه مبنا و رویکردی به پدیده مجرمانه توجه می نمودند. در این مضمون محصلین با مفاهیم ابتدایی حقوق جزا آشنایی حاصل می نمایند. در واقع این مضمون مبادی سایر مضامین جزایی است. عمده ترین مفاهیمی که در این مضمون مطرح می شوند عبارت اند از دوره های حقوق کیفری، تئوری های عدالت جزایی و مکاتب کیفری. این مضمون از مضامین اختیاری دیپارتمنت حقوق جزا است که در یک کرایدیت طی سمستر اول برای محصلین رشته حقوق تدریس می گردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، مبانی، اهداف و انواع جرایم و مجازات در اعصار مختلف
- آشنایی با نظریات مکاتب مختلف در مورد جرایم، مجازات و انواع آنها
- تفکیک و مقایسه انواع جزاها در دوران باستان با مجازاتی دوران مدرن و مقایسه با قواعد جزایی افغانستان
- آشنایی با نحوه مجازات کردن، تحول مجازات، ویژگی های قضاوت جزایی و ادله اثبات جرایم در دوران باستان
- دانش و کسب مهارت در زمینه تحلیل و تجزیه مطالب تاریخی جزایی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین، تحقیقات گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات حقوق جزا؛
- تقسیمات حقوق جزا و معرفی تاریخ حقوق جزا؛
- تاریخچه حقوق جزا در اعصار گذشته؛
- مرحله عکس العمل خصوصی حقوق جزا؛
- دوره عدالت فردی؛
- ایجاد قوانین مدرن و بوجود آمدن پرنسیب های پیشرفته جزائی؛
- مرحله عکس العمل اجتماعی و چگونگی حقوق جزا در یونان قدیم؛
- چگونگی حقوق جزا در رم قدیم و حقوق جزا در قرون وسطی؛
- نظریات دین مقدس اسلام در رابطه به جرایم و مجازات؛
- نظریات کانونیست ها؛
- نظریات سن توماس داکن و عرف شناسان،؛
- حقوق جزا در قرون جدید،؛
- نظریات بکاریا و بنتام؛
- مکتب عدالت مطلقه و مکتب کلاسیک؛
- مکتب پراگماتیک و مکتب تحقیقی؛
- مکاتب نیوکلاسیک و نیو پراگماتیک؛
- مکتب دفاع اجتماعی؛
- حقوق جزای اسلام؛
- تاریخچه حقوق جزا در افغانستان و مرحله بعد از تدوین قوانین جزائی.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجارتي و جزائي و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	3	1	2	2		
1	1	2	1	1	1		
1	1	3	1	1	1		
1	1	3	2	1	1		
2	1	2	1	1	1		
1.2	1	2.6	1.2	1.2	1.2		
1.4/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	
						۳ = مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ حقوق جزا

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	تاریخ حقوق جزا	حقوق جزا و علوم جنایی	اول	اول	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	آشنایی با محصلین و معرفی اصول درسی و مضمون معرفی تاریخ حقوق جزا					
دوم	2	تاریخچه حقوق جزا در اعصار گذشته مرحله عکس العمل خصوصی					
سوم	3	دوره عدالت فردی ایجاد قوانین مدرن					پرسش و پاسخ
چهارم	4	بوجود آمدن پرنسیب های پیشرفته جزائی یونان قدیم					
پنجم	5	حقوق جزا در رم قدیم، قرون وسطی و نظام اسلام					پرسش و پاسخ
ششم	6	نظریات کانونیست ها سن توماس داکن نظریات عرف شناسان					
هفتم	7	حقوق جزا در قرون جدیده بکاریا و بنتام					پرسش و پاسخ
هشتم	8	حقوق جزا در عصر حاضر مکتب عدالت مطلقه مکتب کلاسیک					
نهم	9	امتحان وسط سمستر					

					مکتب پوزوتویست ها (تحقیقی)	10	دهم
پرسش و پاسخ					مکتب پراگماتیک مکتب دفاع اجتماعی	11	یازدهم
					مکتب نیوکلاسیک و نیو پراگماتیک مکتب سوسیالیست	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ					ارائه پروژه های صنفی توسط محصلین	13	سیزدهم
					تاریخچه حقوق جزا در افغانستان	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ					مرحله بعد از تدوین قوانین جزائی	15	پانزدهم
					نظامنامه ها و قوانین جزائی 1355 و 1396. راهنمایی و حل مشکلا محصلین	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
3. ماخذ اساسی	دانش، حفیظ الله. (1394). <u>تاریخ حقوق جزا</u> . کابل: انتشارات سعید. چاپ اول.
4. ماخذ کمکی	1. اردبیلی، محمد علی. (1386). <u>حقوق جزای عمومی</u> . تهران: نشر: میزان، ج 1، چاپ پانزدهم. 2. کد جزا مصوب 1396. 3. گلدوزیان، ایرج. (1380). <u>بایسته های حقوق جزای عمومی</u> . تهران: نشر میزان، چاپ پنجم. 4. نوربها، رضا. (بی تا). <u>حقوق جزای عمومی</u> . تهران: گنج دانش. 5. ولیدی، محمد صالح. (1385). <u>حقوق جزای عمومی</u> . تهران: سمت، ج 1، چاپ دهم.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون صلح و حل منازعه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	صلح و حل منازعه
کود مضمون:	LA0115
تعداد کريدیت:	1 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

منازعه و صلح یکی از موضوعات و پدیده های بوده است که بیش از همه زندگی و فکر انسان را مشغول کرده است. به طور کل صلح موضوعی است که از ابعاد مختلف فردی و بین المللی قابل بررسی است. در نظام تعلیمی و تحصیلی کشور در حال حاضر برنامه ای مشخصی در ارتباط به آموزش افراد برای برخوردی منطقی در هنگام مواجهه با منازعات وجود ندارد و این در حالی است که ریشه تمامی منازعات چالش های درون کشور از عدم توانایی افراد در مواجهه و کنترل این شرایط است. بر علاوه آموزش های صلح در کشورهای جنگ زده میتواند آثار جنگ را کاهش داده و سبب گسترش خشونت پرهیزی گردد. از همین این مضمون در نصاب درسی رشته حقوق قرار گرفته و موضوعاتی همچون: مفاهیم کلیدی و پیشینه مطالعات صلح و حل منازعه، جنبش ها، سازمان ها و کارگزاران صلح، روشهای آموزش صلح، گونه شناسی و تیوریهایی صلح، عوامل تهدید کننده صلح، منازعه شناسی و خشونت، استراتژی برخورد با منازعه، شیوه های و استراتژی های گذار منازعه و غیره بررسی خواهد شد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفاهیم صلح و حل منازعه و پیشینه ی تاریخی آن
- آشنایی با تیوری های صلح در افغانستان و جهانی
- شناخت استراتژی های برخورد با منازعه و تحکیم صلح
- بالا رفتن توان تحلیل در شناخت عوامل تهدید کننده صلح و آشنایی با شورای عالی صلح و نهادهای همکار
- شناخت عوامل (اجتماعی ، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی) تهدید کننده صلح در افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف و مطالعه قضایای مربوط به منازعاتو

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفاهیم کلیدی و پیشینه مطالعات صلح و حل منازعه
- جنبش ها، سازمان ها و کارگزاران صلح
- روشهای آموزش صلح
- گونه شناسی و تیوریهایی صلح
- عوامل تهدید کننده صلح
- منازعه شناسی و خشونت
- استراتژی برخورد با منازعه
- شیوه های و استراتژی های گذار منازعه
- التیام روان زخم ها
- خشونت پرهیزی

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

-----مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تسلسل
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق موبدات جزائی و روند رسیدگی به قصایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منبع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	۱	آشنایی با مفاهیم صلح و حل منازعه و پیشینه ی تاریخی آن
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	۱	۲
1	1	1	2	1	1	۱	۲
2	1	1	1	2	1	۱	۳
3	3	1	1	2	1	۱	۴
2	3	1	1	2	3	۱	۵
3	2	1	2	3	1	۱	مجموع
2.2	2	1	1.4	2	1.4	۲	اوسط عمومی
2							
۳ = مطابقت کامل						۲ = مطابقت نسبی	
۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون صلح و حل منازعه

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	صلح و حل منازعه	حقوق عمومی	اول	اول	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول		مفاهیم کلیدی و پیشینه مطالعات صلح و حل منازعه					پرسش و پاسخ
دوم		روشهای آموزش صلح یادگیری نمونه ای هم سنجی - مقایسه و دقت تغییر دیدگاه					پرسش و پاسخ
سوم		تبیین و فهم پیوندها آموزش معطوف به عمل توانمندسازی					پرسش و پاسخ
چهارم		گونه شناسی و تیوریهای صلح					پرسش و پاسخ
پنجم		عوامل تهدید کننده صلح					پرسش و پاسخ
ششم		منازعه شناسی					پرسش و پاسخ
هفتم		تحلیل منازعه تعریف خشونت					پرسش و پاسخ
هشتم		انواع خشونت اشکال منازعه					پرسش و پاسخ
نهم		پنج استراتژی برخورد با منازعه جهات منازعه					پرسش و پاسخ

پرسش و پاسخ					نظریه های منازعه نظریه مثلث منازعه نظریه نیازهای نخستین آدمی نظریه طبیعت - ساختار فرهنگ ژرف نظریه نارضايتی نظریه جندر	دهم
پرسش و پاسخ					سطوح و ریشه های منازعه شیوه های و استراتژی های گذار منازعه	یازدهم
پرسش و پاسخ					آشتی و مصالحه مذاکره	دوازدهم
پرسش و پاسخ					میانجیگری	سیزدهم
پرسش و پاسخ					حکمیت	چهاردهم
پرسش و پاسخ					عدالت انتفالی	پانزدهم
پرسش و پاسخ					التیام روان زخم ها خشونت پرهیزی	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
روش های بدیل حل منازعه (1393ش). هرات: مرکز حاکمیت قانون و حقوق بشر پوهنځی حقوق و علوم سیاسي پوهنتون هرات.	ماخذ اساسی
مطالعات صلح و حل منازعه (1394ش)، کابل: نشر موسسه تحصیلات عالی گوهرشاد.	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون روانشناسی جنایی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنچی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	روانشناسی جنایی
کود مضمون:	LA0537
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

روان شناسی جنایی شاخه‌ای از دانش روان شناسی است که به عوامل روانی مربوط به جرم و مجرمیت می‌پردازد. روانشناسی جنایی علم مطالعه شخصیت مجرمین و نیز روش‌های بازاجتماعی شدن آنان و بررسی نقش محیط (به معنای عام) بر رفتار مجرمانه است. به بیان جامع‌تر می‌توان گفت که علم مطالعه شخصیت مجرم و شناخت دلایل و انگیزه‌های ارتکاب جرم است که این دلایل و انگیزه‌ها به شیوه‌های جامعه‌پذیری، اجتماعی شدن، تجربه‌های دوران کودکی و محیط زندگی و همچنین نقش ژنتیک و اختلالات روان شناختی در ایجاد شخصیت مرتکب جرم در هنگام اعمال جرم اشاره می‌کند. در یک جمله روانشناسی جنایی را می‌توان مطالعه‌ی علمی رفتار جنایی و فرایندهای ذهنی‌ای که در ارتکاب جرم نقش دارند، تعریف کرد. این مضمون اختیاری طی دو کریدیت برای محصلین صنف دوم رشته حقوق تدریس می‌گردد.

اهداف آموزشی:

- شناخت راه‌های پیشگیری از وقوع احتمالی جرم به منظور کاهش تکرار جرم توسط افراد دیگر و همچنین تکرار جرم توسط مجرم
- تربیه نیروی متخصص منحصراً روانشناس جنایی جهت کمک به سیستم عدلی و قضایی کشور
- آشنایی با عوامل مختلف مولد جرم و کسب مهارت در زمینه برطرف نمودن آنها
- کسب مهارت در زمینه بازسازی، بازپروری و درمان مجرمان و بازپذیری اجتماعی
- کمک به مراجع قضایی برای ایجاد قوانین جدید با توجه به مسائل اجتماعی، روانشناسی، فرهنگی، اقتصادی، دینی و بین‌المللی برای بهبود نسبی وضعیت جرم‌زای جامعه و مجرمین

شیوه‌های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی محصلین و ارائه در صنف و تحقیقات گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف روانشناسی جنایی و اهمیت آن؛
- موضوع روان شناسی جنایی؛
- اهمیت و ضرورت روان شناسی جنایی؛
- ارتباط روان شناسی جنایی با سایر علوم جنایی؛
- رفتار و عمل جنایی؛
- تبیین زیست شناسی رفتار جنایی؛
- تبیین جامعه شناسی رفتار جنایی و تبیین روان شناسی رفتار جنایی و نظریات در باره آن؛
- تأثیرات اختلال های شخصیتی بر ارتکاب جرم؛
- انحرافات جنسی و جرم؛
- انواع انحرافات جنسی؛
- تبیین روان شناسی اقرارها و شهادت های نادرست؛
- روان شناسی اقرار متهمین و تحلیل اقرارهای نادرست از نظر روانشناسی؛
- روان شناسی شهادت شهود و تحلیل شهادت های اشتباه از نظر روان شناسی؛
- بازسازی و بازپروری مجرمان از نظر روان شناسی جنایی؛
- روان کاوی؛
- رفتار درمانی و خواب درمانی؛
- خانواده درمانی و پسیکودرام.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	ساعات
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موثبات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تصمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	شناخت راه های پیشگیری از وقوع احتمالی جرم به منظور کاهش تکرار جرم توسط افراد دیگر و همچنین تکرار جرم توسط مجرم	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	تربیه نیروی متخصص منحیت روانشناس جنایی جهت کمک به سیستم عدلی و قضایی کشور	۲
2	2	3	1	2	1	آشنایی با عوامل مختلف مولد جرم و کسب مهارت در زمینه برطرف نمودن آنها	۳
2	1	3	1	1	1	کسب مهارت در زمینه بازسازی، بازپروری و درمان مجرمان و بازپذیری اجتماعی	۴
2	1	3	1	2	1	کمک به مراجع قضایی برای ایجاد قوانین جدید با توجه به مسائل اجتماعی، روانشناسی، فرهنگی، اقتصادی، دینی و بین المللی برای بهبود نسبی وضعیت جرم زای جامعه و مجرمین	۵
2.2	1.6	3	1.2	1.8	1.2	مجموع	
1.8/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون روانشناسی جنایی

معلومات	رشته	مضمون	دپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	روانشناسی جنایی	حقوق جزا و علوم جنایی	اول	دوم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون تعریف روان شناسی جنایی تعریف روان شناسی جنایی و اهداف روان شناسی جنایی					
	2	موضوع روان شناسی جنایی تاریخچه روان شناسی جنایی					
دوم	3	اهمیت و ضرورت روان شناسی جنایی					پرسش و پاسخ
	4	ارتباط روان شناسی جنایی با جرم شناسی با حقوق جزا با اصول محاکمات جزایی و طب عدلی					
سوم	5	رفتار و عمل جنایتیبین زیست شناسی رفتار جنایی					
	6	تبیین جامعه شناسی رفتار جنایی					
چهارم	7	تبیین روان شناسی رفتار جنایی و نظریات در باره آن					پرسش و پاسخ
	8	نظریه روانکاوی نظریه شرطی سازی					
پنجم	9	نظریه آیزنک در مورد عوامل تعیین کننده شخصیت و رفتار جنایی					
	10	نظریه تامس هریس و شکل گیری و وضعیت های چهارگانه					
ششم	11	تأثیرات اختلال های شخصیتی بر ارتکاب جرم اختلال شخصیت / پارانوئید					پرسش و پاسخ

					اختلال شخصیت / سیکلوئیدی		
					اختلال شخصیت / اسکیزوئید اختلال شخصیت نمایشی	12	
					اختلال شخصیت / خودشیفته اختلال شخصیت مرزی	13	هفتم
					اختلال شخصیت ضد اجتماعی	14	
پرسش و پاسخ					انحرافات جنسی و جرم تعریف انحرافات جنسی انواع انحرافات جنسی / بچه بازی / همجنس گرایی	15	هشتم
					سادیسیم (دیگر آزاری)	16	
					امتحان وسط سمستر	17	نهم
						18	
					مازوخیسیم (خودآزاری)	19	دهم
					سادو مازوخیسیم	20	
پرسش و پاسخ					حیوان بازی	21	یازدهم
					خودنمایی و چشم چرانی پوشیدن لباس جنس مخالف و میل به تغییر جنسیت / مرده بازی / آتش افروزی / هرزه گرایی	22	
					تبیین روان شناسی اقرارها و شهادت های نادرست	23	دوازدهم
					روان شناسی اقرار متهمین و تحلیل اقرارهای نادرست از نظر روانشناسی	24	
پرسش و پاسخ					روان شناسی شهادت شهود	25	سیزدهم
					تحلیل شهادت های اشتباه از نظر روان شناسی	26	
					بازسازی و بازپروری مجرمان از نظر روان شناسی جنایی	27	چهاردهم

					روان کاوی / رفتار درمانی	28	
پرسش و پاسخ					خواب درمانی	29	پانزدهم
					روان درمانی حمایتی		
					روان درمانی گروهی		
					خانواده درمانی	30	
					پسیکودرام		
					درمان انسان گرا		
					اقدامات تأمینی و تربیتی	31	شانزدهم
					روش های اصلاحی و تربیتی.		
					راهنمایی و حل مشکلات	32	
					محصلین		

منابع یا مأخذ:

1. دادستان، پریخ. (1382). روانشناسی جنایی. تهران: انتشارات سمت. چاپ اول.
2. دیوید، پوپ واین و آیدین، سامونز. (1383). روانشناسی و جرم. ترجمه: داود نجفی توانا. تهران: بنیاد حقوقی میزان. چاپ اول.
3. ستوده، هدایت الله و دیگران. (1389). روانشناسی جنایی. تهران: انتشارات آوای نور. چاپ نخست.
4. کی نیا، مهدی. (1389). روانشناسی جنایی. تهران: انتشارات رشد. ج 1 و 2.
5. گسن، ریموند. (1988). مقدمه ای بر جرم شناسی. ترجمه: مهدی کی نیا. تهران: بی نا. چاپ نخست.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبارزه با فساد اداری

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	مبارزه با فساد اداری
کود مضمون:	LA0538
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

فساد اداری که ناشی از بکارگیری قدرت و توان سازمانهای دولتی یا وابسته به دولت برای کسب منافع مالی فردی یا گروهی است یکی از چالش ها اساسی در نظام حقوقی همه کشور ها محسوب می شود. نتایج فساد اداری به طور طبیعی مخالف مصالح و منافع آحاد مردم است. فساد اداری عموماً در اشکال رشوه، خویشاوندگماری، پارتی بازی و تعارض منافع روی می دهد. در دهه اخیر، بسیاری از ممالک جهان سیاست ها و روش های متعددی برای مبارزه با فساد اداری اتخاذ نموده اند. افغانستان نیز در ده اخیر با این چالش مواجه شده است به طوری که در ابتدای جدول کشور های آلوده به فساد اداری قرار گرفته است و این موضوع می طلبد تا به صورت همه جانبه به این چالش رسیدگی شود مخصوصاً محصلین پوهنځی حقوق و علوم سیاسی نیاز دارند تا با این مشکل اجتماعی آشنا و علل و عوامل آن را باز شناسد. از همین رو مضمون مبارزه با فساد اداری به عنوان یک مضمون اختیاری در برنامه درسی دوره لیسانس قرار گرفته که در آن ضمن معرفی مفهوم فساد اداری از منظر های مختلف، الگوهای موفق در مبارزه با فساد، انواع فساد اداری، علل و عوامل ایجاد کننده فساد اداری مفرفی الگوهای جهانی در جهت مبارزه با فساد اداری، معرفی اسناد بین المللی مبارزه با فساد اداری، به معرفی ارگان ها و مقرره های مبارزه با فساد اداری در افغانستان، ضمانت اجرای تخطی های اداری و غیره پرداخته می شود.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم فساد اداری و مصادیق آن
- آشنایی نظام حقوقی حاکم بر مبارزه با فساد اداری
- شناخت ساختار و دولتی و حکومتی ادارات که در قسمت مبارزه با فساد اداری فعالیت دارند
- شناخت میکانیزم های مبارزه با فساد اداری در جهان
- آشنایی با چالش ها و راه حل های حقوقی، سیاسی و اجتماعی مبارزه با فساد اداری در افغانستان

شیوه های تدریس و آموزش

در مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛

- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- دعوت از اهل خبره

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم فساد اداری از منظرهای مختلف
- سیر تحول مبارزه با فساد اداری و الگوهای موفق
- سیر تحول و ساختار مبارزه با فساد اداری در افغانستان
- انواع فساد اداری
- علل و عوامل ایجاد فساد اداری
- شاخصه های جهانی تعیین میزان فساد اداری
- معرفی مراجع جهانی مبارزه با فساد اداری
- معرفی شاخصه های بین المللی مبارزه با فساد اداری
- مفهوم افزایش و یا کاهش فساد اداری
- شیوه مقایسه میزان و مبارزه با فساد اداری در کشورها
- تأثیر فرهنگ و معتقدات بالای فساد اداری
- بررسی تاثیر مسئولیت پذیری و اخلاق گرایی در مبارزه با فساد
- معرفی قوانین نافذ کشور به ارتباط فساد اداری
- معرفی نهاد ها و سازمانهای مبارزه با فساد اداری در افغانستان
- معرفی مصداق های فساد اداری در ادارات افغانستان
- معرفی ضمانت اجراهای تخطی های اداری
- بررسی تاثیر فساد اداری بر افکار عمومی و اعتماد بین دولت و مردم
- بررسی تاثیر فساد اداری بر رشد اقتصادی و سرمایه گذاری خصوصی
- بررسی رابطه بین فساد اداری و مفاهیم حاکمیت قانون، حکومتداری خوب و امنیت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فابلی، تجارتي و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قصایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	آشنایی با مفهوم فساد اداری و مصادیق آن	1
3	2	3	3	2	3	آشنایی نظام حقوقی حاکم بر مبارزه با فساد اداری	2
1	1	2	3	1	3	شناخت ساختار و دولتی و حکومتی ادارات که در قسمت مبارزه با فساد اداری فعالیت دارند	3
2	1	2	3	2	2	شناخت میکانیزم های مبارزه با فساد اداری در جهان	4
3	2	1	1	1	1	آشنایی با چالش ها و راه حل های حقوقی، سیاسی و اجتماعی مبارزه با فساد اداری در افغانستان	5
2.2	1.4	2.2	2.4	1.6	2.2	مجموع	
2						اوسط عمومی	
3 = مطابقت کامل 2 = مطابقت نسبی 1 = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون مبارزه با فساد اداری

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	حقوق	مبارزه با فساد اداری	حقوق عمومی	دوم	چهارم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، استاد و شیوه تدریس				لکچر	پرسش و پاسخ
	2	بررسی مفهوم فساد اداری از منظرهای مختلف					
دوم	3	سیر تحول مبارزه با فساد اداری و الگوهای موفق				لکچر و ارائه سمینار	پرسش و پاسخ
	4	سیر تحول و ساختار مبارزه با فساد اداری در افغانستان					
سوم	5	انواع فساد اداری: تصادفی و سازمان یافته				لکچر	پرسش و پاسخ
	6	انواع فساد اداری: فساد کلان و فساد خورد					
چهارم	7	علل و عوامل ایجاد فساد اداری: داخلی				کارگروپی و لکچر	پرسش و پاسخ
	8	علل و عوامل ایجاد فساد اداری: خارجی					
پنجم	9	شاخصه های جهانی تعیین میزان فساد اداری				لکچر	پرسش و پاسخ
	10	معرفی مراجع جهانی مبارزه با فساد اداری					
ششم	11	معرفی شاخصه های بین المللی مبارزه با فساد اداری				دعوت از کمیسیون مبارزه با فساد اداری	پرسش و پاسخ
	12	معرفی اسناد بین المللی مبارزه با فساد اداری					
هفتم	13	مفهوم افزایش و یا کاهش فساد اداری				لکچر	پرسش و پاسخ

					معرفی شیوه های سنجش و نحوه تفسیر نتایج روش های مبارزه با فساد اداری	14	
پرسش و پاسخ	کارگروپی لکچر				تأثیر مفهوم امتیاز بالا و یا پائین در مبارزه با فساد اداری برای یک کشور	15	هشتم
					شیوه مقایسه میزان و مبارزه با فساد اداری	16	
پرسش و پاسخ					امتحان میان سمستر	17	نهم
					امتحان میان سمستر	18	
پرسش و پاسخ	کارگروپی				تأثیر فرهنگ و معتقدات بالای فساد اداری	19	دهم
					بررسی تأثیر مسئولیت پذیری و اخلاق گرایی در مبارزه با فساد	20	
پرسش و پاسخ	کارگروپی				معرفی قوانین نافذ کشور به ارتباط فساد اداری	21	یازدهم
					مرور قوانین مربوطه	22	
پرسش و پاسخ	کار عملی				معرفی نهاد ها و سازمانهای مبارزه با فساد اداری در افغانستان	23	دوازدهم
					شبیه سازی شیوه کار مرکز عدلی و قضایی مبارزه با فساد اداری.	24	
پرسش و پاسخ	کار گروپی لکچر				معرفی مصداق های فساد اداری در ادارات افغانستان	25	سیزدهم
					بررسی برخی از مواد قانون مبارزه با فساد اداری	26	
پرسش و پاسخ	لکچر				معرفی ضمانت اجراهای تخطی های اداری	27	چهاردهم
					معرفی ضمانت اجراهای جرایم اداری	28	

پرسش و پاسخ	کار گروهی				29	بررسی تاثیر فساد اداری بر افکار عمومی و اعتماد بین دولت و مردم	پانزدهم
					30	بررسی تاثیر فساد اداری بر رشد اقتصادی و سرمایه گذاری خصوصی	
پرسش و پاسخ	کار گروهی				31	بررسی رابطه بین فساد اداری و مفاهیم حاکمیت قانون، حکومتداری خوب و امنیت	شانزدهم
					32	جمع بندی درس و راهنمایی محصلین جهت شروع امتحان فاینل	

منابع یا مأخذ:	
<p>1. استراتیژی ملی مبارزه علیه فساد اداری در افغانستان (1396ش). کابل: انتشارات بهیر</p> <p>2. قانون مبارزه علیه ارتشاء و فساد اداری در افغانستان (1383ش)، 838 جریده رسمی.</p>	مأخذ اساسی
<p>1. حبیبی، نادر. (1375). فساد اداری عوامل موثر و روشهای مبارزه با فساد اداری، تهران: انتشارات وثیقی</p> <p>2. ربیعی، علی 1383، <i>زنده باد فساد</i>، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ سازمان چاپ و انتشارات.</p> <p>3. طوطاخیل، احمد راشد. (1393). راهکارهای عملی مبارزه با فساد اداری در افغانستان، کابل: انتشارات سعید.</p> <p>4. Amundsen, Inge (1999): "Political corruption: An introduction to the issues", Working Paper 99:7, Bergen: Chr. Michelsen Institute.</p> <p>5. Jens Chr. Andvig and Odd-Helge Fjeldstad (2000), "Research on Corruption. A Policy Oriented Survey", Commissioned by NORAD.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و توسعه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق و توسعه
کود مضمون:	LA0539
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

توسعه یافتگی یک کشور به متغیر هیا متعددی ارتباط میگیرد که بدون شک یکی از تاثیر گذارترین پدیده ها بر ورنده انکشاف اجتماعی-اقتصادی یک کشور ساختار و کارایی نظام حقوقی آن کشور است. این مضمون از جمله مضامین اختیاری بوده که با تدریس آن محصلین به چگونگی ارتباط حقوق و توسعه آشنا می شوند. محصلین در قسمت تحلیل پالیسی ها و مقررات مربوط به توسعه معلومات حاصل نموده، عوامل و عناصر توسعه را می دانند و می توانند تحلیلی قوی از شرایط حقوقی و سیاسی کشور داشته باشند.

اهداف آموزشی:

- شناخت با مبانی توسعه در سه عرصه ی اقتصادی، اجتماعی و حقوقی
- شناخت ارتباط بین سیستم حقوقی یک کشور و میکانیزم های توسعه در آن
- شناخت با کارکرد های سازمان ملل متحد در راستای تطبیق اهداف توسعه ی پایدار سند 2030
- شناخت میکانیزم های توسعه در کشور های پسا بحران
- آشنایی با نقش نهادهای حکومتی در تطبیق اهداف توسعه پایدار با توجه به ویژگی های خاص ملی و حقوقی کشورها

شیوه های تدریس و آموزش

در این مضمون از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات، مفاهیم و معرفی مضمون کلیات، مفاهیم و معرفی مضمون
- انواع حقوق، طبیعی، مثبت و عرفی، نظام حقوقی و رشته بندی آن
- چیستی توسعه، تئوری های اقتصادی، فرهنگی و حقوقی
- تغییر مفهوم توسعه در زمان و اهمیت، عناصر و مدل های توسعه
- رابطه نظری میان حقوق و توسعه
- ساحت حقوق و توسعه، مجری حقوق و توسعه، تأثیر حقوق در پروسه توسعه اقتصادی و اجتماعی.
- جهانی شدن و توسعه و حاکمیت قانون
- حکومتمداری خوب و فاکتورهای اساسی آن
- برنامه ریزی های خانوادگی و رشد جمعیت، آثار بیرونی و اقتصاد برنامه ریزی خانوادگی
- تغییر ساختاری و استراتژی های توسعه
- استراتژی های توسعه و تئوری های بزرگ فشار
- نقش نهادها در توسعه- نهادها چیست
- کارکرد نهادها و مقاومت های نهادهای ناکارآمد
- انتقال آموزش در کشورهای در حال توسعه
- اندازه گیری خلای آموزش-بازدهی آموزش در کشورهای در حال توسعه و نهادهای آموزشی
- انتقال خدمات صحتی در کشورهای در حال توسعه- اندازه گیری صحت
- امراض و توسعه، دواهای بی کیفیت و توسعه، نهادها و مقررات صحتی
- انتقال زیربنا در کشورهای در حال توسعه-وضعیت زیربناها
- تأثیرات توسعه در سرمایه گذاری زیربناها-جغرافیا و زیربناها
- منازعات- مبانی نظری منازعات
- فساد در امر توسعه- فساد چیست؟، نقشهای متفاوت فساد
- پالیسی های کاهش دهنده فساد
- نقش قوانین در کاهش فساد- موانع سرراه تطبیق پالیسی ضد فساد

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیررسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 2	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 1	ن.م.ر. 3	ن.م.ر. 1	1	شناخت با مبانی توسعه در سه عرصه ی اقتصادی، اجتماعی و حقوقی
2	1	1	3	2	2	2	شناخت ارتباط بین سیستم حقوقی یک کشور و میکانیزم های توسعه در آن
2	1	1	3	1	1	3	شناخت با کارکرد های سازمان ملل متحد در راستای تطبیق اهداف توسعه ی پایدار سند 2030
3	1	1	2	2	1	4	شناخت میکانیزم های توسعه در کشور های پسا بحران
3	1	1	3	2	1	5	آشنایی با نقش نهادهای حکومتی در تطبیق اهداف توسعه پایدار با توجه به ویژگی های خاص ملی و حقوقی کشورها
2.4	1.2	1	2.2	2	1.2		مجموع
1.66							اوسط عمومی
							۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق و توسعه

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق و توسعه	حقوق عمومی	دوم	چهارم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات و معرفی مضمون					پرسش و پاسخ
	2	تصنیف مختصر حقوق					
دوم	3	چیستی توسعه، تئوری های اقتصادی، فرهنگی و حقوقی					پرسش و پاسخ
	4	تغییر مفهوم توسعه در زمان، اهمیت، عناصر و مدل های توسعه					
سوم	5	رابطه نظری میان حقوق و توسعه					پرسش و پاسخ
	6	ساحه حقوق و توسعه، مجری حقوق و توسعه					
چهارم	7	جهانی شدن و توسعه و حاکمیت قانون					پرسش و پاسخ
	8	جهانی شدن، قانون، توسعه و حاکمیت قانون.					
پنجم	9	حکومتداری خوب و فاکتورهای اساسی آن					پرسش و پاسخ
	10	کارکرد مشروطه گرایی،					
ششم	11	فقر و عدم مساوات، اندازه گیری و مقایسه فقر					پرسش و پاسخ
	12	عوامل اقتصادی عدم مساوات، انکشاف و توسعه					
هفتم	13	رشد جمعیت					پرسش و پاسخ
	14	برنامه ریزی های خانوادگی و رشد جمعیت،					
هشتم	15	ساختاری و استراتژی توسعه					پرسش و پاسخ
	16	استراتژی های توسعه و تئوری های بزرگ فشار					

پرسش و پاسخ					17	امتحان وسط سمستر	نهم
					18	امتحان وسط سمستر	
پرسش و پاسخ					19	نقش نهادها در توسعه	دهم
					20	کارکرد نهادها و مقاومت های نهادهای ناکارآمد	
پرسش و پاسخ					21	انتقال آموزش در کشورهای در حال توسعه	یازدهم
					22	اندازه گیری خلای آموزش- بازدهی آموزش	
پرسش و پاسخ					23	انتقال خدمات صحی در کشورهای در حال توسعه	دوازدهم
					24	صحت و توسعه	
پرسش و پاسخ					25	انتقال زیربنا در کشورهای در حال توسعه	سیزدهم
					26	توسعه و سرمایه گذاری	
پرسش و پاسخ					27	منازعات	چهاردهم
					28	تأثیرات اقتصادی منازعه	
پرسش و پاسخ					29	فساد در امر توسعه	پانزدهم
					30	عوامل فساد و تأثیرات	
پرسش و پاسخ					31	پالیسی ها، قوانین و فساد	شانزدهم
					32	رهنمایی امتحان	

منابع یا مأخذ:

1. بشیری، عباس. (1392). کتاب حقوق کاربردی املاک و اراضی، تهران: بی جا.
2. فتح، اله. (1391). جایگاه راهبردی صنعت و معدن در اقتصاد، تهران: موسسه مطالعات و پژوهش های بین المللی .
3. قانون اساسی افغانستان . قانون معادن افغانستان. قانون مدنی افغانستان
4. کنوانسیون های بین المللی در ارتباط به حقوق معادن و استخراج بهینه از آن

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون سیاست جنایی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	سیاست جنایی
کود مضمون:	LA0652
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	حقوق جزای عمومی
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

اصطلاح سیاست جنایی با قدمتی نزدیک به یک قرن و رویکردی کلان به پدیده مجرمانه، زیر بنای پاسخ های گوناگون در قالب قوانین و تعامل میان شاخه های حقوقی و جامعه مدنی در برابر جرم است. قانونگذار در سیاست جنایی برای کنترل جرم، علاوه بر پاسخ های جزایی از مشارکت نهادهای اجتماعی نیز بهره مند می شود. حقوق جزای یکی از ارکان سیاست جنایی است؛ اما همه آنرا تشکیل نمی دهد. سیاست جنایی، علاوه بر حقوق جزا؛ یعنی مجموعه قواعد و مقررات حاکم بر واکنش اجتماعی علیه مجرمین شامل قواعد دیگر نیز می باشد. وظیفه اساسی سیاست جنایی در یک کشور، کنترل مجرمین است. سیاست جنایی صرفا به اقدامات جزایی بسنده نمی کند و تدابیر اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و مانند آنرا نیز در بر می گیرد. این مضمون از مضامین اختیاری دیپارتمنت جزا است و طی دو کریدیت برای محصلین رشته حقوق تدریس می گردد

اهداف آموزشی:

- ارتقای دانش و کسب مهارت آسیب شناسی قوانین و بررسی علل ناکارآمدی قوانین جزایی در جهت کشف و ارائه راهکار های اصولی و هدفمند به منظور ارتقاء سطح کیفی قانونگذاری جنایی در جامعه
- تربیه نیروی متخصص جهت تدوین قوانین جزایی توسط مراجع قانونگذاری بر حسب مطالعات علمی، واقعیت های جامعه و بررسی های فرهنگی، قومی، اجتماعی، مذهبی
- شناخت مفهوم و مبانی سیاست جنایی، انواع آن و تاثیرات مکاتب بر سیاست جنایی افغانستان
- درک مفهوم و گسترش سیاست فردی کردن تقنینی، قضایی و اجرایی در اعمال مجازاتها و ارتقای دانش در زمینه تجهیز مراجع عدلی و قضایی و مجریان قانون به امکانات و تسهیلات لازم جهت تشکیل دوسیه شخصیت برای محکومان و انطباق مجازات با اوصاف روانی، اجتماعی و فزیولوژیکی آنها
- کسب مهارت در ارتباط به جلب مشارکت جامعه مدنی در امر اصلاح و تربیت مجدد مجرمان و ادغام آنها در جامعه

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارگروپی محصلین و ارائه در صنف؛
- تحقیقات گروهی و ارائه آن؛
- انجام تحقیقات میدانی توسط محصلین.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف سیاست جنایی و تفاوت سیاست جنایی با جرم شناسی و سیاست جزایی؛
- تحول تاریخی سیاست جنایی در جهان و افغانستان؛
- ضرورت و اهمیت سیاست جنایی؛
- مبانی سیاست جنایی؛
- تاثیرات جرم شناسی بر سیاست جنایی؛
- اقسام تحقیقات در سیاست جنایی؛
- عوامل مؤثر بر کاربرد تحقیقات در سیاست گذاری؛
- تأثیرات مکاتب فکری بر سیاست جنایی؛
- ایدئولوژی ها در سیاست جنایی؛
- انواع مدل های سیاست جنایی؛
- سیاست جنایی ملی و فراملی؛
- سیاست جنایی تقنینی؛
- گفتمان سیاست جنایی قانونگذار در وضع قوانین جزایی؛
- گفتمان سیاست جنایی قانونگذار در قبال حقوق مجنی علیه یا متضرر؛
- سیاست جنایی قضایی و مشارکتی؛
- سیاست پیشگیری از جرم و انواع پیشگیری؛
- سیاست جنایی اجرایی؛
- گروه های پیشگیری از مجرمیت جوانان؛
- تغییر طرز کار عدالت جنایی و تدوین قوانین و تدابیر امنیتی مؤثر در مبارزه با جرایم.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
1.	2.	3.	4.	5.	6.		
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی -حقوقی.	1	۱
2	2	2	3	2	1	2	۲
2	1	1	3	1	1	2	۳
2	2	2	3	3	2	3	۴
1	2	2	3	1	2	1	۵
2.4	2	1.8	3	1.8	1.6	مجموع	
2.1/3						اوسط عمومی	
۱ = مطابقت کم						۲ = مطابقت نسبی	
						۳ = مطابقت کامل	

پلان درسی هفته وار مضمون سیاست جنایی

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	سیاست جنایی	حقوق جزا و علوم جنایی	سوم	ششم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون / مفاهیم					
	2	تحول تاریخی سیاست جنایی در جهان و افغانستان					
دوم	3	مبانی سیاست جنایی					پرسش و پاسخ
	4	ضرورت اهمیت و اهداف سیاست جنایی					
سوم	5	تأثیرات جرم شناسی بر سیاست جنایی عوامل مؤثر بر کاربرد تحقیقات در سیاست گذاری					
	6	اقسام تحقیقات در سیاست جنایی تأثیرات مکاتب فکری بر سیاست جنایی					
چهارم	7	ایدئولوژی ها در سیاست جنایی					پرسش و پاسخ
	8	گزینه ها در سیاست جنایی					
پنجم	9	انواع مدل های سیاست جنایی					
	10	سیاست جنایی دولت اقتدارگرا					
ششم	11	سیاست جنایی دولت اقتدارگرای فراگیر					پرسش و پاسخ
	12	سیاست جنایی دولت مردم سالار					
هفتم	13	سیاست جنایی ملی و فراملی					

					بحران سیاست های جنایی کشورها غربی	14	
پرسش و پاسخ					سیاست جنایی تقنینی	15	هشتم
					گفتمان سیاست جنایی قانونگذار در قانون (امنیت و آزادی)	16	
					متحان وسط سمستر	17	نهم
						18	
					عینت بخشیدن زیرکانه عینیت بخشیدن آشکار	19	دهم
					گفتمان سیاست جنایی قانونگذار در وضع قوانین جزایی	20	
پرسش و پاسخ					گفتمان سیاست جنایی قانونگذار در قبال حقوق مجنی علیه یا متضرر	21	یازدهم
					تسهیل اقامه دعوا در نظر گرفتن منافع مجنی علیه تسریع جبران خسارت	22	
					سیاست جنایی قضایی	23	دوازدهم
					سیاست جنایی قضایی و حمایت از حقوق بشر	24	
پرسش و پاسخ					قضا زدایی	25	سیزدهم
					سیاست جنایی مشارکتی	26	
					سیاست پیشگیری از جرم و انواع پیشگیری	27	چهاردهم
					سیاست جنایی اجرایی	28	
پرسش و پاسخ					انواع سیاست جنایی اجرایی	29	پانزدهم
					مجرمیت جوانان تغییر طرز کار عدالت جنایی	30	

					تدوین قوانین و تدابیر امنیتی مؤثر	31	شانزدهم
					راهنمایی و حل مشکلات محصلین	32	

منابع یا مأخذ:

1. آنسل، مارک. (1375). دفاع اجتماعی. ترجمه: محمد آشوری و علی حسین نجفی ابرندآبادی. تهران: دانشگاه تهران. چاپ سوم.
2. حسینی، سید محمد. (1383). سیاست جنایی در اسلام و جمهوری اسلامی ایران. تهران: سمت. چاپ نخست.
3. صفاری، علی. (1380). مبانی نظری پیشگیری از وقوع جرم. مجله تحقیقات حقوقی. شماره 33-34.
4. قیاسی، جلال الدین. (1385). مبانی سیاست جنایی حکومت اسلامی. قم: پژوهشگاه علوم فرهنگ اسلامی. چاپ نخست.
5. لازرژ، کریستین. (1375). سیاست جنایی. ترجمه: علی حسین نجفی ابرندآبادی. تهران: یلدا. چاپ اول.
6. لازرژ، کریستین. (1381). درآمدی به سیاست جنایی. ترجمه: علی حسین نجفی ابرندآبادی. تهران: میزان. چاپ اول.
7. مارتی، میری دلماس. (1381). نظام های بزرگ سیاست جنایی. ترجمه: علی حسین نجفی ابرندآبادی. تهران: میزان. چاپ اول.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اصول و فنون تقنین

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنچی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	اصول و فنون تقنین
کود مضمون:	LA0653
تعداد کربدیت:	1 کربدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

زندگی اجتماعی موجب معاشرت ها و روابط حقوقی می گردد. روابط حقوقی همیشه با تضاد منافع یا چالش های دیگر رو برو است. از این رو انسان ها به فکر تدوین و تصویب قوانین برآمدند تا به روابط حقوقی شان نظم و نسق ببخشند. حاکمیت قانون از جمله موضوعاتی است که تمامی کشورها در صدد تحکیم آن است و میزان نظم و عدالت در یک جامعه مستقیم متأثر از میزان حاکمیت قانون در آن جامعه است. حال، قانون چیست؟ چگونه و با چه شرایطی تدوین می شود؟ میان سناد تقنینی مختلف چه تفاوت های کیفی وجود دارد. قانون باید جامع باشد و تمامی نیازهای ذینفعان خود را مد نظر قرار دهد. شفاف و صریح، در برگیرنده ملاحظات اجتماعی و فرهنگی یک جامعه باشد. تفسیر، نسخ، و دیگر تطورات قانون بر کدام معیارها استوار باید باشد؟ این ها مباحثی است که دانستن آن ها برای محصل حقوق لازم می باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت چپستی اصول و فنون تقنین، اهمیت، جایگاه و اهداف آن
- شناخت چگونگی تهیه پیشنویس و مسوده قانون
- شناخت شکلیات تقنین
- شناخت ویژگی های فن تقنین، مبانی و اهداف، رویکرد مردم و دولت به قانون
- شناخت اصول مهم قانونگذاری، نام قانون، ماده قانون و اجزای آن، ویژگی های نگارش قانون، تفسی و نسخ قانون

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- شبیه سازی مدل قانونگذاری در افغانستان توسط محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- چیستی، ویژگی های اصول تقنین؛
- انواع قانون و اسناد تقنینی؛
- سلسله مراتب در اسناد تقنینی؛
- قانون گرایی و نظارت بر رعایت و تطبیق قانون؛
- تهیه پیشنویس یا مسوده اسناد تقنینی و اجراءات مربوط آن؛
- شکلیات قانون گذاری؛
- ویژگی های فن قانون گذاری؛
- مبانی و اهداف قانون؛
- جایگاه انتظارات و خواسته ها در قانون گذاری؛
- اصول و قواعد عمده قانونگذاری؛
- نام گذاری قانون؛
- ماده قانون و اجزای آن؛
- ویژگی های انشاء یا نگارش متن قانون؛
- تفسیر قانون؛
- نسخ قانون؛

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
 - نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
 - سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
 - در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.
- پالیسی نمره دهی:** نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مهم	
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضائی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موجدات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شایسته های حکومت داری خوب و عاری از مگرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی			1
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	2	شناخت چگونگی تهیه پیشنهاد و مسوده قانون	
1	1	1	2	1	1	1	3	شناخت شکلیات تقنین
2	1	1	1	2	1	1	4	شناخت ویژگی های فن تقنین، مبانی و اهداف، رویکرد مردم و دولت به قانون
2	3	1	2	2	2	2	5	شناخت اصول مهم قانونگذاری، نام قانون، ماده قانون و اجزای آن، ویژگی های نگارش قانون، تقسی و نسخ قانون
1.6	1.8	1	1.6	1.6	1.6	1.6	مجموع	
/31.5						اوسط عمومی		
3 = مطابقت کامل 2 = مطابقت نسبی 1 = مطابقت کم								

پلان درسی هفته وار مضمون اصول و فنون تقنین

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	اصول و فنون تقنین	حقوق عمومی	سوم	ششم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	قانون، ماهیت و ویژگی های آن: تعریف، اهمیت، و انواع آن					پرسش و پاسخ
دوم	3	تاریخچه تقنین در افغانستان: از دوره اسلامی تا عهد سلسله ابدالی، از احمدشاه الی دوره امیر حبیب الله. از امیر حبیب الله الی دوره ظاهرشاه، دوره حاکمیت حزب دموکراتیک خلق، دوره مجاهدین و طالبان، دوره پس از معاهده بن					پرسش و پاسخ
سوم	5	حاکمیت قانون، جایگاه و اهمیت آن و اسباب قانون شکنی در افغانستان					پرسش و پاسخ
چهارم	7	اسناد تقنینی و سلسله مراتب آن: قانون اساسی، قوانین، فرامین تقنینی، معاهدات بین المللی، مقررات، اساسنامه ها، مصوبات، طرز العمل ها، لوایح ادارات، مصوبات شوراهای ولایتی و غیره					پرسش و پاسخ
پنجم	9	تهیه پیشنویس اسناد تقنینی و اجراءات مربوط آن: طی مراحل اسناد تقنینی، مرحله تهیه، اهداف، تهیه کننده، مرحله تدقیق، تصویب، قانونگذار					پرسش و پاسخ
ششم	11	شکلیات تقنین: مراجع ذیصلاح پیشنهاد طرح قانون، مشروعیت و هدف وضع قانون و طی مراحل قانون تا توشیح					پرسش و پاسخ
هفتم	13	ویژگی های فن تقنین: الزام آوری، قابلیت امر و نهی، عمومیت، جلوگیری از استبداد، رعایت برابری، حقوق بشر، تناسب، تحکیم دموکراسی					پرسش و پاسخ
هشتم	15	منابع، مبانی و اهداف تقنین: رعایت نظم، وضاحت، صراحت، سادگی، اختصار، نبود نقص و تعارض					پرسش و پاسخ
نهم	18	امتحان 20٪.					

دهم	19	انتظارات از قانون: خواسته های مردم، دولت و غیره.				پرسش و پاسخ
یازدهم	21	اصول و قواعد عمده تقنین: سازگاری با نظام حقوقی کشور، رعایت قواعد حقوقی، تنوع و تکثر فرهنگی، عدالت اجتماعی، آداب و سنن، حریم خصوصی، تأمین منافع عامه، قابلیت تطبیق و غیره				پرسش و پاسخ
دوازدهم	23	عنوان قانون: نام گذاری، همخوانی با محتوی، عناوین داخلی، مقدمه				پرسش و پاسخ
سیزدهم	25	ماده و اجزای آن در تقنین: چیستی ماده، ساختار اجزای ماده، فقره، جزء، بند، پاراگراف.				پرسش و پاسخ
چهاردهم	27	نگارش متن قانون: پرهیز از زیاده گویی، پیچیده نویسی، عامیانه نویسی، حصر و احسای نادرست، مثال های بی مورد، حذف ارکان اصلی جمله، تخصیص اکثر، حذف بی قرینه، رعایت رسم الخط واحد، جمله کوتاه، معلوم به جای مجهول،				پرسش و پاسخ
پانزدهم	29	تفسیر قانون: مفهوم، موارد و ابهام و اجمال در قانون، انواع تفسیر قانون.				پرسش و پاسخ
شانزدهم	31	نسخ قانون، فلسفه نسخ، انواع نسخ، تخصیص، تفاوت نسخ و ابطال				جمع بندی

منابع یا مأخذ:	
مأخذ اساسی	رسولی، محمد اشرف، (ب.ت). اصول، روش و فنون قانونگذاری، مکابل نشر سعید.
مأخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. بیگ زاده، صفر (ب.ت). شیوه نامه نگارش قانون، تهران نشر پژوهش های مجلس. 2. فیض زاد، محمد علم، (ب.ت). سیر قانونگذاری در جامعه افغانستان. 3. محمصانی، صبحی، (ب.ت). قانونگذاری در اسلام، تهران: 4. مقرر طرز العمل تهیه و پیشنهاد اسناد تقنینی، جریده رسمی 1420. 787ق 5. مقرر طرز تهیه و پیشنهاد اسناد تقنینی، جریده رسمی 1081 ، 1391ش.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اشخاص و محجورین

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	اشخاص و محجورین
کود مضمون:	LA0654
تعداد کريدیت:	1 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پيشنيز مضمون:	مبادی حقوق
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

در حقوق، حق و تکلیف فقط راجع به اشخاص است اشخاص بر دو قسم اند: اول اشخاص حقیقی: همان انسانها هستند که هنگام متولد شدن دارای حقوقی میشوند که با مرگ آنها خاتمه می یابد و دوم اشخاص حقوقی که به اجتماع عده ای از افراد انسان یا تمرکز اموال به منظور انجام مقاصد خاص، اعم از انتفاعی یا غیر انتفاعی است مانند موسسات دولتی، شرکتهای تجاری، شاروالی ها، انجمنها و سازمانها. اشخاص حقوقی یا به موجب قانون به وجود آمده و قانون برای آنان شخصیت حقوقی و اهلیت مدنی قائل است. محجور در اصطلاح حقوقی به کسی گفته می شود که از بخشی از تصرفات و اعمال حقوقی منع شده است. به عبارت دیگر حجر عبارت است از منع شخص به حکم قانون از اینکه بتواند امور خود را بطور مستقل و بدون دخالت دیگری اداره کند و شخصاً اعمال حقوقی انجام دهد و فاقد اهلیت استیفا باشد. بحث حقوقی اشخاص و محجورین در قالب یک کريدیت منحيث مضمون اختیاری برای محصلین رشته حقوق ارائه می گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم حقوقی اشخاص و محجورین
- شناخت قواعد حاکم بر تعاملات اشخاص ناقص الاهلیت در نظام حقوقی افغانستان
- کسب مهارت به ارتباط تحلیل قضایای حقوقی مربوط به اشخاص محجور و کسب توانایی حمایت حقوقی از این اشخاص
- کسب مهارت در زمینه فن استدلال و استدلال به مواد قانونی و فقهی که در زمینه حمایت از محجورین وجود دارد.
- افزایش دانش و بینش مسلکی حقوقی به ارتباط شناخت منابع حقوقی و فقهی در زمینه حمایت از اشخاص محجور.

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

- انجام تحقیقات میدانی توسط محصلین؛
- ارائه سمینار های تحقیقی توسط محصلان.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم شخص و شخصیت؛
- رابطه شخصیت و اهلیت،
- حقوق مربوط به شخصیت؛
- حمایت از شخصیت انسان؛
- شخص حقیقی؛
- وجود و ویژگیهای شخص حقیقی؛
- شهرت، اقامتگاه، تابعیت؛
- آغاز و پایان وجود شخص حقیقی؛
- شخصیت حقوقی جنین؛
- غایب، مفقود الاثر و اداره اموال شان؛
- حکم موت حکمی یا فرض؛
- شخص حقوقی و مفهوم و اقسام شخص حقوقی؛
- آغاز و پایان شخص حکمی؛
- ممیزه های شخص حکمی؛
- وضع حقوقی شخص حکمی؛
- مفهوم و انواع محجور؛
- اوصاف، مبنا، و اسباب حجر؛
- اهلیت و محجور: (صغیر، معتوه، مجنون و سایر مجورین)؛
- قیومت (ولی، وصی و قیم)
- مفهوم، شرایط، انواع، صلاحیت ها و مسئولیت های ولی؛
- مفهوم، شرایط انواع، صلاحیت ها و مسئولیت های وصی؛
- موارد نصب قیم، تشریفات و احکام نصب قیم.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	۱	آشنایی با مفهوم حقوقی اشخاص و محجورین
3	3	2	2	2	1	۲	شناخت قواعد حاکم بر تعاملات اشخاص ناقص الاهلیت در نظام حقوقی افغانستان
3	3	3	1	1	1	۳	کسب مهارت به ارتباط تحلیل قضایای حقوقی مربوط به اشخاص محجور و کسب توانایی حمایت حقوقی از این اشخاص
3	2	2	1	1	1	۴	کسب مهارت در زمینه فن استدلال و استدلال به مواد قانونی و فقهی که در زمینه حمایت از محجورین وجود دارد.
3	3	3	1	2	1	۵	افزایش دانش و بینش مسلکی حقوقی به ارتباط شناخت منابع حقوقی و فقهی در زمینه حمایت از اشخاص مجور.
2.8	2.8	2.4	1.2	1.6	1	مجموع	
1.96/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون اشخاص و محجورین

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	اشخاص و محجورین	حقوق خصوصی	سوم	ششم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، منابع و روش مطالعه					
دوم	2	مفاهیم: شخص و شخصیت و رابطه شخصی و اهلیت					پرسش و پاسخ
سوم	3	حقوق مربوط به شخصیت حمایت از شخصیت انسان					
چهارم	4	شخص حقیقی: وجود و ویژگیهای شخص حقیقی					پرسش و پاسخ
پنجم	5	شهرت، تابعیت، اقامتگاه آغاز و انجام وجود شخص حقیقی					
ششم	6	شخصیت حقوقی جنین حکم موت فرضی یا حکمی					پرسش و پاسخ
هفتم	7	غایب و مفقود الاثر اداره امور مالی غایب و مفقود الاثر					
هشتم	8	شخص حقوقی: مفهوم و اقسام شخص حقوقی					پرسش و پاسخ
نهم	9	آغاز و پایان شخص حقوقی ممیزه های شخص حقوقی					

					امتحان وسط سمستر	10	دهم
پرسش و پاسخ					محجوران: مفهوم، اهلیت، اوصاف، مبنا و اسباب حجر.	11	یازدهم
					انواع حجر: صغیر، معتوه، مجنون و سایر محجورین	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ					قیومت: (ولی، وصی و قیم) مفهوم، شرایط، انواع، صلاحیت ها و مسئولیت های ولی	13	سیزدهم
					مفهوم، شرایط انواع، صلاحیت ها و مسئولیت های وصی؛	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ					موارد، شرایط، تشریفات تعیین یا نصب قیم	15	پانزدهم
					جمع بندی درس	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

1. امامی، سید حسن (1395ش)، حقوق مدنی ج4. تهران: انتشارات اسلامی
2. حیاتی، علی عباس (1396ش)، حقوق مدنی 1. تهران: نشر میزان.
3. ساکت، محمد حسین. شخصیت و اهلیت در حقوق مدنی. مشهد: گوتنبرگ، 1396.
4. صفایی، سید حسین. اشخاص و امول. تهران سمت. 1395.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق افلاس و ورشکستگی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق افلاس و ورشکستگی
کود مضمون:	LA0655
تعداد کريدیت:	1 کريدیت
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	حقوق تجارت - حقوق شرکت های تجاری
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

حقوق افلاس و ورشکستگی از مضامین اختیاری در دیپارتمنت حقوق خصوصی می باشد. در این مضمون موضوعاتی چون اهمیت اقتصادی وجود میکانیزم های افلاس، رویکردهای مختلف به افلاس در طول تاریخ، تاریخچه حقوقی افلاس در افغانستان، نظام های افلاس مدرن، قوانین و پروسیجر های افلاس در نظام کنونی افغانستان، کتگوری های مختلف داینین و میزان حقوق شان در پروسه افلاس، و قواعد شکلی مربوط به پروسه افلاس به تفصیل مورد بحث و مطالعه قرار می گیرد. محصلین رشته حقوق با تکمیل این مضمون مهارت ها و دانش خویش را در زمینه بررسی قضایای افلاس و ورشکستگی افزایش می دهند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم افلاس، انواع افلاس و قواعد حاکم بر افلاس در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت آثار افلاس نسبت به مفلس و داینین
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه مطالبه افلاس از محکمه، پروسژر صدور افلاس، نحوه اداره اموال، مدیریت امور شخص تحت افلاس، و فروش اموال تحت حجز
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه قرارداد قسط، انحلال پروسه افلاس و اعاده حیثیت
- شناخت احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه افلاس

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و مرور قضایای افلاس.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- میکانیزم های افلاس و نقش آن در توسعه اقتصادی
- سیر تاریخی افلاس
- معرفی نظام های مدرن افلاس
- منابع حقوق افلاس
- انواع افلاس و ورشکستگی
- آثار افلاس یا ورشکستگی
- اجرای قراردادهای تاجر تحت حجز
- نحوه مدیریت دارائی و امور شخص تحت پروسیجر افلاس
- نحوه فروش اموال تحت حجز
- کتگوری های طلبات و اولویت بندی شان
- قرارداد قسط
- نگرش نظام های حقوقی مختلط نسبت به تاثیرات فرامرزی پروسه افلاس
- همکاری های قضائی در زمینه افلاس های دارای ابعاد فرامرزی
- اعاده ی حیثیت و انحلال پروسه ی افلاس
- بررسی مسائل جزائی مربوط به افلاس
- افلاس های خاص.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع	
6.	5.	4.	3.	2.	1.			
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مؤیدات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	1	۱	
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	1	۲	
1	1	1	3	1	1	شناخت مفهوم افلاس، انواع افلاس و قواعد حاکم بر افلاس در نظام حقوقی افغانستان	۱	
2	2	1	3	1	1	شناخت آثار افلاس نسبت به مفلس و داینین	۲	
3	3	1	3	2	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه مطالبه افلاس از محکمه، پروسژر صدور افلاس، نحوه اداره اموال، مدیریت امور شخص تحت افلاس، و فروش اموال تحت حجز	۳	
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه قرارداد قسط، انحلال پروسه افلاس و اعاده حیثیت	۴	
1	3	3	3	2	1	شناخت احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه افلاس	۵	
2	2.4	1.4	3	1.4	1	مجموع		
1.8/3						اوسط عمومی		
						۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق افلاس و ورشکستگی

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق افلاس و ورشکستگی	حقوق خصوصی	سوم	ششم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، اهمیت و ضرورت آن میکانیسم های افلاس و نقش آن در توسعه اقتصادی					پرسش و پاسخ
دوم	2	سیر تاریخی افلاس در جهان و افغانستان					پرسش و پاسخ
سوم	3	معرفی نظام های مدرن افلاس و منابع حقوق افلاس					پرسش و پاسخ
چهارم	4	انواع افلاس					پرسش و پاسخ
پنجم	5	آثار افلاس نسب به اشخاص					پرسش و پاسخ
ششم	6	آثار افلاس نسبت ب معاملات و اموال ورشکسته					پرسش و پاسخ
هفتم	7	نحوه مدیریت دارائی و امور شخص تحت پروسیجر افلاس					پرسش و پاسخ
هشتم	8	امتحان وسط سمستر					پرسش و پاسخ
نهم	9	نحوه فروش اموال تحت حجز					امتحان میان سمستر
دهم	10	کتگوری های طلبات و اولویت بندی شان					پرسش و پاسخ

پرسش و پاسخ					وضعیت طلبات تضمین شده در پروسه افلاس	11	یازدهم
پرسش و پاسخ					قرارداد قسط تهیه و محتوای قرارداد	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ					تاثیرات فرامرزی پروسه افلاس و همکاری های قضائی	13	سیزدهم
پرسش و پاسخ					اعاده ی حیثیت و انحلال پروسه ی افلاس بررسی مسائل جزائی مربوط به افلاس	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ					افلاس های خاص نظام افلاس بانک	15	پانزدهم
جمع بندی					رهنمائی امتحان و پاسخ به سوالات	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

- 1- اسکینی، ربیعا، 1382. حقوق تجارت، ورشکستگی و تصفیه امور. تهران: سمت.
- 2- ستانکزی، نصرالله و ولی محمد ناصح. 1387. حقوق تجارت. کابل: پروژه امور عدلی و قضایی افغانستان.
- 3- قانون بیمه مصوب 1396.
- 4- کاویانی، کوروش. 1395. حقوق ورشکستگی. تهران: انتشارات میزان.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بیمه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق بیمه
کود مضمون:	LA0763
تعداد کريدیت:	1 کريدیت
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

امروزه در جوامع، بیمه جایگاه مهم و غیر قابل انکاری دارد. بیمه به عنوان یک ابزار تسهیل کننده سرمایه گذاری و فعالیت های اقتصادی عمل کرده و تضمین کننده رشد پایدار و ثابت اقتصادی کشور ها می باشد. به واسطه بیمه نه تنها، فعالیت های اقتصادی از آسیب های مختلف حمایت شده و به نوعی نقش مثبت شان در ایجاد اشتغال و توسعه اقتصادی کشور تضمین می گردد، بلکه بیمه خود به عنوان یک صنعت دارای ارزش اقتصادی بالا معرفی شده است. از همین رو، مطالعه رژیم حقوقی حاکم بر عقد و شناخت شرایط و قواعد حکام بر عقد بیمه بخشی مهمی از کربکولوم درسی پوهنځی های حقوق پوهنتون های معتبر جهان را تشکیل داده است. در کشور عزیز ما افغانستان نیز پیشرفت های زیادی در ارتباط با صنعت بیمه و قانونگذاری در حوزه بیمه رونما گردیده و شایسته است تا محصلین رشته حقوق از دانش لازم به منظور توسعه هر چه بیشتر این دست آوردها بهره مند شوند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، ماهیت و ویژگی های عقد بیمه و قواعد حاکم بر بیمه در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت ارکان و شرایط عقد بیمه، و ضمانت اجرای عدم رعایت ارکان شرایط بیمه، حقوق و تعهدات بیمه کننده و بیمه شونده و روشهای انحلال عقد بیمه
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قراردادهای بیمه و توانمند سازی محصلین برای کار در شرکت های بیمه منحیث مشاور حقوقی
- کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از عقد بیمه در قالب روش های رسمی و غیر رسمی
- شناخت احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه بیمه

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛

- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- نقش بیمه در زندگی اجتماعی
- تاریخچه تحول بیمه
- مفهوم و ماهیت عقد بیمه
- مطالعه ارکان عقد بیمه
- مطالعه شرایط عقد بیمه
- شرایط اساسی صحت عقد بیمه
- حقوق و تعهدات طرفین عقد بیمه
- روش های اختتام عقد بیمه
- جایگاه بیمه در قرارداد های بین المللی حمل و نقل شرکت های بیمه در روشنائی قوانین افغانستان
- احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه بیمه
- بیمه خساره
- بیمه اشخاص
- سایر انواع بیمه.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (20)٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سهم
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.							
5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قصایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
	1	2	3	1	2	شناخت مفهوم، ماهیت و ویژگی های عقد بیمه و قواعد حاکم بر بیمه در نظام حقوقی افغانستان	۱
	2	3	1	1	1	شناخت ارکان و شرایط عقد بیمه، و ضمانت اجرای عدم رعایت ارکان شرایط بیمه، حقوق و تعهدات بیمه کننده و بیمه شونده و روشهای انحلال عقد بیمه	۲
	3	3	1	3	2	کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قراردادهای بیمه و توانمند سازی محصلین برای کار در شرکت های بیمه منحیث مشاور حقوقی	۳
	3	3	1	3	1	کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از عقد بیمه در قالب روش های رسمی و غیر رسمی	۴
	1	3	3	3	2	شناخت احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه بیمه	۵
	2	2.6	1.4	3	1.4	مجموع	
1.9/3						اوسط عمومی	
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بیمه

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کاردیت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق بیمه	حقوق خصوصی	چهارم	هفتم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون اهمیت و ضرورت آن					پرسش و پاسخ
دوم	2	تاریخچه تحول بیمه در جهان و افغانستان					پرسش و پاسخ
سوم	3	بررسی جایگاه و حکم بیمه در فقه					پرسش و پاسخ
چهارم	4	مفهوم، ماهیت و ویژگیهای عقد بیمه					پرسش و پاسخ
پنجم	5	مطالعه ارکان و شرایط عقد بیمه					پرسش و پاسخ
ششم	6	مطالعه شرایط اساسی صحت عقد بیمه					پرسش و پاسخ
هفتم	7	حقوق و تعهدات طرفین عقد بیمه					پرسش و پاسخ
هشتم	8	روش های اختتام عقد بیمه					پرسش و پاسخ
نهم	9	امتحان وسط سمستر					امتحان میان سمستر

پرسش و پاسخ					اصل حسن نیت در عقد بیمه	10	دهم
پرسش و پاسخ					جایگاه بیمه در قرارداد های بین المللی حمل و نقل	11	یازدهم
پرسش و پاسخ					شرکت های بیمه در روشنائی قوانین افغانستان	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ					احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه بیمه	13	سیزدهم
پرسش و پاسخ					بیمه خساره	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ					بیمه اشخاص و سایر انواع بیمه	15	پانزدهم
جمع بندی					راهنمایی امتحان نهایی	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

<ol style="list-style-type: none"> 1. بابایی، ایرج. (1382). <u>حقوق بیمه</u>. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت). 2. عرفانی، محمود. (1382). <u>حقوق تجارت</u>. ج.5. تهران: نشر میزان. 3. قانون بیمه مصوب 1387. 4. کریمی، آیت (1371). <u>بیمه علمی و نظریه بیمه های اموال</u>. تهران: بیمه مرکزی ایران.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تجارت الکترونیکی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	تجارت الکترونیکی
کود مضمون:	LA0764
تعداد کريدیت:	1 کريدیت تيوري
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

تجارت الکترونیکی طی سالیان اخیر با استقبال گسترده جوامع بشری روبرو شده است. امروزه کمتر شخصی را می توان یافت که واژه فوق برای او بیگانه باشد. رسانه ها بطور مستمر موضوعاتی را در رابطه با تجارت الکترونیکی منتشر میکنند. تجار و سرمایه گذاران به منظور فراهم آوری سهولت های لازم در امور کاری شان به روشهای از تجارت الکترونیکی اقدام می کنند. متخصصین از زوایای متفاوت این مقوله را مورد بررسی قرار داده موجب تشویق مردم به تجارت الکترونیکی می شوند. این که تجارت الکترونیکی چه است و چگونه انجام میشود برای محصلین رشته حقوق در قالب یک کريدیت منحیث مضمون اختیاری ارائه می شود.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، ماهیت و ویژگی های عقد بیمه و قواعد حاکم بر بیمه در نظام حقوقی افغانستان
- شناخت ارکان و شرایط عقد بیمه، و ضمانت اجرای عدم رعایت ارکان شرایط بیمه، حقوق و تعهدات بیمه کننده و بیمه شونده و روشهای انحلال عقد بیمه
- کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قراردادهای بیمه و توانمند سازی محصلین برای کار در شرکت های بیمه منحیث مشاور حقوقی
- کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از عقد بیمه در قالب روش های رسمی و غیر رسمی
- شناخت احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه بیمه

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛

- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- اصول تجارت الکترونیکی
- مفهوم و تاریخچه مختصر تجارت الکترونیکی
- طبقه بندی تجارت الکترونیکی
- منافع و محدودیت های تجارت الکترونیکی
- بازارهای الکترونیکی
- مفهوم و انواع بازارهای الکترونیکی
- واسطه ها و کاتالوگ های الکترونیکی و دیگر مکانیزم های بازاریابی
- مبادلات کالا به کالا و مذاکرات آن
- مفهوم رقابت در اقتصاد دیجیتالی
- خرده فروشی در تجارت الکترونیکی
- بازاریابی اینترنتی و خرده فروشی الکترونیکی
- بانکداری الکترونیکی
- تاثیرات تجارت الکترونیکی بر رفتار مصرف کنندگان
- بازاریابی یک به یک، وفاداری و اعتماد در تجارت الکترونیکی
- ارائه خدمات به مشتریان در فضای اینترنت
- مفهوم، استراتژی ها و انواع تبلیغات در اینترنت
- بازارهای الکترونیکی و خرید الکترونیکی
- زیرساخت ها و شبکه های سازمانی در تجارت الکترونیکی
- موضوعات اساسی و قانونی تجارت الکترونیکی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلکی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موجدیات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الینی افراد دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	شناخت مفهوم، ماهیت و ویژگی های عقد بیمه و قواعد حاکم بر بیمه در نظام حقوقی افغانستان	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	3	1	1	شناخت ارکان و شرایط عقد بیمه، و ضمانت اجرای عدم رعایت ارکان شرایط بیمه، حقوق و تعهدات بیمه کننده و بیمه شونده و روشهای انحلال عقد بیمه	۲
2	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای تنظیم قراردادهای بیمه و توانمند سازی محصلین برای کار در شرکت های بیمه منحیث مشاور حقوقی	۳
3	3	1	3	2	1	کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از عقد بیمه در قالب روش های رسمی و غیر رسمی	۴
3	3	1	3	1	1	شناخت احکام جزائی موجود در قوانین افغانستان در حوزه بیمه	۵
1	3	3	3	2	1	مجموع	
2	2.6	1.4	3	1.4	1.2	اوسط عمومی	
1.9/3							
۳ = مطابقت کامل						۲ = مطابقت نسبی	
۱ = مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون تجارت الکترونیکی

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریڈیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	تجارت الکترونیکی	حقوق خصوصی	چهارم	هفتم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	اصول تجارت الکترونیکی مفهوم و تاریخچه مختصر تجارت الکترونیکی					پرسش و پاسخ
دوم	2	طبقه بندی تجارت الکترونیکی منافع و محدودیت های تجارت الکترونیکی					پرسش و پاسخ
سوم	3	بازارهای الکترونیکی مفهوم و انواع بازارهای الکترونیکی					پرسش و پاسخ
چهارم	4	واسطه ها و کاتالوگ های الکترونیکی و دیگر مکانیزم های بازاریابی					پرسش و پاسخ
پنجم	5	انواع سازمان های تجارت الکترونیکی مبادلات کالا به کالا و مذاکرات آن					پرسش و پاسخ
ششم	6	مفهوم رقابت در اقتصاد دیجیتالی خرده فروشی در تجارت الکترونیکی					پرسش و پاسخ
هفتم	7	بازاریابی اینترنتی و خرده فروشی الکترونیکی بانکداری الکترونیکی					پرسش و پاسخ
هشتم	8	تاثیرات تجارت الکترونیکی بر رفتار مصرف کنندگان					پرسش و پاسخ
نهم	9	امتحان وسط سمستر					امتحان میان سمستر
دهم	10	بازاریابی یک به یک، وفاداری و اعتماد در تجارت الکترونیکی					پرسش و پاسخ

پرسش و پاسخ					ارائه خدمات به مشتریان در فضای اینترنت	11	یازدهم
پرسش و پاسخ					مفهوم، استراتژی‌ها و انواع تبلیغات در اینترنت	12	دوازدهم
پرسش و پاسخ					بازارهای الکترونیکی و خرید الکترونیکی	13	سیزدهم
پرسش و پاسخ					زیرساخت‌ها و شبکه‌های سازمانی در تجارت الکترونیکی	14	چهاردهم
پرسش و پاسخ					موضوعات اساسی و قانونی تجارت الکترونیکی	15	پانزدهم
جمع بندی					راهنمایی امتحان نهایی	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

1. حنفی زاده، پیام (1397)، تجارت الکترونیک، تهران . انتشارات سمت.
2. عباس نژادورزی، رمضان و یوسف نژادورزی (1397)، تجارت الکترونیک، تهران: انتشارات فن آوری.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون وکالت دفاع

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنچی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	وکالت دفاع
کود مضمون:	LA0765
تعداد کریدیت:	2 کریدیت (1 کریدیت تیوری و 1 کریدیت عملی)
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

یکی از وظایف مهم نهادهای تحصیلات عالی تربیه نیروی متخصص و کارا می باشد و این مهم زمانی محقق می شود که کاریکلم های درسی بیشتر بر روی ارتقای مهارت های محصلین و درس های عملی تمرکز بیشتری داشته باشند. در همین راستا مضمون وکالت دفاع نیز که از مضامین عملی و متمرکز بر تربیه نیروی متخصص منحص وکیل مدافع و مشاور حقوقی می باشد؛ در کاریکلم رشته حقوق منحص یک مضمون اختیاری گنجانده شده است. در این کورس موضوعات چون تعریف وکالت دفاع، شرایط اشتغال به وکالت دفاع، جسارت، قدرت استدلال، خلاقیت ذهنی، فن بیان خوب، نقش وکیل مدافع در قضایای جنائی، تضاد منافع، مهارت های مصاحبه و مشاوره با موکل، دفاعیه نویسی و مهارت های شغل وکالت دفاع تدریس میگردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مبادی وکالت دفاع، اهداف، اهمیت و ظرایف کار وکالت در دعاوی جزایی
- شناخت حقوق و تکالیف وکیل مدافع و موکل در جریان رسیدگی به یک دوسیه جزایی
- کسب مهارت به ارتباط نگارش عریضه جزایی، تحریر پیش بینانه، تحلیل حقوقی و دفاعیه
- کسب مهارت در زمینه فن بیان، نگارش حقوقی، قانع ساختن و قدرت استدلال در پیشگاه نهادهای عدلی و قضایی
- کسب مهارت در زمینه مشاوره، مذاکره و مصاحبه با موکل و چگونگی برخورد با موکل، حارنوال و قاضی منحص وکیل مدافع

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کار گروهی و ارائه آن در صنف؛
- ارائه سمینار های علمی.

در بخش آموزش عملی از روش های های زیر استفاده میشود:

- چگونگی استفاده از فن بیان در وکالت دفاع؛
- مصاحبه تمثیلی با موکل؛
- مشاوره به موکل؛
- بازدید از انجمن وکلای مدافع؛
- بازدید از اداره مساعدت های حقوقی؛
- بازدید از محکمه؛
- تحریر دفاعیه با استفاده از انواع تئوری های دفاع.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف وکالت دفاع و اهمیت آن؛
- تاریخچه وکالت دفاع در جهان و تاریخچه وکالت دفاع در افغانستان؛
- ارکان و شرایط وکالت دفاع و موانع اشتغال به وکالت دفاع؛
- حقوق وکیل مدافع، وجایب وکیل مدافع؛
- مساعدت حقوقی؛
- مدل های مساعدت های حقوقی؛
- مصاحبه و مشاوره با موکل؛
- تمثیل مصاحبه با موکل؛
- تضاد منافع؛
- میتود های دفاعی تحقیقاتی؛
- نقش وکیل مدافع در مرحله قبل از محاکمه؛
- تحقیقات مقدماتی؛
- طرز رسیدگی به قضایای جنائی در محاکم ابتدائیه؛
- پروسیچر رسیدگی به دعوی جزائی در محکمه؛
- طرز تحریر نظریه پیشبینانه؛
- طرز نوشتن دفاعیه؛

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی - حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قراردادها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موییدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	2	2	2	1	آشنایی با مبانی وکالت دفاع، اهداف، اهمیت و ظرایف کار وکالت در دعاوی جزایی	۱
2	3	2	1	2	1	شناخت حقوق و تکالیف وکیل مدافع و موکل در جریان رسیدگی به یک دوسیه جزایی	۲
3	3	3	1	1	1	کسب مهارت به ارتباط نگارش عریضه جزایی، تحریر پیش بینانه، تحلیل حقوقی و دفاعیه	۳
3	2	2	1	1	1	کسب مهارت در زمینه فن بیان، نگارش حقوقی، قانع ساختن و قدرت استدلال در پیشگاه نهادهای عدلی و قضایی	۴
3	3	3	1	2	1	کسب مهارت در زمینه مشاوره، مذاکره و مصاحبه با موکل و چگونگی برخورد با موکل، حارثوال و قاضی منجیث وکیل مدافع	۵
2.8	2.8	2.4	1.2	1.6	1	مجموع	
1.96/3						اوسط عمومی	
۳= مطابقت کامل ۲= مطابقت نسبی ۱= مطابقت کم							

پلان درسی هفته وار مضمون وکالت دفاع

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	وکالت دفاع	حقوق جزا و علوم جنایی	چهارم	هفتم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	کار عملی	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون						
	2	تعریف، اهمیت و موضوع وکالت						
دوم	3	تاریخچه وکالت دفاع						پرسش و پاسخ
	4	مذاکره						
سوم	5	ظرایف کار وکالت				بازدید از انجمن وکلای مدافع		
	6	رفتن با ساحه						
چهارم	7	تشکیل پرونده و مطالعه از زمان انعقاد قرارداد توضیحات موکل						پرسش و پاسخ
	8	توضیحات وکیل اظهار نظر راجع به موضوع و نتیجه دعوی						
پنجم	9	ارکان و شرایط و موانع اشتغال به وکالت دفاع						
	10	حقوق و وجایب وکیل مدافع						
ششم	11	فن بیان در وکالت دفاع				بازدید از اداره مساعدت های حقوقی		پرسش و پاسخ
	12	چگونگی استدلال						
هفتم	13	مصاحبه با موکل						
	14	مشاوره و فتون آن						

پرسش و پاسخ						تمثیل مصاحبه با موکل	15	هشتم
						تمثیل مشاوره با موکل	16	
						امتحان وسط سمستر	17	نهم
							18	
		دعوت از یک تن وکلاي مدافع جهت توضیحات بیشتر در مورد انجمن وکلای مدافع، حقوق و وجایب وکلا				خصائص اساسی لازم برای دفاع استرس در دادگاه روشن کردن ذهن قاضی علاقمند ساختن قاضی	19	دهم
							حرارت و حیات شوخی وبذله گویی پروراندن موضوع طریقه متقاعد ساختن قاضی اثبات ادعای موکل طریقه تنظیم وتبیه لایحه تضمین نتیجه توسط وکیل	
پرسش و پاسخ						میتود های دفاعی تحقیقاتی	21	یازدهم
							تئوری های دفاع	
		چگونگی استدلال نمودن وکیل مدافع در جریان محکمه در مقابل حارنوال، شهود اثبات و قضات				نقش وکیل مدافع در مرحله قبل از محاکمه نقش وکیل مدافع در گرفتاری نقش وکیل مدافع در حین تلاشی نقش وکیل مدافع در حین تحقیقات مقدماتی	23	دوازدهم
							مساعدت حقوقی	

پرسش و پاسخ	بازدید از محکمه (دیوان جزا)				طرز رسیدگی به قضایای جنائی در محاکم ابتدائیه	25	سیزدهم
					پروسیجر رسیدگی به دعوی جزائی در محکمه	26	
					طرز تحریر نظریه پیشینانه	27	چهاردهم
					اجزای نظریه پیشینانه	28	
پرسش و پاسخ	نوشتن دفاعیه				طرز نوشتن دفاعیه	29	پانزدهم
					طرز نوشتن دفاعیه	30	
					جمع بندی	31	شانزدهم
					رهنمایی امتحان	32	

منابع یا مأخذ:

1. بزرگمهر. امیر عباس. (1394). مهارت های فن دفاع. تهران: میزان. چاپ دوم.
2. خلقی، طیبیه. (بی تا). اسرار موفقیت در وکالت. تهران: میزان. بی جا.
3. ریاضی، علی اکبر. (2010). فن وکالت. ترجمه: محمد حسین زاهدین لباف. تهران: شهر دانش. چاپ چهارم.
4. فتحی، احمد. (1386). هنر دفاع. بی جا: جامه دران. جلد اول. چاپ اول.
5. فتحی، احمد. (1392). فن دفاع (امور کیفری). بی جا: اشکان. جلد دوم. چاپ پنجم.
6. کوهندی، ژرژ. (1374). اسرار دفاع. ترجمه: ابوالقاسم تفضلی. تهران: کتابخانه گنج دانش. چاپ اول.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون فلسفه حقوق

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق جزا و علوم جنایی
اسم مضمون:	فلسفه حقوق
کود مضمون:	LA0766
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	مبادی حقوق، حقوق اساسی و اساسات حقوق اسلام
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

فلسفه حقوق دانشی میان‌رشته‌ای و شاخه‌ای از علوم فلسفه و حقوق است که در مورد مبانی و اهداف قواعد حقوقی و تمایزات آن‌ها از یکدیگر و تشخیص قواعد صحیح بحث می‌کند. در این رشته نظریه‌های کلی درباره حقوق مطرح شده و به تمایزات قواعد حقوقی، اخلاقی و مذهبی و تفاوت قانون خوب و بد پرداخته می‌شود. سؤالاتی همچون «حق چیست؟ و انسان‌ها از چه حقوقی برخوردارند؟» «قانون چیست؟» «قوانین چگونه وضع شده‌اند و چرا باید از آن‌ها اطاعت شود؟» «تفاوت میان قواعد حقوقی و قواعد اخلاقی چیست؟» از جمله سؤالاتی است که در فلسفه حقوق هستند. معرفی مکاتب حقوقی و مبانی نظر آنها، نیز در مضمون فلسفه حقوق مورد بحث قرار می‌گیرد. این مضمون در قالب دو کريدیت برای محصلین رشته حقوق منحیث مضمون اختیاری تدریس می‌گردد. تکمیل این مضمون به محصلینی که خواهان کاوش عمیق در مورد ماهیت قاعده حقوقی هستند توصیه می‌گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مبادی و مفاهیم اساسی فلسفه حقوق
- شناخت رابطه قاعده حقوقی با قواعد اخلاقی، مذهبی، عرفی
- کسب مهارت به ارتباط تحلیل عمیق قواعد حقوقی و مواد قانونی با در نظر داشت رویکرد مبنا گرایانه
- کسب مهارت در زمینه فن استدلال فلسفی - حقوقی و شناخت مکاتب و نظام های حقوقی مطرح جهان.
- افزایش دانش و بینش مسلکی حقوقی به ارتباط شناخت منابع و مبانی نظام حقوقی افغانستان و جایگاه فقه اسلام در این نظام حقوقی

شیوه های تدریس و آموزش

در بخش آموزش نظری از روش تدریس متقابل قرار شرح زیر استفاده میشود:

- ارائه لکچر و شرح مباحث بصورت نظری؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- ارائه سمینار های علمی.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفاهیم اساسی فلسفه و حقوق؛
- سابقه تاریخی فلسفه حقوق؛
- اوصاف و ویژگیهای قواعد و مقررات حقوقی؛
- رابطه حقوق با اخلاق، مذهب و عرف؛
- رابطه حقوق با فقه اسلامی در نظام حقوقی افغانستان؛
- مکاتب حقوقی؛
- نظام های حقوقی؛ مبانی و اصول نظری حقوق بشر در اسلام؛
- حقها و عدالت؛
- عدالت و انصاف؛
- عدالت و صلح؛
- عدالت و نظم.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقه ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر
- حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

---- مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسویه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موییدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیر حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.		
3	3	2	2	2	1	آشنایی با مبادی و مفاهیم اساسی فلسفه حقوق	۱
2	3	2	1	2	1	شناخت رابطه قاعده حقوقی با قواعد اخلاقی، مذهبی، عرفی	۲
3	3	3	1	1	1	کسب مهارت به ارتباط تحلیل عمیق قواعد حقوقی و مواد قانونی با در نظر داشت رویکرد مبناگرایانه	۳
3	2	2	1	1	1	کسب مهارت در زمینه فن استدلال فلسفی - حقوقی و شناخت مکاتب و نظام های حقوقی مطرح جهان.	۴
3	3	3	1	2	1	افزایش دانش و بینش مسلكی حقوقی به ارتباط شناخت منابع و مبانی نظام حقوقی افغانستان و جایگاه فقه اسلام در این نظام حقوقی	۵
2.8	2.8	2.4	1.2	1.6	1	مجموع	
1.96/3						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل	
						۲ = مطابقت نسبی	
						۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون فلسفه حقوق

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	فلسفه حقوق	حقوق خصوصی	چهارم	هفتم	2	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون، منابع، روش روش مطالعه					
	2						
دوم	3	مفاهیم: تعریف فلسفه، حقوق، فلسفه حقوق، سابقه تاریخی فلسفه حقوق، ضرورت پرداختن به فلسفه حقوق					پرسش و پاسخ
	4						
سوم	5	اوصاف و ویژگیهای قواعد و مقررات حقوقی، رابطه حقوق با اخلاق، با دین، با فقه، تقسیمات حقوق و جایگاه فلسفه حقوق					
	6						
چهارم	7	مفهوم مبانی حقوق، خواستگاه مکاتب حقوقی، مکتب حقوق طبیعی، مبنای اعتبار قوانین در مکتب حقوق طبیعی و تحول نظریه حقوق طبیعی در دوران مدرنیته					پرسش و پاسخ
	8						
پنجم	9	امتیازات مکتب حقوق طبیعی، نقدها و معایب مکتب حقوق طبیعی، تبیین نظریه حقوق طبیعی بر اساس رهیافت اسلامی و ویژگیهای حقوق طبیعی بر اساس مبنای اندیشه اسلامی					
	10						
ششم	11	پیدایش اندیشه پوزیتیویستی در حقوق، مفهوم پوزیتیویسم حقوقی، ویژگیهای مشترک مکاتب حقوقی پوزیتیویستی، ایرادات کلی پوزیتیویست حقوقی، مکتب تاریخی، مکتب فایده گرایی					پرسش و پاسخ
	12						
هفتم	13	مکتب حقوقی مصلحت گرایی، رهیافت فلسفی ویلیام جیمز، مکتب جامعه شناسی حقوق، نقد و ارزیابی جامعه شناسی حقوق					
	14						
هشتم	15	مکتب حقوقی اسلام، مبنای مشروعیت، مبنای نظریه حقوق اسلام، ماهیت قواعد حقوقی اسلام، قانونگذاری صلاحیت انحصاری خداوند، نقش انسان در قانونگذاری					پرسش و پاسخ
	16						
نهم	17						

				هدف حقوق، تعریف هدف حقوق و کارکرد آن، نسبت هدف با مبانی حقوق، دیدگاههای در باره اهداف حقوق،	18	
				منابع حقوق، مفهوم منابع، ارتباط منابع با مبانی حقوق، منابع حقوق موضوعه، دکترین حقوقی، اصول کلی حقوقی	19	دهم
					20	
پرسش و پاسخ				مفهوم نظام حقوقی، علت گوناگونی نظام حقوقی، طبقه نظامهای حقوقی، نظام حقوقی رومی ژرمنی، نظام حقوقی کامن لا، نظام حقوقی سوسیالیزم	21	یازدهم
					22	
				نظام حقوقی یهود، مبانی و منابع حقوق یهود، نظام حقوقی مسیحیت، مبانی حقوقی مسیحیت، منابع حقوق مسیحیت و بررسی	23	دوازدهم
					24	
پرسش و پاسخ				نظام حقوق اسلام، مبانی حقوقی اسلام، منابع حقوقی اسلام، ساختار حقوق اسلام	25	سیزدهم
					26	
				مبانی و اصول نظری حقوق بشر در اسلام، تعریف حقوق بشر، رهیافت انسان شناختی اسلام، طبیعت و سرشت مشترک انسانها، اختیار آزاد انسان، اسلام و کرامت انسانی	27	چهاردهم
					28	
پرسش و پاسخ				حقها و عدالت، هوفلد، نظریه حقها، عدالت، فایده گرایی، تحلیل اقتصادی حقوق، عدالت به مصابه انصاف	29	پانزدهم
					30	
				حقوق و جامعه، دورکیم، ماکس ویبر، کارل مارکس، یورگن هوبر ماس، میشل فوکو و جمع بندی	31	شانزدهم
					32	

منابع یا مأخذ:

1. جعفری لنگرودی، محمد جعفر (1388)، فلسفه حقوق. تهران: نشر میزان.
2. دانش پژوه، مصطفی (1390)، فلسفه حقوق، تهران: نشر میزان.
3. جونز، پیتر (1392)، فلسفه حقوق و حقها، ترجمه مشتاق زرگوش و مجتبی همتی. انتشارات میزان.
4. کاتوزیان، ناصر (1378)، فلسفه حقوق دوره 3 جلدی، تهران: شرکت سهامی انتشار.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بانکداری

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	حقوق بانکداری
کود مضمون:	LA0871
تعداد کريدیت:	1 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	حقوق تجارت
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

حقوق بانکداری از مضامین اختیاری دیپارتمنت حقوق خصوصی میباشد. در این مضمون قواعد حاکم بر تاسیس و فعالیت بانک، تشکیلات بانک ها، فعالیت های بانکی و نحوه پرداخت های بانکی مورد بحث قرار میگیرد. فراگیری این مضمون محصلین را قادر میسازد تا بتوانند در حوزه ارائه مشوره های حقوقی به بانک ها و مشتریان بانک و همچنان حل منازعات احتمالی به عنوان مشاور حقوقی فعالیت نمایند.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و منابع حقوق بانکداری در نظام حقوقی افغانستان
- آشنایی با بانک مرکزی افغانستان، هدف، تشکیلات و فعالیت های بانکی
- کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه تاسیس بانک، فعالیت های بانکی، صدور و اجرای اسناد تجاری و توانمند سازی محصلین برای کار در بانک ها منحیث مشاور حقوقی
- کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از فعالیت های بانکی بین بانک و مشتریان مبتی بر قانون بانکداری و قانون اسناد قابل معامله در قالب روش های غیر رسمی
- کسب مهارت های تحقیق علمی، شناخت منابع قانونی و مراجع ناظر بر بانکداری برای انجام تحقیقات علمی در حوزه اصلاح و بروز رسانی نظام بانکی افغانستان و قرارداد های بانکی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی منابع حقوق بانکی
- تاریخچه پولی و بانک
- معرفی بانک مرکزی
- استقلال و تشکیلات بانک مرکزی
- فعالیت های ممنوع بانک مرکزی
- بانک های تجارتي
- بانک های سرمایه گذاری
- ضمانتنامه های بانکی
- فعالیت های بانکی (ال سی و مشتقات آن).

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرفقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪
- -----

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	موضوع
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
اکتشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسأله-محور	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسیه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق موبیدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الیبتی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و راه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛	۱	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۱	۱
1	1	1	3	1	2	شناخت مفهوم و منابع حقوق بانکداری در نظام حقوقی افغانستان	۲
1	1	1	3	2	1	آشنایی با بانک مرکزی افغانستان، هدف، تشکیلات و فعالیت های بانکی	۳
3	3	1	3	3	1	کسب دانش و مهارت لازم برای ارائه مشوره حقوقی در زمینه تاسیس بانک، فعالیت های بانکی، صدور و اجرای اسناد تجارتي و توانمند سازی محصلین برای کار در بانک ها منحیث مشاور حقوقی	۴
3	3	1	3	1	1	کسب دانش و مهارت لازم برای حل اختلافات ناشی از فعالیت های بانکی بین بانک و مشتریان مبتنی بر قانون بانکداری و قانون اسناد قابل معامله در قالب روش های غیر رسمی	۵
3	1	1	3	3	1	کسب مهارت های تحقیق علمی، شناخت منابع قانونی و مراجع ناظر بر بانکداری برای انجام تحقیقات علمی در حوزه اصلاح و بروز رسانی نظام بانکی افغانستان و قرارداد های بانکی	مجموع
2.2	1.8	1	3	2	1.2	مجموع	اوسط عمومی
1.8/3							
							۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق بانکداری

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کريدت	نوع مضمون
	حقوق	حقوق بانکداری	حقوق خصوصی	چهارم	هشتم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	معرفی مضمون و منابع حقوق بانکی					پرسش و پاسخ
دوم	2	تاریخچه پولی و بانک در جهان و افغانستان					پرسش و پاسخ
سوم	3	معرفی بانک مرکزی و اهداف آن					پرسش و پاسخ
چهارم	4	سیاست های پولی ذخیره اجباری					پرسش و پاسخ
پنجم	5	سیاست های پولی تنزیل و بازار باز					پرسش و پاسخ
ششم	6	ثبات در بازار های مالی					پرسش و پاسخ
هفتم	7	استقلال بانک مرکزی					پرسش و پاسخ
هشتم	8	تشکیلات بانک مرکزی					پرسش و پاسخ
نهم	9	امتحان وسط سمستر					امتحان میان سمستر
دهم	10	فعالیت های ممنوع بانک مرکزی / نظارت بیرونی / تعامل با وزارت عدلیه					پرسش و پاسخ

پرسش وپاسخ					بانک های تجارتي و بانک های سرمایه گذاری	11	یازدهم
پرسش و پاسخ					تاسیس بانکهای تجارتي	12	دوازدهم
پرسش وپاسخ					تشکیلات اجباری بانک های تجارتي	13	سیزدهم
پرسش وپاسخ					فعالیت های بانکی (سپرده و قرضه) و ضمانتنامه های بانکی	14	چهاردهم
پرسش وپاسخ					فعالیت های بانکی (ال سی و مشتقات آن)	15	پانزدهم
جمع بندی					جمع بندی و رهنمایی امتحان	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:
<ol style="list-style-type: none"> 1. سلطانی، محمد (1397). حقوق بانکی. تهران: نشر میزان. 2. قانون بانکداری مصوب 1394. 3. قانون د افغانستان بانک مصوب 1383. 4. مسعودی، علیرضا. 1390. ق بانکی. تهران: نشر پیشبرد.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون بانکداری اسلامی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دبیرتمنت:	حقوق خصوصی
اسم مضمون:	بانکداری اسلامی
کود مضمون:	LA0872
تعداد کریدیت:	1 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	-----
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

واقعیت این است که علوم انسانی هر جامعه ای تحت تاثیر فرهنگ و باورهای ارزشی جامعه میباشد. بناء باید توجه داشته باشیم که در جامعه اسلامی ضرورتا علم و ساختار های علوم اجتماعی و نظام تحصیلات کشور باید با رویکرد های اسلامی تدوین شود چرا که مدیریت آینده کشور به دست دانشجویان و دانش پژوهان امروز است. برای متحول شدن نظام بانکداری، سیاست گذاری های اقتصادی و فرهنگ رفتار اقتصادی مردم بر اساس بانکداری اسلامی لازم است دانش بانکداری اسلامی به صورت مضمون درسی در پوهنتون ها تدریس شود. واضح است که یکی از علت های اصلی کم توجهی به بانکداری اسلامی در افغانستان، عدم تبیین دانش بانکداری اسلامی نزد تجار، سرمایه گذاران، وکلاء و مشاوران حقوقی و حتی مدیران بانکی کشور است. تدریس بانکداری اسلامی در رشته های حقوق، شرعیات و اقتصاد میتواند ضعف دانش مذکور را بر طرف سازد و میتواند موجب فرهنگ سازی و نهادینه شدن بانکداری اسلامی در کشور شود. بر علاوه فراگیری بانکداری اسلامی موجب فراهم ساختن فرصت های شغلی جدید برای فارغ التحصیلان خواهد گردید؛ دانش آموختگان این رشته میتوانند در عرصه تنظیم و انعقاد قرار داد های بانکداری اسلامی و حل منازعات احتمالی به بانک ها، تجار، سرمایه گذاران مشوره حقوقی ارائه نمایند. بانکداری اسلامی یکی از مضامین اختیاری است که طی یک کریدیت تدریس میشود. در این مضمون محصلین ضمن آشنایی با مفاهیم و مبانی بانکداری اسلامی با عقود معین و رایج در حوزه بانکداری و احکام آن آشنا میشوند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم، مبانی و اصول حاکم بر بانکداری اسلامی
- آشنایی با عقود قابل تعمیم در بانکداری اسلامی
- شناخت تفاوت های بانکداری اسلامی از بانکداری کلاسیک
- کسب مهارت های لازم جهت ارائه مشوره و کار در بانک های اسلامی
- کسب مهارت های تحقیق علمی در حوزه بانکداری اسلامی

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی نظام مالی و بانکداری اسلامی
- اصول حاکم بر بانکداری اسلامی و الگوهای بانکداری اسلامی
- تفاوت بانکداری اسلامی با بانکداری ربوی
- انواع عقود در بانکداری اسلامی
- اول: عقد ودیعت و دوم: جعاله
- سوم: عقد مرابحه
- چهارم: عقد مضاربت و پنجم: مشارکت
- ششم: عقد قرض الحسنه
- هفتم: سلف
- هشتم: رهن و انواع آن
- نهم: کفاله، ارکان و شرایط آن
- دهم: حواله
- یازدهم: لیزنگ
- ربا و انواع آن.

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مجموع
6. انکشاف مهارت های انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، استدلال حقوقی، تحلیل حقوقی، فن دفاع، مشوره دهی حقوقی، مدیریت و رهبری.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیشبرد دوسیه های مدنی، فامیلی، تجاری و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، مراجع تطبیق مؤیدات جزایی و روند رسیدگی به قضیای جرمی مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر روابط حقوقی و تعاملات اقتصادی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت لازم برای مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی؛		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	2. آشنایی با عقود قابل تعمیم در بانکداری اسلامی	۲
1	2	1	3	2	2	3. شناخت تفاوت های بانکداری اسلامی از بانکداری کلاسیک	۳
3	3	1	3	1	2	4. کسب مهارت های لازم جهت ارائه مشوره وکار در بانک های اسلامی	۴
2	2	1	1	2	1	5. کسب مهارت های تحقیق علمی در حوزه بانکداری اسلامی	۵
3	3	1	1	2	1	مجموع	
2.4	2.2	1	2	1.8	1.6	اوسط عمومی	
1.8/3							
۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم							

نوع مضمون	تعداد کريدیت	سمستر	صنف	ديپارتمنت	مضمون	رشته	معلومات اساسی
اختیاری	1	هشتم	چهارم	حقوق خصوصی	بانكداري اسلامي	حقوق	

ارزيابي روزمره	روش تدريس	فعاليت محصل	فعاليت استاد	نتيجه متوقعه آموزشي	موضوع	ساعات درسي	هفته
پرسش وپاسخ					معرفی مضمون و نظام مالی و بانكداري اسلامي	1	اول
پرسش وپاسخ					سیر تاریخی و نظریه های معاصر در مورد بانكداري اسلامي	2	دوم
پرسش وپاسخ					اصول حاکم و الگوهای بانكداري اسلامي	3	سوم
پرسش وپاسخ					تفاوت بانكداري اسلامي با بانكداري ربوي چالش های بانكداري اسلامي	4	چهارم
پرسش وپاسخ					انواع عقود در بانكداري اسلامي اول: عقد ودیعت	5	پنجم
پرسش وپاسخ					دوم: جعاله سوم: عقد مرابحه	6	ششم
پرسش وپاسخ					چهارم: عقد مضاربت	7	هفتم
پرسش وپاسخ					پنجم: مشاركت وجوه - اعمال	8	هشتم
امتحان میان سمستر					ششم: عقد قرض الحسنه	9	نهم
پرسش وپاسخ					هفتم: سلف	10	دهم

پرسش ویاسخ					امتحان وسط سمستر	11	یازدهم
پرسش و پاسخ					تامینات هشتم: رهن و انواع آن	12	دوازدهم
پرسش ویاسخ					نهم: کفاله دهم: حواله	13	سیزدهم
پرسش ویاسخ					یازدهم: لیزنگ	14	چهاردهم
پرسش ویاسخ					ربا ادله تحریم ربا انواع ربا	15	پانزدهم
جمع بندی					حل مشکلات محصلین رهنمائی امتحان نهایی	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:

1. بهشتی، سید محمد (1386)، بانکداری، ربا و قوانین اسلام. انتشارات بقعه.
2. الزحیلی. وهبه. 1997م. الفقه الاسلامی وادلته. الجزء الرابع و الجزء السادس، بیروت: دار الفکر، الطبعة الرابعة.
3. شعبانی، احمد و فرزین وش اسدالله. 1383. بررسی عقود در بانکداری اسلامی. تهران: پژوهشکده پولی و بانکی
4. موسویان، سید عباس. 1378. بانکداری اسلامی. تهران: مؤسسه تحقیقاتی پولی و بانکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حقوق هوایی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	حقوق هوایی
کود مضمون:	LA0873
تعداد کریدیت:	1 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

حمل و نقل هوایی یکی از آسانترین، سریعترین و مهمترین نوع نقل و انتقالات مسافر و بار در جهان امروز است. سریع و ایمن بودن سفرهای هوایی موجب شده است که سالیانه میلیون ها مسافر و میلیون ها تن بار از این طریق میان شهرها و کشورهای مختلف جابجا شوند. حقوق مربوط به دریافت تیکت، تأخیرات پرواز، کنسل شدن، مقررات بین المللی و محدودیت ها و امتیازات آن، مسائل مربوط به خدمه پرواز، میدان های هوایی، اداره ملی هوانوردی ملکی، بررسی وضعیت طیارات آسیب دیده، حمل و نقل اشیا و اموال گرانتقیمت، اشیا بی ممنوعه، مناطق پرواز ممنوع و غیره موجب شده است که مشکلات حقوقی در این زمینه به وجود آید. بنابراین برای حفظ حقوق مسافران، فرستندگان و گیرندگان کالا و حقوق شرکت های هوایی لازم است تا حقوقدانان با این رشته از حقوق نیز آشنایی داشته باشند. هدف این درس ارایه معلومات در زمینه حقوق هوایی برای دانشجویان حقوق می باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت چیستی و ماهیت حقوق هوایی و اهمیت، جایگاه و اهداف آن
- شناخت تقسیمات هوانوردی، قلمرو حقوق هوایی و اصطلاحات خاص حقوق هوایی
- شناخت منابع حقوق هوایی
- شناخت تشکیل، وظایف و صلاحیت های اداره هوانوردی ملکی، میدان های هوایی، هیأت پرواز مقررات پرواز و مسائل حقوقی آن ها
- مقررات راجع به پرواز طیارات، طیارات سانحه دیده، مقررات حمل و نقل هوایی و جبران خسارات مربوطه

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- چیستی و ماهیت حقوق هوایی
- جایگاه حقوق هوایی در میان رشته های حقوق
- تاریخچه حقوق هوایی در جهان و افغانستان
- اصول و مقررات حاکم بر حقوق هوایی
- قلمرو هوایی
- اصطلاح شناسی حقوق هوایی
- منابع داخلی حقوق هوایی
- منابع بین المللی حقوق هوایی
- اداره هوانوردی ملکی، صلاحیت ها و وظایف
- میدان های هوایی
- هیأت پرواز
- مقررات راجع به پرواز
- مقررات راجع به طیارات در معرض سانحه یا آسیب دیده
- حمل و نقل هوایی
- جبران خسارات ناشی از حمل و نقل هوایی

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %

۱۰۰%

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس	
6. انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	5. کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسبه های قضائی مدنی و جزائی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	4. شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویبدات جزائی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	3. شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات البینی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	2. کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	1. شناخت مبانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی			
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
1	1	1	2	1	2	شناخت چیستی و ماهیت حقوق هوایی و اهمیت، جایگاه و اهداف آن	۱	
1	1	1	1	1	1	شناخت تقسیمات هوانوردی، قلمرو حقوق هوایی و اصطلاحات خاص حقوق هوایی	۲	
2	1	1	1	2	1	شناخت منابع حقوق هوایی	۳	
2	۳	1	2	2	2	شناخت تشکیل، وظایف و صلاحیت های اداره هوانوردی ملکی، میدان های هوایی، هیأت پرواز مقررات پرواز و مسائل حقوقی آن ها	۴	
2	3	1	2	2	۲	مقررات راجع به پرواز طیارات، طیارات سانحه دیده، مقررات حمل و نقل هوایی و جبران خسارات مربوطه	۵	
1.6	1.8	1	1.6	1.6	1.6	مجموع		
3/1.5						اوسط عمومی		
						۳ = مطابقت کامل	۲ = مطابقت نسبی	۱ = مطابقت کم

پلان درسی هفته وار مضمون حقوق هوایی

معلومات	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	حقوق هوایی	حقوق عمومی	چهارم	هشتم	1	اختیار

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	کلیات (تعریف، موضوع و چیستی و ماهیت حقوق هوایی)					
دوم	2	اهمیت، جایگاه و اهداف حقوق هوایی					
سوم	3	تاریخچه مختصر صنعت هوانوردی افغانستان و مقررات مربوط آن					
چهارم	4	معرفی اصطلاحات خاص تخنیکی - حقوقی حقوق هوایی					
پنجم	5	معرفی منابع داخلی حقوق هوایی					
ششم	6	منابع بین المللی حقوق هوایی					
هفتم	7	معرفی مقررات و ساختار سازمان بین المللی هوانوردی ملکی (ایکائو)					
هشتم	8	اداره هوانوردی ملکی، تشکیل، وظایف و صلاحیت ها					
نهم	9	امتحان 20٪					
دهم	10	مقررات میدان های هوایی: تأسیس، تفتیش، ساحات و دفاتر ادارات					
یازدهم	11	حقوق هیأت پرواز: شرایط، وظایف و صلاحیت ها، مکانیزم اجرای مقررات					
دوازدهم	12	مقررات راجع به پرواز: شرایط، مکانیزم اجرای مقررات، حل دیرکرد جریمه ها، پرواز بالای مناطق ممنوعه					
سیزدهم	13	مقررات راجع به طیارات در معرض سانحه یا آسیب دیده و اقدامات لازم					
چهاردهم	14	حمل و نقل هوایی: شرایط، تفتیش و کنترل، اعتراض به تصامیم اداره					

					هوانوردی، مسئولیت ها و وظایف حمل و نقل، انصراف از مسافرت		
					جبران خسارات: جانی، مالی، حمل اشیای گرانبه، حمل اموال خطرناک و ممنوعه	15	پانزدهم
					جمع بندی صنف	16	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
<p>1. قانون هوانوردی ملکی مصوب 1388</p> <p>2. کنوانسیون شیکاگو (1944)، معاهده هوانوردی غیرنظامی بین المللی</p>	<p>ماخذ اساسی</p>
<p>1. توپچی، دکتر حسین نواده (1397)، حقوق بین الملل هوا فضا. انتشارات خرسندی.</p> <p>2. کنوانسیون هوانوردی ملکی پاریس 1919</p> <p>3. توپچی، دکتر حسین نواده (1396)، مقدمه ی بر حقوق هوایی. انتشارات خرسندی.</p>	<p>ماخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون اجرای احکام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	حقوق و علوم سیاسی
اسم دیپارتمنت:	حقوق عمومی
اسم مضمون:	اجرای احکام
کود مضمون:	LA0874
تعداد کرایدیت:	1 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختیاری
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

هدف از حاکمیت قانون، اقامه دعوا و مراجعه به محاکم، ایجاد نظم و احقاق حقوق افراد است. ممکن است شخصی در محاکم سه گانه برنده شود و حکم به نفعش صادر گردد؛ اما اگر اجرایی نشود، فرقی زیادی به حال وی نخواهد داشت. بنابراین، لازم است بحث اجرای احکام و فرایندی که بعد از قطعیت رای باید طی شود، مورد بررسی قرار گیرد و دانشجو با آن آشنا شود.

اهداف آموزشی:

- شناخت نحوه اجرای احکام خارجی
- شناخت چگونگی تقدیم عرایض حقوقی و رسیدگی به آن برای اجرای احکام
- شناخت اجراءات اداره حقوق در برابر مطالبات حقوقی دین، در حالت حضور، در حالت نیابت و غیره
- شناخت تخلیه و تسلیمی ملکیت های تجاری، غیر تجاری، اموال غائب، ابلاغیه های تخلیه و غیره
- شناخت تطبیق احکام قطعی و نهایی محکمه و تنفیذ اجباری آن

شیوه های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- انجام تحقیقات میدانی توسط محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعریف، و بیان ماهیت، چیستی و قلمرو و اقسام اجرای احکام
- نهادهای متصدی اجرای احکام، وظایف و صلاحیت ها
- شناسایی و اجرای احکام و آرای صادره از خارج از کشور
- هزینه های اجرایی،
- اجرای احکام غیر مالی
- اجرای احکام نسبت به امور مالی منقول و غیر منقول
- فروش و انتقال اموال،
- توقیف اموال محکوم علیه
- حکم رفع تصرف عدوانی، مزاحمت و ممانعت از حق،
- اختیارات محاکم در جریان اجرای حکم
- اجرای احکام علیه دولت و شاروالی ها

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20)٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (20)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60)٪

۱۰۰٪

مجموع

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مجموع
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت انجام تحقیقات علمی، نگارش حقوقی، تحلیل حقوقی، استدلال و فن بیان، اداره و رهبری، وکالت دفاع و مشاوره مسلكی-حقوقی.	کسب مهارت های لازم در زمینه تنظیم قرارداد ها، پیش برد دوسه های قضایی مدنی و جزایی و ارائه مشوره حقوقی برای حل منازعات در قالب روش های رسمی و غیر رسمی حل منازعات؛	شناخت پدیده های جرمی، انواع و عوامل آن، مفهوم و انواع مجازات، تشریفات و شرایط، مراحل، مراجع تطبیق مویدات جزایی و روند رسیدگی به قضایا مطابق به نظام حقوقی افغانستان و اسناد بین المللی؛	شناخت قواعد امری و اختیاری حاکم بر تعاملات اقتصادی، سیاسی و ذات الیهی افراد، دولتها، سازمانهای بین المللی، شرکت ها و سایر اشخاص حکمی در سطح ملی و بین المللی؛	کسب دانش و مهارت به منظور مشارکت در تعمیم حاکمیت قانون، تقویت مردم سالاری، توسعه و رفاه اجتماعی در جهت ایجاد اداره سالم مبتنی بر شاخصه های حکومت داری خوب و عاری از هرگونه فساد؛	شناخت میانی، ساختار و منابع نظام حقوقی، اداری و سیاسی افغانستان و تشخیص جایگاه و کاربرد فقه اسلامی در این نظام حقوقی	1	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	2	۲
1	1	1	2	1	2	شناخت نحوه اجرای احکام خارجی	۲
1	1	1	1	1	1	شناخت چگونگی تقدیم عرایض حقوقی و رسیدگی به آن برای اجرای احکام	۱
2	1	1	1	2	1	شناخت اجراءات اداره حقوق در برابر مطالبات حقوقی دین، در حالت حضور، در حالت نیابت و غیره	۳
2	۳	1	2	2	2	شناخت تخلیه و تسلیمی ملکیت های تجاری، غیر تجاری، اموال غائب، ابلاغیه های تخلیه و غیره	۴
2	3	1	2	2	۲	شناخت تطبیق احکام قطعی و نهایی محکمه و تنفیذ اجباری آن	۵
1.6	1.8	1	1.6	1.6	1.6	مجموع	
/31.5						اوسط عمومی	
						۳ = مطابقت کامل ۲ = مطابقت نسبی ۱ = مطابقت کم	

پلان درسی هفته وار مضمون اجرای احکام مدنی

معلومات	رشته	مضمون	دییارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	حقوق	اجرای احکام مدنی	حقوق خصوصی	چهارم	هشتم	1	اختیاری

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	1	چیستی، ماهیت، قلمرو و اهمیت اجرای احکام با تاریخچه آن در افغانستان					پرسش و پاسخ
دوم	3	نهاد اجرا کننده احکام، شرایط، صلاحیت ها و وظایف آن					پرسش و پاسخ
سوم	5	شناسایی و اجرای احکام و آرای خارجي، هزینه های اجرایی و غیره					پرسش و پاسخ
چهارم	7	اجرای احکام نسبت به امور غیر مالی					پرسش و پاسخ
پنجم	9	چگونگی ارزیابی اموال منقول و غیر منقول و فروش و انتقال آن ها و ...					پرسش و پاسخ
ششم	11	اجراءات اداره حقوق در برابر مطالبات حقوقی: مطالبه دین، اخذ استحضاری، تحصیل حقوق به اساس اسناد،					پرسش و پاسخ
هفتم	13	ادامه اجراءات اداره حقوق: محصول حقوق، تحصیل دین به اقساط، تحصیل دین به نیابت،					پرسش و پاسخ
هشتم	15	تخلیه و تسلیمی ملکیت ها و اموال غیر منقول: ابلاغ تخلیه، تخلیه محل تجارتي، تخلیه محل غیر تجارتي، اجراءات در مورد اموال شخص غائب					پرسش و پاسخ
نهم	18	امتحان 20./					
دهم	19	تطبیق حکم قطعی و نهایی محکم و تنفیذ اجباری: تطبیق حکم نهایی، ایجاد کمیسیون تحصیل قرصه های صعب الحصول، ایفای دین از طریق تنفیذ اجباری،					پرسش و پاسخ
یازدهم	21	هیأت تطبیق حکم نهایی محکم، وظایف و صلاحیت های هیأت تطبیق، تخلف هیأت					پرسش و پاسخ

					تطبيق. شرایط داو طلبی و حراج اموال مدیون،		
پرسش و پاسخ					حجر اموال غیر منقول مدیون، حق تساوی دایتین، ارایه معلومات از دارایی، مدیون مفلس، اتخاذ تدابیر احتیاطی	23	دوازدهم
پرسش و پاسخ					ذولیدی و تغییر آن، انتقال پول از حساب بانکی، تعقیب عدلی شخص متهمرد.	25	سیزدهم
پرسش و پاسخ					مکلفیت محکوم علیه بعد از ابلاغ اجرائیه و عواقب تمرد از اجرا و نحوه اجرای محکومیت های مالی	27	چهاردهم
پرسش و پاسخ					اجرای موقت احکام مدنی و تفاوت های آن با تأمین خواسته و دستور موقت	29	پانزدهم
جمع بندی					میکنانیزم اجرای حکم علیه دولت و شاروالی ها	31	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
1. بهرامی، بهرام (1983)، اجرای احکام مدنی، انتشارات نگاه بینه، تهران. 2. قانون طرز تحصیل حقوق مصوب 1397 جریده رسمی 1309	مأخذ اساسی
1. رضائی رجایی، ولی الله (1385)، اجرای احکام مدنی (شرایط و تشریفات فروش مال توقیف شده، تهران نشر جاودان. 2. مدنی، سید جلال الدین (1376)، اجرای احکام مدنی، تهران. نشر گنج دانش 3. مهاجری، علی (1388)، شرح جامع قانون اجرای احکام مدنی، در دو جلد تهران نشر فکر سازان 4. قانون اصول محاکمات مدنی شماره 1341 جریده رسمی 1368 و قانون اصول محاکمات تجارتنی جریده رسمی 1343.	مأخذ کمکی